

อาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร

นางสาว พิชญา พิชรงษ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เขียนขึ้นเพื่อสนองความต้องการศึกษาตามหลักสูตร
สถาบันศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556 - 2557

อาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร

BANGKOK CITY EXHIBITION CENTER

พิชญา พิชธงชัย

PICHAYA PUCHTONGCHAI

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....

b. 12651485
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต (สาขาสถาปัตยกรรม)
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและการวางแผน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติ
ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์ บัณฑิต

.....
(ผศ.พิเชฐ โสวิทยกุล)

คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

รศ.สุภาวดี รัตนมาศ	ประธานคณะกรรมการ
อ.ธีร์ อังคะสุวพลา	กรรมการ
อ.พิสิฐ พินิจจันทร์	กรรมการ
อ.ปรัศนี เมฆศรีสวัสดิ์	กรรมการและเลขานุการ
ผศ.โอชกร ภาคสุวรรณ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

.....
(ผศ.ดร.อมร กฤษณพันธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

หัวข้อวิทยานิพนธ์	อาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นางสาวพิชญา พีชธงชัย
รหัสประจำตัว	52020058
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมและการวางแผน
ปีการศึกษา	2556 - 2557

บทคัดย่อ

โครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานครเป็นโครงการเสนอแนะที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เมืองหลวงของประเทศไทยอย่างกรุงเทพมหานครได้มีพื้นที่สำหรับจัดแสดงความเป็นกรุงเทพมหานครตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และรวมไปถึงนโยบายที่จะทำให้กรุงเทพมหานครเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในอนาคต โดยโครงการตั้งอยู่บริเวณใกล้กับสถานีแอร์พอร์ตลิงค์มักกะสัน ด้านหน้าติดถนนอโศกมนตรี สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนทั้งจากตัวสถานีแอร์พอร์ตลิงค์และจากทางพิเศษศรีรัช (ทางด่วนชั้นที่ 2)

ที่ดินโครงการมีขนาดประมาณ 7 ไร่ มีพื้นที่ใช้สอยรวมทั้งหมด 10,164.24 ตารางเมตร ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญหลักๆ ได้แก่ ส่วนแสดงนิทรรศการจำนวน 4 ชั้น รวมพื้นที่ประมาณ 3,780 ตารางเมตร ห้องสมุดพื้นที่ประมาณ 454 ตารางเมตร และโรงละครขนาด 300 ที่นั่ง พื้นที่ประมาณ 800 ตารางเมตร โดยการวางผังอาคารให้มีพื้นที่เปิดโล่งตรงกลาง เป็นลานอเนกประสงค์สำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ บริเวณด้านหน้าโครงการมีการปลูกต้นไม้ สร้างพื้นที่สีเขียว เชิญชวนให้ผู้สนใจเข้ามาชมโครงการ

มีการออกแบบที่คำนึงถึงการใช้งานเป็นหลัก เน้นให้โครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลแบบ One Stop Service เพื่อให้บุคคลทั่วไป ทั้งเยาวชน นักพัฒนา นักศึกษา นักวิชาการ และนักท่องเที่ยวต่างชาติ สามารถเข้ามาศึกษา ค้นคว้า หรือเสริมสร้างความรู้ อันจะเกิดผลดีในการวางผังเมือง การพัฒนาด้านการลงทุน เศรษฐกิจ การจรรจกรวมถึงสร้างเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในกรุงเทพมหานครกับผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทุกคนเข้าใจกรุงเทพมหานคร เมืองหลวงที่มีความสำคัญของประเทศไทยได้ภายในสถานที่เดียว

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หากขาดความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆดังต่อไปนี้ และขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ หลวงพ่อพระไพศาลสีลสุฑุโ ที่คอยส่งคำเทศนามาสั่งสอน เพื่อให้มีสติและสมาธิในการทำงานตั้งแต่เข้ารับการศึกษาที่สถาบันเป็นต้นมา

ขอขอบคุณ คุณแม่สุพรรณวนา และพี่แพรว พี่ชงชัย ที่ให้ทั้งกำลังใจ และความรัก ความอบอุ่น มาตลอดเวลาที่อยู่บนโลกใบนี้และจากนี้ตลอดไป

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.อมร กฤษณพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ มาตลอด

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ประจำ อาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร และอาคารพระมหามณฑลประดิษฐานพระพุทธรมหาสุวรรณปฏิมากร ที่มีความเอื้อเพื่อให้ข้อมูลสำหรับกรณีศึกษาโครงการ

ขอขอบคุณ พี่และน้องสายรหัส ที่ให้ความช่วยเหลือ ทั้งแรงใจ และร่างกาย จนวิทยานิพนธ์นี้ เสร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ อาจารย์ เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ชาวคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ทุกๆท่าน สำหรับสิ่งดีๆ ที่มีให้กันตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	i
กิตติกรรมประกาศ.....	ii
สารบัญ.....	iii-iv
สารบัญตาราง.....	v
สารบัญรูปภาพ.....	vi
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1. ความเป็นมาโครงการ.....	2
1.2. วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	9
1.3. ประโยชน์ของโครงการ.....	9
1.4. ขอบเขตและวิธีการศึกษาโครงการ.....	9
1.5. ขอบเขตของโครงการ.....	11
1.6. โครงสร้างภาคนิพนธ์.....	12
บทที่ 2 การศึกษาโครงการตัวอย่าง.....	13
2.1. โครงการต่างประเทศ.....	14
2.1.1. Singapore City Gallery, Singapore.....	14
2.1.2. The City Gallery, Hong Kong.....	18
2. 2. โครงการภายในประเทศ.....	22
2.2.1. อาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์.....	22
2.2.2. ส่วนบริการวิชาการศูนย์ประวัติศาสตร์เยาวราช วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร	28
บทที่ 3 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการจัดแสดงนิทรรศการ.....	34
3.1. หัวข้อและขอบเขตการจัดแสดง.....	35
3.2. ประเภทของการจัดแสดง.....	52
3.3. การคำนวณหาพื้นที่จัดแสดง.....	53
3.4. การกำหนดขนาดและเทคนิคการจัดแสดง.....	53
3.5. การวิเคราะห์พื้นที่จัดแสดง.....	54

บทที่ 4 การวิเคราะห์การดำเนินงานและองค์ประกอบของโครงการ.....	55
4.1. การวิเคราะห์เพื่อกำหนดส่วนดำเนินงานและองค์ประกอบโครงการ.....	56
4.1.1. การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากวัตถุประสงค์ของโครงการ	56
4.1.2. การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากขอบเขตของโครงการ.....	57
4.1.3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อกำหนดส่วนดำเนินงานของโครงการ.....	59
4.2. สรุปส่วนดำเนินงานของโครงการ.....	60
4.3. การกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่และโครงสร้างการบริหารโครงการ.....	63
4.4. การวิเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบโครงการ.....	65
4.4.1. วิเคราะห์องค์ประกอบจากส่วนดำเนินงานและโครงสร้างการบริการ.....	65
บทที่ 5 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ.....	69
5.1. การวิเคราะห์ประเภทและจำนวนผู้ใช้อาคาร.....	70
5.1.1. ประเภทของผู้ใช้อาคาร.....	70
5.1.2. วิเคราะห์หาจำนวนผู้ใช้สอย.....	72
5.2. การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร.....	77
5.3. การวิเคราะห์หาพื้นที่ใช้สอย.....	82
5.4. สรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ.....	87
บทที่ 6 ที่ตั้งโครงการ.....	93
6.1. ลักษณะโดยทั่วไปของโครงการ.....	94
6.2. แนวทางการเลือกที่ตั้งโครงการ..	94
6.3. การวิเคราะห์และพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ.....	95
6.4. การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ.....	98
บทที่ 7 ผลการออกแบบ.....	105
7.1. แนวความคิดในการออกแบบ.....	106
7.2. ผลการออกแบบ.....	108

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1.1 การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากวัตถุประสงค์ของโครงการ.....	56
ตารางที่ 4.1.2 การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากขอบเขตของโครงการ.....	57
ตารางที่ 4.1.3 แสดงการเปรียบเทียบหน่วยงาน จากการวิเคราะห์รูปแบบต่างๆ เพื่อนำมากำหนด หน่วยงานที่เหมาะสมกับโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร.....	59
ตารางที่ 4.2 แสดงการสรุปส่วนดำเนินงาน และหน้าที่ของส่วนดำเนินงานของโครงการอาคาร นิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร.....	62
ตารางที่ 4.3 กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่และโครงสร้างการบริหารภายในโครงการ.....	63
ตารางที่ 4.4.1 แสดงการกำหนดองค์ประกอบย่อยของโครงการจากส่วนดำเนินงานและเจ้าหน้าที่.....	66
ตารางที่ 5.1.1 แสดงรายละเอียดของผู้ใช้บริการ.....	70
ตารางที่ 5.1.2 แสดงหน้าที่และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของโครงการ.....	72
ตารางที่ 5.2.2.1 แสดงพฤติกรรมของกลุ่มผู้เข้าชมทั่วไป.....	80
ตารางที่ 5.4 ก แสดงการสรุปพื้นที่องค์ประกอบของโครงการ.....	87
ตารางที่ 5.4 ข แสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ.....	92
ตารางที่ 6.1 แสดงเอกลักษณ์ของเขตพื้นที่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร.....	95
ตารางที่ 6. 2 แสดงความเหมาะสมในการเลือกเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร.....	97

สารบัญรูปภาพ

หน้า

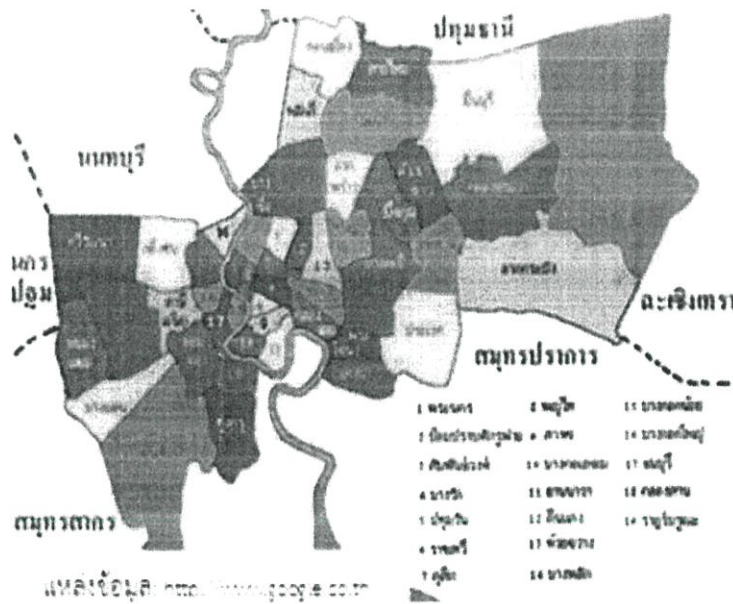
ภาพที่ 2.1-2.39 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ.....	14-32
ภาพที่ 3.1 แสดงการแบ่งเขตพื้นที่การปกครอง ขอบเขตและอาณาเขตที่ติดกับกรุงเทพฯ.....	36
ภาพที่ 3.2 แสดงแผนที่การเชื่อมต่อกันระหว่างระบบขนส่งสาธารณะ.....	45
ภาพที่ 6.1 แสดงพื้นที่บริเวณ Site A	98
ภาพที่ 6.2 ทศนิยมภาพบริเวณ Site A	99
ภาพที่ 6.3 แสดงพื้นที่บริเวณ Site B	100
ภาพที่ 6.4 ทศนิยมภาพบริเวณ Site B	101
ภาพที่ 6.5 แสดงพื้นที่บริเวณ Site C	102
ภาพที่ 6.6 ทศนิยมภาพบริเวณ Site C	103
ภาพที่ 7.2.1 ผังพื้นที่ชั้นใต้ดิน.....	108
ภาพที่ 7.2.2 ผังพื้นที่ชั้น 1	109
ภาพที่ 7.2.3 ผังพื้นที่ชั้น 2	110
ภาพที่ 7.2.4 ผังพื้นที่ชั้น 3	111
ภาพที่ 7.2.5 ผังพื้นที่ชั้น 4	112
ภาพที่ 7.2.6 รูปด้านทิศเหนือ.....	113
ภาพที่ 7.2.7 รูปด้านทิศตะวันออก.....	113
ภาพที่ 7.2.8 รูปด้านทิศใต้.....	114
ภาพที่ 7.2.9 รูปด้านทิศตะวันตก.....	114
ภาพที่ 7.2.10 รูปตัด A	115
ภาพที่ 7.2.11 รูปตัด B	115
ภาพที่ 7.2.12 รูปตัด C	115
ภาพที่ 7.2.13 ทศนิยมภาพภายนอกโครงการ.....	116
ภาพที่ 7.2.14 ทศนิยมภาพภายในโครงการ.....	117

บทที่ 1
บทนำ

บทที่ 1 บทนำ

1.1. ความเป็นมาโครงการ

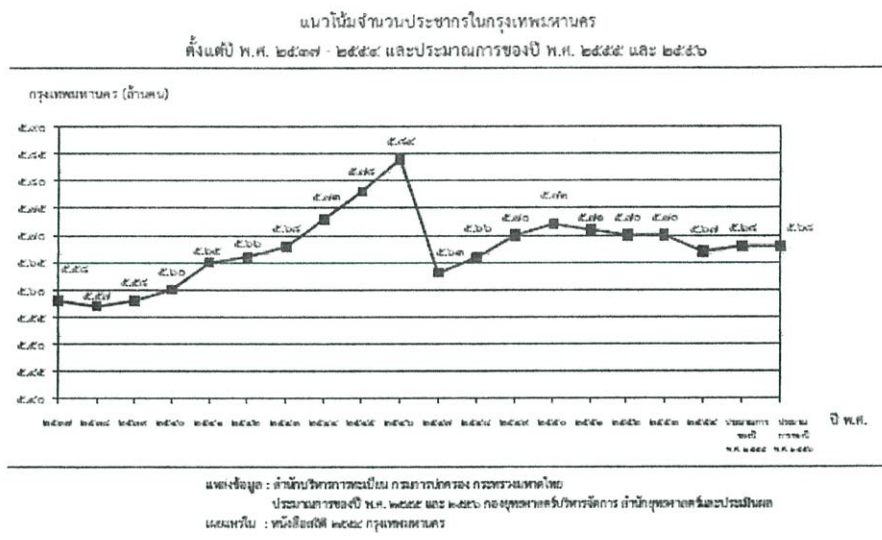
กรุงเทพมหานครตั้งอยู่บนที่ราบลุ่ม มีขนาดพื้นที่ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1.50 - 2 เมตร อัตราการทรุดตัวของพื้นที่เฉลี่ย 5-10 มิลลิเมตรต่อปี ภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ค่าเฉลี่ยสูงสุด 38 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 19.2 องศาเซลเซียส ภายใต้อิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,878 มิลลิเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร และนครปฐม

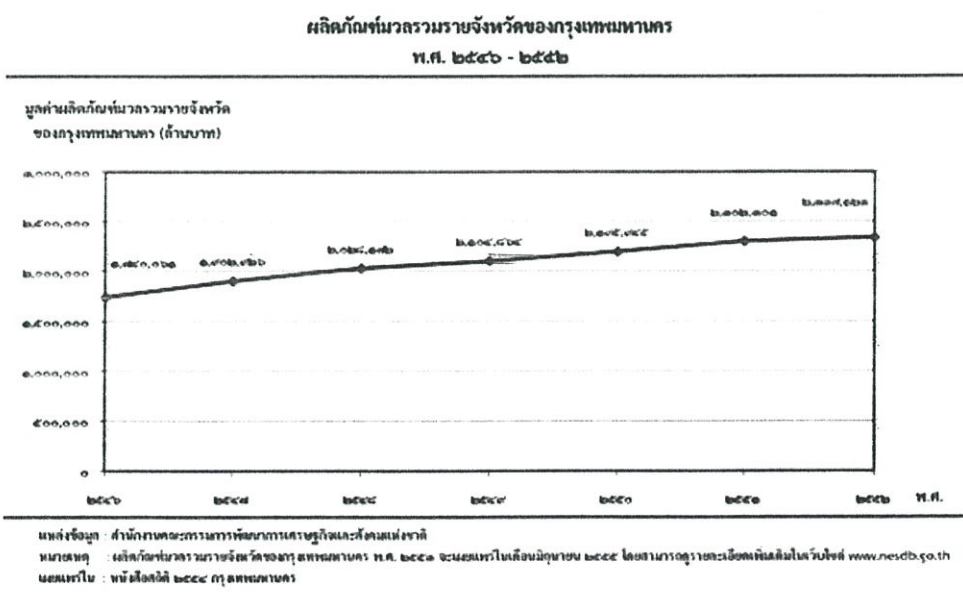
กรุงเทพมหานครดำรงบทบาทใน 2 ฐานะ คือ การเป็นเมืองหลวงของประเทศ ซึ่งหากนับจากการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบันก็เป็นเวลากว่า 230 ปี และอีกฐานะ คือ การเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ระดับมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสภากรุงเทพมหานครที่มาจาก การเลือกตั้ง พื้นที่การปกครองแบ่งเป็น 50 เขต มีหน่วยงานในสังกัดประกอบด้วย หน่วยงานสนับสนุน และหน่วยงานปฏิบัติ จำนวน 69 หน่วย ปี 2553 มีชุมชนตามทะเบียน 2,007 ชุมชน บุคลากร 95,573 คน (แหล่งข้อมูล: สถิติกรุงเทพมหานคร ๒๕๕๓) มี

งบประมาณรายรับ 46,179 ล้านบาท และงบประมาณรายจ่าย 40,488 ล้านบาท (แหล่งข้อมูล: ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2555)

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำสำมะโนประชากรและเคหะในปี ๒๕๕๓ โดยสรุปผลเบื้องต้นว่า มีผู้ที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร 8.25 ล้านคน หญิง 4.25 ล้านคน ชาย 4 ล้านคน สัญชาติไทย 7.8 ล้านคนและครัวเรือน 2.8 ล้านครัวเรือน ขณะที่มีประชากรตามทะเบียนบ้านในปี 2553 จำนวน 5.7 ล้านคน (แหล่งข้อมูล: กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย)

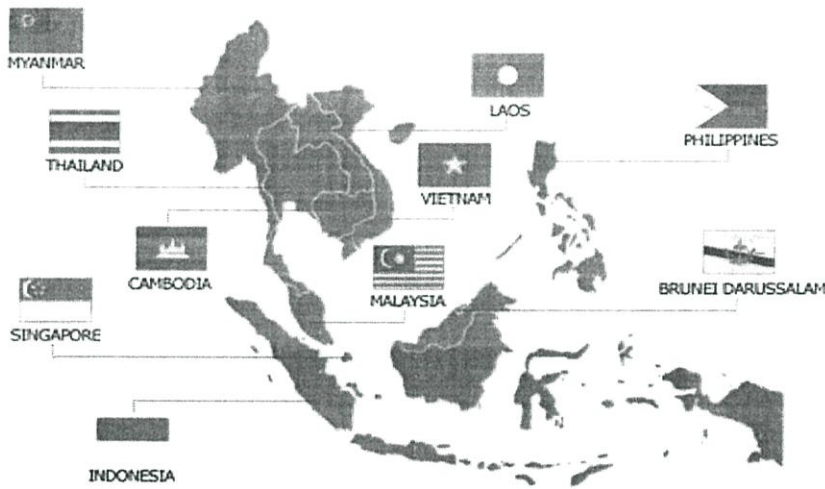

ในปี 2552 มีผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัดของกรุงเทพมหานคร 2,337,123 ล้านบาท (แหล่งข้อมูล: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

สถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทิศทางในการพัฒนากรุงเทพมหานครในช่วงปี 2556-2559

1. สถานการณ์ภายนอก ที่เป็นปัจจัยผลักดันให้กรุงเทพมหานครต้องเร่งปรับตัวในการพัฒนา ด้านต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อาทิ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี 2558 โดย 10 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะรวมตัวกันเป็นสังคมเดี่ยว หรือครอบครัวเดียวกัน และมุ่งเน้นการพัฒนาที่มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน มีพื้นฐาน 3 เสาหลัก ประกอบด้วยประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political Security Community – APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio - Cultural Community - ASCC) และการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย ในขณะที่มีวิกฤตเศรษฐกิจในยุโรปและอเมริกา

แหล่งข้อมูล: <http://art-science.blogspot.com/2010/12/2558.html>

นอกจากนั้น แนวโน้มของสังคมโลกกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การขาดความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน ตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลกและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลให้โลกไร้พรมแดน อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครจะต้องพยายามรักษาจุดเด่นของความเป็นเมืองน่าท่องเที่ยวที่สุดในโลกไว้ให้ได้ต่อไป รวมทั้งต้องใส่ใจต่อการพัฒนาให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองน่าอยู่ในโลกอันดับที่ดีขึ้นจากปัจจุบันคืออันดับที่ 101 จาก 140 เมือง

ปัจจัยภายในประเทศที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนากรุงเทพมหานคร ได้แก่ การบริหารภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลอ่อนแอ การเมืองการปกครองของไทยขาดเสถียรภาพ ขณะที่กรุงเทพมหานครมีความได้เปรียบด้านภูมิศาสตร์ คือมีที่ตั้งซึ่งเป็นศูนย์กลางของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มี ภัยธรรมชาติค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอินโดนีเซีย

อย่างไรก็ตาม อุทกภัยในกรุงเทพมหานครในปี 2554 แสดงให้เห็นปัญหาของการรับมือกับภัยธรรมชาติได้เป็นอย่างดี อาทิ ปัญหาด้านผังเมืองที่ไม่สามารถควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสาธารณภัยในระดับประเทศ ความสามารถของระบบป้องกันน้ำท่วมของกรุงเทพมหานคร ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและความพร้อมในการรับมือกับสาธารณภัย เป็นต้น

2. สถานการณ์ภายใน ที่เป็นข้อจำกัดในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายของการพัฒนา ได้แก่ การบริหารราชการของกรุงเทพมหานครยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร และการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่ดำเนินภารกิจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมทั้งประชาชนมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย ทำให้การพัฒนากรุงเทพมหานครก้าวไปอย่างขาดประสิทธิภาพและเอกภาพ ประกอบกับภายในองค์กรยังมีปัญหาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ขาดระบบการจัดเก็บและจัดการข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้โดยสะดวก การประเมินผลการปฏิบัติราชการยังขาดความชัดเจน ตลอดจนมีข่าวเรื่องทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครมีจุดเด่นของการเป็นองค์กรราชการขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรและงบประมาณจำนวนมาก รวมทั้งมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย

ในปี 2556-2559 การบริหารราชการกรุงเทพมหานครจะดำเนินการภายใต้ความเสี่ยงและสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างสูงมาก

ประการแรก ความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัย อาทิ ปัญหาการก่อการร้าย/อาชญากรรมข้ามชาติ ปัญหายาเสพติด ปัญหาการค้ามนุษย์ รวมทั้งการขาดเสถียรภาพและมีความขัดแย้งทางการเมืองนำไปสู่เหตุการณ์ความไม่สงบทางสังคม ซึ่งจะใช้กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางในการวางแผน/ติดต่อประสานงาน/ชุมนุมประท้วงทางการเมือง เป็นต้น

ประการที่สอง ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ ได้แก่ ปัญหาอุทกภัย แผ่นดินไหว และอัคคีภัย ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้อันเนื่องมาจากสภาพภูมิอากาศโลกมีการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับประสิทธิภาพของการบริหารจัดการทั้งในระดับภาพรวมของประเทศและกรุงเทพมหานคร

ประการที่สาม ความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการรวมตัวกันของ 10 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะมีการเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัย การทำธุรกิจ ลงทุน และวัฒนธรรมในพื้นที่ 10 ประเทศโดยเสรี

ประการที่สี่ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและอเมริกา ในขณะที่จะมีการเติบโตในภูมิภาคเอเชีย

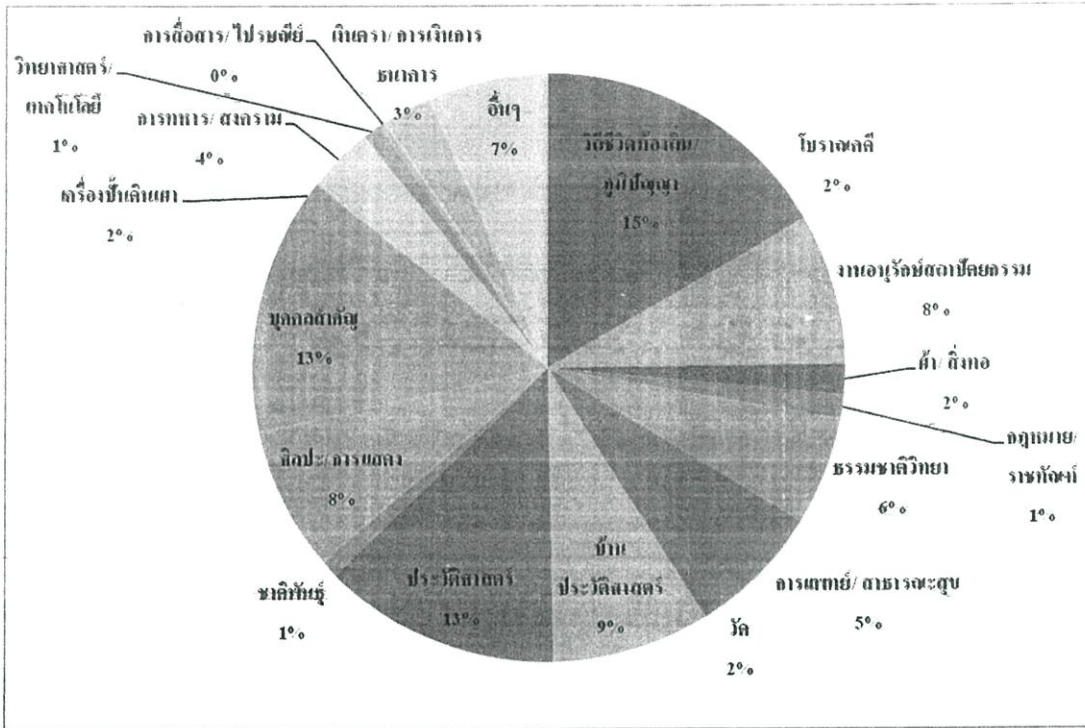
ประการสุดท้าย คือความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดสังคมผู้สูงอายุมากขึ้น ความต้องการของสังคมที่หลากหลายและแตกต่างจากวัฒนธรรมดั้งเดิม หรือเกิดปัญหาสังคมจากการปรับตัวไม่ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรือการเกิดอาชญากรรมข้ามพรมแดน เป็นต้น

จากสถานการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดทิศทางในการพัฒนากรุงเทพมหานครในช่วงปี 2556-2559 ข้างต้นจะเห็นได้ว่ากรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางทางการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงเทพมหานครจึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางสังคม มีสาธารณูปโภคต่างๆ อย่างครบสมบูรณ์จากการที่ทิศทางการขยายตัวของชุมชนและการใช้ที่ดินที่ไม่เหมาะสม รูปแบบการขยายตัวทางพื้นที่ของกรุงเทพฯ และปริมณฑลจึงเป็นไปในลักษณะที่กระจุกกระจาย แผ่ขยายไปตามโครงข่ายระบบบริการพื้นฐานสำคัญ โดยเฉพาะตามแนวถนนสายหลัก ทำให้เกิดปัญหาความแออัด ปัญหาการจราจร การขาดแคลนที่อยู่อาศัย และมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงมากขึ้นโดยลำดับ

แม้เรื่องราวของกรุงเทพมหานครในแง่มุมต่างๆ จะถูกนำมาถ่ายทอดผ่านการจัดนิทรรศการโดยพิพิธภัณฑ์และสถานที่สำหรับจัดแสดงนิทรรศการต่างๆ เป็นจำนวนมาก ทั้งที่จัดตั้งโดยมูลนิธิและองค์กรไม่แสวงกำไร เอกชน สถานศึกษา หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนจวนวัด และชุมชน

โดยแต่ละสถานที่จะมีการจัดแสดงในหัวข้อที่แตกต่างกันออกไป ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ และโบราณคดี, การศึกษา, ธรรมชาติวิทยา, สื่อสารและคมนาคม, ทหาร, กฎหมายและราชทัณฑ์, ภูมิปัญญาพื้นบ้าน, บุคคล, วิทยาศาสตร์, การเกษตร, การแพทย์และสาธารณสุข, พุทธศาสนา, ศิลปะ, ผ้าไทย, เศรษฐกิจ, มานุษยวิทยา และอื่นๆ ตามอัตราส่วน ดังต่อไปนี้

ยกตัวอย่างพิพิธภัณฑ์และสถานที่สำหรับจัดแสดงนิทรรศการภายในกรุงเทพมหานครที่มีเนื้อหาการจัดแสดงที่แตกต่างกัน เช่น

- หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นหอศิลป์วัฒนธรรมของประชาชนเพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน
- มิวเซียมสยาม เป็นพิพิธภัณฑ์แห่งการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และเรื่องราวต่างๆ เป็นไปอย่างสนุกสนานยิ่งขึ้น ซึ่งมีนิทรรศการถาวร “เรียงความประเทศไทย” เป็นการบอกเล่าถึงพัฒนาการด้านต่างๆ ของภูมิภาคอุษาคเนย์ นับตั้งแต่สมัยแผ่นดินสุวรรณภูมิ จนถึงกำเนิดสยามประเทศและก้าวสู่ประเทศไทยในปัจจุบัน
- อาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ จัดแสดงในเรื่องของวิถีชีวิตไทยในแหล่งวัฒนธรรมอันเก่าแก่รอบเกาะรัตนโกสินทร์

- สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร จัดแสดง “โมเดลจำลองเมืองกรุงเทพฯ” โดยเนื้อหา การจัดแสดงนั้นเป็นการนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง ซึ่งตอบโต้กับผู้มาเข้า ชมด้วยสื่อแสงไฟประเภทต่างๆ บริเวณที่มีแสงไฟกะพริบแสดงถึงอาคารที่มีความโดดเด่นใน พื้นที่ รวมถึงการแยกสีของแสงไฟอธิบายเนื้อหาและความแตกต่างของข้อมูล

แต่ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครจำนวนมากก็ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่และ ความเป็นพลเมือง รวมทั้งการมีองค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตทั้งเพื่อปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งเป็นพลังสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเติบโตไปด้วยกัน อย่างสมดุลภายใต้ข้อจำกัดของทุนและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อย่างไรก็ตาม ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน กรุงเทพมหานครจำนวนไม่น้อยที่เป็นกลุ่มบุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถ มีฐานะทางสังคมและ เศรษฐกิจดีมาก ขณะที่ยังมีผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการอยู่ด้วยจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ กรุงเทพมหานคร ยังเป็นสังคมเมืองที่มีความเป็นเอกลักษณ์เปี่ยมด้วยคุณค่าคือความเป็นคนไทย ความเป็นชนชาติที่มี ชื่อเสียงเรื่องของการเป็นคนมีน้ำใจ มีท่าที่เป็นมิตร มีความร่าเริงยิ้มแย้มแจ่มใสต่อนักท่องเที่ยวหรือผู้ มาเยือนที่หาได้ยากจากคนชาติอื่น

กรุงเทพมหานครจึงควรจัดสร้างอาคารที่มีการรวบรวมข้อมูล และจัดแสดงนิทรรศการที่ เกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานคร ที่สามารถให้ประชาชนภายในและนอกกรุงเทพมหานคร ตลอดจน ชาวต่างชาติที่มีท่องเที่ยวได้เข้าชม เพื่อทำความรู้จักและเข้าใจกรุงเทพมหานคร เมืองหลวงของ ประเทศไทยอย่างถูกต้อง

อาคารนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร หรือ Bangkok City Exhibition Center จึงเป็น โครงการเสนอแนะที่จัดทำขึ้น เพื่อให้เมืองหลวงของประเทศไทยอย่างกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการ ยอมรับจากต่างประเทศทั้งในเรื่องของการดำเนินการทางธุรกิจและการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลให้เมืองมี ความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านผังเมือง การลงทุน การจราจร เศรษฐกิจ อย่างรวดเร็ว ได้มีพื้นที่สำหรับ จัดแสดงความเป็นกรุงเทพมหานครตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และรวมไปถึงนโยบายที่จะทำให้ กรุงเทพมหานครเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในอนาคต

โดยการจัดให้เป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลแบบ One Stop Service เพื่อให้บุคคลทั่วไป ทั้งเยาวชน นักพัฒนา นักศึกษา นักวิชาการ และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ สามารถเข้ามาศึกษา ค้นคว้า หรือ เสริมสร้างความรู้ อันจะเกิดผลดีในการวางผังเมือง การพัฒนาด้านการลงทุน เศรษฐกิจ การจราจร รวมถึงสร้างเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในกรุงเทพมหานครกับผู้บริหาร กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทุกคนเข้าใจกรุงเทพมหานคร เมืองหลวงที่มีความสำคัญประเทศไทยได้ ภายในสถานที่เดียว

1.2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1. เพื่อจัดตั้งเป็นอาคารแสดงนิทรรศการเมือง(จังหวัด) แห่งแรกในประเทศไทย สำหรับเป็นต้นแบบของจังหวัดอื่นๆต่อไป
- 1.2.2. เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลสำหรับบุคคลทั่วไป ทั้งเยาวชน นักพัฒนา นักศึกษา และนักวิชาการ สามารถเข้ามาศึกษา ค้นคว้า หรือเสริมสร้างความรู้ เพื่อการวางแผนเมือง การพัฒนาด้านการลงทุน การจราจร ด้านเศรษฐกิจ และอัตลักษณ์ของเมือง รวมถึงสร้างเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนกับผู้บริหารกรุงเทพมหานคร
- 1.2.3. เพื่อเป็นสถานที่รวบรวมจัดแสดงให้ความรู้แก่ประชาชนทั้งในและนอกกรุงเทพมหานคร รวมถึงชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวและติดต่อธุรกิจ เพื่อให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของกรุงเทพมหานคร ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และนโยบายที่เกิดขึ้นในอนาคต
- 1.2.4. เพื่อเป็นสถานที่จัดประชุม-สัมมนาทางวิชาการ และจัดกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของผังเมือง เศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนากรุงเทพมหานครในอนาคต

1.3. ประโยชน์ของโครงการ

- 1.3.1. ผู้เข้าชมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงและแนวทางการพัฒนาของเมืองกรุงเทพมหานคร
- 1.3.2. เพื่อให้คนกรุงเทพฯเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และเกิดความหวงแหน ต้องการรักษานบธรรมเนียมประเพณีของไทย ในฐานะที่เป็นเมืองหลวงเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในประเทศ

1.4. ขอบเขตและวิธีการศึกษาโครงการ

1.4.1. ขอบเขตของการศึกษาโครงการ

ขอบเขตการศึกษาโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร จะครอบคลุมตั้งแต่ การค้นคว้าหาข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานครที่จะนำมาจัดแสดง การหาข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีต่างๆ เพื่อกำหนดโครงการการศึกษาข้อมูลเพื่อการออกแบบทั้งที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นและงานร่วมสมัย

การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ ตลอดจนขั้นตอนการออกแบบทางสถาปัตยกรรมโดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1.4.1.1. ด้านข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานคร
 - ศึกษาความเป็นมาและลักษณะสำคัญของกรุงเทพมหานคร
 - ศึกษาความเปลี่ยนแปลงของกรุงเทพมหานครในด้านต่างๆ
- 1.4.1.2. ด้านองค์ประกอบของโครงการ
 - ศึกษาองค์ประกอบของโครงการ
 - ศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ
- 1.4.1.3. ด้านผู้ใช้สอยอาคาร ศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้งานของโครงการ
 - ศึกษาและวิเคราะห์อัตรากำลังของบุคลากรในโครงการ
 - ศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดพื้นที่ใช้สอยของโครงการ
 - สรุปพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ
- 1.4.1.4. ด้านรายละเอียดที่ตั้งโครงการ
 - ศึกษาลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ
 - การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ
- 1.4.1.5. ด้านอาคารตัวอย่าง
 - ศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่างในประเทศ
 - ศึกษาและวิเคราะห์อาคารตัวอย่างในต่างประเทศ
 - สรุปการศึกษาอาคารตัวอย่าง
- 1.4.1.6. ด้านปัจจัยและอิทธิพลต่อการออกแบบ
 - ศึกษาทฤษฎีของรูปแบบสถาปัตยกรรม
 - ศึกษาทฤษฎีในการวางผังอาคาร
 - ศึกษาสภาพบรรยากาศและความเป็นเอกลักษณ์
 - ศึกษาเทคโนโลยีอาคารต่างๆเพื่อการออกแบบ
 - ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ
- 1.4.1.7. ด้านผลงานออกแบบสถาปัตยกรรม
 - การแสดงแนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรม
 - การแสดงผลงานออกแบบสถาปัตยกรรม

1.4.2. วิธีการศึกษาโครงการ

วิธีการศึกษาโครงการสามารถแบ่งได้เป็นวิธีต่างๆ ดังนี้

1.4.2.1. ศึกษาด้วยการสืบค้นจากเอกสารทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมถึงข้อมูลจากสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาหรือบทความเกี่ยวข้องกับความเป็นมาเบื้องต้นของโครงการ เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานคร รูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ระบบประกอบอาคาร กฎหมาย ขนาดของพื้นที่องค์ประกอบ และกรณีศึกษาอาคาร

1.4.2.2. สัมภาษณ์ ซึ่งจะทำการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แก่

- อาจารย์ และบุคลากรของภาควิชาผังเมือง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง เพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการ และองค์ประกอบของโครงการ
- บุคลากรของกรมสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร

1.4.2.3. สัมภาษณ์และถ่ายภาพ เพื่อศึกษาข้อมูลด้าน ภายนอกของที่ตั้งโครงการ รูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น กรณีศึกษาอาคาร

1.4.2.4. เรียนรู้เชิงประจักษ์โดยการเข้าชมนิทรรศการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรุงเทพมหานครด้วยตนเอง เพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการของ โครงสร้าง และพฤติกรรมของผู้เข้ามาใช้บริการ

1.4.2.5. วิเคราะห์ข้อมูล จากข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้ได้มาซึ่ง ขนาดพื้นที่และองค์ประกอบอาคาร โครงสร้าง พฤติกรรม จำนวน ของผู้ใช้สอยอาคาร การออกแบบอาคาร

1.4.2.6. สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อเข้าสู่กระบวนการออกแบบ

1.5. ขอบเขตของโครงการ

อาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่มีหน้าที่เผยแพร่ให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าชมนิทรรศการ อีกทั้งส่วนที่มีหน้าที่ในการจัดประชุม-สัมมนาทางวิชาการ และกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของเมืองกรุงเทพมหานคร บริการความรู้ ห้องสมุด และส่วนให้บริการนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งจะแบ่งขอบเขตได้ดังนี้

1.5.1. ด้านเผยแพร่ความรู้ เป็นสถานที่สำหรับประชาชนผู้สนใจ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เข้าชม ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของเมืองกรุงเทพมหานครด้วยตนเอง

- 1.5.2. ด้านสนับสนุนการศึกษาทางวิชาการ สำหรับเป็นสถานที่จัดประชุม-สัมมนาทางวิชาการ และกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของเมืองกรุงเทพมหานคร
- 1.5.3. ด้านการบริการสาธารณะ ที่มีบริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเน้นชาวต่างชาติเป็นหลัก
- 1.5.4. ด้านการบริหาร สำหรับดำเนินงานบริหารจัดการโครงการ
- 1.5.5. ด้านบริการอาคารสถานที่ เป็นส่วนสนับสนุนโครงการในด้านต่างๆ เพื่อความราบรื่นและความปลอดภัยในการให้บริการ

1.6. โครงสร้างภาคนิพนธ์

โครงสร้างภาคนิพนธ์ของโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร ภายในแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- 1.6.1. บทที่ 1 บทนำ - กล่าวถึงภาพรวมของโครงการ
 - 1.6.2. บทที่ 2 การศึกษาโครงการตัวอย่าง
 - 1.6.3. บทที่ 3 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการจัดแสดงนิทรรศการ
 - 1.6.4. บทที่ 4 การวิเคราะห์การดำเนินงานและองค์ประกอบโครงการ
 - 1.6.5. บทที่ 5 การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการ
 - 1.6.6. บทที่ 6 การศึกษาและวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ
 - 1.6.7. บทที่ 7 การศึกษาปัจจัยและอิทธิพลที่มีผลต่อการออกแบบ
 - 1.6.8. บทที่ 8 ผลการออกแบบ - กล่าวถึงผลจากการนำข้อมูลที่ได้สังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลมาเข้าสู่กระบวนการออกแบบจนเป็นชิ้นงาน
- } ศึกษาและรวบรวมข้อมูล

} สังเคราะห์และวิเคราะห์ เพื่อหาองค์ประกอบข้อมูล

บทที่ 2

**การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
ในการจัดแสดงนิทรรศการ**

บทที่ 2

การศึกษาโครงการตัวอย่าง

2.1. โครงการต่างประเทศ

2.1.1. Singapore City Gallery, Singapore

ประวัติความเป็นมา

สิงคโปร์มีการวางแผนการพัฒนาประเทศไว้อย่างเป็นระบบ สิ่งที่น่าสนใจทั้งภายในและภายนอกประเทศได้เห็นในปัจจุบันบางที่เกิดจากการวางแผนไว้ล่วงหน้าเมื่อ 20 ปีที่แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่มีการบริหารจัดการประเทศได้ดีมาๆ โดยการวางผังเมืองของประเทศสิงคโปร์นั้นได้รับการบริหารจัดการโดยหน่วยงานที่ชื่อว่า URA หรือ Urban Redevelopment Authority

จุดประสงค์ของโครงการ

เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาประเทศ รวมถึงต้องการแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของประเทศสิงคโปร์ ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ ไปจนถึงการพัฒนาในอนาคตข้างหน้าว่าจะมีสิ่งก่อสร้างอะไรเกิดขึ้นบ้างในแต่ละส่วนของประเทศ เช่น โครงการรถไฟฟ้า SMRT หรือจะเป็นทางด่วนที่มีการสร้างเชื่อมต่อและ เพิ่มขึ้นบริเวณไหน ซึ่งการนำเสนอเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาต่างๆ จะแสดงผ่านโมเดลจำลอง มอนิเตอร์แบบ Interactive

หัวข้อการจัดแสดง

1. Vibrant Cities ชมภาพรวมของเมืองก่อนที่จะเจาะลึกเข้าไปในแต่ละสถานที่ท่องเที่ยวและสถานที่ที่มีชื่อเสียง ผ่านการแสดงผลแบบพาโนรามา 270 องศา

ภาพที่ 2. 1 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

2. Periods of Progress เรียนรู้วิธีการเอาชนะความท้าทายมากมายเพื่อพัฒนาตนเอง จากเมืองท่าเล็กๆ เป็นเมืองท่ากระจายสินค้าสู่ทั่วโลก

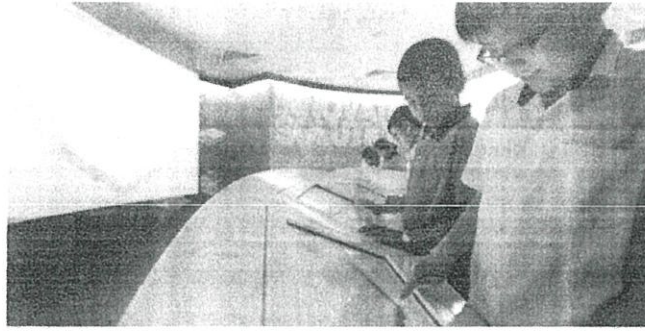
ภาพที่ 2. 2 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

3. Conversations ไม่ใช่แค่การวางผังเมืองทางกายภาพเท่านั้น แต่ผู้เข้าชมจะได้มีส่วนร่วมในการเล่น เพื่อให้ทุกคนได้รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันและตระหนักถึงการวางผังที่ถูกต้อง

ภาพที่ 2. 3 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

4. Learning the Fundamentals ทดลองวางผังเมืองด้วยเกมแบบ 8 ผู้เล่น เพื่อทดสอบความสามารถในการตอบสนองความต้องการในการใช้ที่ดินของเมืองอันมีพื้นที่จำกัด และเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ ที่ใช้ช่วยในการวางผังเมือง

ภาพที่ 2. 4 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

5. Planning Sustainably ศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์ต่างๆที่ทำให้สิงคโปร์เป็นสิงคโปร์ในปัจจุบันนี้ การค้นพบวิธีการจัดสรรที่ดิน การวางแผนสำหรับชีวิตการทำงานและโอกาสสำหรับคนอยากมีบ้านเป็นของตนเอง

ภาพที่ 2. 5 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

6. Brush with History ศึกษาวิธีการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเชิงรุก เพื่อรักษาอาคารประวัติศาสตร์ที่สำคัญ รวมถึงเอกลักษณ์และมรดกทางวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่

ภาพที่ 2. 6 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

7. Urban Design เรียนรู้ศาสตร์และศิลป์การสร้างงานสถาปัตยกรรมตามท้องถนนในสิงคโปร์ อันเป็นลักษณะเฉพาะที่โดดเด่นของเมือง

ภาพที่ 2. 7 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

8. Study Area ดูความเปลี่ยนแปลงของพื้นที่เมืองสิงคโปร์ทางตอนกลางในหลายช่วงปี ผ่านการเก็บสำรวจออกมาในรูปแบบเล่มเอกสารที่สามารถเปิดดูได้ง่าย

ภาพที่ 2. 8 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

9. Distinctive Districts เปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละโซน อันเป็นเอกลักษณ์ของเมืองสิงคโปร์ อย่างบริเวณแม่น้ำสิงคโปร์, Marina Bay, ถนน Orchard และ Bras Basah. Bugis.

ภาพที่ 2. 9 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

10. Central Area Model พิเศษสุดกับการมองเมืองทั้งเมืองของสิงคโปร์จากมุมสูงผ่าน หุ่นจำลองที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก

ภาพที่ 2. 10 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

2.1.2. The City Gallery, Hong Kong

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมครั้งแรกแกลลอรี่เมืองบอกเล่าถึงความเป็นมาและโครงสร้างพื้นฐานของฮ่องกง โดยหัวข้อของนิทรรศการเน้นไปที่การวางแผนและโครงสร้างสาธารณูปโภคของเมืองเป็นหลัก นอกจากนี้ก็ยังมึนิทรรศการเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนาเมืองในอนาคตอีกด้วย

โดยแกลลอรี่นี้เปิดตัวในปี ค.ศ. 2002 โดยตั้งอยู่ที่ชั้นล่างของอาคาร City Hall Annex แต่ก็ได้ปิดตัวลงเพื่อปรับปรุงพัฒนาในเดือนเมษายนปี ค.ศ. 2009 โดยระหว่างทำการปรับปรุงนั้นได้ย้ายไปเปิดแสดงนิทรรศการอยู่ที่ชั้นล่างของอาคารจอดรถบนถนน Murray เพื่อจะได้สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง

หลังจากการปรับปรุงเสร็จสิ้น 'The City Gallery' จึงเปิดอย่างเป็นทางการในปี 2012

จุดประสงค์ของโครงการ

เพื่อแสดงให้เห็นถึงเสน่ห์ ทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และความมีชีวิตชีวาของฮ่องกง ภายใต้พื้นฐานหลักการออกแบบเพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นเมือง โดยดึงรูปลักษณะของความสดใสและไม่จำเจ รวมถึงการแบ่งโซนพื้นที่เกษตรกรรม, โซนพื้นที่สำหรับอาคารสูง และโซนธรรมชาติอย่างอ่าววิคตอเรีย

มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงให้เห็นถึงมุมมองของฮ่องกงผ่านความเป็นสากล จากการผสมผสานระหว่างสถานที่และแรงผลักดัน จนสามารถสัมผัสได้กับความหลากหลายของหน้าประวัติศาสตร์และความเปลี่ยนแปลงของเมืองฮ่องกง รวมทั้งร่วมชื่นชมจิตวิญญาณทางด้าน การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของแต่ละวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนอีกด้วย

หัวข้อการจัดแสดง

1. City Hall Annex History เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของอาคาร การเปลี่ยนแปลงเพื่อการเก็บรักษาอาคาร

ภาพที่ 2. 11 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

2. Great World Cities เรียนรู้ว่าจะอะไรคือ “เมืองโลก” เปรียบเทียบระหว่างฮ่องกงกับมหานครอื่นๆของโลก ด้วยการตรวจสอบข้อมูลที่น่าสนใจ รวมถึงความหนาแน่นของประชากร และข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสูง

ภาพที่ 2. 12 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

3. Unique Hong Kong ได้แรงบันดาลใจจากการเดินชม พิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลงของฮ่องกงที่ทำให้เกิดความหลากหลาย

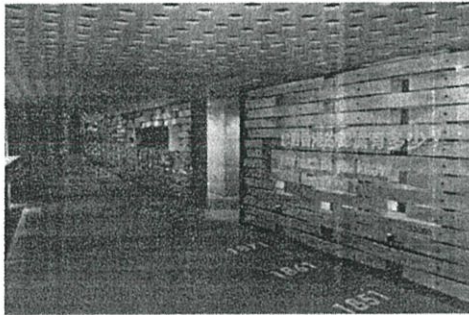
ภาพที่ 2. 13 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

4. Living Environment สัมผัสสภาพแวดล้อมเพื่อประยุกต์กับแนวทางการวางแผนเพื่อดำเนินการตามกลยุทธ์การพัฒนาเมือง

ภาพที่ 2. 14 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

5. Protecting Our Heritage ศึกษาเทคนิคอันทันสมัยที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล เพื่อ
พิจารณาและจำแนกประเภทของอาคาร สถานที่ และแหล่งมรดกที่สำคัญ

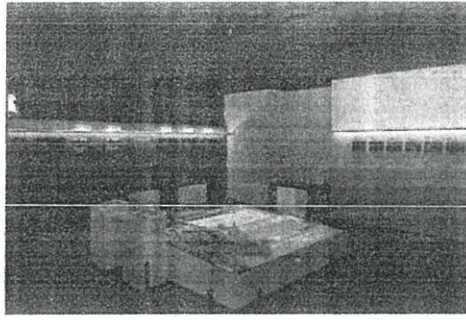
ภาพที่ 2. 15 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

6. Hong Kong Next Century โพลิตีวิสัยทัศน์และความฝัน สำหรับอนาคตของฮ่องกง
แสดงมุมมองสะท้อนจากชุมชนและนักเรียน ด้วยวิสัยทัศน์จากอดีตเพื่ออนาคต

ภาพที่ 2. 16 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

7. The Strategic Picture กลยุทธ์การวางแผนที่ชัดเจนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเพื่อ
อนาคตของฮ่องกง เรียนรู้การพิจารณากลยุทธ์ที่มีความยืดหยุ่นในการเสนอนโยบายและ
วิธีการต่างๆที่ได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงได้
ตลอดเวลา

ภาพที่ 2. 17 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

8. Strategic Infrastructure ศึกษาการตรวจสอบปัญหาและความท้าทายในการวางแผนและการจัดการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคของเมือง

ภาพที่ 2. 18 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

9. Transportation & Communications ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเครือข่ายการขนส่งในปัจจุบันและวิธีการจัดการกับโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งในอนาคต เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น

ภาพที่ 2. 19 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

10. Sustainable Hong Kong เรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของรัฐบาล เพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์

ภาพที่ 2. 20 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

11. Main Show เรียนรู้เรื่องราวการพัฒนาอย่างน่าทึ่งที่ผ่านมาและการพัฒนาฮ่องกงในอนาคตด้วยภาพประกอบเสียง

ภาพที่ 2. 21 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

12. Land Information ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการใช้งานที่ดินในปัจจุบัน

ภาพที่ 2. 22 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

13. Planning Process เรียนรู้เกี่ยวกับการวางผังของฮ่องกงในอดีต วิธีการปรึกษาและหาความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงกลุ่มชุมชน เพื่อส่งเสริมกระบวนการวางผังให้เปิดกว้างและโปร่งใสมากขึ้น

2.2. โครงการภายในประเทศ

2.2.1. อาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์

ประวัติความเป็นมา

อาคารบริเวณถนนราชดำเนินกลาง เป็นงานสถาปัตยกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์กรุงเทพมหานคร นับตั้งแต่มีพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ให้ตัดถนนราชดำเนินจากพระราชวังดุสิตไปยังพระบรมมหาราชวัง โดยจัดวางรูปแบบตามลักษณะของ Champs Elysees ในประเทศฝรั่งเศส

การก่อสร้างถนนราชดำเนินเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2442 ส่วนอาคารตลอดแนวถนนราชดำเนินกลางได้เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2480 โดยการเวนคืนที่ดินทั้งสองฝั่งถนนข้างละ 40

เมตร และออกแบบโดยสถาปนิกหลายท่าน ได้แก่ มล.ปุม มาลากุล, คุณหมิว อภัยวงศ์ ซึ่งใช้แนวความคิดในการออกแบบจาก Champ Elysees ตามพระราชดำริเดิมของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

งานก่อสร้างอาคารบนถนนราชดำเนินกลาง ใช้เวลาระหว่างปี พ.ศ. 2480 ถึง 2491 มีอาคารจำนวน 15 หลัง ใช้งบประมาณก่อสร้าง 10 ล้านบาท โดยจ้างผู้รับเหมาก่อสร้าง อาทิเช่น บริษัท ส่งาวรรณดิศ จำกัด, บริษัทคริสเตียนีแอนด์เนลสัน จำกัด และในขณะเดียวกันได้ก่อสร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2482 ด้วย

ปัจจุบัน หลังจากหมดสัญญาเช่าแล้ว สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ จึงดำริที่จะพัฒนาอาคารบริเวณถนนราชดำเนินกลาง โดยเริ่มที่อาคารซึ่งต่อจาก ลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ (พื้นที่ศาลาเฉลิมไทยเดิม) ซึ่งที่ตั้งอาคาร นั้นเสมือนเป็นจุดเริ่มต้นที่จะเข้าสู่เขตพระราชธานีเมื่อครั้งในอดีต เปรียบได้กับเป็น ประตูสู่กรุงรัตนโกสินทร์ จึงกำหนดให้มีการจัดสร้างตกแต่งบูรณะอาคารเดิม ให้เป็น อาคาร

นิทรรศน์รัตนโกสินทร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางเรียนรู้ข้อมูล และแหล่งรวบรวมความรู้ทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรม ของยุคกรุงรัตนโกสินทร์ ที่สมบูรณ์แบบที่สุดในประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่บนถนนราชดำเนินอีกด้วย

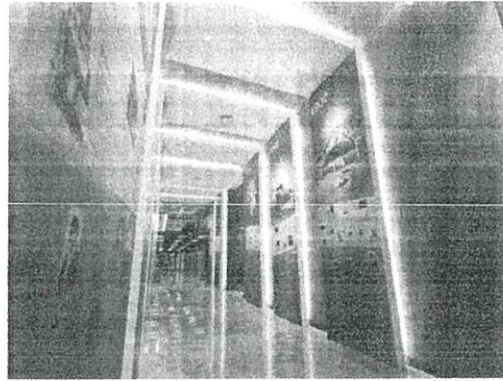
โดยได้เริ่มโครงการก่อสร้าง บูรณะอาคาร และตกแต่งนิทรรศการภายใน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 และจะเปิดให้สาธารณชนได้เข้าชมเพื่อร่วมภาคภูมิใจไปกับ ศิลปวิทยาการ มรดกของแผ่นดินที่สืบทอดมายาวนาน และอารยธรรมของประเทศในยุคที่เรียกว่า รัตนโกสินทร์นี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป

จุดประสงค์ของโครงการ

เพื่อเป็นศูนย์กลางเรียนรู้ข้อมูล และแหล่งรวบรวมความรู้ทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรม ของยุคกรุงรัตนโกสินทร์ ที่สมบูรณ์แบบที่สุดในประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่บนถนนราชดำเนินอีกด้วย

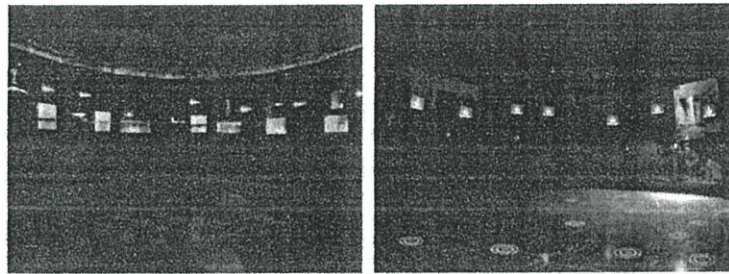
หัวข้อการจัดแสดง

1. **อุโมงค์เวลา** เรียนรู้เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ ตั้งแต่ครั้งสร้างกรุงรัตนโกสินทร์มาจนถึงปัจจุบัน

ภาพที่ 2. 23 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

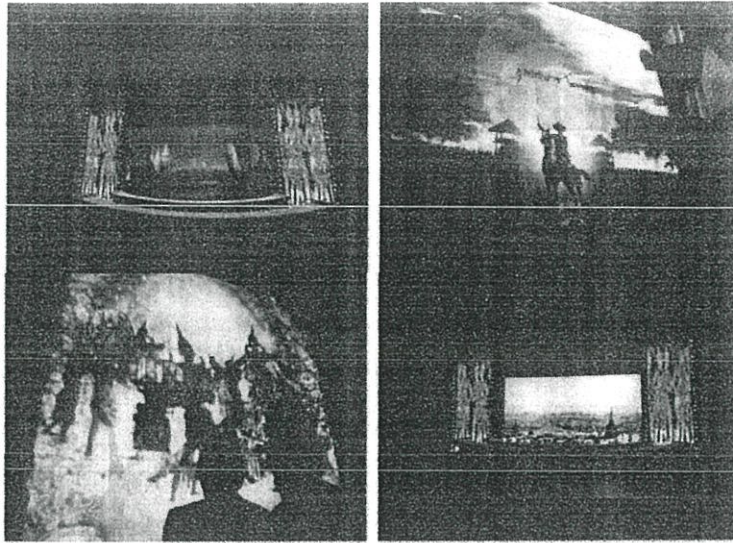
2. ห้องดื่มด่ำย่านชุมชน ก้าวออกไปใน 12 ชุมชนบนเกาะรัตนโกสินทร์ที่ย่อมาไว้ในที่เดียว เพื่อให้ได้ชมวิถีทำกินและความเป็นอยู่ที่สะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นอยู่แบบไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ภาพที่ 2. 24 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- เพียงแค่ก้าวเท้าไปยังจุดที่ตั้งของชุมชน ลวดลายที่สวยงามจะปรากฏขึ้นเพียงนำท่านไปทำความรู้จักชุมชนเสมือนกับได้เข้าไปเยี่ยมชมสถานที่จริง
- ชื่นชมผลงานการรังสรรค์จากชุมชนต่างๆ ซึ่งบางชิ้นหาชมได้ยากในปัจจุบัน

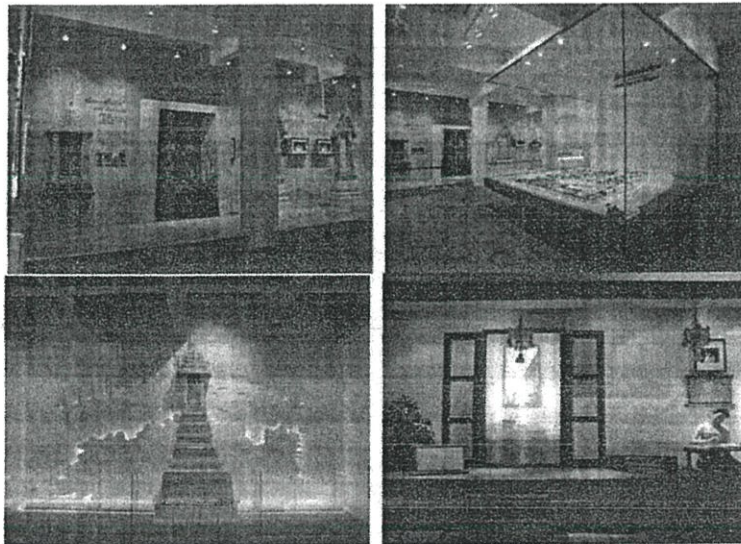
3. ห้องรัตนโกสินทร์เรืองโรจน์ กว่า 2 ศตวรรษที่กรุงรัตนโกสินทร์ยืนหยัดเป็นราชธานีอันเรืองโรจน์ ย่อมเกิดจากการวางรากฐานอย่างมั่นคง ด้วยพระอัจฉริยภาพในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งบรมราชจักรีวงศ์ ผู้ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ตั้งแต่การวางผังเมือง เพื่อการป้องกันราชอาณาจักรเช่นสมัยอยุธยาและทรงสร้างบ้านแปงเมืองพร้อมกับการบำรุงขวัญประชาชน ฟื้นฟูพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมต่างๆ สยามประเทศจึงได้คืนความเป็นปึกแผ่นอีกครั้ง

ภาพที่ 2. 25 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- ร่วมย้อนกลับไปสู่เมื่อครั้งแรกเริ่มสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ด้วยสื่อผสม 4 มิติ ตื่นตาตื่นใจทั้งภาพ เสียงและสัมผัส

4. ห้องเกียรติยศแผ่นดินสยาม ความยิ่งใหญ่สง่างามของพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดาราม คือเครื่องแสดงเกียรติยศของแผ่นดิน ทุกองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมล้วนแฝงความหมายยิ่งใหญ่ เป็นแหล่งรวมงานศิลปกรรมอันประณีตล้ำค่าที่ควรศึกษาและภาคภูมิใจ

ภาพที่ 2. 26 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- ตื่นตาไปกับหุ่นจำลองพระบรมมหาราชวังที่สมบูรณแบบที่สุดในประเทศไทย
- ครั้งแรกที่คุณจะได้ชมพระแก้วมรกตในเครื่องทรงครบทั้ง 3 ฤดูในคราวเดียว

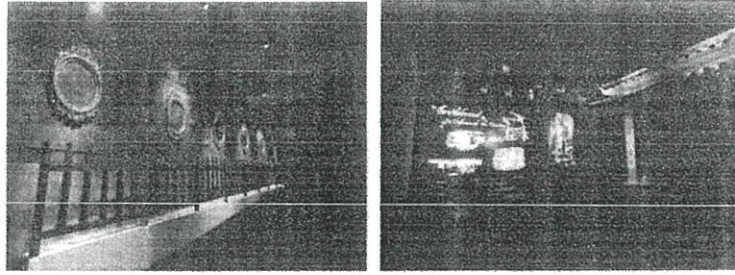
5. ห้องเรื่อนามมหรสพศิลป์ มหรสพและการละเล่นนานาชนิดได้ให้ความบันเทิงแก่คนไทยมาช้านาน พระมหากษัตริย์ตลอดสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ทรงอุปถัมภ์มหรสพ โปรดเกล้าฯ ให้จัดแสดงในหลายโอกาสเพื่อบำรุงขวัญประชาชน หนึ่งใหญ่ โขน ละคร รำ และหุ่นต่างๆ คือมหรสพสำคัญของกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งล้วนมีต้นเค้าที่มาจากการระบำ รำเต้นโบราณ แล้วบูรณาการ และแตกสายจนมีความงามและมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป

ภาพที่ 2. 27 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- ย้อนยุคไปชมมหรสพสมโภชในมุมมอง 360 องศา เสมือนอยู่ท่ามกลางบรรยากาศงานเฉลิมฉลอง
- เรียนรู้ภาษาท่าทางโขนกับ 4 ตัวละครหลัก และแอบดูท่าทางลิง
- ลองฝึกเชิดหุ่นกระบอก

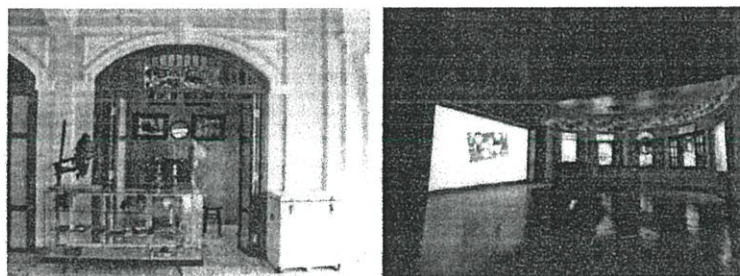
6. ห้องดวงใจปวงประชา กรุงรัตนโกสินทร์ได้รับการสถาปนาและปกครองให้เจริญมั่นคงโดยพระมหากษัตริย์ในบรมราชจักรีวงศ์ ความเป็นชาติที่มีเอกราชและอารยะได้แสดงให้เห็นว่า การดำรงสถานะกษัตริย์ตลอด 9 รัชกาลมิได้อยู่ในความสะดวงสบาย หากแต่เป็นฐานะของผู้ที่มีความสามารถสูงยิ่งในการนำพาประเทศรอดพ้นจากวิกฤตการณ์และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชน คือพระราชกรณียกิจนานัปการที่ได้ถ่ายทอดไว้ในนิทรรศการห้องนี้

ภาพที่ 2. 28 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- ชมวิถีทัศน์การฟื้นฟูความรุ่งเรืองของสยามประเทศท่ามกลางบรรยากาศสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์
- รำลึกในพระราชกรณียกิจอันยิ่งใหญ่...ฝ่ามรสุมมหาอำนาจ นำชาติสู่ศิวิไลซ์
- ร่วมตราตรึงไปกับภาพยนตร์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ผู้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนำความอุดมสมบูรณ์จากดินสู่ฟ้า.. จากป่าสู่เมือง ในบรรยากาศที่โอบล้อมตัวคุณเสมือนพระมหากษัตริย์คุณที่ปกแผ่ไปทั่วทุกสารทิศ

7. ห้องเยี่ยมมรดกถิ่นกรุง เพลิดเพลินไปกับการท่องเที่ยวบนเกาะรัตนโกสินทร์ สถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยมของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ แหล่งรวมสถานที่น่าเยี่ยมชมหลายรูปแบบ ทั้งสถาปัตยกรรม สวนสาธารณะ พิพิธภัณฑ์ อาหารการกิน จั๊บจ่ายสินค้า และสีสันยามค่ำคืน ซึ่งแต่ละสถานที่ต่างก็มีบรรยากาศและกลิ่นอายที่ชวนให้หลงใหลในแบบฉบับของตัวเอง

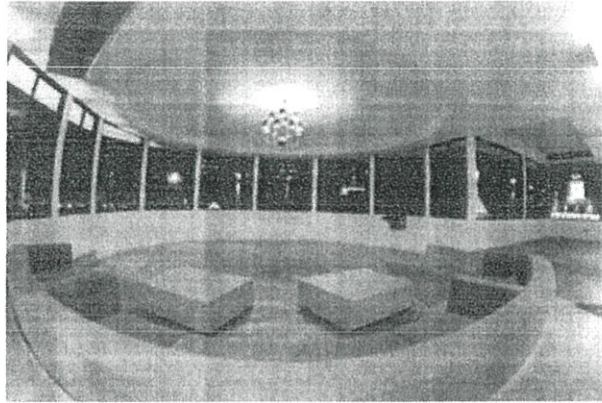

ภาพที่ 2. 29 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- ประสบการณ์ใหม่ที่คืบหน้าจะได้เข้าไปเป็นตัวละครหลักในแอนิเมชันแล้วท่องเที่ยวไปทั่วกรุง

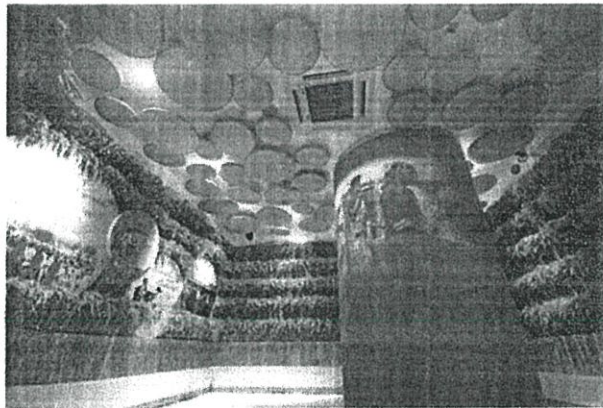
8. รัตนโกสินทร์สกายวิว ชมทัศนียภาพอันกว้างไกลของกลุ่มสุดยอดสถาปัตยกรรมกรุงรัตนโกสินทร์โดยรอบ อาทิ ภูเขาทอง ป้อมมหาภาพ ลานพลับพลามหาเจษฎาบดินทร์ วัด

ราชภัฏดาราภิรมย์ และโลหะปราสาทในมุมสวยที่สุดที่ไม่เคยเห็นมาก่อนและมุมพักผ่อน
จับเครื่องดื่มในบรรยากาศสบายๆ

ภาพที่ 2. 30 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

9. ห้องลือระบิลพระราชพิธี พระราชพิธีที่ยิ่งใหญ่ของชาติที่ปฏิบัติสืบเนื่องมาแต่
โบราณกาล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน โปรดเกล้าฯ ให้
ฟื้นฟูพระราชพิธีที่สำคัญขึ้นหลายพระราชพิธี เพื่ออนุรักษ์ไว้ซึ่งภูมิปัญญาของบรรพชนไทย
และเพื่อบำรุงขวัญแก่ประชาชนสืบต่อไป

ภาพที่ 2. 31 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- ร่วมซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงห่วงใย
พสกนิกร โปรดเกล้าฯ ให้ฟื้นฟูพระราชพิธีที่ขมขื่นจนจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
เพื่อชุบชูขวัญกำลังใจให้กับเกษตรกรไทย ผู้เป็นกระดูกสันหลังของชาติ
- ชื่นชมความงดงาม ตระการตาของเรือพระที่นั่งในรูปแบบเมจิวิชั่น

10. ห้องสง่าศรีสถาปัตยกรรม ภาคภูมิใจกับเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรม วัด และ
บ้านในกรุงรัตนโกสินทร์ที่มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย พัฒนารูปแบบการ

ดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่เข้ามา รวมถึงการรับเอา ศิลปวัฒนธรรมจากจีนและชาติตะวันตกมาปรับใช้ จนทำให้วัง วัด และบ้านในกรุงรัตนโกสินทร์ มีลักษณะหลากหลาย ดังที่ปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน

ภาพที่ 2. 32 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

- พังชาววังเล่าเรื่องวิวัฒนาการสถาปัตยกรรมของวังต่างสมัย
- เล่นเกมสร้างวัดระบบมัลติทัช
- สนุกกับเกมเดินทางชมบ้านในเมืองกรุง

11. ห้องเรื่องรุ่งเรืองวิถีไทย เดินทางผ่านกาลเวลาเรียนรู้ลักษณะวิถีความเป็นอยู่ของคนไทย ตั้งแต่ต้นกรุงรัตนโกสินทร์จวบจนปัจจุบัน เพื่อทราบถึงภูมิปัญญา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนปัจจัยและอิทธิพลที่ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของผู้คนผันแปรเปลี่ยนแปลงไป

ภาพที่ 2. 33 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

2.2.2. ส่วนบริการวิชาการศูนย์ประวัติศาสตร์เขาวราช วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหาร ประวัติความเป็นมา

วัดไตรมิตรวิทยารามวรวิหารร่วมกับประชาคมเขาวราช จัดสร้างศูนย์ประวัติศาสตร์เขาวราช ขึ้นในบริเวณชั้น 2 ของพระมหามณฑปประดิษฐานพระพุทธรมหาสุวรรณปฏิมากร

โดยในวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2552 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดศูนย์ประวัติศาสตร์เยาวราช พร้อมพิธีเปิดงานเทศกาลตรุษจีนเยาวราช 2552 นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ที่ทรงฉายขณะเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อทรงร่วมพิธีเปิดมหกรรมกีฬาโอลิมปิก "ปักกิ่งเกมส์ 2008" เพื่อนำมาจัดแสดงนิทรรศการ ณ บริเวณศูนย์ประวัติศาสตร์เยาวราช ชั้น 2 พระมหาราชวังทองคำ ซึ่งได้เปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าชมได้ เมื่อวันที่ 27 มกราคม ถึงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ที่ผ่านมา

ศูนย์ประวัติศาสตร์เยาวราช เป็นการจัดแสดงเรื่องราวของชุมชนเยาวราช ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นไข่น้ำทาวนเมืองไทย เป็นย่านการค้าสำคัญที่มีความเจริญรุ่งเรืองมายาวนาน โดยเกิดจากการก่อร่างสร้างตัวของชาวจีนที่เข้ามาอยู่ในเมืองไทย และได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระมหากษัตริย์ไทยให้อยู่ในแผ่นดินไทยอย่างสงบสุขตลอดมา

จุดประสงค์ของโครงการ

เพื่อนำเสนอถึงสาระว่าด้วยความเจริญรุ่งเรืองของย่านเยาวราช ที่เกิดจากการต่อสู้ชีวิต และปรับตัวอย่างชาญฉลาด กับโอกาสที่ได้รับจากสังคมไทย ของชาวจีนในย่านนั้น

หัวข้อการจัดแสดง

1. เติบใหญ่ได้ร่มพระบารมี พังคำบอกเล่าจากอากงชาวเยาวราช เพื่อทำความรู้จักเบื้องต้นกับชุมชนชาวจีนสำเพ็ง - เยาวราช อันเป็นย่านการค้าเก่าแก่ที่สำคัญของกรุงเทพฯ ซึ่งเติบโตขึ้นจากการก่อร่างสร้างตัวของชาวจีนที่เข้ามาทำมาหากินในเมืองไทย โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระมหากษัตริย์ไทยตลอดมา

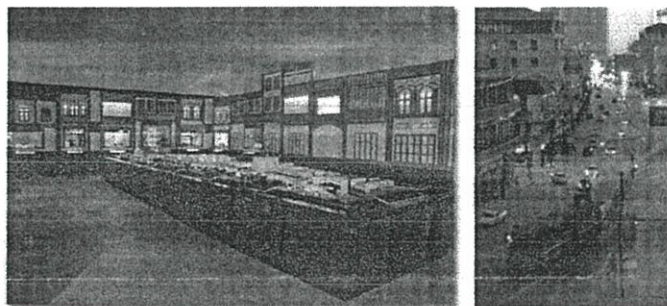
ภาพที่ 2. 34 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

2. กำเนิดชุมชนจีนแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325 - 2394) บอกเล่าถึงจุดกำเนิดของชุมชนจีนที่สำเพ็ง และการเข้ามาของชาวจีนโพ้นทะเลในช่วงสมัยรัชกาลที่ 1-3 จนกระทั่งสำเพ็งกลายเป็นย่านการค้าที่ใหญ่ที่สุดของกรุงเทพฯ ในยุคนั้น สัมผัสประสบการณ์การเดินทางด้วยเรือสำเภาหัวแดงจากเมืองจีนสู่มินแผ่นดินไทย และเดินเข้าสู่ตลาดสำเพ็ง สมัยรัชกาลที่ 3 ที่จำลองขึ้นใหม่ในบรรยากาศเสมือนจริง

ภาพที่ 2. 35 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

3. เส้นทางสู่ยุคทอง (พ.ศ. 2394 – 2500) จัดแสดงพัฒนาการของชุมชนจีนจากตลาดสำเพ็งสู่ความเป็นย่านธุรกิจสมัยใหม่ที่ถนนเยาวราช สัมผัสบรรยากาศภายในสำนักงานบริษัทค้าข้าวที่ถนนทรงวาดสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นความเจริญรุ่งเรืองของย่านการค้าเยาวราช แล้วชมโมเดลขนาดใหญ่ที่จำลองถนนเยาวราชในยุคเฟื่องฟูที่สุดช่วง พ.ศ. 2500 ซึ่งเยาวราชเป็นย่านธุรกิจและแหล่งบันเทิงที่ทันสมัยที่สุดของกรุงเทพฯ ทั้งยังเป็นที่ตั้งของตึกสูงที่สุดของประเทศถึง 3 ตึก โดยรอบโมเดลยังมี Diorama 11 ฉากที่แสดงเรื่องราววิถีชีวิตที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อวิถีทางสังคมของชาวเยาวราชในยุคนั้น

ภาพที่ 2. 36 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

4. ตำนานชีวิต Hall of Fame ประกอบวีดิทัศน์แสดงตำนานชีวิตของบุคคลชาวเขาวราชที่เป็นแบบอย่างและสร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นหลัง ในการก่อร่างสร้างตัวจากมือเปล่าสู่ความเป็นเจ้าสัว และเผื่อแผ่ดอกผลจากความสำเร็จของตนกลับคืนสู่สังคม หลายคนได้สร้างคุณประโยชน์อันใหญ่หลวงตอบแทนให้กับประเทศไทย

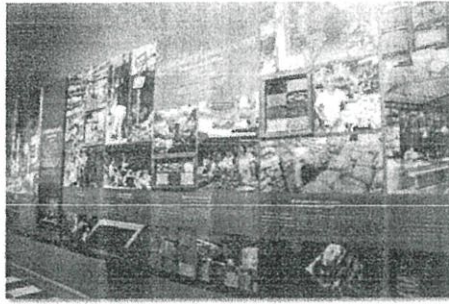
ภาพที่ 2. 37 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

5. พระบารมีปกเกล้า เป็นแกลเลอรีภาพถ่ายและวีดิทัศน์จัดแสดงเรื่องพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ในรัชกาลปัจจุบันต่อชุมชนเขาวราช และพระราชกรณียกิจมากมายที่เชื่อมประสานสายสัมพันธ์สองแผ่นดินไทย-จีนให้แนบแน่น

ภาพที่ 2. 38 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

6. เขาวราชวันนี้ นำเสนอภาพลักษณ์ที่โดดเด่น 4 แง่มุมของเขาวราชที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้รับการขนานนามว่า “ไชน่าทาวน์” ของกรุงเทพฯ ได้แก่ ถนนสายทองคำ ย่านตลาดใหญ่ที่สุดของประเทศ แหล่งวัฒนธรรมประเพณีจีน และแหล่งรวมอาหารอร่อย นอกจากนี้ยังมีคอมพิวเตอร์ทัชสกรีนเพื่อสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในย่านเขาวราช

ภาพที่ 2. 39 แสดงบรรยากาศภายในห้องแสดงนิทรรศการ

บทที่ 3

การศึกษาโครงการตัวอย่าง

บทที่ 3

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในการจัดแสดงนิทรรศการ

3.1. หัวข้อและขอบเขตการจัดแสดง

3.1.1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อเต็มของกรุงเทพมหานคร :

กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรี
รมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยะวิษณุกรรมประสิทธิ์

Krungthepmahanakhon Amonrattanakosin Mahintharayuthaya
Mahadilokphop Noppharatchathaniburirom Udomratchaniwetmahasathan
Amonphiman-Awatansathit Sakkathattiyawitsanukamprasit

คำขวัญของกรุงเทพมหานคร :

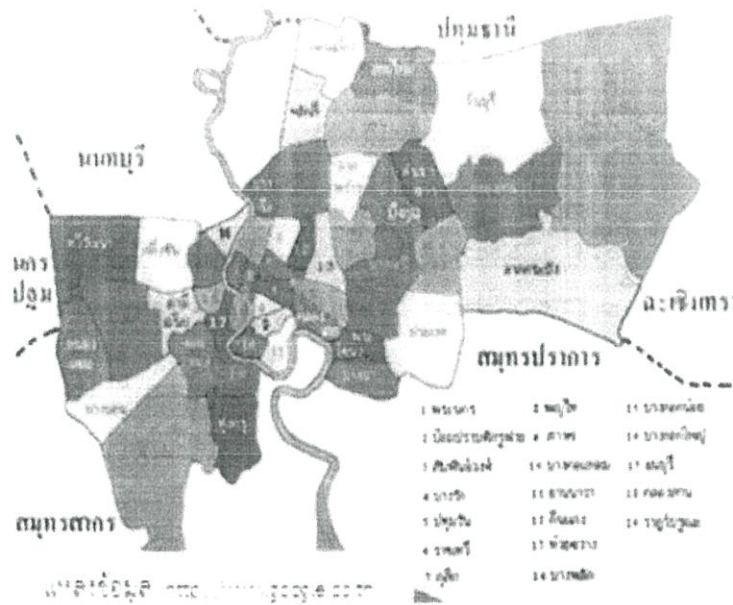
กรุงเทพฯ ดุจเทพสร้าง เมืองศูนย์กลางการปกครอง วัด วัง งามเรืองรอง เมืองหลวง
ของประเทศไทย

ต้นไม้ประจำกรุงเทพมหานคร :

ต้นไทรใบแหลม

สภาพทั่วไปของกรุงเทพมหานคร :

กรุงเทพมหานครตั้งอยู่บนที่ราบลุ่ม มีขนาดพื้นที่ 1,568.737 ตารางกิโลเมตร สูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลางประมาณ 1.5-2 เมตร อัตราการทรุดตัวของพื้นที่เฉลี่ย 5-10 มิลลิเมตรต่อปี ภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ค่าเฉลี่ยสูงสุด 38 องศาเซลเซียส ต่ำสุด 19.2 องศาเซลเซียส ภายใต้อิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,878 มิลลิเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร และนครปฐม

ภาพที่ 3. 1 แสดงการแบ่งเขตพื้นที่การปกครอง
 ขอบเขตและอาณาเขตที่ติดกับกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครดำรงบทบาทใน 2 ฐานะ คือ การเป็นเมืองหลวงของประเทศ ซึ่งหากนับจาก การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์จนถึงปัจจุบันก็เป็น เวลากว่า 230 ปี และอีกฐานะ คือ การเป็นองค์กร- ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ระดับมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครและสภากรุงเทพมหานคร ที่มาจากการเลือกตั้ง พื้นที่การปกครองแบ่งเป็น 50 เขต มีหน่วยงานในสังกัดประกอบด้วย หน่วยงาน สนับสนุน และหน่วยงานปฏิบัติ จำนวน 69 หน่วย ปี 2553 มีชุมชนตามทะเบียน 2,007 ชุมชน บุคลากร 95,573 คน (แหล่งข้อมูล : สถิติกรุงเทพมหานคร 2553) มีงบประมาณรายรับ 46,179 ล้านบาท และงบประมาณรายจ่าย 40,488 ล้านบาท (แหล่งข้อมูล : ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555)

3.1.2. ความเป็นมาของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพฯ เดิมเรียกกันว่า “เมืองบางกอก” เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงปราบดาภิเษกเป็นปฐมบรมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองบางกอกขึ้นเป็นเมืองหลวงใหม่แทนกรุงธนบุรี โดยสืบทอดขนบทางศิลปวัฒนธรรมจากกรุงศรีอยุธยา ทรงทำพิธียกเสาหลักเมือง เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 แล้วเสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติ ในวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2325 โดยพระราชทานนามพระนครนี้ว่า

“กรุงเทพมหานคร บรรพัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบุรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์”

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงเปลี่ยนชื่อพระนครจาก บรรพัตนโกสินทร์ เป็น อมรรัตนโกสินทร์ โดยมีฐานะในการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจังหวัดพระนคร ครั้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงให้จัดการปกครองกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นนครหลวงแบบ Board of Councillorship โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่มีความรู้ความเข้าใจงานปกครองท้องถิ่น รวมกันเป็นคณะกรรมการ (คอมมิตตี-Committee) จัดบริหารนครหลวง คือ กรุงเทพฯ ในรูปแบบ

เทศบาล ทว่าการทำงานของคณะกรรมการล่าช้า จึงทรงยกเลิกคณะกรรมการ แล้วให้ใช้พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น ให้เสนาบดีกระทรวงเมืองซึ่งต่อมาคือกระทรวงนครบาล ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชามณฑลพระนคร ประกอบด้วยพื้นที่พระนครธนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ สมุทรปราการ ัญบุรี และมีนบุรี

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนกระทรวงนครบาลมารวมกับกระทรวงมหาดไทยให้จัดตั้งตำแหน่งสมุหพระนครบาล ปกครองมณฑลกรุงเทพฯ โดยใช้ระเบียบข้อบังคับพิเศษที่แตกต่างจากมณฑลอื่นๆ

ล่วงถึงสมัยรัชกาลที่ 7 หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ในปีต่อมา คือ พ.ศ. 2476 ได้มีการประกาศยกเลิกมณฑล จัดให้มีระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นจังหวัด อำเภอ ดังนั้น มณฑลกรุงเทพฯจึงถูกยกเลิกไปด้วย พื้นที่นครหลวงจึงเป็นเพียงจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี นอกจากนี้ ยังมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล กำหนดให้ท้องถิ่นที่จะยกฐานะการปกครองท้องถิ่นเป็นเทศบาลนครได้ ต้องมีขนาดประชากร 30,000 คน

ขึ้นไป และมีการกระจายตัวเชิงพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 1,000 คนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร

เทศบาลนครกรุงเทพฯได้ถือกำเนิดขึ้นใน พ.ศ. 2479 โดยการออกพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพฯ พ.ศ. 2480 โดยเช่าสำนักงานอยู่ละแวกถนนกรุงเกษม แต่สถานที่ไม่อำนวยให้หน่วยงานต่างๆ เข้าไปรวมอยู่ได้ทั้งหมด เช่น กองโยธา กองรักษาความสะอาด ต้องแยกไปอยู่ที่อื่น ส่วนกองสาธารณสุขยังอยู่ในกระทรวงมหาดไทย ทำให้การติดต่องานไม่สะดวกและเปลืองค่าเช่าสถานที่ ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2484 จึงได้ย้ายสำนักงานมาตั้งที่ตำบลเสาชิงช้าอันเป็นที่ตั้งศาลาว่าการกรุงเทพมหานครปัจจุบัน

จนกระทั่ง พ.ศ. 2514 รัฐบาลสมัยคณะปฏิวัติภายใต้การนำของจอมพล ถนอม กิตติขจร จึงมีการรวมเทศบาลทั้งสองเข้าด้วยกันเป็น “นครหลวงกรุงเทพธนบุรี” ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 24 ลงวันที่ 21 ธันวาคม กำหนดให้ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด เรียกว่า “ผู้ว่าราชการนครหลวงกรุงเทพธนบุรี” และมีรองผู้ว่าราชการ 2 คน การดำเนินงานของเทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรีสิ้นสุดลงภายในระยะเวลา 1 ปี โดยมีการประกาศยกเลิกตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 จัดการปกครองรูปแบบพิเศษ “กรุงเทพมหานคร” (Bangkok Metropolis) มีฐานะเป็นจังหวัด มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นข้าราชการการเมือง ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะรัฐมนตรี การดำเนินกิจการได้รวมกิจการของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวงสุขาภิบาลนครหลวงเข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพัฒนานครหลวงมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ต่อมาได้เกิดความไม่สงบจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517 ประกาศขึ้นใช้ โดยมีมาตรา 16 บัญญัติว่าการปกครองท้องถิ่นทุกระดับ รวมทั้งนครหลวงให้มีสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารปกครองท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น จากนั้นได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 ขึ้นในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 มาตรา 6 ได้บัญญัติให้กรุงเทพฯ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นเขตและแขวง สำหรับพื้นที่เขตคืออำเภอเดิม ส่วนพื้นที่แขวงคือตำบลเดิม และพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมาจากการเลือกตั้งและเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานโดยอยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งกรุงเทพมหานครได้จัดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2518

ต่อมาในวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ลงมติรับหลักการเป็นเอกฉันท์ให้ความเห็นชอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสมาชิกสภากรุงเทพมหานครและสมาชิกสภาเขต ซึ่งวันเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กำหนดให้มีขึ้นในวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 สำหรับสมาชิกสภาเขต ให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่กฎหมายกำหนดให้มีสมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร

3.1.3. กรุงเทพมหานครในปัจจุบัน

ด้วยกระแสการพัฒนาในปัจจุบันที่ความเชื่อมโยงของกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกันวิถีแห่งความเป็นเมืองหลักของโลกส่งผลให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆ ที่มีห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในระดับที่ใหญ่กว่าขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ การใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันมีที่ตั้งกระจายอยู่ในพื้นที่ที่เรียกว่า “ภาคมหานคร” ซึ่งประกอบด้วยกรุงเทพฯ และปริมณฑล (Bangkok Metropolitan Region: BMR) ครอบคลุมพื้นที่ 6 เขตการปกครอง ได้แก่ กรุงเทพฯ และอีก 5 จังหวัดปริมณฑล คือ สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร นครปฐม และนนทบุรี ส่วนที่เป็น BMR นี้มีพื้นที่ทั้งหมด 7,761.6 ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตที่เรียกว่า เขตมหานคร (Metropolis) ที่หมายถึง เขตพื้นที่ที่มีเมืองศูนย์กลางและมีพื้นที่เมืองอื่นๆ อยู่ล้อมรอบเมืองศูนย์กลางดังกล่าว โดยเขตพื้นที่เมืองที่ล้อมรอบเหล่านี้มีการผสมผสานทางเศรษฐกิจและสังคมกับเมืองศูนย์กลาง (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, 2524)

การเกิด “ภาคมหานคร” เป็นผลจากนโยบายการพัฒนาในระดับประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะกรุงเทพฯ แต่มีการขยายการพัฒนาในด้านต่างๆ ไปในเขตจังหวัดปริมณฑล อาทิ ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ที่ส่งผลทำให้มีการขยายขอบเขตไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ปริมณฑลมากขึ้น การย้ายสถานที่ราชการสำคัญๆ ไปในเขตปริมณฑล โดยเฉพาะที่จังหวัดนนทบุรี ตลอดจนมีการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์อันเป็นผลจากความต้องการที่อยู่อาศัยทั้งจากประชากรในพื้นที่ ผู้ที่เช่า

มาทำงานในพื้นที่ และผู้ที่ต้องการบ้านพักอาศัยในราคาที่ไม่แพงนัก เนื่องจากบ้านที่อยู่ในเมืองชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพฯ มีราคาสูง ทำให้มีการย้ายบ้านเรือนออกไปอยู่ตามชานเมือง หรือพื้นที่ในจังหวัดใกล้เคียงมากขึ้น เขตพื้นที่ที่อยู่ติดกับกรุงเทพฯ ของจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม จึงมีโครงการบ้านจัดสรรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จนในปัจจุบันเองแทบไม่สามารถแยกเขตของกรุงเทพฯ กับเขตของจังหวัดปริมณฑลได้เลย เพราะพื้นที่ของความเป็นเมืองและกิจกรรมต่างๆ มีความต่อเนื่องกันจนเรียกได้ว่าเป็นเมืองเดียวกันในทุกๆ ด้าน

ด้านเศรษฐกิจ :

กรุงเทพฯ และปริมณฑลพัฒนาจนกลายเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ ทั้งการเป็นศูนย์กลางบริหารทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดทั้งการติดต่อกับนานาชาติมาโดยตลอด จนพัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการค้า การบริการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถูกจัดลำดับให้เป็นมหานครที่มีขนาดใหญ่อันดับที่ 15 ของโลก นอกจากนั้นยังเป็นศูนย์กลางทางการบินนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยความเป็นศูนย์กลางในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีบทบาทหรือสัดส่วนในการผลิตถึงร้อยละ 51 ของผลผลิตรวมของประเทศ และในอนาคตข้างหน้า จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้สามารถเปิดเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจนานาชาติ

ด้านสังคม :

ด้วยความเป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางทางการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงเทพฯ จึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางสังคม มีสาธารณูปโภคต่างๆ อย่างครบสมบูรณ์ จากการศึกษาทางการขยายตัวของชุมชนและการใช้ที่ดินที่ไม่เหมาะสม รูปแบบการขยายตัวทางพื้นที่ของกรุงเทพฯ และปริมณฑลจึงเป็นไปในลักษณะที่กระจุกกระจาย แผ่ขยายไปตามโครงข่ายระบบบริการพื้นฐานสำคัญ โดยเฉพาะตามแนวถนนสายหลัก ทำให้เกิดปัญหาความแออัด ปัญหาการจราจร การขาดแคลนที่อยู่อาศัย และมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงมากขึ้นโดยลำดับ

การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและการค้า การบริการของกรุงเทพฯ นำมาซึ่งปัญหาการปรับตัวของแรงงานอพยพ โดยแรงงานที่อพยพเข้ามาหางานทำในกรุงเทพฯ และปริมณฑลได้สร้างปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและชุมชนแออัด มีผู้อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมถึงประมาณ 2 ล้านคน รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพชีวิตจึงจำเป็นต้องมีมาตรการช่วยเหลือด้านการจัดหาที่อยู่อาศัย การเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ รวมตลอดทั้งการขยายบริการพื้นฐานทางสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนยากจนในเขตเมืองให้ดีขึ้น

ด้านจราจร :

จากการมีกิจกรรมกระจุกตัวอยู่อย่างหนาแน่นและแรงงานที่อพยพเข้ามาสู่ภาคมหานคร ทำให้เกิดปัญหาระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตและการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วและตอบสนองอย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ที่เดินทางถึง 18 ล้านเที่ยวต่อวัน การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากแปลงเกษตรกรรมขนาดใหญ่มาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบเมืองโดยไม่มีกรวางแผนรองรับอย่างเหมาะสม ส่งผลให้พื้นที่ถนนในกรุงเทพฯ มีปริมาณต่ำกว่ามาตรฐานของความเป็นเมืองที่มีการเดินทางอย่างสะดวก (กรุงเทพฯ มีพื้นที่ถนนประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับพื้นที่เมืองทั้งหมด ในขณะที่มหานครโตเกียวมีพื้นที่ถนนคิดเป็นร้อยละ 23 และมหานครนิวยอร์กมีพื้นที่ถนนคิดเป็นร้อยละ 38) อีกทั้งประชาชนส่วนมากยังมีความต้องการในการใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคลซึ่งรองรับจำนวนคนในการเดินทางในปริมาณน้อยและต้องการพื้นที่มาก ระบบขนส่งมวลชนส่วนใหญ่ยังใช้เส้นทางร่วมกับรถยนต์ส่วนบุคคล ส่วนการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนบนรางมีเพียงประมาณร้อยละ 3 ของปริมาณการเดินทางทั้งหมด เนื่องจากโครงข่ายยังไม่ครอบคลุมและขาดการวางแผนการจัดการแบบบูรณาการกับการเดินทางประเภทอื่นๆ

ด้านสิ่งแวดล้อม :

กรุงเทพฯ ต้องประสบปัญหาจากการเกิดน้ำท่วมมาอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทุกปี นอกจากนั้น ยังเกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ตามมาอีก เช่น ความหนาแน่นของการจราจรทำให้เกิดมลภาวะที่เป็นพิษทางอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากรในกรุงเทพฯ และการอพยพเข้ามาของผู้มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่นๆ หรือประชากรแฝง ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกสาธารณะ (Public Mind) ต่อความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการรักษาสิ่งแวดล้อมเมือง และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นฐานรากของการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ดินมีราคาแพงและพลังงานก็มีราคาสูงขึ้น อีกทั้งยังมีอุปสรรคด้านต้นทุนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง เนื่องจากปัจจุบันกรุงเทพมหานครยังมิได้นำหลักการที่ว่าผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) มาใช้อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้กรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการที่ทุกภาคส่วนร่วมกันก่อ และกรุงเทพมหานครไม่สามารถจัดการปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างเบ็ดเสร็จ

ด้านการบริหารจัดการ :

กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับด้านบุคลากร พ.ศ. 2548 กรุงเทพมหานครมีข้าราชการและลูกจ้างโดยรวมจำนวน 100,008 คน และ พ.ศ. 2549 มีข้าราชการและลูกจ้างโดยรวม จำนวน 96,920 คน โดยตั้งประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2550 เป็นจำนวนเงิน 31,000 ล้านบาท 35,000 ล้านบาท และ 39,000 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในช่วงระยะเวลา 3

ปีข้างต้น กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บรายได้เป็นจำนวนเงิน 36,714 ล้านบาท 43,613 ล้านบาท และ 43,413 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าที่ประมาณการไว้ คิดเป็นร้อยละ 18 ใน พ.ศ. 2548 ร้อยละ 25 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 11 ใน พ.ศ. 2550

เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนรายได้ทั้งหมดจะพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นรายได้ที่หน่วยราชการอื่นจัดเก็บให้ ซึ่งรายได้ในส่วนนี้เฉลี่ยในช่วง 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.61 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีอากรที่จัดเก็บเอง (ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์) คิดเป็นร้อยละ 19.24 ซึ่งเป็นการจัดเก็บที่สูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 15.62 เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่าง พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2548 ในขณะที่เดียวกันยังพบว่า กรุงเทพมหานครสามารถเพิ่มรายรับจากการบริหารทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 138.06 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 82.86 ใน พ.ศ. 2550 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารเงินและทรัพย์สินเป็นอย่างดี

3.1.4. กรุงเทพมหานครเมืองแห่งการท่องเที่ยว

นโยบายการท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานครมีดังต่อไปนี้

1. ดื่มด่ำวัฒนธรรมล้ำค่า

สถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่ไม่ควรพลาด ได้แก่ งานลอยกระทง เทศกาลสงกรานต์, มวยไทย, โขนไทย, วัดพระแก้ว และพระบรมมหาราชวัง

2. ตริ่งตราเจ้าพระยางานวิจิตร

สถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่ไม่ควรพลาด ได้แก่ การล่องเรือตามลำน้ำเจ้าพระยา, การท่องเที่ยวตามลำคลอง และตลาดน้ำตลิ่งชัน

3. นฤมิตร้อยรสหลากหลาย

สถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่ไม่ควรพลาด ได้แก่ อาหารไทย, เยาวราช, ตลาดนัดสวนจตุจักร และจับจ่ายที่ย่านราชประสงค์

4. สุขกายใจร้อยยิ้มร่วมแบ่งปัน

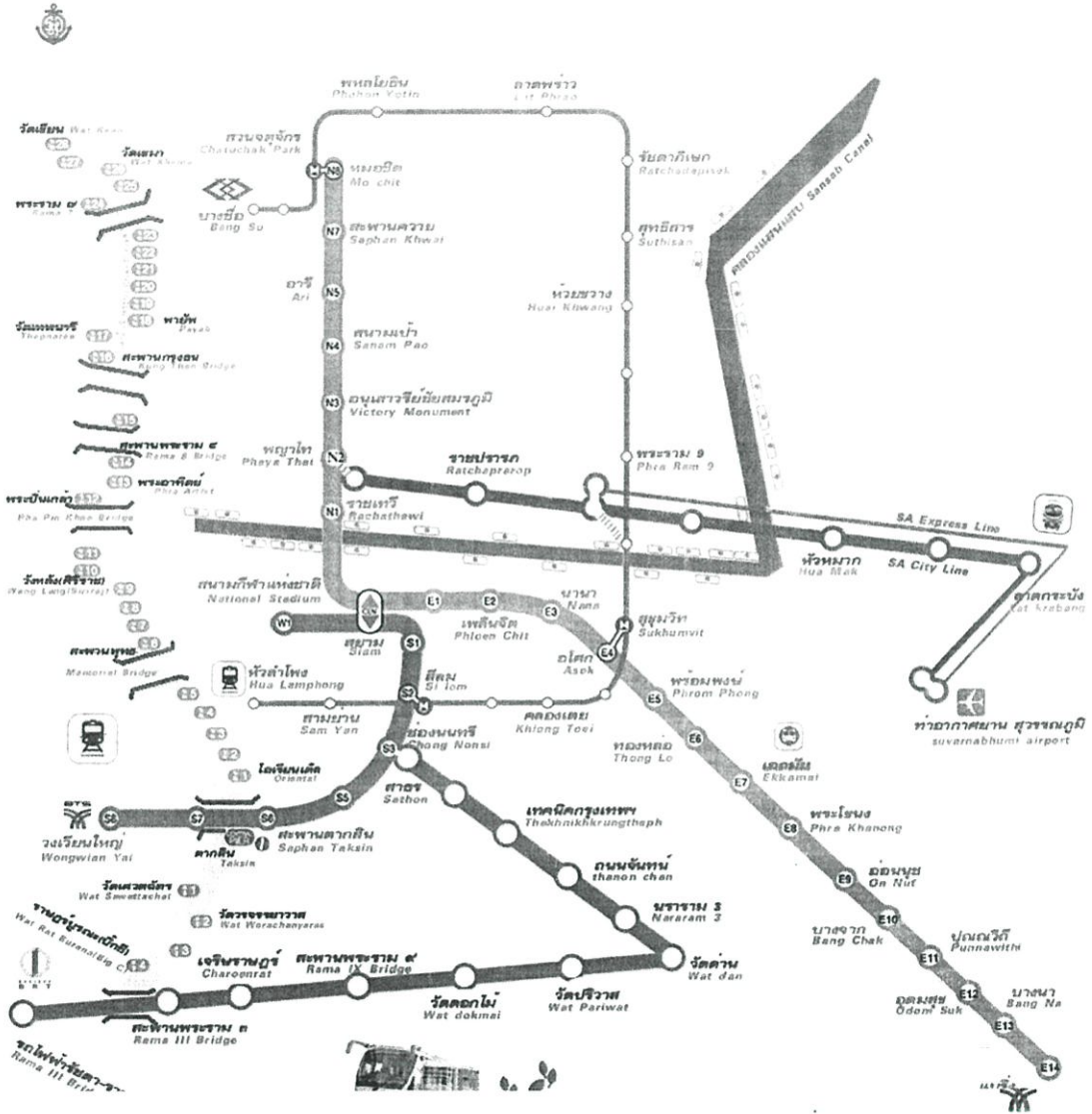

สถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมที่ไม่ควรพลาด ได้แก่ สปาเพื่อฟื้นฟูสุขภาพและพลังชีวิต, สปาเพื่อความงามจากธรรมชาติ และนวดแผนไทย

5. เมืองในฝันคัมค้ำการมาเยือน

3.1.5. เส้นทางคมนาคม

สัญลักษณ์ / Legend

	สายสุขุมวิท	BTS Sukhumvit Line		สถานีเชื่อมต่อ	Interchange Station
	สายสีลม	BTS Silom Line		จุดเปลี่ยนเส้นทางรถไฟใต้ดินหลายสาย	Interchange Station
	เส้นทางรถไฟใต้ดินหมอชิต	MRTA Line		ท่าเรือสายพระยา	Chao Phraya River Pier
	เส้นทางเดินเรือคลองแสนแสบ	Sansab Canal Line		ท่าเรือคลองแสนแสบ	Sansab Canal Pier
	เส้นทางเดินเรือด่วนเจ้าพระยา	Chao Phraya Express Boat Line		ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวที่ศูนย์บีทีเอส	BTS Tourist Information Centers
	เส้นทางเดินเรือโดยสายประจักษ์ศิลปาคมพิเศษ	Bus Rapid Transit (BRT)		ศูนย์ข้อมูลท่าเรือคลองแสนแสบ	Sansab Canal Information Centers
	รถไฟใต้ดินแอร์พอร์ต (สายสีน้ำเงิน)	AIRPORT RAIL LINK (CITY LINE)		ศูนย์กลางท่าเรือ	Central Pier
	รถไฟใต้ดินแอร์พอร์ต (สายสีส้ม)	AIRPORT RAIL LINK (EXPRESS LINE)			

ภาพที่ 3.2 แสดงแผนที่การเชื่อมต่อที่กระหว่างระบบขนส่งสาธารณะ

เรือด่วนประจำทาง (ไม่มีธง) : ให้บริการในเส้นทางท่าบ้านนทบุรี-วัดราชสิงขร โดยจอดรับ-ส่ง
ทุกท่าเรือ ทั้ง 34 ท่า วันจันทร์-ศุกร์

- เป็นเรือชั้นเดียว ความจุ 90 คน ขนาดยาว 27 เมตร กว้าง 3.5 เมตร ลึก 1.5 เมตร
- ค่าโดยสาร 9, 11, 13 บาท

เรือด่วนพิเศษ ธงส้ม : ให้บริการในเส้นทางท่าบ้านนทบุรี-วัดราชสิงขร โดยจอดรับ-ส่ง 20 ท่า
ให้บริการทุกวัน

- เป็นเรือชั้นเดียว ความจุ 60 คน ขนาดยาว 27 เมตร กว้าง 3.5 เมตร ลึก 1.5 เมตร
- ค่าโดยสาร 14 บาทตลอดสาย

เรือด่วนพิเศษ ธงเหลือง : ให้บริการในเส้นทางท่าบ้านนทบุรี-สาทร-ราษฎร์บูรณะ โดยจอดรับ-
ส่ง 10 ท่า ให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ ช่วงเช้าและเย็น

- เป็นเรือชั้นเดียว ความจุ 150 คน ขนาดยาว 29.5 เมตร กว้าง 5.8 เมตร ลึก 2.2 เมตร
- ค่าโดยสาร 19 และ 28 บาท

เรือด่วนพิเศษ ธงฟ้า : ให้บริการโดยจอดรับ-ส่งผู้โดยสารเพียง 3 ท่าเท่านั้น ได้แก่ท่าสาทร-ท่า
พระอาทิตย์

- เป็นเรือชั้นเดียว ความจุ 40 คน ขนาดยาว 24 เมตร กว้าง 3.5 เมตร ความเร็ว 15 น็อต
- ค่าโดยสาร 30 บาท

เรือด่วนพิเศษ ธงเขียวเหลือง : ให้บริการในเส้นทางท่าเรือปากเกร็ด-ท่าบ้านนทบุรี-สาทร โดย
จอดรับ-ส่ง 12 ท่า ในช่วงนทบุรี-สาทร จะให้บริการเหมือนเรือด่วนพิเศษธงเหลือง ให้บริการ
วันจันทร์-ศุกร์ ช่วงเช้าและเย็น

- เป็นเรือชั้นเดียว ความจุ 150 คน ขนาดยาว 29.5 เมตร กว้าง 5.8 เมตร ลึก 2.2 เมตร
- ค่าโดยสาร 12, 18 และ 30 บาท

เรือท่องเที่ยว

- ให้บริการในเส้นทางสาทร-บางลำพู-สาทร ทุกวัน เวลา 09.30-15.00 น.
- วันหยุดราชการ ให้บริการนำเที่ยวเกาะเกร็ด

รถโดยสารด่วน

เรือโดยสาร ให้บริการทุกวัน 5:30 - 20:30 น.

เรือโดยสารคลองแสนแสบเป็นการเดินทางที่มีประโยชน์อย่างมากในกรณีเดินทางไปหรือมาจากสยาม จะมีผู้โดยสารหนาแน่นในช่วงโมงเร่งด่วน

เรือโดยสารมีทั้งหมด 2 สายตลอดคลองแสนแสบ โดยผู้โดยสารจะต้องเปลี่ยนสายที่ท่าประตูน้ำ

รถเมล์ บีอาร์ที

รถโดยสารบีอาร์ที (รถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษบีอาร์ที) คำว่า BRT ย่อมาจาก Bus Rapid Transit เป็นรถประจำทางเพื่อเดินทางให้เร็วขึ้นมากกว่ารถประจำทางธรรมดา มีตารางการออกแน่นอน มีการสร้างทางขึ้นมาใหม่

สำหรับประชาชนที่ใช้รถยนต์ร่วมกับเส้นทางของรถบีอาร์ทีนั้น ขอแนะนำว่าให้ออกจากบ้านให้เร็วกว่าปกติ เนื่องจากถนนถูกแบ่งให้รถบีอาร์ที 1 ช่องทาง ที่สำคัญหากประชาชนที่ใช้รถยนต์ส่วนตัวสามารถใช้รถบีอาร์ทีได้ จะช่วยลดจำนวนรถยนต์บนท้องถนนได้เป็นจำนวนมาก อีกทั้งการเดินทางจะสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะปลายทางรถบีอาร์ทียังเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าบีทีเอส ซึ่งจะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่จะทำให้ประชาชนสามารถเดินทางไปยังเส้นทางต่างๆ ได้ด้วยความสะดวก และรวดเร็ว

รถไฟฟ้า บีทีเอส

รถไฟฟ้า บีทีเอส เป็นรถไฟฟ้าสายแรกของประเทศไทย เปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2542 ใน 2 เส้นทาง คือสายสุขุมวิท ซึ่งได้รับชื่อพระราชทานว่า "รถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา สาย 1" และสายสีลม ซึ่งได้รับชื่อพระราชทานว่า "รถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา สาย 2" ให้บริการทุกวันระหว่าง เวลา 06.00 - 24.00 น. โดยเก็บค่าโดยสารตามระยะการเดินทางจริงของผู้โดยสาร

ระบบรถไฟฟ้า บีทีเอส เป็นระบบขนส่งมวลชนความจุสูงแบบมาตรฐาน ที่ใช้กันแพร่หลายในเมืองใหญ่ทั่วไป ใช้มอเตอร์ไฟฟ้าในการขับเคลื่อน วิ่งบนรางคู่ยกระดับ แยกทิศทางไป และกลับ โดยมีรางป้อนกระแสไฟฟ้าอยู่ด้านข้าง (Third Rail System) สามารถให้บริการแก่ผู้โดยสารได้มากกว่า 1,000 คน ต่อขบวน ในขณะที่การเดินทางโดยรถยนต์ ต้องใช้รถยนต์จำนวนมากถึง 800 คัน เพื่อขนส่งผู้โดยสารในจำนวนที่เท่ากัน นับได้ว่ากาให้บริการของรถไฟฟ้า บีทีเอส เป็นการพลิกโฉมรูปแบบการเดินทาง และเป็นการปฏิวัติมาตรฐานการให้บริการของระบบขนส่งมวลชน

นอกจากการให้บริการที่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ใจกลางกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์รวมของธุรกิจการค้า ย่านที่พักอาศัย และแหล่งช้อปปิ้งชั้นนำแล้ว เรายังมีโครงการส่วนต่อขยายเพื่อการขยายพื้นที่สำหรับให้บริการ และเข้าถึงผู้โดยสารได้มากยิ่งขึ้นค่าโดยสาร

รถไฟฟ้าใต้ดินเอ็มอาร์ที

รถไฟฟ้า MRT (รถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล) มีเส้นทางเดินรถรวมระยะทาง 20 กิโลเมตรเป็นโครงการใต้ดินตลอดสาย มีสถานีทั้งหมด 18 สถานี เริ่มต้นจากบริเวณหน้าสถานีรถไฟกรุงเทพ (หัวลำโพง) ไปทางทิศตะวันออกตามแนว ถนนพระราม ที่ 4 ผ่านสามย่าน สวนลุมพินี จนกระทั่งตัดกับ ถนนรัชดาภิเษก เลี้ยวซ้าย ไปทางทิศเหนือตามแนว ถนนรัชดาภิเษก ผ่านหน้าศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ แยกอโศก แยกพระรามที่ 9 แยกห้วยขวาง แยกรัชดา – ลาดพร้าว เลี้ยวซ้ายไปตาม ถนนลาดพร้าว จนถึงปากทางห้าแยกลาดพร้าว เลี้ยวซ้ายเข้าถนนพหลโยธิน ผ่านหน้าสวนจตุจักร ตรงไปสิ้นสุดที่บริเวณ สถานีรถไฟบางซื่อ สถานีเป็นสถานีใต้ดินทั้งหมด 18 สถานี ระยะห่างระหว่างสถานี โดยเฉลี่ย 1 กม.

เวลาให้บริการ

- ทุกวันไม่มีวันหยุด ตั้งแต่เวลา 06.00 - 24.00 น.
- ความถี่
 - ชั่วโมงเร่งด่วนเวลา 06.00 – 09.00 น. และ 16.30-19.30 น.
 - ความถี่ไม่เกิน 5 นาที/ขบวน
 - ชั่วโมงปกติ ความถี่ไม่เกิน 10 นาทีต่อขบวน
- จำนวนรถไฟฟ้า MRT วิ่งบริการสูงสุด 19 ขบวน

3.1.6. ขนาดของกรุงเทพมหานคร

แนวโน้มการขยายตัวของประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในอนาคตจะยังคงขยายตัวต่อไป แต่ในอัตราที่ชะลอลงอันเนื่องมาจากผลของนโยบายการกระจายความเจริญออกสู่ส่วนภูมิภาค ในระยะที่ผ่านมา และเป็นที่ยอมรับว่าสัดส่วนของประชากรในเขตกรุงเทพฯ จะลดลงจากร้อยละ 42 เหลือประมาณร้อยละ 34 ของประชากรในเขตเมืองใน 20 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ จากการที่เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และบริการของประเทศยังคงกระจุกตัวในบริเวณมหานคร และโอกาสการมีงานทำสูงกว่าภาคอื่นๆ จึงมีการอพยพของประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพิ่มขึ้น จนปัจจุบันมีขนาดของประชากรถึง 7.7 ล้าน

คนที่อาศัยอยู่ในมหานคร จากจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองทั่วประเทศประมาณ 18.3 ล้านคน ทั้งนี้คิดว่าในระยะ 20 ปีข้างหน้า จำนวนประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จะเพิ่มขึ้นเป็น 12 ล้านคน ซึ่งจะมีความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งระบบสาธารณูปโภคและอื่นๆ สาธารณูปการ รวมถึงบริการทางสังคมต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เกิดการขยายการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบมหานครต่อเนื่องไปยังจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในบริเวณพื้นที่ที่ติดกับกรุงเทพฯ การใช้ประโยชน์ที่ดินต่อเนื่องเป็นระดับภูมิภาค และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพของพื้นที่เป็นอย่างมาก กรอบการวางแผนการพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจึงได้ขยายพื้นที่วางแผนให้ครอบคลุมพื้นที่รวมจังหวัดปริมณฑลเข้าไปด้วย แทนที่จะเป็นการพัฒนากรุงเทพฯ เพียงพื้นที่เดียวเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีต

กรอบการพัฒนาในระดับภาคมหานคร :

การพัฒนาภาคมหานครในอนาคตจำเป็นต้องพิจารณาทั้งสองปัจจัย ทั้งในแง่ของประเด็นการพัฒนาที่มีความหลากหลายและซับซ้อนขึ้น และในแง่ของเชิงพื้นที่ที่จะต้องวางตำแหน่งในเชิงเศรษฐกิจของภาคมหานครที่สัมพันธ์กับทุกกรอบการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งระดับโลก ระดับอาเซียน ระดับประเทศ ระดับภาคมหานครกับภาคกลางตอนล่าง ระดับกรุงเทพฯ ระดับส่วนหนึ่งของมหานคร ระดับย่านและระดับชุมชน ดังนั้น ในกรอบการวางแผนพัฒนากรุงเทพฯ จึงต้องเป็นกรอบของภาคมหานคร ซึ่งต้องการความร่วมมือจากทุกภาคีการพัฒนา โดยมีหน่วยงานหลัก 3 หน่วยงาน ได้แก่

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย และสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร โดยได้คาดการณ์สถานการณ์ของกรุงเทพฯ และได้กำหนดลำดับขั้นและทิศทางการพัฒนาไว้ดังนี้

- **ระยะ 5 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นมหานครที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และโบราณสถานที่ได้รับการบูรณะฟื้นฟู เป็นมหานครสีเขียวที่ปลอดภัยจากน้ำท่วม พร้อมทั้งมีระบบคมนาคมขนส่งที่สะดวกและเชื่อมโยงในระดับภูมิภาค เพื่อรองรับการที่ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและบริการที่เชื่อมโยงกันในกลุ่มอาเซียน โดยมีบทบาทให้เป็นมหานครชั้นนำระดับโลกด้านการท่องเที่ยว และเป็นมหานครชั้นนำด้านการคมนาคมขนส่งทางอากาศ การค้าและบริการการสาธารณสุขและการแพทย์ในระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- **ระยะ 15 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งระดับภูมิภาค เพื่อกระจายความเจริญของภาคมหานครไปสู่พื้นที่โดยรอบ และเป็น

ศูนย์กลางการให้บริการด้านการสาธารณสุขและการแพทย์ พร้อมทั้งเป็นเมืองที่มี
อุตสาหกรรมสะอาดปราศจากการก่อให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งอยู่บน
พื้นฐานการวิจัยและพัฒนา เพื่อรองรับการที่ประเทศไทยจะเป็นประเทศอุตสาหกรรม
ในอนาคตและเป็นศูนย์กลางสุขภาพ

- **ระยะ 30 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นพื้นที่ที่น่าอยู่ที่มีการเดินทางสะดวกสบาย คล่องตัว และ
เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทุกระบบเข้าด้วยกัน บนรากฐานการพัฒนาเมืองที่สมดุล
ซึ่งเป็นเมืองที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และมีการพัฒนาที่มีความสมดุลระหว่างเมือง
และชนบท โดยจะมีบทบาทเป็นมหานครที่น่าอยู่ในระดับเอเชียบนพื้นฐานของ
เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ
- **ระยะ 50 ปี** กรุงเทพฯ จะเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน น่าอยู่อาศัย และ
มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ควรแก่การดำรงรักษาไว้ พร้อมทั้งมีความสะดวกใน
การคมนาคมขนส่ง เพื่อการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลโดยผ่าน
การเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและเป็นภาคที่มีเมืองซึ่งมีความรุ่งเรืองทาง
ศิลปวัฒนธรรมและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี ชุมชนน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้ง
ร่างกายและจิตใจ

จากลำดับขั้นการพัฒนาทั้ง 4 ช่วงเวลาดังกล่าว ส่งผลให้การพัฒนากรุงเทพฯ จะต้อง
ใช้กรอบเชิงพื้นที่ที่เป็น “ภาคมหานคร” เนื่องจากประเด็นการพัฒนาที่ประกอบกันขึ้นเป็น
ศูนย์กลางของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระจายตัวกันอยู่ในพื้นที่ที่
ไม่ได้ผูกพันกับขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ แต่อย่างใด แต่เลือกที่ตั้งของกิจกรรมต่างๆ
ตามความเหมาะสมและประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจในภาคมหานครที่รวมจังหวัดปริมณฑลเข้า
มาด้วยเป็นสำคัญ กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาภาคมหานคร
ไว้ดังนี้

1. การกระจายการพัฒนาออกจากภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑล (Decentralization)
2. การขยายตัวของเมือง (Urbanization) ประชากรและกิจกรรม ยังคงเป็นไปอย่าง
ต่อเนื่องตามแนวโน้มในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม จะถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดทางพื้นที่
สิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาเป็นไปตามแนวนโยบายและวิสัยทัศน์ของแต่ละจังหวัด
4. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างศูนย์กลางชุมชนต่างๆ ด้วยโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่มี
ความสะดวกรวดเร็วและประหยัดพลังงาน
5. มีรูปแบบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Form)

6. ส่งเสริมการสร้างชุมชนในตัวเอง (Self-Contained Communities)
7. มุ่งเน้นมิติในการบริหารจัดการพื้นที่เมือง (Urban Management)

กรอบการพัฒนาในระดับเมือง :

จากกรอบการพัฒนาในระดับภาคมหานคร ผสมกับศักยภาพในการพัฒนาของ กรุงเทพฯ ในประเด็นต่างๆ ซึ่งจะส่งเสริมให้กรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เอเชีย ทำให้เกิดโอกาสการเพิ่มขีดความสามารถของกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพื่อพัฒนาเป็น ศูนย์กลางของภูมิภาค มีแนวทางการพัฒนาสามแนวทางดังต่อไปนี้

1. แนวทงนโยบายอุตสาหกรรม (Industrial Policy Approach)

แนวทาง “นโยบายอุตสาหกรรม” ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า เศรษฐกิจของ กรุงเทพฯ และไทยสามารถแข่งขันได้ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่อไปในอนาคต คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดกลุ่มอุตสาหกรรม ไทย 5 ประเภทที่รัฐบาลไทยควรสนับสนุน ได้แก่ การเกษตร การผลิตอาหาร การ ท่องเที่ยว รถยนต์และรถบรรทุก เทคโนโลยี เช่น การขนส่ง พลังงานทางเลือก แนวทาง นโยบายอุตสาหกรรมจะรวบรวมและจัดสรรทรัพยากรให้กับการลงทุนเหล่านี้เพื่อ กระตุ้นและคุ้มครองนักลงทุน จนกว่าจะสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

2. แนวทางการปรับปรุงบรรยากาศการลงทุน (Investment Climate Improvement Approach)

แนวทางนี้ คือ การที่รัฐบาลกลางและกรุงเทพมหานครร่วมกันสร้าง บรรยากาศการลงทุนและบรรยากาศทางธุรกิจที่มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น เป็นการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของประเทศจากนโยบายการให้บริการสาธารณะ และ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จะส่งเสริมให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเติบโต แทนที่จะ กำหนดประเภทของอุตสาหกรรมเฉพาะ แนวทางนี้ให้การปรับปรุงขั้นตอน ระบบ กระบวนการในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งให้การส่งเสริมธุรกิจที่เพิ่งเริ่มกิจการ ให้ ความสำคัญต่อการศึกษาซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อส่งเสริม อุตสาหกรรม

3. แนวทางการเลื่อนขั้นห่วงโซ่มูลค่า (Moving-Up-the-Value-Chain Approach)

แนวทางนี้เป็นยุทธศาสตร์แบบผสม คือ การที่รัฐบาลกลางและ กรุงเทพมหานครร่วมกันสร้างบรรยากาศการลงทุนและการแข่งขันทางธุรกิจให้ดีขึ้น แต่ยังคงเน้นการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมและกลุ่มธุรกิจให้มีมูลค่ามากขึ้น ซึ่งธุรกิจของทั้งประเทศจะเชื่อมโยงไปสู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล แนวทางนี้ทำได้โดย

การที่รัฐบาลและกรุงเทพมหานครช่วยสรรหาบริษัทต่างชาติ โดยการจัดงานแสดงสินค้าในประเทศและต่างประเทศ มีนโยบายส่งเสริมการศึกษาและอบรมตามความต้องการของอุตสาหกรรมที่มีอยู่

การพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนั้น เนื่องจากเศรษฐกิจของไทยและกรุงเทพฯ ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังนั้น การพัฒนาดังกล่าวต้องมีการพิจารณาภาวะเศรษฐกิจโลก ความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของไทย ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในด้านต่างๆ นโยบายและการดำเนินนโยบายประเทศ ความสามารถและความเหมาะสมของพื้นที่กรุงเทพฯ และบริเวณทล นอกจากนี้ ยังต้องได้รับความร่วมมือทั้งจากรัฐบาลไทย กรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคธุรกิจของเอกชนด้วย

3.2. ประเภทของการจัดแสดง

3.2.1. การจัดแสดงถาวร (Permanent Exhibition) ได้แก่ การจัดแสดงเป็นห้องประจำถาวร ลักษณะการจัดแสดงเน้นการสื่อสารด้วยเทคนิค ซึ่งหัวข้อการจัดแสดงและห้องจัดแสดงต้องมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นหัวข้อการจัดแสดงจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการออกแบบพื้นที่จัดแสดง โดยจะมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก หรือถ้ามีการเปลี่ยนแปลงก็จะเป็นในลักษณะการเพิ่มเข้าไป

3.2.2. การจัดแสดงชั่วคราว (Temporary Exhibition) เป็นการจัดแสดงที่จัดหมุนเวียนระยะสั้น ในลักษณะการจัดนิทรรศการที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ เหตุการณ์ปัจจุบัน หรือเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงนิทรรศการตามวันสำคัญต่างๆ เพื่อสร้างให้มีกิจกรรมเคลื่อนไหวภายในโครงการ

3.2.3. การจัดแสดงกลางแจ้ง (Outdoor Exhibition) เป็นการจัดแสดงในส่วนกลางแจ้ง บริเวณภูมิสถาปัตยกรรมรอบอาคาร เน้นกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม-ประเพณี และดนตรี โดยอาจจัดแสดงตามเทศกาล วันสำคัญ หรือโอกาสพิเศษ

3.3. การคำนวณหาพื้นที่จัดแสดง

มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึง ดังนี้

1. แนวความคิดและวัตถุประสงค์ของการจัดแสดง
2. เทคนิคและบรรยากาศที่ต้องการในการจัดแสดง
3. ความสะดวกสบายและความเหมาะสมในการเข้าชมแต่ละส่วนของนิทรรศการ
4. ขนาดของเรื่องราวที่นำมาจัดแสดง
5. การเรียงลำดับความสำคัญตามที่ต้องการ

3.4. การกำหนดขนาดและเทคนิคการจัดแสดง

มีข้อพิจารณา ดังนี้

1. ระยะและมุมมอง ที่เหมาะสมสำหรับมนุษย์ จะต้องมีความสัมพันธ์กัน คือ ถ้ายิ่งเข้าไปใกล้ คนเราจะมีประสิทธิภาพในการรับรู้แคบลง จึงควรมีระยะที่เพียงพอและเหมาะสมในการชม
 - มุมมองขึ้นและลง = 27°
 - มุมมองซ้ายและขวา = 30°
2. ขนาดของวัตถุ ที่นำมาจัดแสดง กล่าวคือ ยิ่งวัตถุมีขนาดใหญ่ก็จะต้องมีระยะในการชมที่มากขึ้น
3. ขนาดมาตรฐานของวัสดุ ที่ใช้ประกอบในการจัดแสดงและใช้ทั่วไป เพื่อสะดวกต่อการทำงาน มีการตัดเศษเหลือหรือไม่มีการตัดเศษเลย
4. ขนาด module มาตรฐาน เป็นการกำหนดที่รู้และใช้กันอย่างแพร่หลาย เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน และสะดวกต่อการทำงาน
 - กำหนดให้ใช้ 0.60 x 0.60 เมตร หรือ 1.20 x 2.40 เมตร
5. Mixed Technical คือการนำเอาเทคนิคต่างๆ มาจัดแสดงร่วมกัน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจแก่นื่องหากการจัดแสดง

3.5. การวิเคราะห์พื้นที่จัดแสดง

มีวิธีการคิดแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวิธีการจัดแสดงของแต่ละหัวข้อ
2. นำวิธีการจัดแสดงมากำหนดเป็น module มาตรฐาน
3. หาพื้นที่ของแต่ละหัวข้อย่อย
4. คำนวณพื้นที่รวมสำหรับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และพื้นที่พิเศษที่ต้องการ ให้เกิดเป็น point of interest
5. รวมพื้นที่ของแต่ละหัวข้อการจัดแสดงหลัก

บทที่ 4

การวิเคราะห์การดำเนินงาน และองค์ประกอบโครงการ

บทที่ 4

การวิเคราะห์การดำเนินงานและองค์ประกอบของโครงการ

4.1. การวิเคราะห์เพื่อกำหนดส่วนดำเนินงานและองค์ประกอบโครงการ

โครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร เป็นโครงการเสนอแนะที่จัดทำขึ้น เพื่อให้เมืองหลวงของประเทศไทยอย่างกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการยอมรับจากต่างประเทศทั้งในเรื่องของการดำเนินการทางธุรกิจและการท่องเที่ยว ซึ่งส่งผลให้เมืองมีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านผังเมือง การลงทุน การจราจร เศรษฐกิจ อย่างรวดเร็ว ได้มีพื้นที่สำหรับจัดแสดงความเป็นกรุงเทพมหานครตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และรวมไปถึงนโยบายที่จะทำให้กรุงเทพมหานครเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในอนาคต

4.1.1. การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากวัตถุประสงค์ของโครงการ

ตารางที่ 4.1. 1 การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากวัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์โครงการ	กิจกรรมรองรับ	หน่วยงานรองรับ	องค์ประกอบ
1. เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลสำหรับบุคคลทั่วไป ทั้งเยาวชน นักพัฒนา นักศึกษา และนักวิชาการ สามารถเข้ามาศึกษา ค้นคว้า หรือ เสริมสร้างความรู้ เพื่อการวางผังเมือง การพัฒนาด้านการลงทุน การจราจร ด้านเศรษฐกิจ และ อุตสาหกรรมของเมือง รวมถึงสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนกับผู้บริหารกรุงเทพมหานคร	- เก็บรวบรวมและจัดแสดงสื่อผสมเกี่ยวกับเมืองกรุงเทพมหานคร - มีการเก็บรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร - มีการจัดพิมพ์ วารสาร วิชาการ สื่อ สิ่งพิมพ์ ข้อมูลข่าวสาร	- ฝ่ายวิชาการ - ฝ่ายจัดแสดง - ส่วนห้องสมุด	- ห้องทำงาน เจ้าหน้าที่ - ที่ทำงาน บรรณารักษ์ - ห้องสมุด - หอจดหมายเหตุ - ห้องเก็บและซ่อมบำรุง
2. เพื่อเป็นสถานที่รวบรวมจัดแสดงให้ความรู้แก่ประชาชนทั้งในและนอกกรุงเทพมหานคร รวมถึงชาวต่างชาติ ที่เข้ามาท่องเที่ยวและติดต่อธุรกิจ เพื่อให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงของกรุงเทพมหานคร ทั้งทางด้าน	- เก็บรวบรวมและจัดแสดงสื่อผสมเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของเมืองกรุงเทพมหานคร	- ฝ่ายวิชาการ - ฝ่ายจัดแสดง	- ห้องทำงาน เจ้าหน้าที่ - นิทรรศการ ถาวร/ชั่วคราว

<p>กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และนโยบายที่เกิดขึ้นในอนาคต</p>	<p>- บริการให้คำปรึกษาแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ การเดินทางท่องเที่ยวใน กรุงเทพมหานคร</p>	<p>- แผนกประชาสัมพันธ์</p>	<p>- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่</p> <p>- แผนกประชาสัมพันธ์</p>
<p>3. เพื่อเป็นสถานที่จัดประชุม-สัมมนาทางวิชาการ และจัดกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของผังเมือง เศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนา กรุงเทพมหานครในอนาคต</p>	<p>- มีการพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงวิชาการเพื่อพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร</p>	<p>- ฝ่ายวิชาการ</p> <p>- ฝ่ายจัดแสดง</p> <p>- ส่วนจัดประชุม/สัมมนา</p>	<p>- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่</p> <p>- ห้องพิมพ์เอกสาร</p> <p>- ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์</p> <p>- ห้องประชุมสัมมนา</p>

4.1.2. การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากขอบเขตของโครงการ

ตารางที่ 4.1. 2 การวิเคราะห์หน่วยงานรองรับและองค์ประกอบจากขอบเขตของโครงการ

ขอบเขตของโครงการ	กิจกรรมรองรับ	หน่วยงานรองรับ	องค์ประกอบ
<p>1. ด้านเผยแพร่ความรู้ เป็นสถานที่สำหรับประชาชนผู้สนใจ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เข้าชม ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของเมือง กรุงเทพมหานครด้วยตนเอง</p>	<p>- เก็บรวบรวมและจัดแสดงสื่อผสมเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของเมือง กรุงเทพมหานคร</p> <p>- เก็บรวบรวมและจัดแสดงสื่อผสมเกี่ยวกับเมือง กรุงเทพมหานคร</p> <p>- มีการเก็บรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร</p> <p>- มีการจัดพิมพ์วารสารวิชาการ สื่อ สิ่งพิมพ์ข้อมูลข่าวสาร</p>	<p>- ฝ่ายวิชาการ</p> <p>- ฝ่ายจัดแสดง</p> <p>- ส่วนห้องสมุด</p>	<p>- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่</p> <p>- ที่ทำงานบรรณารักษ์</p> <p>- ห้องสมุด</p> <p>- หอจดหมายเหตุ</p> <p>- ห้องเก็บและซ่อมบำรุง</p>

<p>2. ด้านสนับสนุนการศึกษาทางวิชาการ สำหรับเป็นสถานที่จัดประชุม-สัมมนาทางวิชาการ และกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของเมืองกรุงเทพมหานคร</p>	<p>- มีการพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลเชิงวิชาการเพื่อพัฒนาเมืองกรุงเทพมหานคร</p>	<p>- ฝ่ายวิชาการ - ฝ่ายจัดแสดง - ส่วนจัดประชุม/สัมมนา</p>	<p>- ห้องทำงาน เจ้าหน้าที่ - ห้องพิมพ์เอกสาร - ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ - ห้องประชุมสัมมนา</p>
<p>3. ด้านการบริการสาธารณะ ที่มีบริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเน้นชาวต่างชาติเป็นหลัก</p>	<p>- บริการให้คำปรึกษาแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร</p>	<p>- แผนกประชาสัมพันธ์</p>	<p>- ห้องทำงาน เจ้าหน้าที่ - แผนกประชาสัมพันธ์</p>
<p>4. ด้านการบริหาร สำหรับดำเนินงานบริหารจัดการโครงการ</p>	<p>- ดำเนินงานบริหารจัดการโครงการ</p>	<p>- ฝ่ายบริหาร - ฝ่ายธุรการ</p>	<p>- ห้องทำงาน - ห้องทำงาน</p>
<p>5. ด้านบริการอาคารสถานที่ เป็นส่วนสนับสนุนโครงการในด้านต่างๆ เพื่อความราบรื่นและความปลอดภัยในการให้บริการ</p>	<p>- ป้องกันอันตรายจากผู้ไม่หวังดีต่อโครงการ - ควบคุมงานระบบภายในโครงการ - ซ่อมแซมครุภัณฑ์ และส่วนต่างๆของอาคาร - ดูแลความสะอาดของโครงการ</p>	<p>- งานรักษาความปลอดภัย - งานไฟฟ้าและเครื่องกล - งานซ่อมบำรุง - งานอาคารและสถานที่</p>	<p>- ที่ทำงาน เจ้าหน้าที่ - ห้องเครื่อง - ที่ทำงาน เจ้าหน้าที่ - พื้นที่ซ่อมแซม - ที่พักผ่อนเจ้าหน้าที่ - ห้องเก็บอุปกรณ์ - พื้นที่ประกอบพิธี - ที่พักผ่อน เจ้าหน้าที่</p>

4.1.3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อกำหนดส่วนดำเนินงานของโครงการ จากการศึกษาและวิเคราะห์ส่วนดำเนินงานโครงการจากวัตถุประสงค์ของโครงการ และขอบเขตของโครงการ นำมาเปรียบเทียบกันเพื่อกำหนดส่วนดำเนินงานที่เหมาะสมของโครงการได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1. 3 แสดงการเปรียบเทียบหน่วยงาน จากการวิเคราะห์รูปแบบต่างๆ เพื่อนำมากำหนด หน่วยงานที่เหมาะสมกับโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร

หน่วยงานวิเคราะห์จาก วัตถุประสงค์ของโครงการ	หน่วยงานวิเคราะห์จาก ขอบเขตของโครงการ	หน่วยงานของอาคารแสดง นิทรรศการเมืองกรุงเทพฯ
<u>ฝ่ายบริหาร</u> <u>ฝ่ายธุรการ</u> - งานสารบรรณ - งานการเงินและพัสดุ - งานประชาสัมพันธ์	<u>ฝ่ายบริหาร</u> <u>ฝ่ายธุรการ</u> - งานสารบรรณ - งานการเงินและพัสดุ - งานประชาสัมพันธ์	<u>ฝ่ายบริหาร</u> <u>ฝ่ายธุรการ</u> - งานสารบรรณ - งานการเงินและพัสดุ - งานประชาสัมพันธ์
<u>ฝ่ายวิชาการ</u> - งานบริการด้านการศึกษา - งานห้องสมุด - งานเอกสารและตำรา	<u>ฝ่ายวิชาการ</u> - งานบริการด้านการศึกษา - งานห้องสมุด - งานเอกสารและตำรา	<u>ฝ่ายวิชาการ</u> - งานบริการด้านการศึกษา - งานห้องสมุด - งานเอกสารและตำรา
<u>ฝ่ายจัดแสดง</u> - งานนิทรรศการ - งานประชุม/สัมมนา	<u>ฝ่ายจัดแสดง</u> - งานนิทรรศการ - งานประชุม/สัมมนา	<u>ฝ่ายจัดแสดง</u> - งานนิทรรศการ - งานประชุม/สัมมนา
<u>ฝ่ายอาคารและสถานที่</u> - งานรักษาความปลอดภัย - งานอาคารและสถานที่	<u>ฝ่ายอาคารและสถานที่</u> - งานรักษาความปลอดภัย - งานอาคารและสถานที่	<u>ฝ่ายอาคารและสถานที่</u> - งานรักษาความปลอดภัย - งานอาคารและสถานที่
	<u>ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา</u> - งานซ่อมบำรุง - งานไฟฟ้าและเครื่องกล	<u>ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา</u> - งานซ่อมบำรุง - งานไฟฟ้าและเครื่องกล

4.2. สรุปส่วนดำเนินงานของโครงการ

จากการวิเคราะห์ใน ตารางที่ 4.1.1 และตารางที่ 4.1.2 ทำให้ได้มาซึ่งหน่วยงานที่รองรับกิจกรรมและองค์ประกอบต่างๆ ที่เหมาะสมกับโครงการ ซึ่งภายในอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร จะมีโครงสร้างของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งแบ่งได้ 3 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

1) ส่วนการบริหาร

มีหน้าที่ในการบริหารจัดการองค์การให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร, ฝ่ายธุรการ

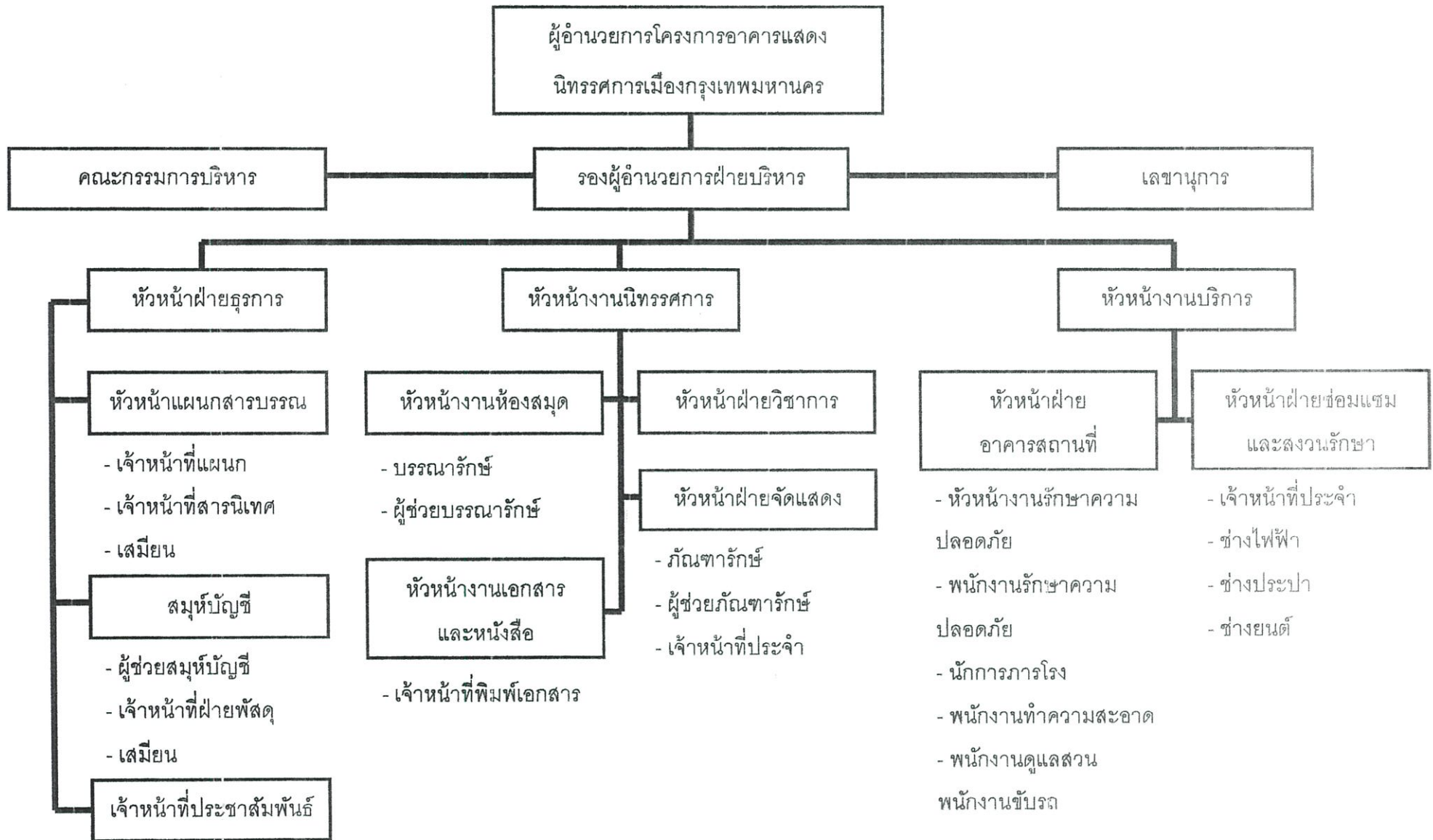
2) ส่วนนิทรรศการ

มีหน้าที่ในการรักษาและส่งเสริมสุขภาพของผู้มาใช้บริการ ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายวิชาการ, ฝ่ายจัดแสดง

3) ส่วนการสนับสนุนโครงการ

มีหน้าที่ทำให้โครงการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ฝ่ายอาคารและสถานที่, ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงโครงสร้างการบริหารของโครงการ

ซึ่งจากการศึกษาหน้าที่การดำเนินงานจากแผนภูมิที่ 4.2 ได้รายละเอียดดังนี้
 ตารางที่ 4.2 แสดงการสรุปส่วนดำเนินงาน และหน้าที่ของส่วนดำเนินงานของโครงการอาคาร
 นิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร

ส่วนดำเนินงาน	หน้าที่ของส่วนดำเนินงาน
1. ด้านการบริหาร	
1.1 ฝ่ายบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินงานและวางนโยบายในการบริหารอาคารนิทรรศการ - คัดเลือก แต่งตั้ง และมอบอำนาจแก่บุคลากรในส่วนดำเนินการต่างๆ - ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1.2 ฝ่ายธุรการ	
- งานสารบรรณ	<ul style="list-style-type: none"> - งานเลขานุการ - งานวางแผนและประเมินผล
- งานการเงินและพัสดุ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดเก็บเงิน การทำบัญชีของอาคารนิทรรศการ - ควบคุมการเบิกจ่ายครุภัณฑ์และพัสดุ - ดูแล ซ่อมแซมครุภัณฑ์และพัสดุ
- งานประชาสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - จัดซื้อและจัดจ้างครุภัณฑ์หรือพัสดุ - เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานทั้งจากภายในและภายนอกอาคารนิทรรศการ - เผยแพร่ข่าวสาร กิจกรรม และบริการด้านการแพทย์ต่างๆ
2. ส่วนนิทรรศการ	
2.1 ฝ่ายวิชาการ	
- งานห้องสมุด	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บรวบรวมหนังสือ และจดหมายเหตุ - จัดตั้งงบประมาณจัดซื้อเอกสาร วารสาร หนังสือ - จัดหาหนังสือและ ครุภัณฑ์เข้าห้องสมุดและนิทรรศการ - รักษาและบำรุงหนังสือที่ชำรุด - ให้บริการการยืมหนังสือ
- งานเอกสารและหนังสือ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำเอกสาร หนังสือ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ - จัดหาวัสดุ ให้บริการพิมพ์ อัดสำเนาเอกสารและหนังสือต่างๆ - บำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ในหารพิมพ์เอกสารและหนังสือ
2.2 ฝ่ายจัดแสดง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดนิทรรศการถาวรรวบรวมความรู้เกี่ยวกับกรุงเทพมหานครให้บุคคลที่สนใจเข้าเยี่ยมชม - จัดนิทรรศการและกิจกรรมหมุนเวียนตามวาระต่างๆ

<p>3. ส่วนสนับสนุนโครงการ</p> <p>3.1 ฝ่ายอาคารและสถานที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานรักษาความปลอดภัย - งานอาคารและสถานที่ <p>3.2 ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานซ่อมบำรุง - งานไฟฟ้าและเครื่องกล 	<ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการรักษาความปลอดภัยในโครงการ - ควบคุมดูแลการใช้งานอาคารและสถานที่ - รักษาความสะอาดเรียบร้อยของอาคารสถานที่ของผู้เช่าขายสอนค่าบริการ และอาคาร - บำรุงรักษาต้นไม้ต่างๆในสวนและต้นไม้บริเวณภูมิสถาปัตยกรรมภายในโครงการ - ควบคุมดูแลรักษาตลอดจนซ่อมบำรุงครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆ - ตรวจสอบบำรุงรักษางานระบบประกอบอาคารต่างๆให้อยู่ในสภาพดีและพร้อมใช้งานเสมอ - ซ่อมแซมเครื่องจักรกลต่างๆให้ดำเนินงานได้ตามปกติ
---	---

4.3. การกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่และโครงสร้างการบริหารโครงการ

จากการสรุปส่วนดำเนินงานและหน้าที่ของส่วนดำเนินงานของโครงการในตารางที่ 4.2 สามารถกำหนดตำแหน่งและเจ้าหน้าที่ของโครงการ และโครงสร้างการบริหารได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 กำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่และโครงสร้างการบริหารภายในโครงการ

ส่วนดำเนินงาน	ตำแหน่งเจ้าหน้าที่โครงการ
<p>1. ด้านการบริหาร</p> <p>1.1 ฝ่ายบริหาร</p> <p>1.2 ฝ่ายธุรการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานสารบรรณ - งานการเงินและพัสดุ 	<p>ผู้อำนวยการอาคารแสดงนิทรรศการ</p> <p>รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร</p> <p>คณะกรรมการบริหาร</p> <p>เลขานุการ</p> <p>หัวหน้าฝ่ายธุรการ</p> <p>หัวหน้าแผนกสารบรรณ</p> <p>เจ้าหน้าที่แผนก</p> <p>เจ้าหน้าที่สารนิเทศ</p> <p>เสมียน</p> <p>สมุหบัญชี</p> <p>ผู้ช่วยสมุหบัญชี</p>

<p>- งานประชาสัมพันธ์</p> <p>2. ส่วนนิทรรศการ</p> <p>2.1 ฝ่ายวิชาการ</p> <p>- งานห้องสมุด</p> <p>- งานเอกสารและหนังสือ</p> <p>2.2 ฝ่ายจัดแสดง</p> <p>3. ส่วนสนับสนุนโครงการ</p> <p>3.1 ฝ่ายอาคารและสถานที่</p> <p>- งานรักษาความปลอดภัย</p> <p>- งานอาคารและสถานที่</p> <p>- งานจำหน่ายของที่ระลึก</p> <p>3.2 ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา</p> <p>- งานซ่อมบำรุง</p> <p>- งานไฟฟ้าและเครื่องกล</p>	<p>เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ</p> <p>เสมียน</p> <p>เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์</p> <p>หัวหน้างานนิทรรศการ</p> <p>หัวหน้าฝ่ายวิชาการ</p> <p>หัวหน้างานห้องสมุด</p> <p>บรรณารักษ์</p> <p>ผู้ช่วยบรรณารักษ์</p> <p>หัวหน้างานเอกสารและหนังสือ</p> <p>เจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร</p> <p>หัวหน้าฝ่ายจัดแสดง</p> <p>ภัณฑารักษ์</p> <p>ผู้ช่วยภัณฑารักษ์</p> <p>เจ้าหน้าที่ประจำ</p> <p>หัวหน้างานบริการ</p> <p>หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่</p> <p>หัวหน้างานรักษาความปลอดภัย</p> <p>พนักงานรักษาความปลอดภัย</p> <p>นักการภารโรง</p> <p>พนักงานทำความสะอาด</p> <p>พนักงานดูแลสวน</p> <p>พนักงานขับรถ</p> <p>พนักงานขาย</p> <p>หัวหน้างานซ่อมและสงวนรักษา</p> <p>เจ้าหน้าที่ประจำ</p> <p>ช่างไฟฟ้า</p> <p>ช่างประปา</p> <p>ช่างยนต์</p>
--	--

4.4. การวิเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบโครงการ

4.4.1. วิเคราะห์องค์ประกอบจากส่วนดำเนินงานและโครงสร้างการบริการ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อกำหนดหน่วยงานที่เหมาะสมสำหรับโครงการและการกำหนดตำแหน่งของเจ้าหน้าที่โครงการ ทำให้สามารถกำหนดองค์ประกอบของโครงการ โดยแบ่งเป็น 6 ส่วนดังนี้

1. ส่วนบริหาร
 - 1.1. ฝ่ายบริหาร
 - 1.2. ฝ่ายธุรการ
2. ส่วนนิเทศการ
 - 2.1. ฝ่ายวิชาการ
 - 2.2. ฝ่ายจัดแสดง
3. ส่วนเผยแพร่ความรู้
 - 3.1. ส่วนห้องสมุด
 - 3.2. ส่วนจัดประชุม-สัมมนา
4. ส่วนบริการสาธารณะ
 - 4.1. แผนกประชาสัมพันธ์
 - 4.2. ส่วนร้านอาหารและเครื่องดื่ม
 - 4.3. ส่วนร้านขายของที่ระลึก
 - 4.4. ส่วนที่จอดรถ
5. ส่วนบริการอาคารและสถานที่
 - 5.1. ฝ่ายช่างเทคนิคการจัดแสดง
 - 5.2. ฝ่ายอาคารและสถานที่
 - 5.3. ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา

เมื่อกำหนดองค์ประกอบหลักของโครงการแล้วจากนั้นทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบย่อยของโครงการ โดยมีหลักในการพิจารณาดังนี้

- องค์ประกอบหลักของโครงการ
- ความต้องการพื้นฐานของผู้ใช้อาคาร และพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร
- นโยบายและการบริหารโครงการ

ตารางที่ 4.4. 1 แสดงการกำหนดองค์ประกอบย่อยของโครงการจากส่วนดำเนินงานและเจ้าหน้าที่

องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้อาคาร	องค์ประกอบย่อย
1. ด้านการบริหาร 1.1 ฝ่ายบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้อำนวยการอาคารแสดงนิทรรศการ - รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร - คณะกรรมการบริหาร - เลขานุการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องผู้อำนวยการอาคารนิทรรศการ - ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร - ห้องทำงานคณะกรรมการบริหาร - ส่วนทำงานเลขานุการ - ห้องประชุม - โถงรับรองและพักผ่อน - แพนทรี - ห้องน้ำ
1.2 ฝ่ายธุรการ - งานสารบรรณ - งานการเงินและพัสดุ - งานประชาสัมพันธ์	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าฝ่ายธุรการ - หัวหน้าแผนกสารบรรณ - เจ้าหน้าที่แผนก - เจ้าหน้าที่สาร - เสมียน - สมุห์บัญชี - ผู้ช่วยสมุห์บัญชี - เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ - เสมียน - เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายธุรการ - ห้องทำงานหัวหน้าแผนกสารบรรณ - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่แผนกสารบรรณ - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่แผนกการเงินและพัสดุ - เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์
2. ส่วนนิทรรศการ 2.1 ฝ่ายวิชาการ - งานห้องสมุด	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าฝ่ายวิชาการ - หัวหน้างานห้องสมุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายวิชาการ - ห้องทำงานหัวหน้าแผนก

<p>- งานเอกสารและหนังสือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บรรณารักษ์ - ผู้ช่วยบรรณารักษ์ - หัวหน้างานเอกสารและหนังสือ - เจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร - ผู้ใช้บริการห้องสมุด 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุด - ห้องเก็บหนังสือ - ห้องซ่อมแซมหนังสือและเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ - ห้องทำงานหัวหน้าแผนกเอกสารและหนังสือ - ส่วนทำงานพิมพ์เอกสาร - ห้องเก็บเอกสารและวัสดุ - แพนทรี - ห้องน้ำ - พื้นที่ฝากของ - พื้นที่ตรวจคนเข้า-ออก - บริเวณถ่ายเอกสาร - ส่วนให้บริการยืม-คืน - พื้นที่ชั้นวางหนังสือ - ส่วนอ่านหนังสือ - หอจดหมายเหตุ - ส่วนให้บริการสื่อผสม - ห้องน้ำ
<p>2.2 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าฝ่ายจัดแสดง - ภัณฑารักษ์ - ผู้ช่วยภัณฑารักษ์ - เจ้าหน้าที่ประจำ - ผู้เข้าชม 	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายจัดแสดง - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่จัดแสดงนิทรรศการ - ห้องซ่อมแซมและเก็บอุปกรณ์ - ห้องน้ำ - พื้นที่ฝากของ - ส่วนจัดนิทรรศการถาวร - ส่วนจัดนิทรรศการชั่วคราว

<p>2.3 <u>ส่วนจัดประชุมสัมมนา</u></p>	<p>- วิทยากร - เจ้าหน้าที่ประจำ - ผู้ร่วมสัมมนา</p>	<p>} - พื้นที่พักผ่อน - ห้องน้ำ</p> <p>- ห้องพักวิทยากร - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ห้องบริการ - ห้องจัดประชุมสัมมนา</p>
<p>3. <u>ส่วนสนับสนุนโครงการ</u> 3.1 <u>ฝ่ายอาคารและสถานที่</u> - งานรักษาความปลอดภัย - งานอาคารและสถานที่</p> <p>3.2 <u>ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา</u> - งานซ่อมบำรุง - งานไฟฟ้าและเครื่องกล</p>	<p>หัวหน้างานบริการ หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่ หัวหน้างานรักษาความปลอดภัย พนักงานรักษาความปลอดภัย นักรการภารโรง พนักงานทำความสะอาด พนักงานดูแลสวน พนักงานขับรถ เจ้าหน้าที่ประจำ</p> <p>หัวหน้างานซ่อมและสงวนรักษา เจ้าหน้าที่ประจำ</p> <p>ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างยนต์</p>	<p>- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายอาคารและสถานที่ - ห้องทำงานหัวหน้าแผนกรักษาความปลอดภัย - ห้องวงจรปิด - ห้องน้ำ</p> <p>} - ห้องเก็บอุปกรณ์ - ส่วนพักผ่อน - ห้องน้ำ</p> <p>- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา - ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่แผนกซ่อมบำรุง - พื้นที่สำหรับซ่อมบำรุง - ส่วนทำงานช่าง - ห้องงานระบบไฟฟ้า - ห้องงานระบบปรับอากาศ - ห้องงานระบบประปา - ห้องงานระบบดับเพลิง</p>

บทที่ 5

**การศึกษาและวิเคราะห์
รายละเอียดของโครงการ**

บทที่ 5

การศึกษาและวิเคราะห์รายละเอียดโครงการ

5.1. การวิเคราะห์ประเภทและจำนวนผู้ใช้อาคาร

5.1.1. ประเภทของผู้ใช้อาคาร

ในโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานครนี้ เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักคือการเผยแพร่ให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เข้าชมนิทรรศการ อีกทั้งส่วนที่มีหน้าที่ในการจัดประชุม-สัมมนาทางวิชาการ และกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะสามารถแบ่งผู้ใช้สอยโครงการได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ และพนักงานฝ่ายต่างๆ ซึ่งกิจกรรมของผู้ให้บริการได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 4
2. ผู้ใช้บริการ ได้แก่ ประชาชนทั่วไป, นักท่องเที่ยว, นักวิชาการ, นักเรียน/นักศึกษา, พระภิกษุ/สามเณร, แขก/ข้าราชการ และคนวัยทำงาน

ตารางที่ 5.1. 1 แสดงรายละเอียดของผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ	รายละเอียดของผู้ใช้บริการ
1. ประชาชนทั่วไป	กลุ่มคนที่จะเข้ามาชมโครงการส่วนใหญ่ในวันหยุดต่างๆ โดยส่วนใหญ่จะมากันเป็นครอบครัวหรือหมู่คณะเล็กๆ มีจุดมุ่งหมายในการเข้าชม คือ ต้องการใช้เวลาอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน และความรู้
2. นักท่องเที่ยว	ชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เข้ามาเยี่ยมชมกรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายในการเข้าชม คือ ต้องการทราบเรื่องราวที่แปลกไปจากสิ่งๆ ที่ตนเองเคยพบเห็นภายในท้องถิ่น/ชุมชนของตนเอง โดยในการอธิบายเรื่องราวต่างๆแก่ผู้เข้าชมกลุ่มนี้ควร

	ที่จะคำนึงถึงเรื่องภาษาและการสื่อสารด้วย
3. นักวิชาการ	เป็นกลุ่มที่มีความรู้ในเรื่องราวต่างๆ เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นจุดมุ่งหมายของการเข้าชมของกลุ่มนี้จึงต้องการที่จะมาหาความรู้เพิ่มเติม โดยบางครั้งอาจมีการจัดอภิปรายในเรื่องราว/ แง่มุมต่างๆ ที่มีความน่าสนใจ อาจมีการใช้สถานที่อื่น เช่น ห้องสมุด หรือห้องประชุม
4. นักเรียน/นักศึกษา	โดยส่วนมากเข้าชมกันเป็นหมู่คณะ มีจุดมุ่งหมายในการเข้าชมเพื่อความรู้ และความเพลิดเพลิน สนุกสนานทางการศึกษา
5. พระภิกษุ/สามเณร	ส่วนใหญ่ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม
6. แขก/ข้าราชการ	เป็นกลุ่มที่เข้าชมเพื่อหาความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของกรุงเทพมหานคร
7. คนวัยทำงาน	เป็นกลุ่มที่ต้องการเห็นว่ากรุงเทพมหานครมีความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไปในทางที่ดีขึ้น จึงอาศัยอาคารแสดงนิทรรศการเมือง กรุงเทพมหานคร เป็นสื่อกลางในการรับทราบ ข้อมูลความเปลี่ยนแปลงนั้นๆ รวมถึงนโยบายที่จะทำให้กรุงเทพมหานครเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในอนาคต

5.1.2. วิเคราะห์หาจำนวนผู้ใช้สอย

จากการแบ่งประเภทของผู้ใช้สอยอาคาร สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนั้นการวิเคราะห์เพื่อกำหนดจำนวนผู้ใช้สอยก็จะแบ่งตามประเภทของผู้ใช้สอยอาคารเช่นเดียวกัน

1. ผู้ให้บริการ

ในส่วนของกำหนัดจำนวนผู้ให้บริการจะพิจารณาจากหน้าที่ โดยจะกำหนัดอัตราของเจ้าหน้าที่เฉพาะเจ้าหน้าที่และพนักงานประจำเท่านั้น ส่วนผู้ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ประจำเช่นวิทยากรรับเชิญจะไม่สามารถกำหนัดจำนวนได้แน่นอน

ตารางที่ 5.1. 2 แสดงหน้าที่และอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของโครงการ

ส่วนดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่โครงการ	หน้าที่	อัตรา
1. ด้านการบริหาร	ผู้อำนวยการอาคารแสดงนิทรรศการ	- เป็นหัวหน้าในการรับผิดชอบงานบริหารทั้งหมดของอาคารนิทรรศการให้ดำเนินไปตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ	1
1.1 ฝ่ายบริหาร	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการ	- คอยช่วยเหลือผู้อำนวยการอาคารนิทรรศการหรือทำหน้าที่แทนเมื่อผู้อำนวยการไม่อยู่	1
	คณะกรรมการบริหาร	- ร่วมปรึกษาปัญหาและแนะนำข้อเสนอต่างๆ เพื่อให้การบริหารเป็นไปตามวัตถุประสงค์	5
	เลขานุการ	- ปฏิบัติงานต่างตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงาน และจัดรวบรวมประชุมคณะกรรมการ หรือหัวหน้าฝ่าย	1
1.2 ฝ่ายธุรการ	หัวหน้าฝ่ายธุรการ	- ควบคุมดูแล รับผิดชอบการติดต่อต่างๆ ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์และควบคุมการทำงานของแผนกต่างๆ	1
- งานสารบรรณ	หัวหน้าแผนกสารบรรณ	- รับผิดชอบงานด้านสารบรรณ เอกสารต่างๆ	1
	เจ้าหน้าที่แผนก	- รับผิดชอบด้านเอกสาร ติดต่อสอบถาม ทำจดหมายโต้ตอบ รวบรวมเอกสารของฝ่ายต่างๆ	2
	เจ้าหน้าที่สารนิเทศ	- ให้บริการเผยแพร่ด้านข้อมูล จัดทำสถิติ และจัดทำการประเมินข้อมูลสถิติต่างๆ	2
	เสมียน	- พิมพ์จดหมาย เอกสาร และจัดเก็บเอกสาร	2
- งานการเงินและพัสดุ	สมุหบัญชี	- รับผิดชอบงานด้านการเงินของ	1

<p>- งานประชาสัมพันธ์</p>	<p>ผู้ช่วยสมุหบัญชี เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ เสมียน เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์</p>	<p>อาคารนิทรรศการฯ รับ-จ่ายเงิน ทำยอดเงินงบประมาณ รวบรวมเอกสารจัดทำารเบิกจ่ายและควบคุมเรื่องการเงินการบัญชี</p> <p>- แบ่งเบาภาระ รวมทั้งทำงานอย่างอื่นตามที่สมุหบัญชีมอบหมาย</p> <p>- ควบคุมดูแลการเบิกจ่ายพัสดุและครุภัณฑ์</p> <p>- รับผิดชอบการจัดทำเอกสารด้านการเงิน</p> <p>- เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานทั้งจากภายในและภายนอกอาคารนิทรรศการฯ เผยแพร่ข่าวสาร กิจกรรม และบริการต่างๆ</p>	<p>1 1 1 3</p>
<p>2. ส่วนนิทรรศการ</p> <p>2.1 ฝ่ายวิชาการ</p> <p>- งานบริการด้านการแสดงนิทรรศการ</p>	<p>หัวหน้างานห้องสมุดและนิทรรศการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานนิทรรศการ ภัณฑารักษ์ ผู้ช่วยภัณฑารักษ์ วิทยากรประจำ เจ้าหน้าที่ประจำ</p>	<p>- ควบคุมและรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้องสมุด</p> <p>- ควบคุมดูแลการศึกษา ค้นคว้า และการให้บริการทางการศึกษา</p> <p>- เป็นผู้ควบคุม ดูแล และรับผิดชอบในการบริการด้านการจัดนิทรรศการทั้งถาวรและชั่วคราว</p> <p>- ควบคุมการจัดนิทรรศการ รวมทั้งออกแบบนิทรรศการชั่วคราวด้วย</p> <p>- ดำเนินงานภายในนิทรรศการ ให้บริการข้อมูลในนิทรรศการ</p> <p>- พาเที่ยวชมนิทรรศการ และแนะนำให้ความรู้กับผู้เข้าชม</p> <p>- ดูแลรักษาความเรียบร้อยของส่วนจัดแสดงให้อยู่ในสภาพดีเสมอ</p> <p>ช่วยงานในต่างๆของนิทรรศการ รวมถึงการประสานงานระหว่าง</p>	<p>1 1 1 1 2 4 2</p>

<p>- งานห้องสมุด</p> <p>- งานเอกสารและหนังสือ</p>	<p><u>หัวหน้างานห้องสมุด</u></p> <p>บรรณารักษ์</p> <p>ผู้ช่วยบรรณารักษ์</p> <p><u>หัวหน้างานเอกสารและหนังสือ</u></p> <p>เจ้าหน้าที่พิมพ์เอกสาร</p>	<p>หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง</p> <p>- ควบคุมและรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้องสมุด</p> <p>- รับผิดชอบในการให้บริการห้องสมุด จัดรวบรวมและพิจารณาคัดเลือกหนังสือ เอกสารทางวิชาการ จัดหมายเหตุ อีกรหัสสื่อผสมต่างๆเพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด</p> <p>- ช่วยเหลืองานภายในห้องสมุด</p> <p>- รับผิดชอบจัดพิมพ์เอกสารทางวิชาการและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมภายในกรุงเทพมหานคร เช่น ตำราการเรียนการสอน ข้อมูลประชาสัมพันธ์ หนังสือราชการ หนังสือและใบปลิวให้ความรู้เกี่ยวกับกรุงเทพมหานคร</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>4</p> <p>1</p> <p>2</p>
<p>3. ส่วนสนับสนุนโครงการ</p> <p>3.1 ฝ่ายอาคารและสถานที่</p> <p>- งานรักษาความปลอดภัย</p> <p>- งานอาคารและสถานที่</p>	<p>หัวหน้างานบริการ</p> <p><u>หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่</u></p> <p>หัวหน้างานรักษาความปลอดภัย</p> <p>พนักงานรักษาความปลอดภัย</p> <p>นักการภารโรง</p> <p>พนักงานทำความสะอาด</p>	<p>- รับผิดชอบการทำงานของฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนโครงการเพื่อให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น</p> <p>- ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารและสถานที่</p> <p>- จัดกำลังคนในการดูแลรักษาความปลอดภัยในบริเวณอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร</p> <p>- ดูแลรักษาความปลอดภัยแก่ผู้มาใช้โครงการทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมทั้งควบคุมการจราจรภายในโครงการด้วย</p> <p>- รับส่งเอกสารและหนังสือต่างๆภายในโครงการ</p> <p>- ดูแลความสะอาดของโครงการ</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>10</p> <p>2</p> <p>10</p>

	พนักงานดูแลสวน	- บำรุงรักษาพืชพรรณในโครงการ	5
	พนักงานขับรถ	- ขับรถเพื่องานบริการต่างๆของโครงการ	3
- งานจำหน่ายของที่ระลึก	พนักงานขาย	- ทำและจำหน่ายของที่ระลึกสำหรับผู้มาเข้าชมนิทรรศการ	3
3.2 ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา	หัวหน้างานซ่อมและสงวนรักษา	- ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายซ่อมและสงวนรักษา	1
- งานซ่อมบำรุง	เจ้าหน้าที่ประจำ	- ซ่อมบำรุงครุภัณฑ์ สิ่งของและอาคาร	2
- งานไฟฟ้าและเครื่องกล	ช่างไฟฟ้า	- ตรวจสอบคุณภาพอุปกรณ์ไฟฟ้า และดูแลรักษา ซ่อมแซมอุปกรณ์ระบบไฟฟ้า	2
	ช่างประปา	- ตรวจสอบคุณภาพอุปกรณ์ประปา และสุขาภิบาล ดูแลรักษา ซ่อมแซมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดี	2
	ช่างยนต์	- ตรวจสอบคุณภาพ ดูแลรักษา ซ่อมแซมเครื่องยนต์ต่างๆของโครงการรวมทั้งยานพาหนะ	2

จากตารางที่ 5.1.2 สามารถสรุปอัตราค่าจ้างของผู้ให้บริการ ภายในอาคารนิทรรศการแสดงเมืองกรุงเทพมหานคร ได้โดยจำแนกตามโครงสร้างการบริหารโครงการ (จากแผนภูมิที่ 3.3) ได้ดังนี้

1. ฝ่ายบริหาร	8
2. ฝ่ายธุรการ	1
2.1. งานสารบรรณ	7
2.2. งานการเงินและพัสดุ	4
2.3. งานประชาสัมพันธ์	3
รวม	15
3. ฝ่ายวิชาการ	2
3.1. งานบริการด้านการแสดงนิทรรศการ	10
3.2. งานห้องสมุด	6

3.3. งานเอกสารและตำรา	3
รวม	21
4. ฝ่ายอาคารและสถานที่	2
4.1. งานรักษาความปลอดภัย	11
4.2. งานอาคารและสถานที่	20
4.3. งานจำหน่ายของที่ระลึก	3
รวม	36
5. ฝ่ายซ่อมบำรุงและสงวนรักษา	1
5.1. งานซ่อมบำรุง	2
5.2. งานไฟฟ้า ประปา และเครื่องกล	6
รวม	9
รวมทั้งหมด	89

2. ผู้ใช้บริการ

เนื่องจากโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร เป็นอาคารแสดงนิทรรศการเมือง(จังหวัด) แห่งแรกในประเทศไทย จึงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลทางสถิติที่ใกล้เคียงมาร่วมพิจารณา เพื่อวิเคราะห์หาปริมาณของผู้ใช้บริการต่อวัน ซึ่งได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบจำนวนผู้ให้บริการต่อวันจากอาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ เนื่องจากสถานที่ตั้งโครงการอยู่ในกรุงเทพมหานครและมีการจัดแสดงงานบางส่วนที่เนื้อหาคล้ายคลึงกัน

จากการศึกษาผลการดำเนินงานของอาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ค่อนข้างประสบความสำเร็จมากเนื่องจากในปี 2553 มีจำนวนผู้เข้าชม 80,000 คน และในปี 2554 ได้เปิดเส้นทางเข้าชมที่ 2 จึงมีจำนวนผู้เข้าชมถึง 120,000 คน

จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมนิทรรศน์รัตนโกสินทร์โดยเฉลี่ย

ก. วันทำการปกติ (วันอังคาร-วันศุกร์)	ประมาณ 300 คน
ข. วันหยุดเสาร์-อาทิตย์	ประมาณ 500 คน
ค. วันหยุดนักขัตฤกษ์	ประมาณ 700 คน

มีรอบเข้าชมทุกๆ 20 นาที ตั้งแต่เวลา 10.00 น. – 17.00 น. จำนวนรวมทั้งสิ้น

22 รอบต่อวัน

วันทำการ	การคิดจำนวนผู้เข้าชมใน 1 รอบ (คน)	สรุปจำนวนผู้เข้าชมใน 1 รอบ (คน)
วันอังคาร-วันศุกร์	$300 / 22 = 13.63$	14
วันเสาร์-วันอาทิตย์	$500 / 22 = 22.72$	23
วันหยุดนักขัตฤกษ์	$700 / 22 = 31.81$	32

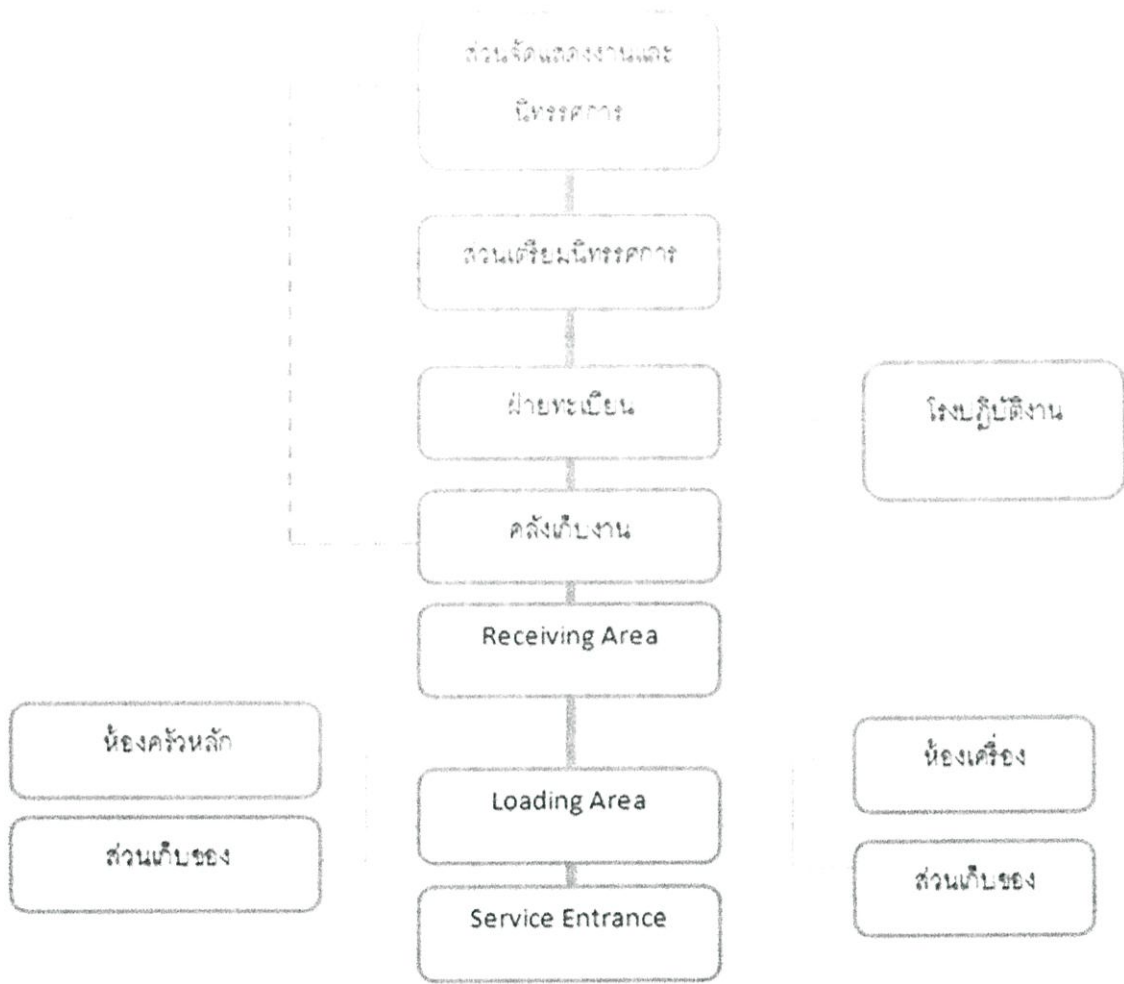
จากการวิเคราะห์จำนวนผู้เข้าชมอาคารนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ วันหยุดนักขัตฤกษ์มีจำนวนผู้เข้าชมต่อรอบเฉลี่ยสูงสุดที่ 32 คน ดังนั้นเพื่อรองรับจำนวนผู้ใช้โครงการออกเหนือจากผู้เข้าชมแล้วพื้นที่ส่วนแสดงนิทรรศการต่างๆควรมีพื้นที่สำหรับรองรับจำนวนคนไม่น้อยกว่า 35 คน

5.2. การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร

การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้อาคารนั้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดพื้นที่ใช้สอย และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของโครงการ ซึ่งจากการแบ่งผู้ใช้สอยออกเป็น 2 ประเภทคือ ผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการ การศึกษาพฤติกรรมก็จะแบ่งเช่นเดียวกัน โดยรายละเอียดต่างๆ จะมีดังนี้

5.2.1. พฤติกรรมของผู้ให้บริการภายในโครงการ

ในอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานครนั้น จะเข้าสู่ตัวอาคารที่โถง (ส่วนของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะแยกส่วนผู้ใช้บริการ) โดยผ่านทางส่วนตรวจเช็คแล้วลงเวลา ก่อนแยกไปทานอาหารหรือพักผ่อนจนถึงเวลาทำงานจึงแยกไป ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคน ส่วนตอนเลิกงานจะลงเวลา และพักผ่อนทานอาหาร จากนั้นออกจากตัวอาคารที่เดียวกันกับทางเข้าเพื่อเช็คความปลอดภัย

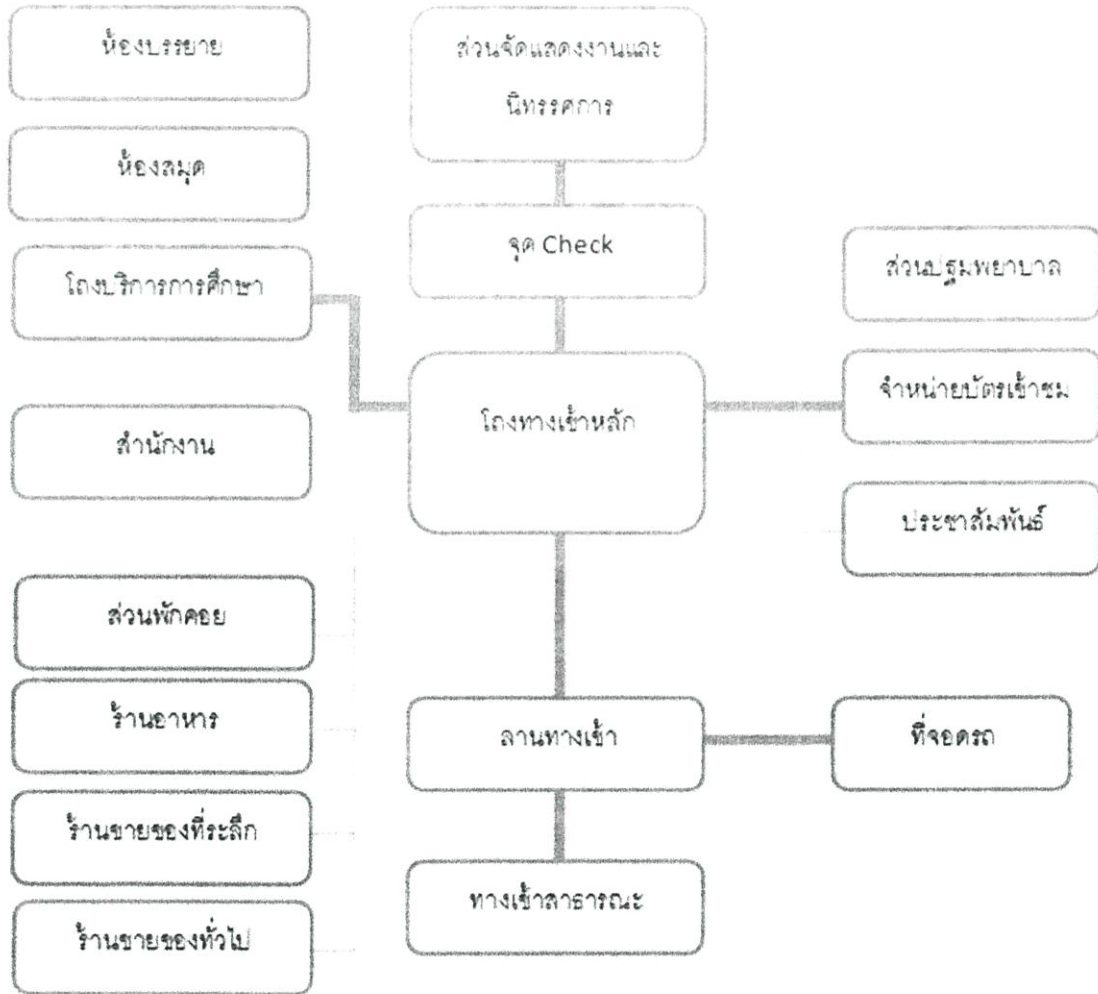

แผนผังที่ 5.4 แผนผังแสดงพฤติกรรมของวัตถุที่นำมาจัดแสดง

5.2.2. พฤติกรรมของผู้ใช้บริการภายในโครงการ

5.2.2.1. ผู้เข้าชม - ผู้ใช้บริการในกิจกรรมที่เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์ ซึ่งมีทั้งผู้ชมที่มากันเองหรือมาเป็นหมู่คณะโดยจะใช้เวลาประมาณคนละ 15 นาที ที่โถงทางเข้าเพื่อสอบถาม พักผ่อน ซื้อบัตรเข้าชม ชื่อของที่ระลึก สูดิจิตร จากนั้นจะแยกเข้าชมในส่วนอื่นๆ ของอาคาร เช่นห้องสมุด ห้องบรรยาย ห้องนิทรรศการห้องอาหาร หรือเข้าประชุมโดยใช้ห้องนั้น

ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้ชม โดยมีการนำชมของวิทยากรและเข้าสู่ส่วนแสดงงานโดยผ่านทางประตูทางเข้า ซึ่งจะมีการตรวจและฝากของ ในส่วนของการจัดแสดงนั้น จะมีทั้งส่วนของการจัดแสดงถาวรและส่วนของการจัดแสดงชั่วคราว ผู้ชมจะใช้เวลาเข้าชมงานโดยเฉลี่ยประมาณ 20 วินาทีในการชมงาน 1 ชิ้น และมีความต้องการพักผ่อนหลังจากชมงานแล้วทุกๆ 30 วินาที

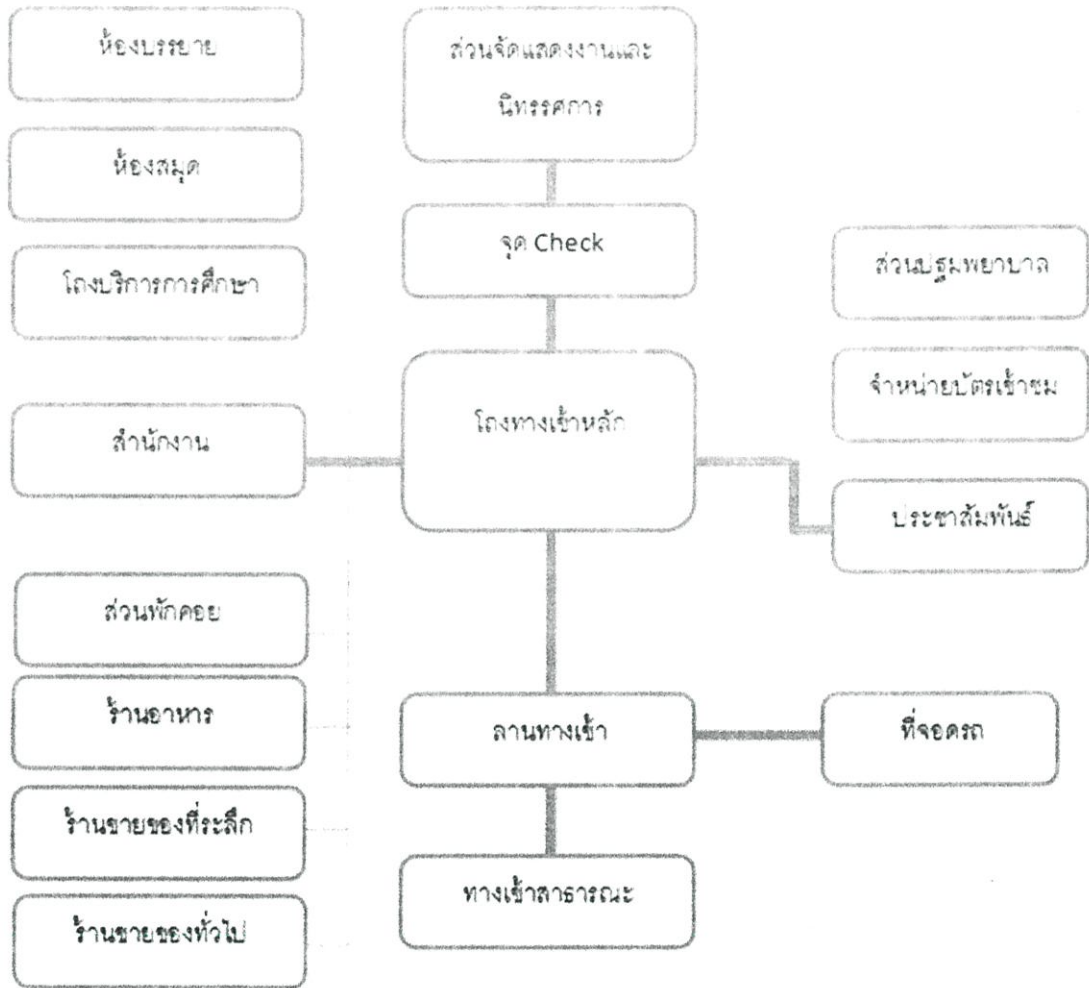
————— แสดงถึงพฤติกรรมต่อเนื่องที่มีความสำคัญหลัก
 ———— แสดงถึงพฤติกรรมต่อเนื่องที่มีความสำคัญโดยรอบ

แผนผังที่ 5.2.2.1 แผนผังแสดงพฤติกรรมของกลุ่มผู้เข้าชมที่มาใช้บริการ

ตารางที่ 5.2.2.1 แสดงพฤติกรรมของกลุ่มผู้เข้าชมทั่วไป

ส่วนบุคคล	หมู่คณะ
1. เข้าสู่อาคาร ทางโถงทางเข้า <ul style="list-style-type: none"> - ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ - ผ่ากของ - ซื้อบัตรผ่านประตู - ใช้บริการห้องสุขาหรือพักผ่อน 	1. เข้าสู่อาคาร ทางโถงทางเข้า <ul style="list-style-type: none"> - ติดต่อ พบวิทยากรเพื่อนำชมโครงการ - ผ่ากของ - รับเอกสารคู่มือการนำชมพิพิธภัณฑ์ - ใช้บริการห้องสุขาหรือพักผ่อน
2. เข้าฟังบรรยายในรอบที่จัดไว้ หรือในโอกาสพิเศษ หรือเข้าชมการจัดแสดงโดยไม่รับฟังการบรรยายนำ	2. เข้าฟังการปฐมนิเทศ และฟังบรรยายนำก่อนการเข้าชมการจัดแสดง
3. เข้าชมการจัดแสดง การสาธิต ตลอดจนคำอธิบาย	3. เข้าชมการจัดแสดง การสาธิต ตลอดจนคำอธิบาย จากวิทยากรนำชม
4. พักผ่อน หรือนั่งพักในบางช่วง	4. พักผ่อน หรือนั่งพักในบางช่วง
5. ชมการจัดแสดงต่อจนครบถ้วน หรือพอแก่ความต้องการ แล้วออกจากการจัดแสดง	5. ชมการจัดแสดงต่อจนจบแล้วออกจากส่วนจัดแสดง
6. กลับสู่โถง <ul style="list-style-type: none"> - ใช้บริการห้องสมุด - ซื้อของที่ระลึก - รับของคืน - ใช้บริการห้องสุขาหรือพักผ่อน 	6. กลับสู่โถง <ul style="list-style-type: none"> - ใช้บริการห้องสมุด - ซื้อของที่ระลึก - รับของคืน - ใช้บริการห้องสุขาหรือพักผ่อน
หมายเหตุ พฤติกรรมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล	หมายเหตุ พฤติกรรมการใช้บริการห้องสมุดและซื้อของที่ระลึก ขึ้นอยู่กับหมายกำหนดการของแต่ละหมู่คณะ ส่วนพฤติกรรมอื่นจะขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล

5.2.2.2. ผู้มาติดต่อ จะเข้ามายังโถงทางเข้าแล้วไปยังร้านอาหาร หรือเข้าไปติดต่อกันในส่วนที่ทำงานของเจ้าหน้าที่โดยตรง เมื่อเสร็จธุระแล้วอาจจะเข้าสู่ร้านอาหารอีกครั้ง หรือเข้ามาชมงานในส่วนนิทรรศการชั่วคราว หรือนิทรรศการกลางแจ้ง ก่อนที่จะกลับได้

- แสดงถึงพฤติกรรมต่อเนื้อเรื่องที่มีความสำคัญหลัก
- แสดงถึงพฤติกรรมต่อเนื้อเรื่องที่มีความสำคัญโดยรอบ

แผนผังที่ 5.2.2.2 แผนผังแสดงพฤติกรรมของกลุ่มผู้มาติดต่อกับทางโครงการ

5.3. การวิเคราะห์หาพื้นที่ใช้สอย

การศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบโครงการอาคารนิทรรศการ เมืองกรุงเทพมหานคร จะแบ่งการวิเคราะห์ตามองค์ประกอบหลักของอาคารเป็นส่วนๆ ดังนี้

- 5.3.1. ส่วนบริหาร
- 5.3.2. ส่วนนิทรรศการ
- 5.3.3. ส่วนเผยแพร่ความรู้
- 5.3.4. ส่วนบริการสาธารณะ
- 5.3.5. ส่วนบริการอาคารสถานที่
- 5.3.6. ที่จอดรถ

5.3.1 ส่วนบริหาร

- ห้องผู้อำนวยการอาคารนิทรรศการ
 - โต๊ะทำงาน - ชุดรับแขก 5-6 คน
 - ตู้เก็บเอกสาร - ชั้นชักเก็บเอกสาร
 - พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร
 - โต๊ะทำงาน - ชุดรับแขก 3-4 คน
 - ตู้เก็บเอกสาร - ชั้นชักเก็บเอกสาร
 - พื้นที่ $3.50 \times 3.50 = 15.75$ ตร.ม.
- ส่วนทำงานเลขานุการ
 - โต๊ะทำงาน - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ
 - ตู้เก็บเอกสาร
 - พื้นที่ $1.80 \times 3.70 = 6.66$ ตร.ม.
- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่าย
 - โต๊ะทำงาน - ชุดรับแขก 3-4 คน
 - ตู้เก็บเอกสาร - ชั้นชักเก็บเอกสาร
 - พื้นที่ $3.20 \times 4.00 = 12.80$ ตร.ม.
- ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่
 - โต๊ะทำงาน - ตู้เก็บเอกสาร
 - พื้นที่ $2.00 \times 2.50 = 5.00$ ตร.ม.

- ห้องประชุม
พื้นที่ 1.50-2.00 ตร.ม. ต่อคน จำนวน 15-20 คน
พื้นที่ $6.00 \times 8.00 = 48.00$ ตร.ม.
- ส่วนพักคอย
- ชุดรับแขก 8-10 คน
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ส่วนพักผ่อนพนักงาน
พื้นที่ $3.00 \times 4.00 = 12.00$ ตร.ม.
- แพนทรี
พื้นที่ $2.00 \times 3.00 = 6.00$ ตร.ม.
- ห้องน้ำ
พื้นที่ $3.00 \times 4.00 = 12.00$ ตร.ม.
- ห้องเก็บเอกสาร
พื้นที่ $2.00 \times 3.00 = 6.00$ ตร.ม.

5.3.2 ส่วนนิทรรศการ

- ส่วนจัดนิทรรศการถาวร
พื้นที่ $25.00 \times 24.00 = 600.00$ ตร.ม.
- ส่วนจัดกิจกรรมหมุนเวียน
พื้นที่ $24.00 \times 12.00 = 288.00$ ตร.ม.
- พื้นที่พักผ่อน
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้องน้ำ
พื้นที่ $3.50 \times 5.00 = 17.50$ ตร.ม.

5.3.3 ส่วนเผยแพร่ความรู้

- พื้นที่ฝากของ
พื้นที่ $4.00 \times 1.50 = 6.00$ ตร.ม.
- บริเวณถ่ายเอกสาร
พื้นที่ $2.00 \times 2.00 = 4.00$ ตร.ม.

- ส่วนให้บริการยืม-คืนหนังสือ
พื้นที่ $4.00 \times 3.00 = 12.00$ ตร.ม.
- พื้นที่ชั้นวางหนังสือ
พื้นที่ $5.00 \times 10.00 = 50.00$ ตร.ม.
- ส่วนอ่านหนังสือ
พื้นที่ $10.00 \times 15.00 = 150.00$ ตร.ม.
- หอจดหมายเหตุ
พื้นที่ $4.00 \times 4.00 = 16.00$ ตร.ม.
- ส่วนให้บริการสื่อผสม
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้องเก็บหนังสือ
พื้นที่ $2.00 \times 3.00 = 6.00$ ตร.ม.
- ห้องซ่อมแซมหนังสือและเก็บอุปกรณ์
- โต๊ะซ่อมแซมหนังสือ
- ตู้เก็บอุปกรณ์
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- พื้นที่พักผ่อน
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้องน้ำ
พื้นที่ $3.50 \times 5.00 = 17.50$ ตร.ม.

5.3.4 ส่วนบริการสาธารณะ

- พื้นที่รับประทานอาหาร
- โต๊ะรับประทานอาหาร 80 ที่นั่ง
พื้นที่ $10.00 \times 30.00 = 300.00$ ตร.ม.
- ห้องน้ำ
พื้นที่ $3.00 \times 4.00 = 12.00$ ตร.ม.
- ร้านขายของที่ระลึก
- ชั้นวางสินค้า
- พื้นที่ชำระเงิน
พื้นที่ $5.00 \times 10.00 = 50.00$ ตร.ม.

- หอประชุมขนาด 300 ที่นั่ง
พื้นที่ $20.00 \times 25.00 = 500.00$ ตร.ม.
- ห้องน้ำ
พื้นที่ $3.50 \times 5.00 = 17.50$ ตร.ม.
- ห้องรับรองแขกพิเศษ
พื้นที่ $5.00 \times 6.00 = 30.00$ ตร.ม.
- ห้องพักนักแสดง
พื้นที่ $5.00 \times 6.00 = 30.00$ ตร.ม.
- ห้องแต่งตัวนักแสดงหญิง
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้องแต่งตัวนักแสดงชาย
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้องซ้อมการแสดง
พื้นที่ $8.00 \times 10.00 = 80.00$ ตร.ม.
- โถงพักคอยการแสดง
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้องควบคุมแสงและเสียง
พื้นที่ $3.00 \times 4.00 = 12.00$ ตร.ม.
- ห้องฉายภาพยนตร์
พื้นที่ $4.00 \times 5.00 = 20.00$ ตร.ม.
- ห้อง Follow Spot
พื้นที่ $3.00 \times 4.00 = 12.00$ ตร.ม.
- ห้องเก็บฉาก
พื้นที่ $5.00 \times 8.00 = 40.00$ ตร.ม.
- ห้องเก็บอุปกรณ์
พื้นที่ $4.00 \times 8.00 = 32.00$ ตร.ม.

5.3.5 ส่วนบริการอาคารสถานที่

- ห้องงานระบบไฟฟ้า
พื้นที่ $8.00 \times 10.00 = 80.00$ ตร.ม.

- ห้องงานระบบปรับอากาศ
พื้นที่ $8.00 \times 10.00 = 80.00$ ตร.ม.
- ห้องงานระบบประปา
พื้นที่ $5.00 \times 10.00 = 50.00$ ตร.ม.
- ห้องงานระบบดับเพลิง
พื้นที่ $5.00 \times 5.00 = 25.00$ ตร.ม.

5.3.6 ที่จอดรถ

- รถยนต์ส่วนบุคคล
พื้นที่ $2.50 \times 5.00 = 12.50$ ตร.ม.
- รถจักรยานและจักรยานยนต์
พื้นที่ $0.80 \times 1.50 = 1.20$ ตร.ม.
- รถบัส
พื้นที่ $3.00 \times 15.00 = 45.00$ ตร.ม.
- รถบริการ
พื้นที่ $3.00 \times 6.00 = 18.00$ ตร.ม.

5.4. สรุปลพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

ตารางที่ 5.4 ก แสดงการสรุปลพื้นที่องค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบ	จำนวน	หน่วย	พื้นที่ : หน่วย	พื้นที่รวม	อ้างอิง
1. ส่วนบริหาร					
- ห้องผู้อำนวยการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
1.1 ฝ่ายบริหาร					
- ห้องรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	1	ห้อง	15.75	15.75	วิเคราะห์
- ห้องทำงานคณะกรรมการบริหาร	5	ห้อง	12.80	64.00	วิเคราะห์
- ส่วนงานเลขานุการ	1	คน	6.66	6.66	วิเคราะห์
- ห้องประชุม	1	ห้อง	48.00	48.00	วิเคราะห์
- โถงรับรองและพักผ่อน	1	ส่วน	20.00	20.00	มาตรฐาน
- แพนทรี	1	ส่วน	6.00	6.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	2	ห้อง	12.00	24.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่ฝ่ายบริหาร	204.41	ตร.ม.	รวม Circulation 30%	265.73	ตร.ม.
1.2 ฝ่ายธุรการ					
- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายธุรการ	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
<u>แผนกสารบรรณ</u>					
- ห้องทำงานหัวหน้าแผนกสารบรรณ	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่แผนกสารบรรณ	6	คน	5.00	30.00	วิเคราะห์
<u>แผนกการเงินและพัสดุ</u>					
- ห้องเจ้าหน้าที่แผนกการเงินและพัสดุ	4	คน	5.00	20.00	วิเคราะห์
<u>แผนกประชาสัมพันธ์</u>					
- เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	3	คน	5.00	15.00	วิเคราะห์
- แพนทรี	2	ส่วน	6.00	12.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	4	ห้อง	12.00	48.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่ฝ่ายธุรการ	150.60	ตร.ม.	รวม Circulation 30%	195.78	ตร.ม.

1.3 ฝ่ายวิชาการ					
- ห้องทำงานหัวหน้าฝ่ายวิชาการ <u>แผนกบริการด้านการจัดแสดง นิทรรศการ</u>	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
- ห้องหัวหน้าแผนกบริการด้านการ จัดแสดงนิทรรศการ	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
- ห้องเจ้าหน้าที่แผนกบริการด้าน การจัดแสดงนิทรรศการ <u>แผนกห้องสมุด</u>	6	คน	5.00	30.00	วิเคราะห์
- ห้องหัวหน้าแผนกห้องสมุด แผนกเอกสารและตำรา	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
- ห้องทำงานหัวหน้าแผนกเอกสาร และตำรา	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
- ส่วนงานพิมพ์เอกสาร	2	คน	5.00	10.00	วิเคราะห์
- ห้องเก็บเอกสารและวัสดุ	1	ห้อง	6.00	6.00	วิเคราะห์
- แพนทรี	1	ส่วน	6.00	6.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	2	ห้อง	12.00	24.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่ฝ่ายวิชาการ	133.20 ตร.ม.		รวม Circulation 30%		173.16 ตร.ม.
2. ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ					
- พื้นที่ฝากของ	1	ส่วน	6.00	6.00	วิเคราะห์
- ส่วนจัดนิทรรศการถาวร	4	ส่วน	600.00	2,400.0	วิเคราะห์
- ส่วนจัดนิทรรศการหมุนเวียน	1	ส่วน	288.00	288.00	วิเคราะห์
- พื้นที่พักผ่อน	5	ส่วน	20.00	100.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	2	ห้อง	17.50	35.00	วิเคราะห์
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่จัดแสดง นิทรรศการ	5	คน	5.00	25.00	วิเคราะห์
- ห้องซ่อมแซมและเก็บอุปกรณ์	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
- แพนทรี	1	ส่วน	6.00	6.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำพนักงาน	2	ห้อง	14.00	28.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่ส่วนแสดงนิทรรศการ	2,908.00 ตร.ม.		รวม Circulation 30%		3,780.4 ตร.ม.

3. ส่วนเผยแพร่ความรู้					
3.1 ส่วนห้องสมุด					
- พื้นที่ฝากของ	1	ส่วน	6.00	6.00	วิเคราะห์
- บริเวณถ่ายเอกสาร	1	ส่วน	4.00	4.00	วิเคราะห์
- ส่วนให้บริการยืม - คืนหนังสือ	1	ส่วน	12.00	12.00	วิเคราะห์
- พื้นที่ชั้นวางหนังสือ	1	ส่วน	50.00	50.00	วิเคราะห์
- ส่วนอ่านหนังสือ	1	ส่วน	150.00	150.00	วิเคราะห์
- หอจดหมายเหตุ	1	ห้อง	16.00	16.00	วิเคราะห์
- ส่วนให้บริการสื่อผสม	1	ส่วน	20.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำผู้ให้บริการ	1	ห้อง	17.50	17.50	วิเคราะห์
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	4	คน	5.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้องเก็บหนังสือ	1	ห้อง	6.00	6.00	มาตรฐาน
- ห้องซ่อมแซมหนังสือและเก็บอุปกรณ์	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำพนักงาน	2	ห้อง	14.00	28.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่ส่วนเผยแพร่ความรู้	349.50 ตร.ม.		รวม Circulation 30%		454.35 ตร.ม.
4. ส่วนบริการสาธารณะ					
4.1 แผนกประชาสัมพันธ์					
- เคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์	1	ส่วน	40.00	40.00	วิเคราะห์
4.2 ส่วนร้านอาหาร					
- ร้านอาหาร	6	ร้าน	12.50	75.00	วิเคราะห์
- พื้นที่รับประทานอาหาร	1	ส่วน	300.00	300.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	2	ห้อง	17.50	35.00	วิเคราะห์
4.3 ส่วนร้านค้า					
- ร้านขายของที่ระลึก	1	ร้าน	50.00	50.00	วิเคราะห์
4.4 ลานกิจกรรมกลางแจ้ง					
4.5 โรงละคร 300 ที่นั่ง					
- โรงละคร 300 ที่นั่ง	1	ห้อง	500.00	500.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	2	ห้อง	17.50	35.00	วิเคราะห์
- ห้องรับรองแขกพิเศษ	1	ห้อง	30.00	30.00	วิเคราะห์
- ห้องพักนักแสดง	1	ห้อง	30.00	30.00	วิเคราะห์

- ห้องแต่งตัวนักแสดงหญิง	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้องแต่งตัวนักแสดงชาย	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้องซ้อมการแสดง	1	ห้อง	80.00	80.00	วิเคราะห์
- โถงพักคอยการแสดง	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้องควบคุมแสงและเสียง	1	ห้อง	12.00	12.00	วิเคราะห์
- ห้องฉายภาพยนตร์	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้อง Follow Spot	1	ห้อง	12.00	12.00	วิเคราะห์
- ห้องเก็บฉาก	1	ห้อง	40.00	40.00	วิเคราะห์
- ห้องเก็บอุปกรณ์	1	ห้อง	32.00	32.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ	1,431.00 ตร.ม.		รวม Circulation 30%		1,860.3 ตร.ม.
<u>5. ส่วนบริการอาคารและสถานที่</u>					
- ห้องทำงานหัวหน้างานบริการ	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
<u>5.1 ฝ้ายอาคารและสถานที่</u>					
- ห้องทำงานหัวหน้าฝ้ายอาคารและสถานที่	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
<u>แผนกรักษาความปลอดภัย</u>					
- ห้องหัวหน้าแผนกรักษาความปลอดภัย	1	ห้อง	9.00	9.00	วิเคราะห์
- ห้องวงจรปิด	1	ห้อง	9.00	9.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	2	ห้อง	12.00	24.00	วิเคราะห์
<u>แผนกอาคารและสถานที่</u>					
- ห้องเก็บอุปกรณ์	1	ห้อง	6.00	6.00	มาตรฐาน
- ส่วนพักผ่อน	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์
- ห้องน้ำ	2	ห้อง	12.00	24.00	วิเคราะห์
<u>5.2 ฝ้ายซ่อมและสงวนรักษา</u>					
- ห้องหัวหน้าฝ้ายซ่อมและสงวนรักษา	1	ห้อง	12.80	12.80	วิเคราะห์
<u>แผนกซ่อมบำรุง</u>					
- ส่วนงานเจ้าหน้าที่แผนกซ่อมบำรุง	2	คน	5.00	10.00	วิเคราะห์
- พื้นที่สำหรับซ่อมบำรุง	1	ห้อง	20.00	20.00	วิเคราะห์

<u>แผนกไฟฟ้าและเครื่องกล</u>					
- ส่วนทำงานช่าง	3	คน	5.00	15.00	วิเคราะห์
- ห้องงานระบบไฟฟ้า	1	ห้อง	80.00	80.00	วิเคราะห์
- ห้องงานระบบปรับอากาศ	1	ห้อง	80.00	80.00	วิเคราะห์
- ห้องงานระบบประปา	1	ห้อง	50.00	50.00	วิเคราะห์
- ห้องงานระบบดับเพลิง	1	ห้อง	25.00	25.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่ส่วนบริการอาคาร และสถานที่	410.40 ตร.ม.		รวม Circulation 30%		533.52 ตร.ม.
6. ส่วนที่จอดรถ					
6.1 ที่จอดรถผู้มาใช้บริการ					
- รถยนต์ส่วนบุคคล	60	คัน	12.50	937.50	120 ตร.ม./คัน
- รถจักรยานและจักรยานยนต์	42	คัน	1.20	50.40	70% ของ รถยนต์
- รถบัส	4	คัน	45.00	180.00	วิเคราะห์
7.2 ที่จอดรถเจ้าหน้าที่					
- รถยนต์ส่วนบุคคล	18	คัน	12.50	225.00	20% ของ บุคลากร
- รถจักรยานและจักรยานยนต์	13	คัน	1.20	15.60	70% ของ รถยนต์
7.3 ที่จอดรถส่วนบริการ					
- รถบริการ	2	คัน	18.00	36.00	วิเคราะห์
- รถจักรยานและจักรยานยนต์	5	คัน	1.20	6.00	วิเคราะห์
รวมพื้นที่จอดรถ	1,450.50 ตร.ม.		รวม Circulation 100%		2,901.0 ตร.ม.

ตารางที่ 5.4 ข แสดงการสรุปพื้นที่ใช้สอยของโครงการ

องค์ประกอบหลัก	พื้นที่ใช้สอย	พื้นที่ใช้สอยทาง	พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด
1. ฝ่ายบริหาร	204.41 ตร.ม.	61.32 ตร.ม.	265.73 ตร.ม.
2. ฝ่ายธุรการ	150.60 ตร.ม.	45.18 ตร.ม.	195.78 ตร.ม.
3. ฝ่ายวิชาการ	133.20 ตร.ม.	39.96 ตร.ม.	173.16 ตร.ม.
4. ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ	2,908.00 ตร.ม.	872.40 ตร.ม.	3,780.40 ตร.ม.
5. ส่วนเผยแพร่ความรู้	349.50 ตร.ม.	104.85 ตร.ม.	454.35 ตร.ม.
6. ส่วนบริการสาธารณะ	1,431.00 ตร.ม.	429.30 ตร.ม.	1,860.30 ตร.ม.
7. ส่วนบริการอาคารและสถานที่	410.40 ตร.ม.	123.12 ตร.ม.	533.52 ตร.ม.
รวมพื้นที่อาคาร	5,587.11 ตร.ม.	1,676.13 ตร.ม.	7,263.24 ตร.ม.
8. ที่จอดรถ	1,450.50 ตร.ม.	1,450.50 ตร.ม.	2,901.00 ตร.ม.
รวมพื้นที่ทั้งหมด	7,037.61 ตร.ม.	3,126.63 ตร.ม.	10,164.24 ตร.ม.

บทที่ 6

การศึกษาและวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

บทที่ 6

ที่ตั้งโครงการ

6.1. ลักษณะโดยทั่วไปของโครงการ

เนื่องจากโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในกรุงเทพมหานคร ลักษณะโครงการเป็นอาคารที่มีความต้องการเนื้อที่อย่างน้อย ประมาณ 10,000 ตารางเมตร คิดจากพื้นที่โถงทางเข้าและส่วนบริการต่างๆ เน้นไปทางด้านกรให้บริการพื้นที่ส่วนจัดแสดงงานถาวร บริการด้านการพักผ่อน สันทนาการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อาทิเช่น ออดิโอเธียเตอร์ขนาด 300 ที่นั่ง และส่วนองค์ประกอบเสริม อาทิเช่น บริการห้องสมุด ซึ่งต้องมีความสะดวกสวยงาม และสะท้อนความเป็นศูนย์กลางของประเทศ เมืองหลวงกรุงเทพมหานคร

และเพื่อตอบสนองการท่องเที่ยวในส่วนจังหวัดกรุงเทพมหานคร จึงควรจะต้องอยู่ใกล้กับระบบขนส่งสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการ และจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดตั้งโครงการ สภาพแวดล้อม และระบบสาธารณูปโภคต่างๆ

6.2. แนวทางการเลือกที่ตั้งโครงการ

6.2.1. พิจารณาในด้านสภาพแวดล้อมและมุมมอง

สภาพแวดล้อมโดยรอบของโครงการทั้งจากภายนอกและจากที่ตั้งโครงการสามารถเป็นจุดเด่น (Landmark) โดยไม่ถูกอาคารอื่นบดบังทัศนียภาพ รวมทั้งมีบรรยากาศที่ส่งผลดีต่อโครงการ

6.2.2. พิจารณาในด้านสภาพการจราจรและการเข้าถึงโครงการ

การคมนาคมต้องมีความสะดวกรวดเร็ว อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ภายในกรุงเทพมหานคร สามารถเดินทางได้อย่างรวดเร็ว

6.2.3. พิจารณาในด้านแหล่งท่องเที่ยวและองค์ประกอบที่ส่งเสริม

เนื่องจากกลุ่มเป้าหมาย ของโครงการเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวและพักผ่อนภายในกรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นที่จะตั้งอยู่ในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร

6.2.4. พิจารณาในด้านเอกลักษณ์ของโครงการ

เป็นทำเลที่มีลักษณะที่เด่นชัดในเรื่องความเป็นมาและมีลักษณะเด่นทางด้าน
กายภาพ

6.2.5. พิจารณาในด้านระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ต้องพิจารณาความพร้อม ของระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ ซึ่งจำเป็น
อย่างยิ่งในการบริหารโรงแรม เช่น ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์ และบริการที่จำเป็นต่างๆ

6.2.6. พิจารณาในด้านผังการใช้ที่ดิน

6.3. การวิเคราะห์และพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ

เนื่องจากกรุงเทพมหานคร มีลักษณะการจัดแบ่งเขตต่างๆ ในพื้นที่ โดยแบ่งออกเป็น
เอกลักษณ์ต่างๆ ในจังหวัด ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะต่างๆ ของเขตพื้นที่เพื่อเป็น
แนวทางข้างต้นในการ เลือกที่ตั้งโครงการ โดยมีลักษณะการแบ่งเขตพื้นที่ดังนี้

ตารางที่ 6. 1 แสดงเอกลักษณ์ของเขตพื้นที่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

เอกลักษณ์ของเขตพื้นที่	เขต
1. เขตอนุรักษ์เมืองเก่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	เขตพระนคร เขตคลองสาน เขตธนบุรี เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตบางพลัด เขตดุสิต เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
2. เขตแหล่งจ้างงานใหม่ ที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก	เขตจอมทอง เขตภาษีเจริญ เขตราษฎร์บูรณะ
3. เขตเกษตรกรรมผสมผสานและแหล่งที่อยู่อาศัยสภาพแวดล้อมดี	เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา เขตบางแค

	เขตหนองแขม เขตคลองสามวา เขตหนองจอก
4. เขตเกษตรกรรมอุตสาหกรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	เขตทุ่งครุ เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน
5. เขตเศรษฐกิจใหม่และการพัฒนาตามแนววงแหวนอุตสาหกรรม	เขตคลองเตย เขตบางคอแหลม เขตบางนา เขตพระโขนง เขตยานนาวา
6. เขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมือง	เขตคันนายาว เขตดอนเมือง เขตบางกะปิ เขตบางเขน เขตบึงกุ่ม เขตลาดพร้าว เขตวังทองหลาง เขตหลักสี่ เขตสวนหลวง เขตสะพานสูง เขตสายไหม
7. เขตแหล่งการค้า การบริการ และแหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก	เขตจตุจักร เขตดินแดง เขตบางซื่อ เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตห้วยขวาง
8. เขตศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การบริการ การทูต	เขตบางรัก เขตปทุมวัน เขตวัฒนา

	เขตสาทร
9. เขตศูนย์ชุมชนชานเมือง แหล่งงานและบริการ	เขตประเวศ เขตมีนบุรี เขตลาดกระบัง

ที่มา : สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร

ดังนั้นจาก เอกลักษณ์ของเขตทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร สามารถแบ่งเขตต่างๆ ออกเป็น 9 เขตด้วยกัน ดังนั้น จึงมีการให้คะแนนเพื่อทำการเลือกเขตที่น่าสนใจในการเป็นที่ตั้งโครงการ โรงแรม สำหรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 6. 2 แสดงความเหมาะสมในการเลือกเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร

เอกลักษณ์ของเขตพื้นที่	คะแนน
1. เขตอนุรักษ์เมืองเก่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	5
2. เขตแหล่งจ้างงานใหม่ ที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก	1
3. เขตเกษตรกรรมผสมผสานและแหล่งที่อยู่อาศัยสภาพแวดล้อมดี	3
4. เขตเกษตรกรรมอุตสาหกรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3
5. เขตเศรษฐกิจใหม่และการพัฒนาตามแนววงแหวนอุตสาหกรรม	0
6. เขตที่อยู่อาศัยรองรับการขยายตัวของเมือง	2
7. เขตแหล่งการค้า การบริการ และแหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก	4
8. เขตศูนย์กลางธุรกิจ การค้า การบริการ การทูต	3
9. เขตศูนย์ชุมชนชานเมือง แหล่งงานและบริการ	3

หมายเหตุ : เกณฑ์การให้คะแนนโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 5,4,3,2,1,0

จากเอกลักษณ์ทั้งหมดของเขตในกรุงเทพมหานคร ทำให้สามารถสรุปเขตที่มีเอกลักษณ์ตรงกับลักษณะโครงการอาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร ก็คือ เขตอนุรักษ์เมืองเก่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แต่เนื่องจากพื้นที่ในเขตดังกล่าวมีข้อจำกัดทางด้านผังเมือง และมีสถานที่สำคัญอยู่มาก ในลำดับต่อมาเป็นเขตแหล่งการค้า การบริการ และแหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ซึ่งเป็นบริเวณใจกลางกรุงเทพมหานคร มีความหนาแน่นของอาคารสูง ประกอบกับราคาที่ดินที่มีมูลค่าสูง จากข้อมูลข้างต้นจึงได้หาเขตพื้นที่ใกล้เคียงโดยอยู่ไม่ไกลจากเขตที่ต้องการ โดยทำการศึกษาคึกษาที่ตั้งดังนี้

1. เขตราชเทวี
2. เขตห้วยขวาง
3. เขตจตุจักร

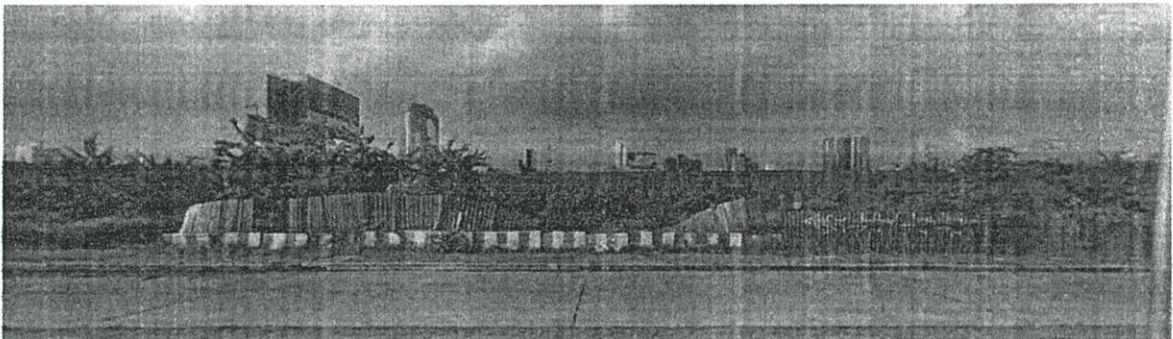
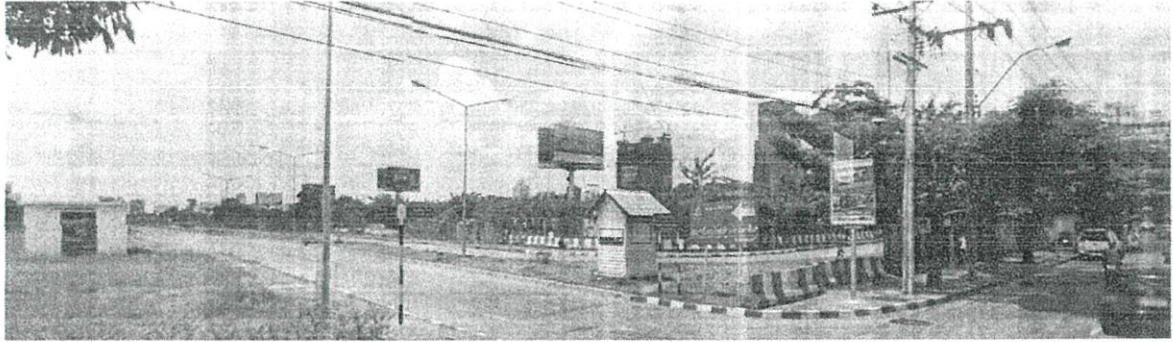
6.4. การศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของที่ตั้งโครงการ

Site A บริเวณด้านข้างแอร์พอร์ตลิงค์มีกะสัน ด้านหน้าติดถนนอโศกมนตรี เขตราชเทวี

ภาพที่ 6. 1 แสดงพื้นที่บริเวณ Site A

พื้นที่	11,475 ตารางเมตร	หรือ 7.17 ไร่
ที่ดินข้างเคียง	ทิศเหนือ	ทางด่วนชั้นที่ 2(ทางด่วนพิเศษศรีรัช)
	ทิศใต้	ที่ว่างภายในบริเวณสถานีแอร์พอร์ตลิงค์มีกะสัน
	ทิศตะวันออก	ถนนอโศกมนตรี
	ทิศตะวันตก	ที่ว่างภายในบริเวณสถานีแอร์พอร์ตลิงค์มีกะสัน

ภาพที่ 6. 2 ทศนียภาพบริเวณ Site A

1. ความสัมพันธ์กับสถานที่ที่เกี่ยวข้อง

- เป็นย่านที่มีความหนาแน่นมาก มีอาคารสำนักงานและอาคารที่อยู่อาศัยขึ้นอย่างหนาแน่น
- บริเวณใกล้กับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ห้างสรรพสินค้า The Terminal 21

2. การคมนาคม

- การคมนาคมในย่านนี้ค่อนข้างสะดวก มีทางด่วนชั้นที่ 2 และยังอยู่ในบริเวณสถานีแอร์พอร์ตลิงค์มักกะสัน
- ถนนสายหลัก คือ ถนนอโศกมนตรี

3. ภาพลักษณ์ของย่านมักกะสัน
 - เป็นย่านธุรกิจที่อยู่ใจกลางเมืองหลวง
 - เป็นบริเวณที่มีอาคารสูงหนาแน่น
4. ความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ใช้
 - ให้ความสะดวกสบายเนื่องจากสามารถเชื่อมต่อไปยังสถานที่อื่นๆได้ง่ายด้วยบริการขนส่งสาธารณะ และที่ตั้งเองยังอยู่ในช่วงของการพัฒนาระบบขนส่งเข้าสู่ใจกลางเมืองกรุงเทพมหานคร
5. การขยายตัวในอนาคต
 - โอกาสในการขยายตัวในอนาคตมีค่อนข้างมากเนื่องจากที่ดินอยู่ในระหว่างการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย

Site B บริเวณทางขึ้น MRT ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เขตห้วยขวาง

ภาพที่ 6. 3 แสดงพื้นที่บริเวณ Site B

พื้นที่ 20,200 ตารางเมตร หรือ 12.625 ไร่

ที่ดินข้างเคียง	ทิศเหนือ	พื้นที่ว่าง
	ทิศใต้	พื้นที่ว่าง
	ทิศตะวันออก	บ่อน้ำธรรมชาติ
	ทิศตะวันตก	ถนนรัชดาภิเษก

ภาพที่ 6. 4 ทศนิยมภาพบริเวณ Site B

1. ความสัมพันธ์กับสถานที่ที่เกี่ยวข้อง
 - เป็นย่านที่มีความหนาแน่น มีอาคารสำนักงานและห้างสรรพสินค้าจำนวนมาก
 - บริเวณใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย, ห้างสรรพสินค้า Central Rama 9, ห้างสรรพสินค้า Esplanade, คอนโดมิเนียม Belle
2. การคมนาคม
 - การคมนาคมในย่านนี้ค่อนข้างสะดวก มีรถไฟฟ้าใต้ดินสถานีศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย สามารถเชื่อมต่อไปยังรถไฟฟ้าบีทีเอสได้ที่สถานีเพชรบุรีกับสถานีกำแพงเพชร และเชื่อมต่อแอร์พอร์ตลิงค์ได้ที่สถานีสุขุมวิท
 - ถนนสายหลัก คือ ถนนรัชดาภิเษก และถนนพระราม 9
3. ภาพลักษณ์ของย่านมักกะสัน
 - เป็นย่านธุรกิจที่อยู่รอบนอกเมืองหลวง
 - เป็นบริเวณที่มีอาคารสูงหนาแน่น
4. ความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ใช้
 - ให้ความสะดวกสบายเนื่องจากสามารถเชื่อมต่อไปยังสถานที่อื่นๆได้ง่ายด้วยบริการของรถไฟฟ้าใต้ดิน
5. การขยายตัวในอนาคต
 - โอกาสในการขยายตัวในอนาคตมีค่อนข้างมากเนื่องจากที่ดินอยู่บริเวณทางออกของรถไฟฟ้าใต้ดินสถานีศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โครงการที่จะขึ้นจึงอาจเป็น

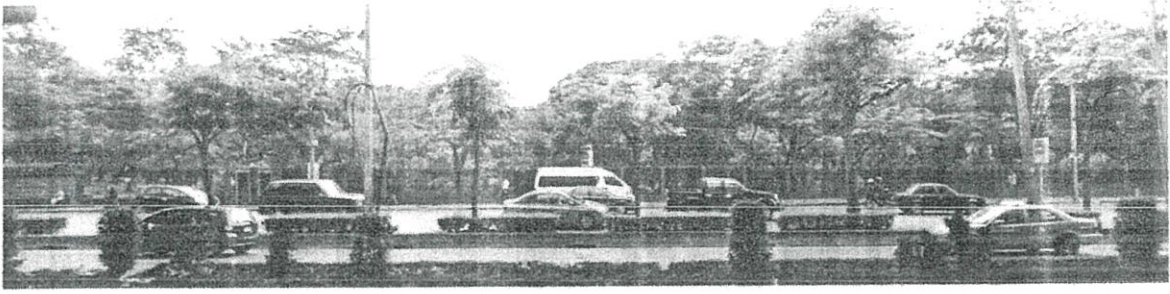
โครงการที่มีต้องการกำไรจากการลงทุนค่อนข้างสูง เช่น โครงการคอนโดมิเนียม หรือ
ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

Site C บริเวณภายในสวนจตุจักร ด้านหน้าติดถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

ภาพที่ 6. 5 แสดงพื้นที่บริเวณ Site C

พื้นที่	15,035 ตารางเมตร	หรือ 9.4 ไร่
ที่ดินข้างเคียง	ทิศเหนือ	พื้นที่ว่างภายในสวนจตุจักร
	ทิศใต้	พื้นที่ว่างภายในสวนจตุจักร
	ทิศตะวันออก	ถนนพหลโยธิน
	ทิศตะวันตก	พื้นที่ว่างภายในสวนจตุจักร

ภาพที่ 6. 6 ทศนิยมภาพบริเวณ Site C

1. ความสัมพันธ์กับสถานที่ที่เกี่ยวข้อง
 - เป็นย่านที่มีความอาคารอยู่อาศัยหนาแน่น
 - บริเวณใกล้กับตลาดนัดสวนจตุจักร
2. การคมนาคม
 - การคมนาคมในย่านนี้ค่อนข้างสะดวก มีทั้งทางด่วนชั้นที่ 2 สถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส สถานีหมอชิต และรถไฟฟ้าใต้ดินสถานีเพชรบุรี
 - ถนนสายหลัก คือ ถนนพลโยธิน
3. ภาพลักษณ์ของย่านจตุจักร
 - เป็นย่านธุรกิจที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมมาจับจ่ายซื้อของ
 - เป็นบริเวณที่มีอาคารหลายประเภทประกอบกันทั้งอาคารที่อยู่อาศัยและสำนักงาน
4. ความสัมพันธ์ของกลุ่มผู้ใช้
 - ให้ความสะดวกสบายเนื่องจากสามารถเชื่อมต่อไปยังสถานที่อื่นๆได้ง่ายด้วยบริการขนส่งสาธารณะ
5. การขยายตัวในอนาคต
 - โอกาสในการขยายตัวในอนาคตน้อย ขึ้นกับนโยบายของผู้บริหาร เนื่องจากปัจจุบันเป็นสวนสาธารณะที่ผู้คนสนใจใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกายและพักผ่อนหย่อนใจเป็นจำนวนมาก

จากการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการทั้งหมด นำเอาที่ตั้งโครงการมาพิจารณา โดยพิจารณาเป็นเกณฑ์ในการเลือกที่ตั้งโครงการ ด้วยเหตุผลดังนี้ ตามตาราง

ตารางที่ 6. 3 แสดงการเลือกที่ตั้งโครงการ

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา	น้ำหนัก	พื้นที่พิจารณา					
		Site A		Site B		Site C	
		คะแนน	รวม	คะแนน	รวม	คะแนน	รวม
1. สภาพแวดล้อมและมุมมอง	4	3	12	3	12	2	8
2. สภาพการจราจรและการเข้าถึงโครงการ	4	4	16	4	16	4	16
3. เอกลักษณะของโครงการ	3	2	6	2	6	3	9
4. แหล่งท่องเที่ยวและองค์ประกอบที่ส่งเสริม	3	4	12	4	12	3	9
5. ความเหมาะสมกับราคาที่ดิน	2	3	6	2	4	3	6
6. ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	1	3	3	3	3	3	3
รวม			55		53		51

หมายเหตุ เกณฑ์ในการให้น้ำหนักโดยลำดับจากมากไปน้อย 4, 3.5, 3, 2.5, 2, 1.5, 1, 0

เกณฑ์ในการให้คะแนนโดยลำดับจากมากไปน้อย 4, 3.5, 3, 2.5, 2, 1.5, 1, 0

จากตาราง เลือกที่ตั้งโครงการ สรุปที่ตั้งโครงการคือ Site A บริเวณด้านข้างแอร์พอร์ตลิงค์มักกะสัน
ด้านหน้าติดถนนอโศกมนตรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

บทที่ 7

ผลการออกแบบ

บทที่ 7

ผลการออกแบบ

7.1. แนวความคิดในการออกแบบ

BANGKOK CITY EXHIBITION CENTER

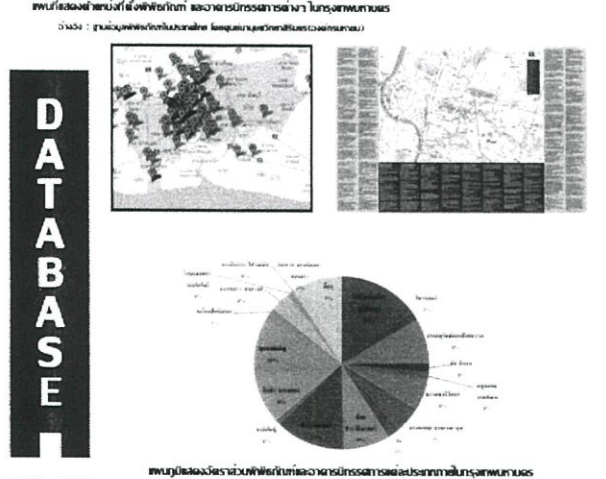
อาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร

INTRODUCTION

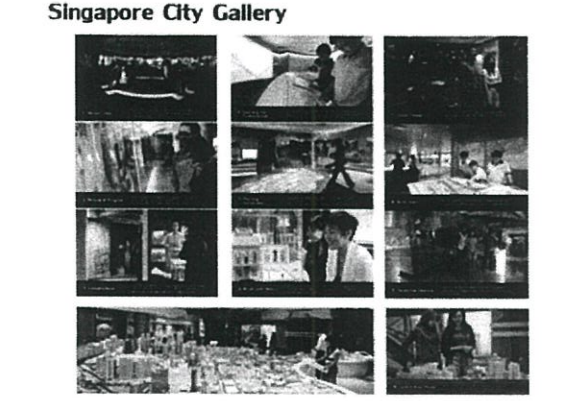
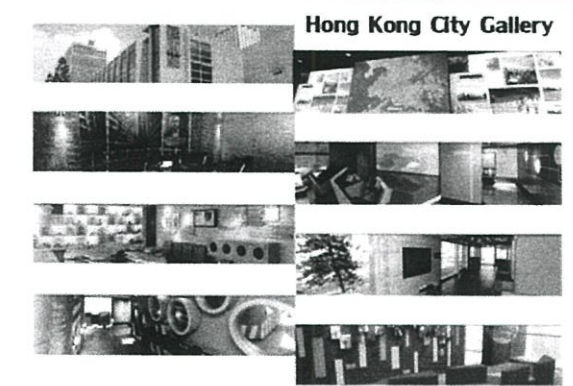
กรุงเทพมหานคร
เป็นทั้งศูนย์บริหารทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนการเชื่อมกับนานาชาติ

จากภารกิจที่หลากหลาย มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาทั้งด้านประชากร ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาจราจร รวมถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตประจำวัน ที่มีความซับซ้อน

ดังนั้นจึง **ต้องมีการพัฒนา** กรุงเทพฯ และปริมณฑล เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับนานาชาติ

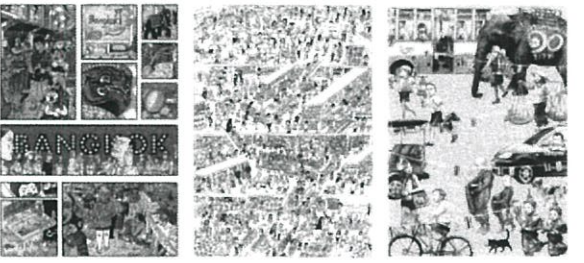

INTERNATIONAL EXAMPLE

กรุงเทพมหานคร

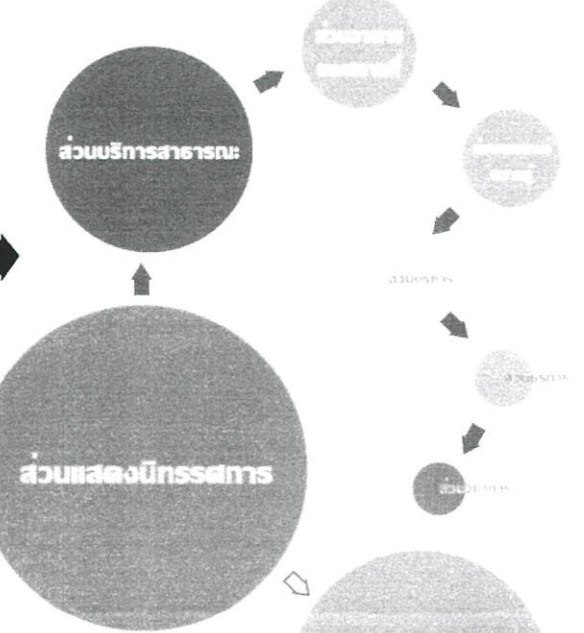
เรื่องราวถูกบอกเล่าผ่านสถานที่ ทั้งพิพิธภัณฑ์ อาคารแสดงนิทรรศการต่างๆ ที่จัดตั้งโดยชุมชนและองค์กรในสังกัดทั้ง หน่วยงาน หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรที่ร่วมพัฒนา

BANGKOK CITY EXHIBITION CENTER

อาคารแสดงนิทรรศการเมืองกรุงเทพมหานคร

1. เพื่อเป็นศูนย์รวมและจัดแสดงนิทรรศการที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของชุมชน ปกป้องรักษา ภูมิปัญญา และวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมของเมือง รวมถึงสร้างเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนกับผู้บริหารกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นสถานที่รวบรวมและจัดแสดงนิทรรศการที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานคร รวมถึงเรื่องราวที่เล่าขานกันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เพื่อเชื่อมโยงวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานคร ทั้งทางด้านภาพลักษณ์ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของเมืองสู่สังคมโลกปัจจุบัน และยกระดับพื้นที่ให้เป็นเมือง
3. เพื่อเป็นสถานที่จัดประชุม-สัมมนาทางวิชาการ และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางการศึกษา การเปลี่ยนแปลงภาคการศึกษาของเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ภายในกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาเยือนเมืองกรุงเทพมหานคร

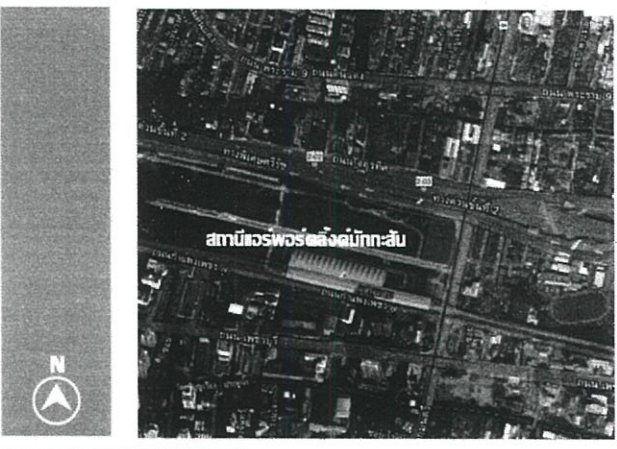

FUNCTION

ประเภท/กิจกรรม	พื้นที่ใช้สอย	พื้นที่ใช้สอยทาง	พื้นที่ใช้สอยทั้งหมด
1. ฝ่ายบริหาร	204.41 ตร.ม.	61.32 ตร.ม.	265.73 ตร.ม.
2. ฝ่ายวิชาการ	150.60 ตร.ม.	45.18 ตร.ม.	195.78 ตร.ม.
3. ฝ่ายวิชาการ	133.20 ตร.ม.	39.96 ตร.ม.	173.16 ตร.ม.
4. ส่วนนิทรรศการนิทรรศการ	2,908.00 ตร.ม.	872.40 ตร.ม.	3,780.40 ตร.ม.
5. ส่วนนิทรรศการนิทรรศการ	349.50 ตร.ม.	104.85 ตร.ม.	454.35 ตร.ม.
6. ส่วนบริการสาธารณะ	1,431.00 ตร.ม.	429.30 ตร.ม.	1,860.30 ตร.ม.
7. ส่วนนิทรรศการนิทรรศการ	410.40 ตร.ม.	123.12 ตร.ม.	533.52 ตร.ม.
รวมพื้นที่อาคาร	5,587.11 ตร.ม.	1,676.13 ตร.ม.	7,263.24 ตร.ม.
8. ที่จอดรถ	1,450.50 ตร.ม.	1,450.50 ตร.ม.	2,901.00 ตร.ม.
รวมพื้นที่ทั้งหมด	7,037.61 ตร.ม.	3,126.63 ตร.ม.	10,164.24 ตร.ม.

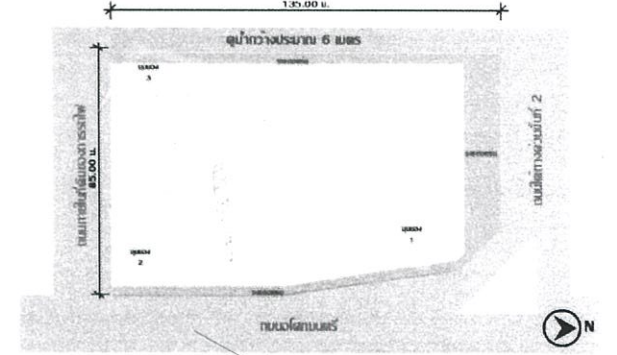
AREA REQUIREMENT

SITE ANALYSIS

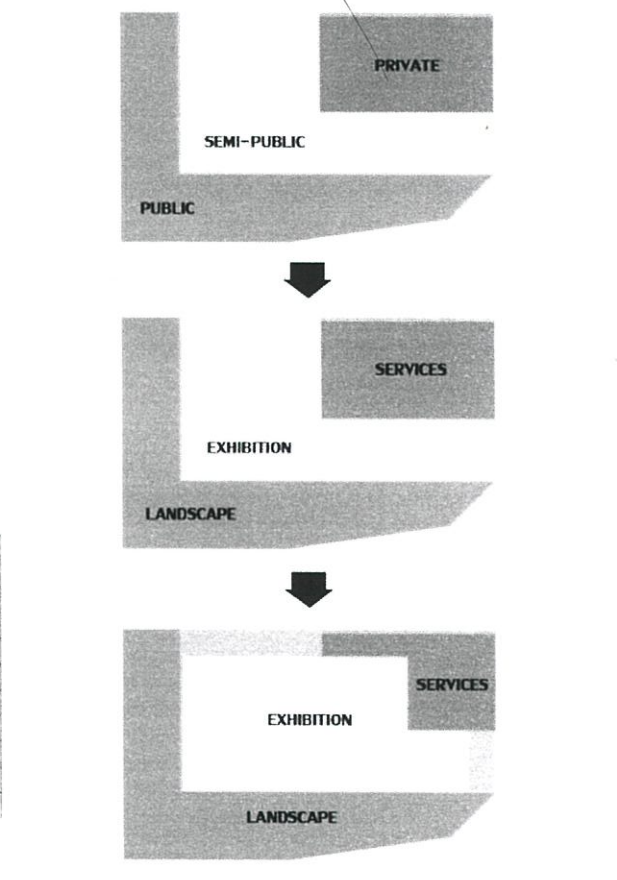

ใจกลางเมืองที่มีความหลากหลาย ทั้งผู้คน สังคม และวัฒนธรรม

ที่ตั้งของโครงการนี้ตั้งอยู่บริเวณทางสถานีรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงเข้ม สถานีสีลม ครอบคลุมพื้นที่ 6.3 ไร่ ซึ่งอยู่ติดกับถนนสุขุมวิทและถนนสีลม เป็นจุดเชื่อมต่อของถนนสายสำคัญต่างๆ ทั้งทางคมนาคมและเศรษฐกิจ มีโครงการที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่ในบริเวณใกล้เคียง สถานีรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดงเข้ม สถานีสีลม และพื้นที่ที่เชื่อมต่อกับถนนสุขุมวิท

ZONING

USER

ศักยภาพการดำเนินงานอาคารนิทรรศการที่ทันสมัย
รองรับประชาชนชาวกรุงเทพมหานครกว่า 2553 (จำนวนผู้เข้าชม 80,000 คน
เฉลี่ยปี 2554 ได้เปิดให้บริการทุกวัน 2 ครั้ง จำนวนผู้เข้าชม 120,000 คน
โดยประมาณทุกวัน 20 นาที ตั้งแต่เวลา 10.00 น. จนถึงเวลา 17.00 น.
ซึ่งถือเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 22 วันต่อสัปดาห์

ผู้เข้าชม	การเยี่ยมชมพื้นที่ใน 1 ชั่วโมง (คน)	จำนวนผู้เข้าชมใน 1 ชั่วโมง (คน)
ผู้ชมทั่วไป	300 / 22 = 13.63	14
นักเรียน/นักศึกษา	900 / 22 = 40.91	23
นักท่องเที่ยว	700 / 22 = 31.81	32

และยังจากวันหยุดนักขัตฤกษ์ จำนวนผู้เข้าชมต่อวันสูงสุดที่ 32 คน
ดังนั้นจึงรองรับจำนวนผู้เข้าชมที่ 120,000 คน โดยประมาณทุกวัน 20 นาที
พื้นที่ส่วนแสดงนิทรรศการต่างๆ โดยมีพื้นที่สำหรับรองรับจำนวนผู้เข้าชมกว่า 35 คน

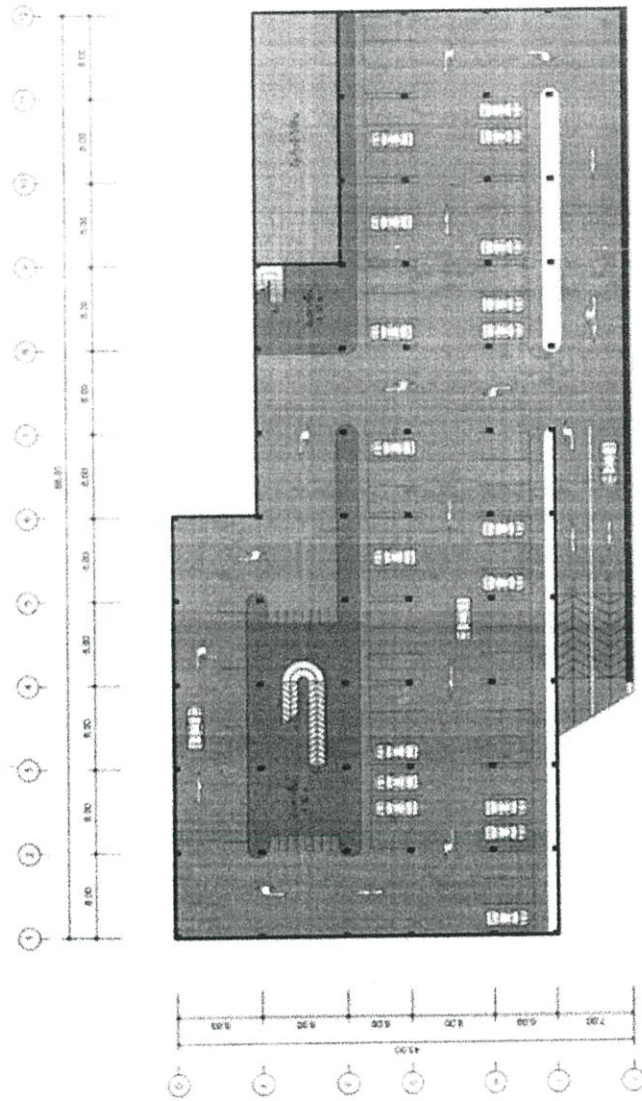
อัตราค่าเช่าอาคารนิทรรศการ

- พื้นที่เช่า 200 บาท (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่)
- บริการ/ภัณฑารักษ์ (ให้บริการนิทรรศการ) ไม่รวมถึงค่าบริการ/แสดงนิทรรศการ
- ภัณฑารักษ์/ภัณฑารักษ์ และผู้ดูแล (ค่าเช่า 60 (ปี) ไม่) ค่าตอบแทน

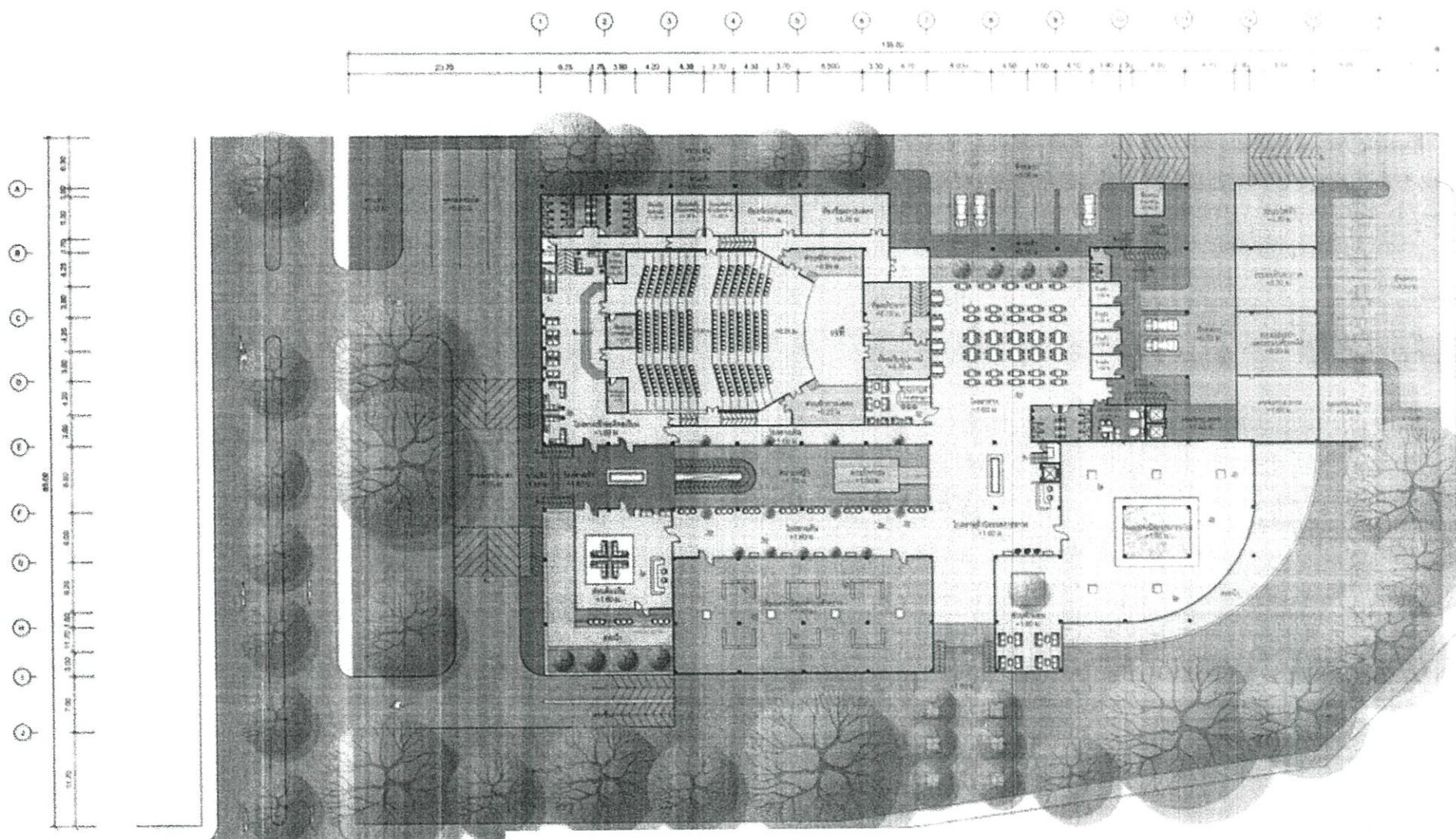
อัตราค่าใช้สอยบริการของอาคาร

- บริการภัณฑารักษ์ 200 บาทต่อวัน ค่าใช้สอยบริการ/แสดงนิทรรศการ
- ประจักษ์ทั่วไป กับนิทรรศการ/แสดงนิทรรศการ 40 บาทต่อวัน
- บริการ/ภัณฑารักษ์/แสดงนิทรรศการ ภัณฑารักษ์/แสดงนิทรรศการ ไม่บริการ

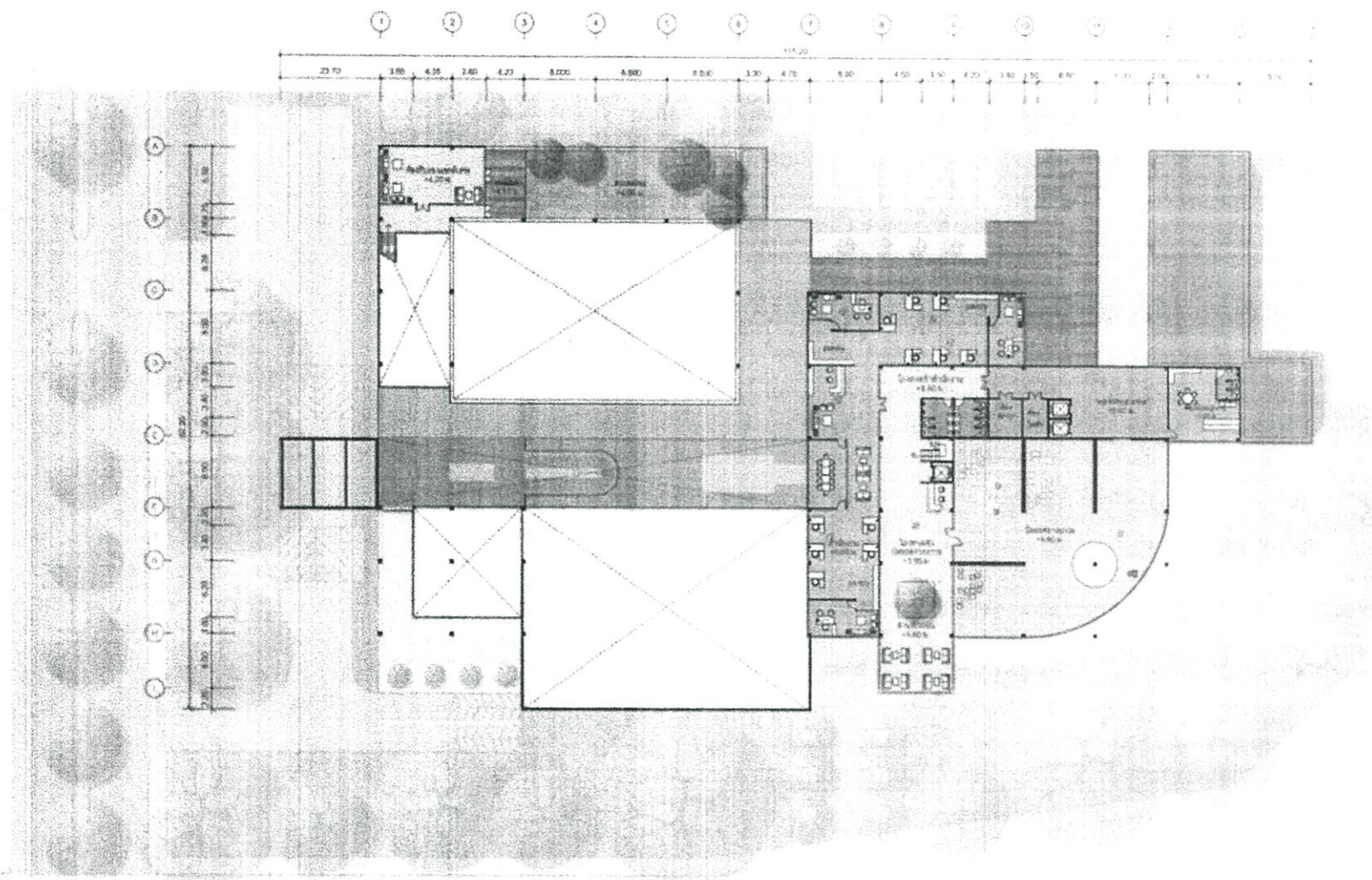
7.2. ผลการออกแบบ

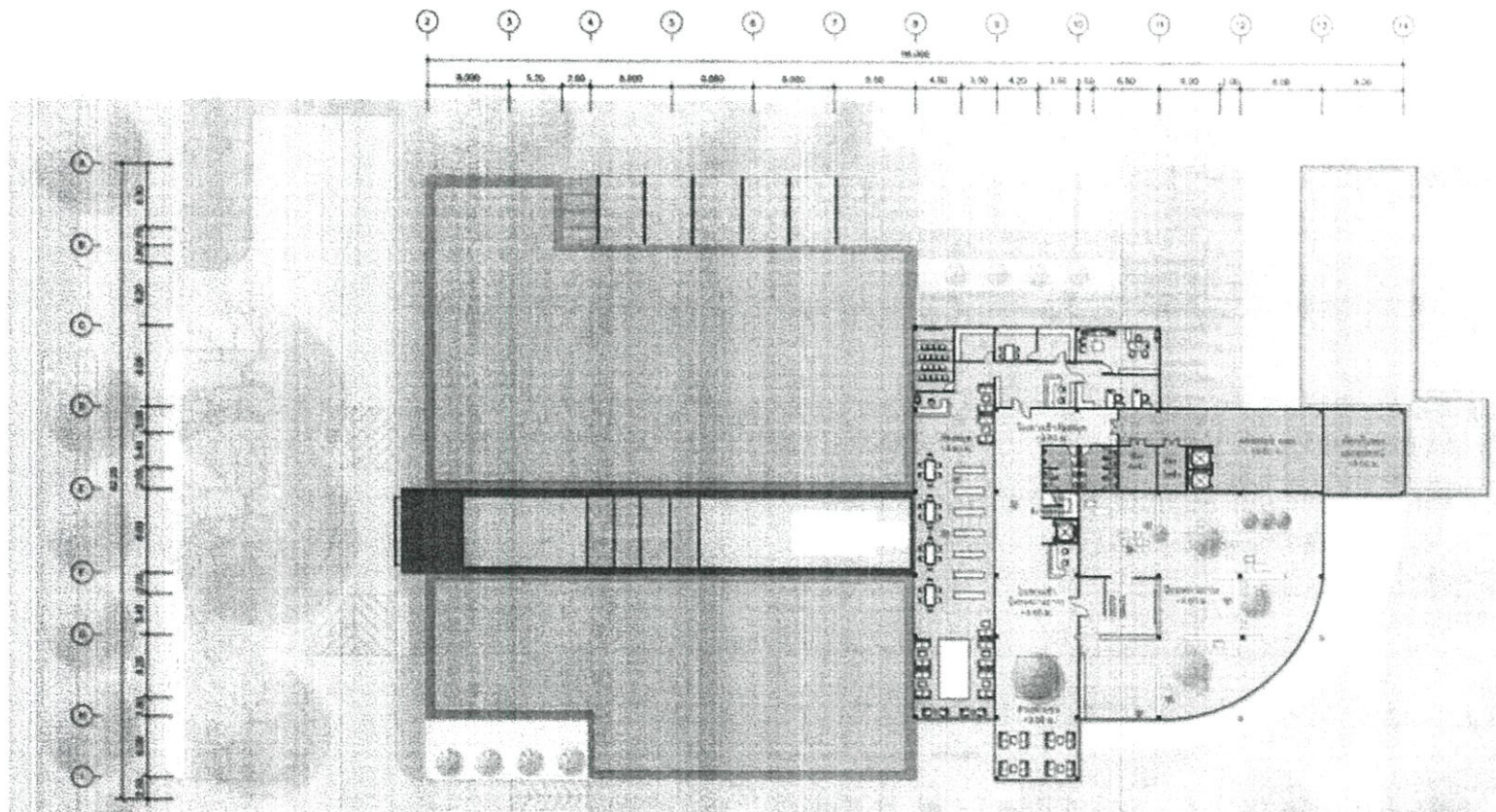
ภาพที่ 7.2.1 ผังพื้นที่ดิน

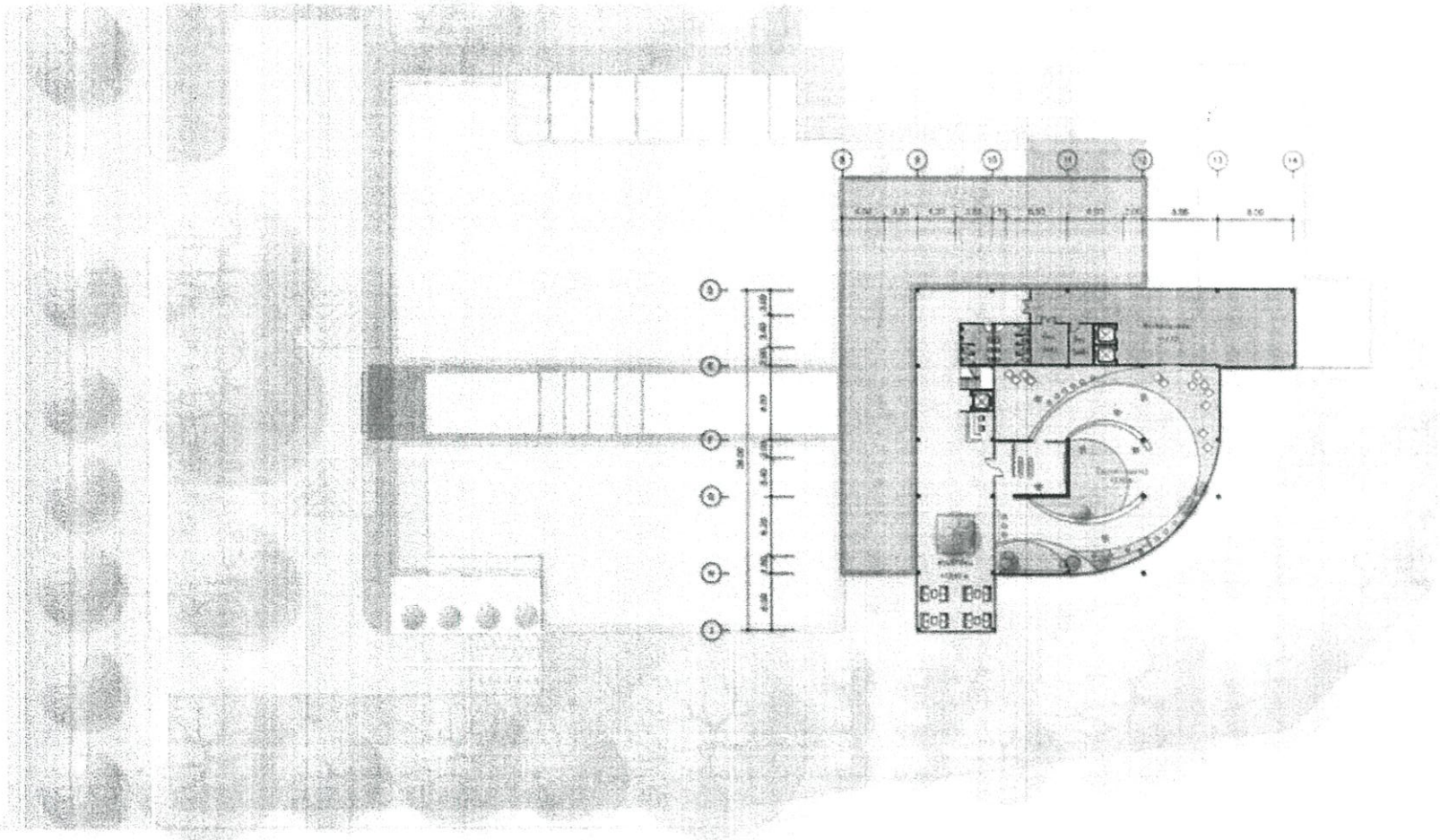
ภาพที่ 7.2.2 ผังพื้นชั้น 1

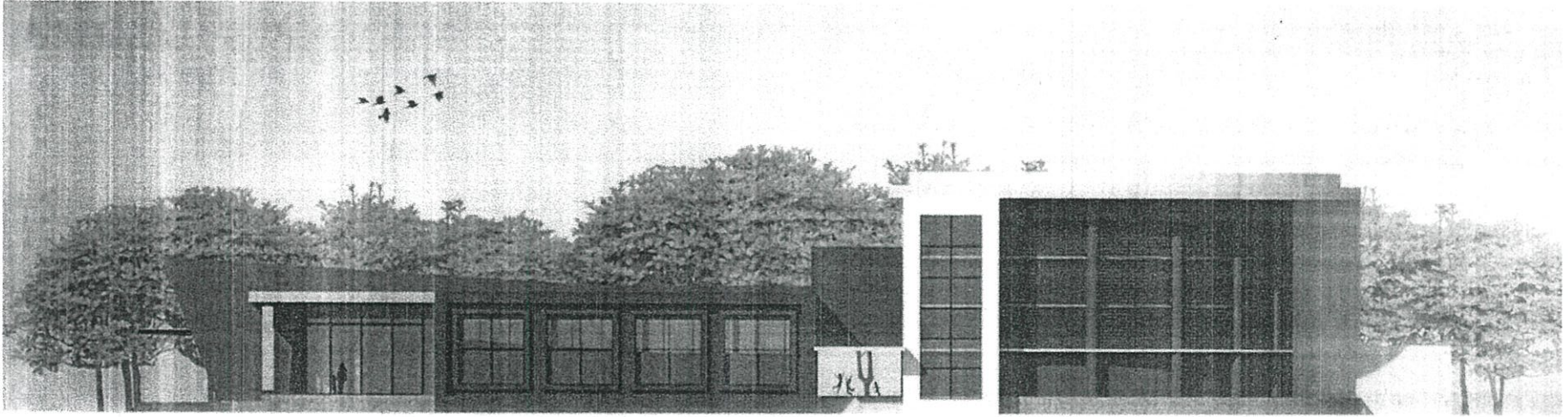
ภาพที่ 7.2.3 ผังพื้นที่ชั้น 2

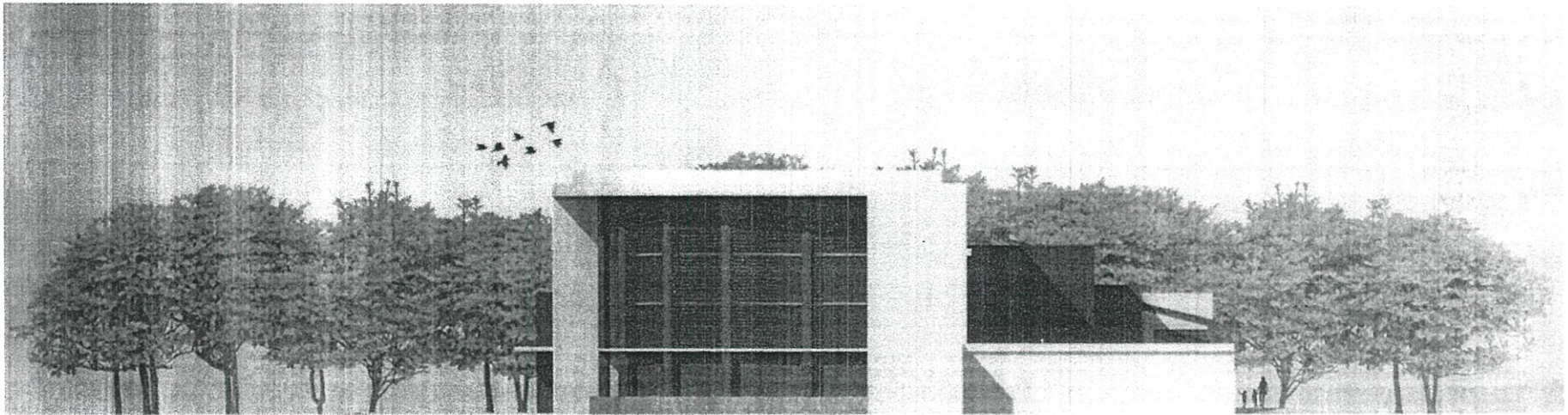
ภาพที่ 7.2.4 ผังพื้นที่ชั้น 3

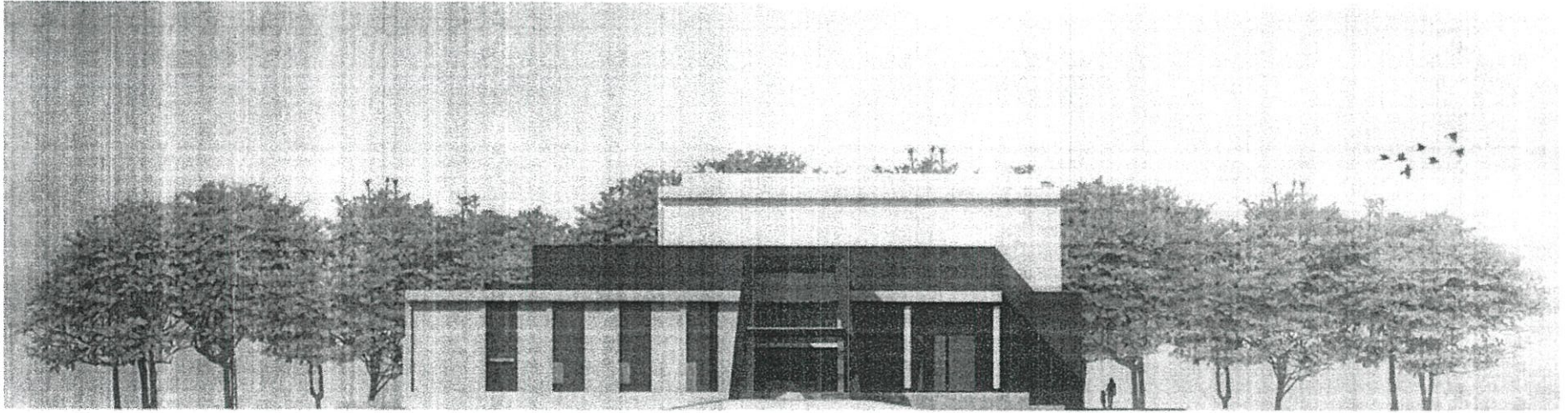
ภาพที่ 7.2.5 ผังพื้นชั้น 4

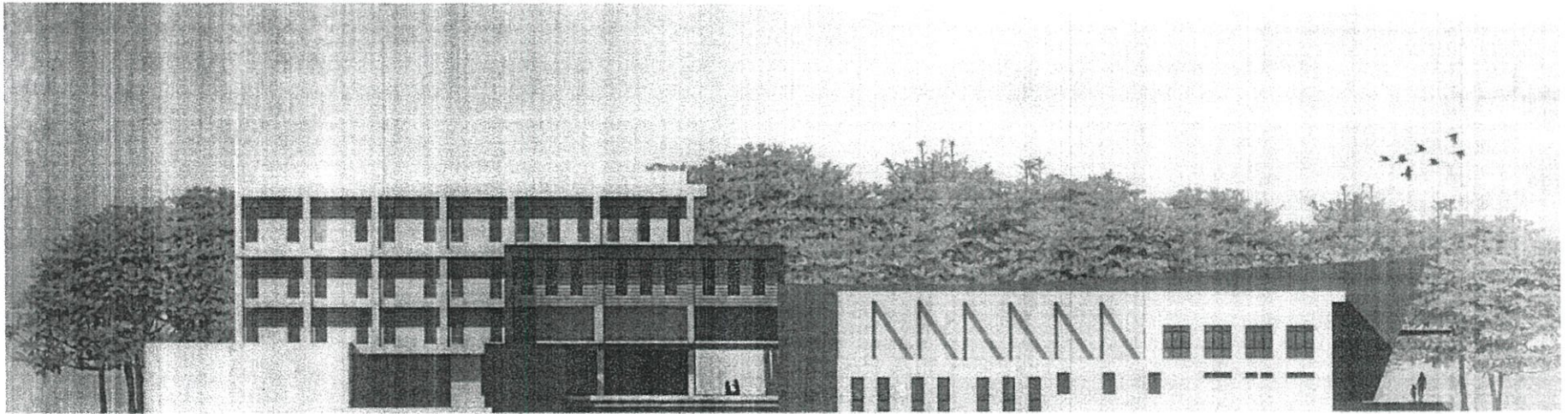
ภาพที่ 7.2.6 รูปด้านทิศเหนือ

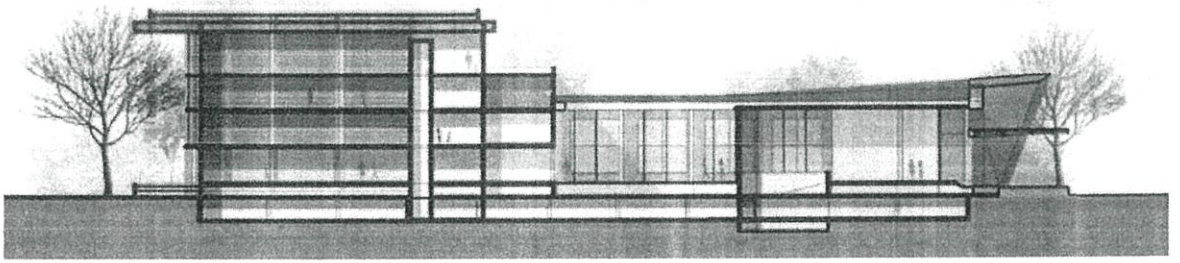
ภาพที่ 7.2.7 รูปด้านทิศตะวันออก

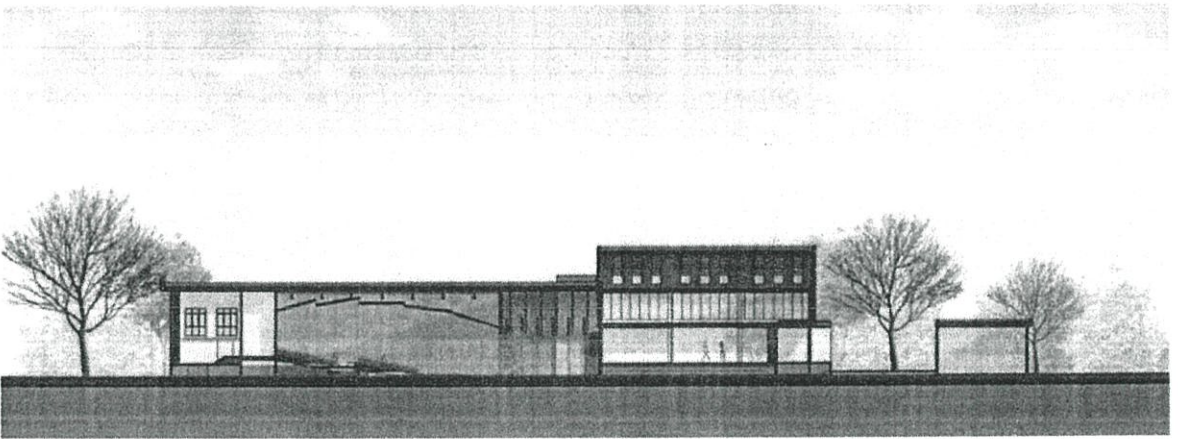
ภาพที่ 7.2.8 รูปด้านทิศใต้

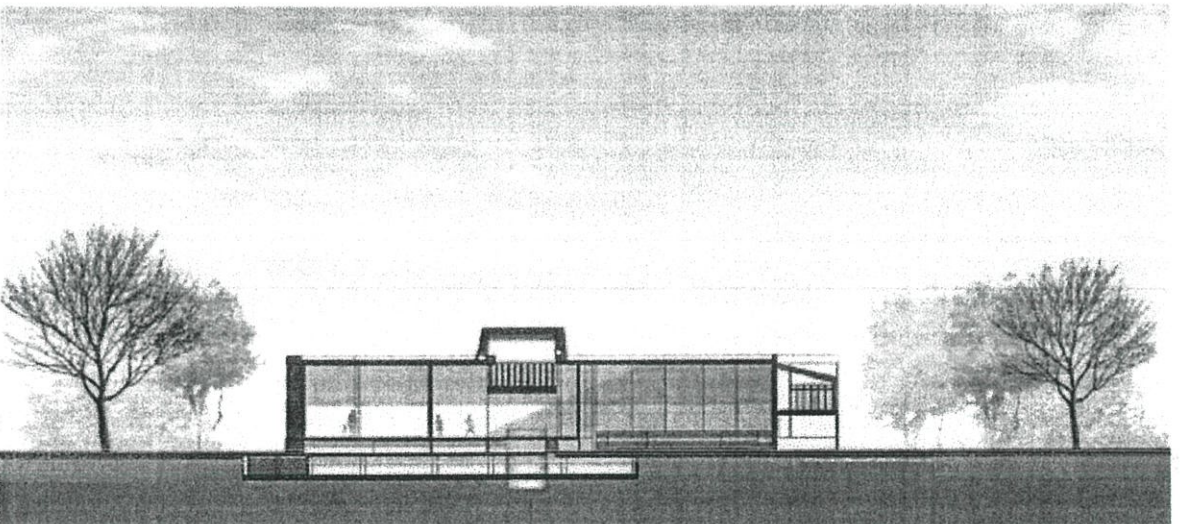
ภาพที่ 7.2.9 รูปด้านทิศตะวันตก

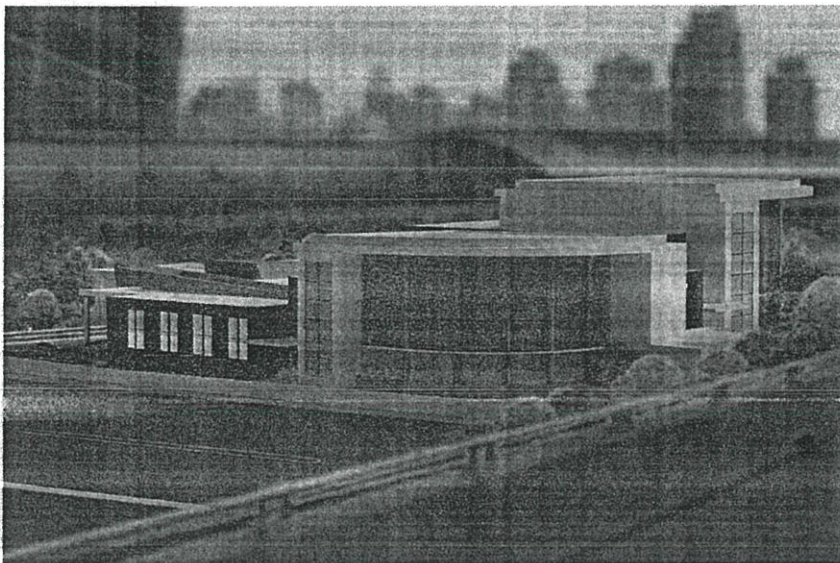
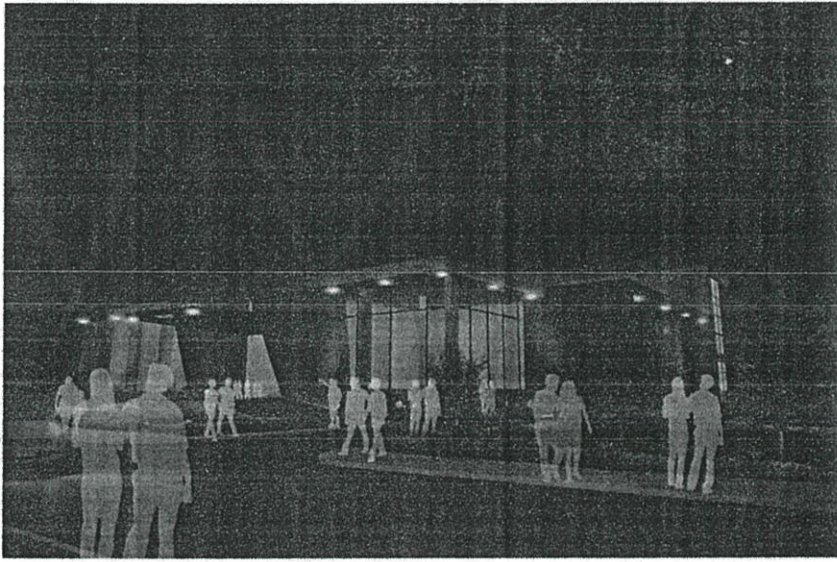
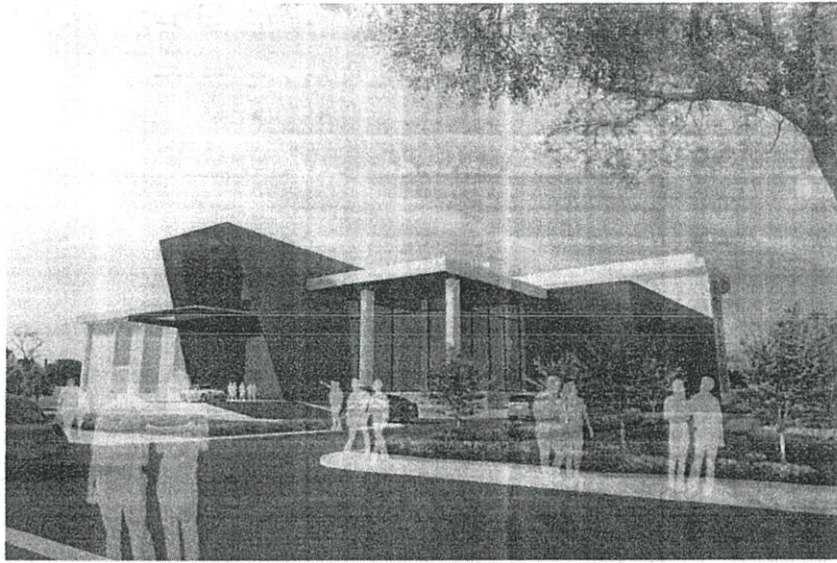
ภาพที่ 7.2.10 รูปตัด A

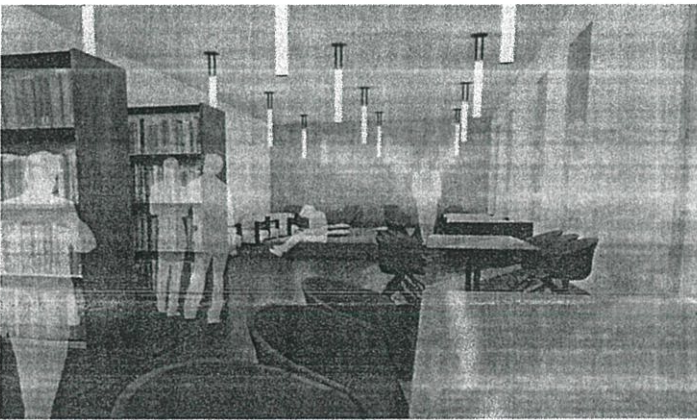
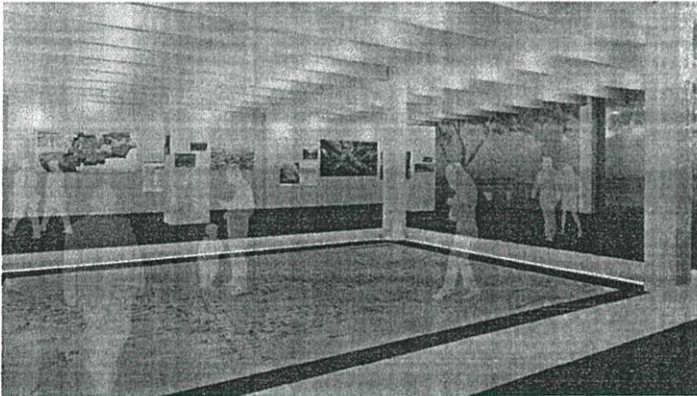
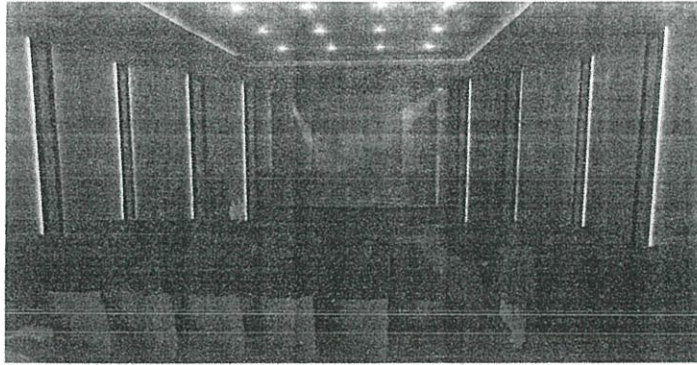
ภาพที่ 7.2.11 รูปตัด B

ภาพที่ 7.2.12 รูปตัด C

ภาพที่ 7.2.13 ทัดนียภาพภายนอกโครงการ

ภาพที่ 7.2.14 ทัดนียภาพภายในโครงการ

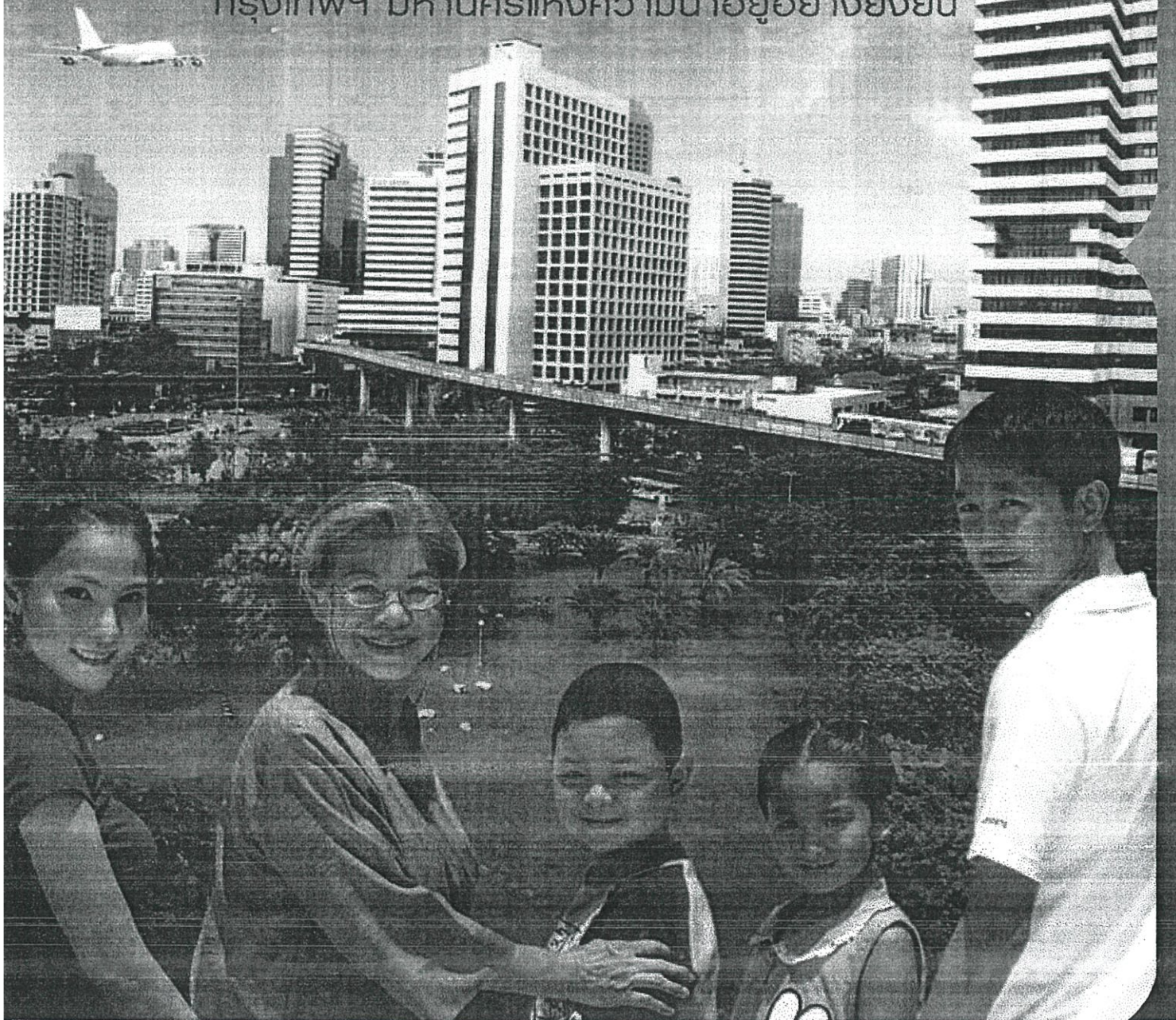
ภาคผนวก

Gateway Green Good Life

IIWLIVV... ..

88 12 0 (W P 255248)

กรุงเทพฯ มหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน

◆ บทที่ 1 : กรุงเทพฯ : จากอดีต ปัจจุบัน สู่ออนาคต

กรุงเทพฯ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาในฐานะเมืองหลวงแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ยาวนานกว่า 226 ปี บนเส้นทางของกาลเวลาได้สร้างความเจริญเติบโตและกระแสนการพัฒนามาหลากหลายด้านให้แก่มหานครแห่งนี้อย่างต่อเนื่อง การสร้างและการเติบโตขึ้นเป็นมหานครของกรุงเทพฯ ในแต่ละช่วงเวลามีกรอบแห่งการพัฒนาซึ่งได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อให้มหานครแห่งนี้มีการพัฒนาที่สมดุลและก้าวหน้าอย่างยั่งยืนในปัจจุบันและอนาคต

ความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่นของกรุงเทพฯ

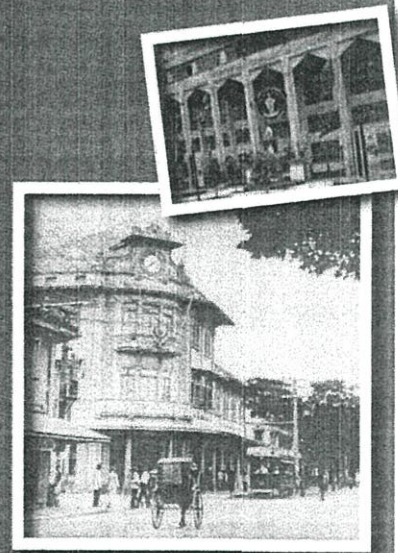
กรุงเทพฯ เดิมเรียกกันว่า "เมืองบางกอก" เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงปราบดาภิเษกเป็นปฐมบรมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองบางกอกขึ้นเป็นเมืองหลวงใหม่แทนกรุงธนบุรี โดยสืบทอดขนบทางศิลปวัฒนธรรมจากกรุงศรีอยุธยา ทรงทำพิธียกเสาหลักเมือง เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2325 แล้วเสด็จขึ้นเสวยราชสมบัติ ในวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2325 โดยพระราชทานนามพระนครนี้ว่า "กรุงเทพมหานคร บวรรัตนโกสินทร์ มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบูรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์"

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 ทรงเปลี่ยนชื่อพระนครจาก *บวรรัตนโกสินทร์* เป็น *อมรรัตนโกสินทร์* โดยมีฐานะในการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจังหวัดพระนคร ครั้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงให้จัดการปกครองกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นนครหลวงแบบ Board of Councilorship โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่มีความรู้ความเข้าใจงานปกครองท้องถิ่น รวมกันเป็นคณะกรรมการ (คอมมิตี-Committee) จัดบริหารนครหลวง คือกรุงเทพฯ ในรูปแบบเทศบาล ทว่าการทำงานของคณะกรรมการล่าช้า จึงทรงยกเลิกคณะกรรมการ แล้วให้ใช้พระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น ให้เสนาบดีกระทรวงเมืองซึ่งต่อมาคือกระทรวงนครบาล ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาเขตเมืองนครบาล ประกอบด้วยพื้นที่พระนครธนบุรี นนทบุรี ปทุมธานี นครเขื่อนขันธ์ สมุทรปราการ อยุธยา และมีนนทบุรี

ครั้นถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนกระทรวงนครบาลมารวมกับกระทรวงมหาดไทย ให้จัดตั้งตำแหน่งสมุหพระนครบาล ปกครองมณฑลกรุงเทพ โดยใช้ระเบียบข้อบังคับพิเศษที่แตกต่างจากมณฑลอื่นๆ

ล่วงถึงสมัยรัชกาลที่ 7 หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ในปีต่อมาคือ พ.ศ. 2476 ได้มีการประกาศยกเลิกมณฑล จัดให้มีระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็นจังหวัด อำเภอ ดังนั้น มณฑลกรุงเทพจึงถูกยกเลิกไปด้วย พื้นที่นครหลวงจึงเป็นเพียงจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี นอกจากนี้ ยังมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล กำหนดให้ท้องถิ่นที่จะยกฐานะการปกครองท้องถิ่นเป็นเทศบาลนครได้ ต้องมีขนาดประชากร 30,000 คนขึ้นไป และมีการกระจายตัวเชิงพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 1,000 คนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร

เทศบาลนครกรุงเทพได้ถือกำเนิดขึ้นใน พ.ศ. 2479 โดยการออกพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลนครกรุงเทพ พ.ศ. 2480 โดยเข้าสำนักงานอยู่เลขที่ 1 ถนนนครปฐม แต่สถานที่ไม่อำนวยให้หน่วยงานต่างๆ เข้าไปรวมอยู่ได้ทั้งหมด เช่น กองโยธา กองรักษาความสะอาด ต้องแยกไปอยู่ที่อื่น ส่วนกองสาธารณสุขยังอยู่ในกระทรวงมหาดไทย ทำให้การติดต่องานไม่สะดวกและเปลืองค่าเช่าสถานที่ ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2484 จึงได้ย้ายสำนักงานมาตั้งที่ศาลาเสาชิงช้าอันเป็นที่ตั้งศาลาว่าการกรุงเทพมหานครปัจจุบัน

จากครั้ง พ.ศ. 2514 รัฐบาลสมัยคณะปฏิวัติภายใต้การนำของจอมพล ถนอม กิตติขจร จึงมีการรวมเทศบาลทั้งสองเข้าด้วยกันเป็น "นครหลวงกรุงเทพธนบุรี" ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 24 ลงวันที่ 21 ธันวาคม กำหนดให้ตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด เรียกว่า "ผู้ว่าราชการนครหลวงกรุงเทพธนบุรี" และมีรองผู้ว่าราชการ 2 คน กระจายตัวเป็นงานของเทศบาลนครหลวงกรุงเทพธนบุรีสิ้นสุดลงตามระยะเวลา 1 ปี โดยมีการประกาศยกเลิกความประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ศึกษารูปแบบพิเศษ "กรุงเทพมหานคร" (Bangkok Metropolis) มีฐานะเป็นจังหวัด มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นข้าราชการการเมือง ตั้งและตั้งโดยคณะรัฐมนตรี การดำเนินงานกิจการได้รวมกิจการของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี องค์การบริหารนครหลวงกรุงเทพธนบุรี เทศบาลนครหลวงสุขาภิบาลนครหลวงเข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การพัฒานครหลวงมีระบิลักษณะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ต่อมาได้เกิดความไม่สงบจากเหตุการณ์ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ สถาบันนิติบัญญัติแห่งชาติได้ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517 ประกาศขึ้นใช้ โดยมีมาตรา 16 บัญญัติว่าการปกครองท้องถิ่นทุกระดับ รวมทั้งนครหลวงให้มีสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารปกครองท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนั้น จากนั้นได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 ขึ้นในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 โดยพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 และตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 มาตรา 6 ได้บัญญัติให้กรุงเทพฯ แบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็นเขตและแขวง สำหรับพื้นที่เขตคืออำเภอเดิม ส่วนพื้นที่แขวงคือตำบลเดิม และพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวกำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นทบวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง มีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมาจากการเลือกตั้ง และเป็นผู้มีมติชอบในการบริหารงาน โดยอยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง ซึ่งกรุงเทพมหานครได้จัดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานครขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2518

ต่อมาในวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2528 สภาผู้แทนราษฎรก็ได้ลงมติรับหลักการเป็นเอกฉันท์ให้ความเห็นชอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 โดยพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต ซึ่งวันเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กำหนดให้มีขึ้นในวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 สำหรับสมาชิกสภาเขต ให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่กฎหมายกำหนดให้มีสมาชิกสภาเขตของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพฯ ในปัจจุบัน

ด้วยกระแสการพัฒนาในปัจจุบันที่ความเชื่อมโยงของกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิถีแห่งความเป็นเมืองหลักของโลกส่งผลให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่างๆ ที่มีห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ในระดับที่ใหญ่กว่าขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ การใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันมีที่ตั้งกระจายอยู่ในพื้นที่ที่เรียกว่า “ภาคมหานคร” ซึ่งประกอบด้วยกรุงเทพฯ และปริมณฑล (Bangkok Metropolitan Region: BMR) ครอบคลุมพื้นที่ 6 เขตการปกครอง ได้แก่ กรุงเทพฯ และอีก 5 จังหวัดปริมณฑล คือ สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร นครปฐม และนนทบุรี ส่วนที่เป็น BMR มีพื้นที่ทั้งหมด 7,761.6 ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตที่เรียกว่า เขตมหานคร (Metropolis) ที่หมายถึง เขตพื้นที่ที่มีเมืองศูนย์กลางและมีพื้นที่เมืองอื่นๆ อยู่ล้อมรอบเมืองศูนย์กลางดังกล่าว โดยเขตพื้นที่เมืองที่ล้อมรอบเหล่านี้มีการผสมผสานทางเศรษฐกิจและสังคมกับเมืองศูนย์กลาง (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, 2524)

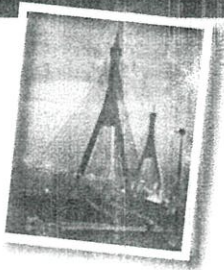
การเกิด “ภาคมหานคร” เป็นผลจากนโยบายการพัฒนาในระดับประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะกรุงเทพฯ แต่มีการขยายการพัฒนาในด้านต่างๆ ไปในเขตจังหวัดปริมณฑล อาทิ ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ที่ส่งผลให้มีการขยายขอบเขตไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ปริมณฑลมากขึ้น การย้ายสถานที่ราชการสำคัญๆ ไปในเขตปริมณฑล โดยเฉพาะที่จังหวัดนนทบุรี ตลอดจนมีการลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์อันเป็นผลจากความต้องการที่อยู่อาศัยทั้งจากประชากรในพื้นที่ ผู้ที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ และผู้ที่ต้องการบ้านพักอาศัยในราคาที่ไม่แพงนัก เนื่องจากบ้านที่อยู่ในเมืองชั้นในและชั้นกลางของกรุงเทพฯ มีราคาสูง ทำให้มีการย้ายบ้านเรือนออกไปอยู่ตามชานเมือง หรือพื้นที่ในจังหวัดใกล้เคียงมากขึ้น เขตพื้นที่ที่อยู่ติดกับกรุงเทพฯ ของจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม จึงมีโครงการบ้านจัดสรรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จนในปัจจุบันเองแทบไม่สามารถแยกเขตของกรุงเทพฯ กับเขตของจังหวัดปริมณฑลได้เลย เพราะพื้นที่ของความเป็นเมืองและกิจกรรมต่างๆ มีความต่อเนื่องกันจนเรียกได้ว่าเป็นเมืองเดียวกันในทุกๆ ด้าน

การเกิด “ภาคมหานคร”
เป็นผลจากนโยบาย
การพัฒนา:ระดับประเทศ
ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะ
กรุงเทพฯ แต่มีการ
ขยายการพัฒนาในด้านต่างๆ
ไปในเขตจังหวัดปริมณฑล

◆ ด้านเศรษฐกิจ

กรุงเทพฯ และปริมณฑลพัฒนาจนกลายเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ ทั้งการเป็นศูนย์บริหารทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนการติดต่อกับนานาชาติมาโดยตลอด จนพัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการค้า การบริการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถูกจัดลำดับให้เป็นมหานครที่มีขนาดใหญ่อันดับที่ 15 ของโลก นอกจากนั้น ยังเป็นศูนย์กลางทางการบินนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยความเป็นศูนย์กลางในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีบทบาทหรือสัดส่วนในการผลิตถึงร้อยละ 61 ของผลผลิตรวมของประเทศ และในอนาคตข้างหน้า จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้สามารถเปิดเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจนานาชาติ

◆ ด้านสังคม

ด้วยความเป็นมหานครที่เป็นศูนย์กลางทางการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจของประเทศและภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงเทพฯ จึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางสังคม มีสาธารณูปโภคต่างๆ อย่างครบสมบูรณ์ จากการศึกษาทางขยายตัวของชุมชนและการใช้ที่ดินที่ไม่เหมาะสม รูปแบบการขยายตัวทางพื้นที่ของกรุงเทพฯ และปริมาณพลจึงเป็นไปในลักษณะที่กระจุกตัวกระจาย แผลขยายไปตามโครงข่ายระบบบริการพื้นฐานสำคัญ โดยเฉพาะตามแนวถนนสายหลัก ทำให้เกิดปัญหาความแออัด ปัญหาการจราจร การขาดแคลนที่อยู่อาศัย และมลพิษทางด้านสิ่งแวดล้อมที่รุนแรงมากขึ้นโดยลำดับ

การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและการค้า การบริการของกรุงเทพฯ นำมาซึ่งปัญหาการปรับตัวของแรงงานอพยพ โดยแรงงานที่อพยพเข้ามาทำงานทำในกรุงเทพฯ และปริมาณพลได้สร้างปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและชุมชนแออัด มีผู้อยู่อาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมถึงประมาณ 2 ล้านคน รวมทั้งก่อให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพชีวิต จึงจำเป็นต้องมีมาตรการช่วยเหลือด้านการจัดหาที่อยู่อาศัย การเพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ รวมถึงลดต้นทุนการขยายบริการพื้นฐานทางสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนยากจนในเขตเมืองให้ดีขึ้น

◆ ด้านจราจร

จากการมีกิจกรรมกระจุกตัวอยู่อย่างหนาแน่นและแรงงานที่อพยพเข้ามาสู่ภาคมหานคร ทำให้เกิดปัญหาระบบโครงข่ายคมนาคมขนส่งไม่สามารถรองรับการเจริญเติบโตและการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็วและตอบสนองอย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนที่เดินทางถึง 18 ล้านเที่ยวต่อวัน การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากแปลงเกษตรกรรมขนาดใหญ่มาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบเมืองโดยไม่มีกรวางผังรองรับอย่างเหมาะสม ส่งผลให้พื้นที่ถนนในกรุงเทพฯ มีปริมาณต่ำกว่ามาตรฐานของความเป็นเมืองที่มีการเดินทางอย่างสะดวก (กรุงเทพฯ มีพื้นที่ถนนประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับพื้นที่เมืองทั้งหมด ในขณะที่มหานครโตเกียวมีพื้นที่ถนนคิดเป็นร้อยละ 23 และมหานครนิวยอร์กมีพื้นที่ถนนคิดเป็นร้อยละ 38) อีกทั้งประชาชนส่วนมากยังมีความต้องการในการใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคลซึ่งรองรับจำนวนคนในการเดินทางในปริมาณน้อยและต้องการพื้นที่มาก ระบบขนส่งมวลชนส่วนใหญ่ยังใช้เส้นทางร่วมกับรถยนต์ส่วนบุคคล ส่วนการเดินทางด้วยระบบขนส่งมวลชนบนรางมีเพียงประมาณร้อยละ 3 ของปริมาณการเดินทางทั้งหมด เนื่องจากโครงข่ายยังไม่ครบสมบูรณ์และขาดการวางแผนการจัดการแบบบูรณาการกับการเดินทางประเภทอื่นๆ

◆ ด้านสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพฯ ต้องประสบปัญหาจากการเกิดน้ำท่วมมาอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นทุกปี นอกจากนี้ ยังเกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ตามมาอีก เช่น ความหนาแน่นของการจราจรทำให้เกิดมลภาวะที่เป็นพิษทางอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากรในกรุงเทพฯ และการอพยพเข้ามาของผู้มีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่นๆ หรือประชากรแฝง ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดจิตสำนึกสาธารณะ (Public Mind) ต่อความรู้สึกว่าอากาศที่ถูกต้องในการรักษาสิ่งแวดล้อมเมือง และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นฐานรากของการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ดินมีราคาแพงและพลังงานก็มีราคาสูงขึ้น อีกทั้งยังมีอุปสรรคด้านต้นทุนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง เนื่องจากปัจจุบันกรุงเทพมหานครยังมีได้นำหลักการที่ว่าผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) มาใช้อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้กรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการที่ทุกภาคส่วนร่วมกันก่อ และกรุงเทพมหานครไม่สามารถจัดการปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างเบ็ดเสร็จ

◆ ด้านการบริหารจัดการ

กรุงเทพมหานครเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับด้านบุคลากร พ.ศ. 2548 กรุงเทพมหานครมีข้าราชการและลูกจ้างโดยรวมจำนวน 100,008 คน และ พ.ศ. 2549 มีข้าราชการและลูกจ้างโดยรวม จำนวน 96,920 คน โดยตั้งประมาณการรายรับประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2550 เป็นจำนวนเงิน 31,000 ล้านบาท 35,000 ล้านบาท และ 39,000 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งในช่วงระยะเวลา 3 ปีข้างต้น กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บรายได้เป็นจำนวนเงิน 36,714 ล้านบาท 43,613 ล้านบาท และ 43,418 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าที่ประมาณการไว้ คิดเป็นร้อยละ 18 ใน พ.ศ. 2548 ร้อยละ 25 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 11 ใน พ.ศ. 2550

เมื่อพิจารณาจากสถิติหารายได้ทั้งหมดจะพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นรายได้ที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้ ซึ่งรายได้ในส่วนนี้เฉลี่ยในช่วง 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.61 ของรายได้ทั้งหมด ส่วนรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีอากรที่จัดเก็บเอง (ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรป้ายสดำ) คิดเป็นร้อยละ 19.24 ซึ่งเป็นการจัดเก็บที่สูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 15.62 เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่าง พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2548 ในขณะที่เดียวกันยังพบว่า กรุงเทพมหานครสามารถเพิ่มรายรับจากการบริหารทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 138.06 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 82.86 ใน พ.ศ. 2550 จึงแสดงให้เห็นถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารเงินและทรัพย์สินเป็นอย่างดี

กรุงเทพมหานครได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายโดยรวม (รวมงบประมาณรายจ่ายประจำเองกรุงเทพมหานครและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2550 จำนวน 35,000 ล้านบาท 36,077 ล้านบาท และ 53,196 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสามารถเบิกจ่ายได้ คิดเป็นร้อยละ 67.72 ใน พ.ศ. 2548 ร้อยละ 73.27 ใน พ.ศ. 2549 และร้อยละ 76.82 ใน พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า การจัดสรรงบประมาณในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2548-2550 โดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่ยุทธศาสตร์ด้านการจราจร ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านคุณภาพชีวิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 28 ร้อยละ 23 และร้อยละ 20 ของงบประมาณทั้งหมด อนึ่ง ได้มีการประมาณการรายรับและรายจ่ายประจำของกรุงเทพมหานคร ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2555 ซึ่งส่วนต่างของรายรับและรายจ่ายประจำจะเป็นกรอบงบประมาณที่สามารถนำมาประกอบการศึกษาพิจารณาหาหนทางโครงการพัฒนาที่จำเป็นในช่วงระยะเวลาของแผนฯ นี้

กรุงเทพมหานคร

เป็นองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

ที่มีการบริหารจัดการ

อย่างมีประสิทธิภาพ

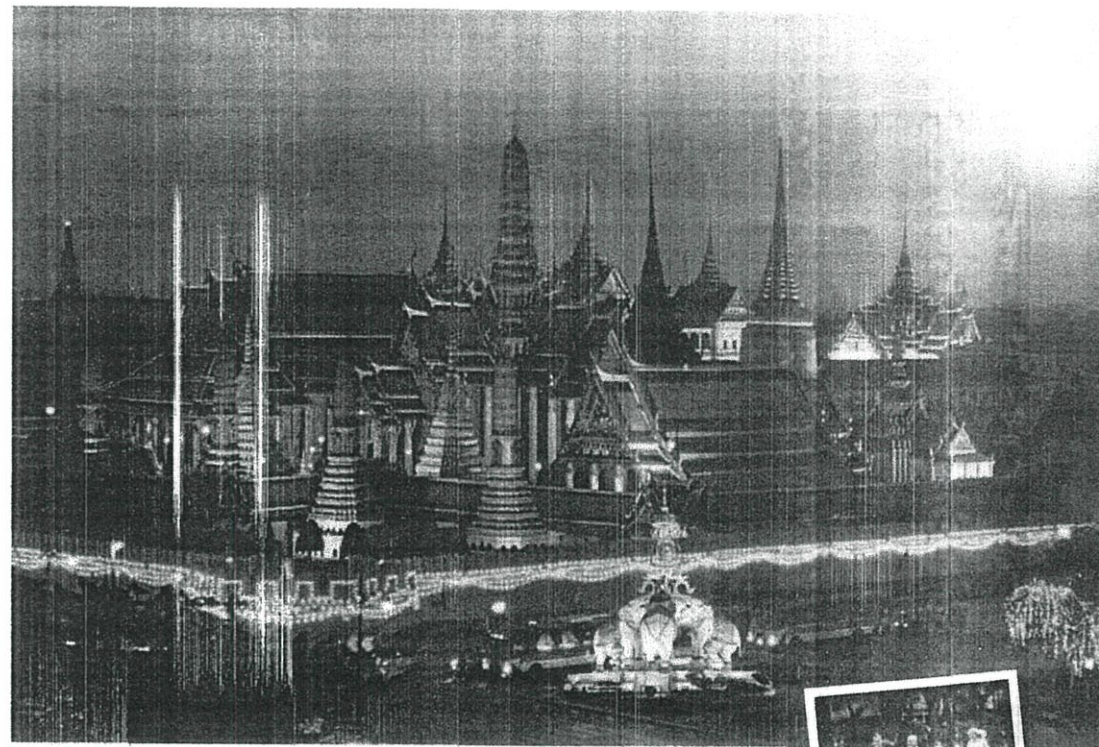
กรุงเทพฯ ในอนาคต

แนวโน้มการขยายตัวของประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ในอนาคตจะยังคงขยายตัวต่อไป แต่ในอัตราที่ชะลอลงลงอันเนื่องมาจากพลยอนนโยบายการกระจายความเจริญออกสู่ส่วนภูมิภาคในระยะที่ผ่านมา และเป็นที่คาดว่าสัดส่วนของประชากรในเขตกรุงเทพฯ จะลดลงจากร้อยละ 42 หรือประมาณร้อยละ 34 ของประชากรในเขตเมืองใน 20 ปีข้างหน้า ทั้งนี้ จากการที่เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และบริการของประเทศยังคงกระจุกตัวในบริเวณมหานคร และโอกาสการมีงานทำสูงกว่าภาคอื่นๆ จึงมีการอพยพของประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพิ่มขึ้น จนปัจจุบันมีขนาดของประชากรถึง 7.7 ล้านคนที่อาศัยอยู่ในมหานคร จากจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมืองทั่วประเทศประมาณ 18.3 ล้านคน ทั้งนี้คาดว่าในระยะเวลา 20 ปีข้างหน้า จำนวนประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลจะเพิ่มขึ้นเป็น 12 ล้านคน ซึ่งจะมีความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมถึงบริการทางสังคมต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก เกิดการขยายการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบมหานครต่อเนื่องไปยังจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินในบริเวณพื้นที่ที่ติดกับกรุงเทพฯ การใช้ประโยชน์ที่ดินต่อเนื่องเป็นระดับภูมิภาค และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของพื้นที่เป็นอย่างมาก กรอบการวางแผนการพัฒนาของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จึงได้ขยายพื้นที่วางแผนให้ครอบคลุมพื้นที่รอบจังหวัดปริมณฑลเข้าไปด้วย แทนที่จะเป็นการพัฒนากรุงเทพฯ เพียงพื้นที่เดียวเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีต

กรอบการพัฒนาระดับภาคมหานคร

การพัฒนาภาคมหานครในอนาคตจำเป็นต้องพิจารณาทั้งสองปัจจัย ทั้งในแง่ของประเด็นการพัฒนาที่มีความหลากหลายและซับซ้อนขึ้น และในแง่ของเชิงพื้นที่ที่จะต้องวางตำแหน่งในเชิงเศรษฐกิจของภาคมหานครที่สัมพันธ์กับทุกกรอบการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งระดับโลก ระดับอาเซียน ระดับประเทศ ระดับภาคมหานครกับภาคกลางตอนล่าง ระดับกรุงเทพฯ ระดับส่วนหนึ่งของมหานคร ระดับย่านและระดับชุมชน ดังนั้น ในกรอบการวางแผนพัฒนากรุงเทพฯ จึงต้องเป็นกรอบของภาคมหานคร ซึ่งต้องการความร่วมมือจากทุกภาคีการพัฒนา โดยมีหน่วยงานหลัก 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย และสำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร โดยได้คาดการณ์สถานการณ์ของกรุงเทพฯ และได้กำหนดลำดับขั้นและทิศทางการพัฒนาไว้ดังนี้

*การพัฒนาภาคมหานคร
ในอนาคต จำเป็นอย่างยิ่ง
ที่จะต้องพิจารณา
ทั้งสองปัจจัยทั้งในแง่ของ
ประเด็นการพัฒนา
ที่มีความหลากหลาย
และซับซ้อนขึ้น
และในแง่ของเชิงพื้นที่*

◆ ระยะ 5 ปี กรุงเทพฯ จะเป็นมหานครที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และโบราณสถานที่ได้รับการบูรณะฟื้นฟู เป็นมหานครสีเขียวที่ปลอดภัยจากน้ำท่วม พร้อมทั้งมีระบบคมนาคมขนส่งที่สะดวกและเชื่อมโยงในระดับภูมิภาคเพื่อรองรับการที่ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและการบริการที่เชื่อมโยงกันในกลุ่มอาเซียน โดยมีบทบาทให้เป็นมหานครชั้นนำระดับโลกด้านการท่องเที่ยวและเป็นมหานครชั้นนำด้านการคมนาคมขนส่งทางอากาศ การค้าและบริการสาธารณสุขและการแพทย์ในระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

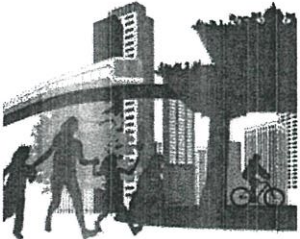
◆ ระยะ 15 ปี กรุงเทพฯ จะเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งระดับภูมิภาค เพื่อกระจายความเจริญของภาคมหานครไปสู่พื้นที่โดยรอบ และเป็นศูนย์กลางการให้บริการด้านการสาธารณสุขและการแพทย์ พร้อมทั้งเป็นเมืองที่มีอุตสาหกรรมสะอาดปราศจากการก่อให้เกิดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานการวิจัยและพัฒนา เพื่อรองรับการที่ประเทศไทยจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมในอนาคตและเป็นศูนย์กลางสุขภาพ

♦ ระยะ: 30 ปี กรุงเทพฯ จะเป็นพื้นที่ที่น่าอยู่ที่มีการเดินทางสะดวกสบาย คล่องตัว และเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทุกระบบเข้าด้วยกัน บนรากฐานการพัฒนาเมืองที่สมดุล ซึ่งเป็นเมืองที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัย และมีการพัฒนาที่มีความสมดุลระหว่างเมืองและชนบท โดยจะมีบทบาทเป็นมหานครที่น่าอยู่ในระดับเอเชียบนพื้นฐานของเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

♦ ระยะ: 50 ปี กรุงเทพฯ จะเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน น่าอยู่อาศัย และมีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ควรแก่การดำรงรักษาไว้ พร้อมทั้งมีความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง เพื่อการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลโดยผ่านการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและเป็นภาคที่มีเมืองซึ่งมีความรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี ชุมชนน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

จากลำดับขั้นการพัฒนาทั้ง 4 ช่วงเวลาดังกล่าว ส่งผลให้การพัฒนากรุงเทพฯ จะต้องใช้กรอบเชิงพื้นที่เป็น "ภาคมหานคร" เนื่องจากประเด็นการพัฒนาที่ประกอบกันขึ้นเป็นศูนย์กลางของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระจายตัวกันอยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้ผูกพันกับขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ แต่อย่างใด แต่เลือกที่ตั้งของกิจกรรมต่างๆ ตามความเหมาะสมและประสิทธิภาพเชิงเศรษฐกิจในภาคมหานครที่รวมจังหวัดปริมณฑลเข้ามาด้วยเป็นสิ่งสำคัญ กรมโยธาธิการและผังเมืองจึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาภาคมหานครไว้ดังนี้

1. การกระจายการพัฒนาออกจากภาคกรุงเทพฯ และปริมณฑล (Decentralization)
2. การขยายตัวของเมือง (Urbanization) ประชากรและกิจกรรม ยังคงเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามแนวโน้มในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม จะถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดทางพื้นที่สิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาเป็นไปตามแนวนโยบายและวิสัยทัศน์ของแต่ละจังหวัด
4. สร้างความเชื่อมโยงระหว่างศูนย์กลางชุมชนต่างๆ ด้วยโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่มีความสะดวกรวดเร็วและประหยัดพลังงาน
5. มีรูปแบบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Form)
6. ส่งเสริมการสร้างชุมชนบูรณาการในตัวเอง (Self-Contained Communities)
7. มุ่งเน้นมิติในการบริหารจัดการพื้นที่เมือง (Urban Management)

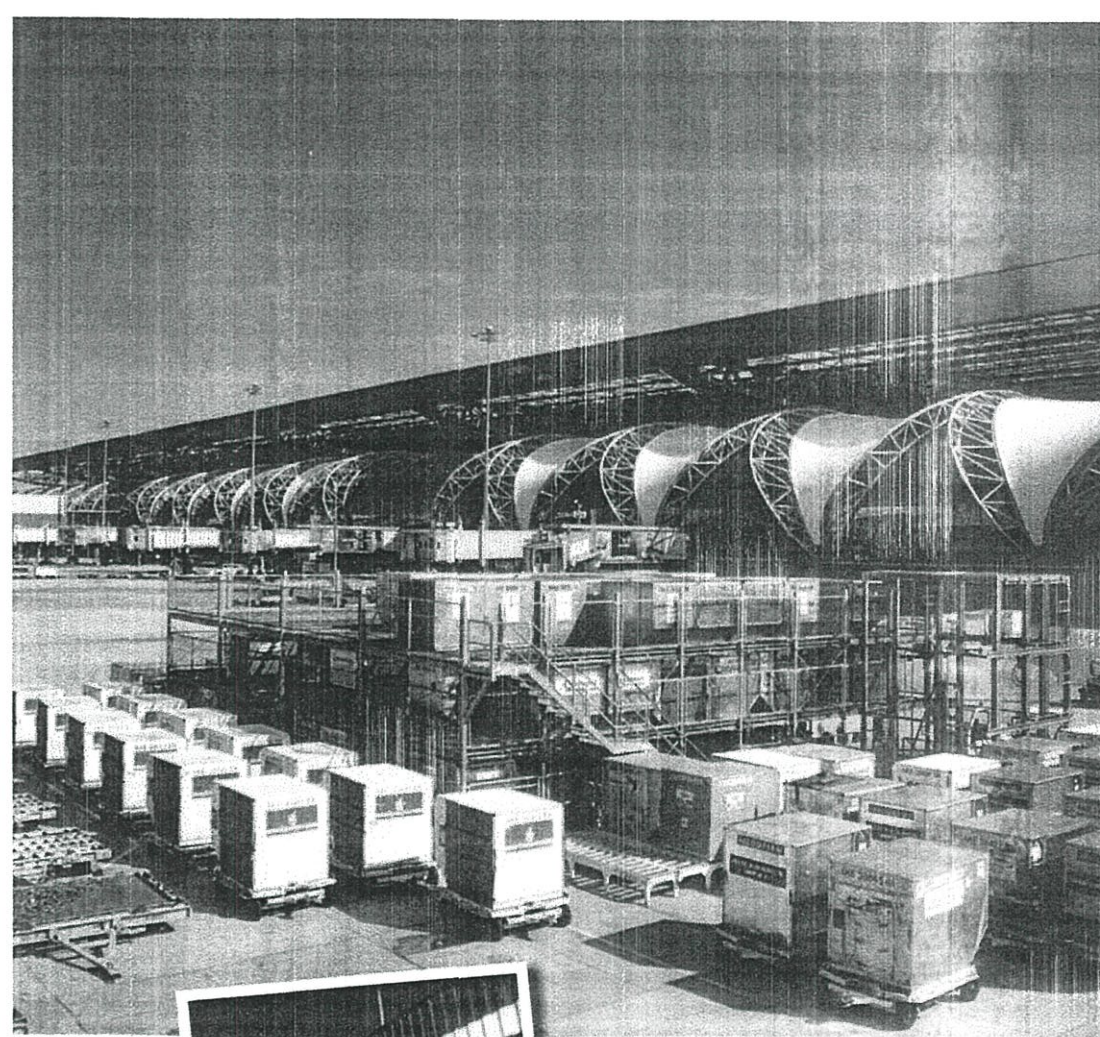

ในระดับเมือง กรุงเทพมหานครได้จัดวิทยุทัศนศาสตร์ไว้พัฒนากรุงเทพฯ โดยมีพื้นฐานมาจากภารกิจกรุงเทพฯ และมีพันธมิตรที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ทั้งจากด้านเศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ รวมทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถือเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาทางจราจรติดขัด รวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่มีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนากรุงเทพฯ และมีพันธมิตรที่ก้าวร้าวพัฒนาไปในแนวทางเดียวกันและสามารถแข่งขันได้กับนานาชาติ จึงจัดทำแนวทางการพัฒนาเชิงมีสาระสำคัญของยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการทางยุทธศาสตร์พัฒนากรุงเทพฯ และบริเวณใกล้เคียงได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาพื้นที่กรุงเทพฯ กับปริมณฑลโดยพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงการขนส่งรูปแบบต่างๆ ทั้งทางน้ำ ราง ถนน และระบบราง โดยเน้นการเชื่อมโยงพื้นที่ขึ้นในด้วยการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่โดยเฉพาะพัฒนาโครงข่ายรถไฟฟ้าใต้ดิน พัฒนาระบบขนส่งมวลชนเมือง (Commuter) เชื่อมเข้ากับระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่กลางเมือง โดยปรับปรุงการบริการรถไฟฟ้า พัฒนาระบบเชื่อมโยงระบบขนส่งสินค้าที่มีมาตรฐานสูง ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกสินค้า

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญของมหานครเพื่อเสริมสมรรถนะในภาคแข่งขัน ด้วยการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจหลักที่มีบทบาทด้านบริหาร ธุรกิจ การเงิน การตลาด การสร้างนวัตกรรมบนความรู้สมัยใหม่ (Knowledge-base) ระดับภูมิภาค โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่สำคัญเพื่อรองรับการพัฒนาในอนาคต รวมถึงการเชื่อมโยงความเชื่อมโยงไปสู่ระดับส่งออก โดยการพัฒนาระบบขนส่งและการจัดระบบการขนส่งให้เชื่อมโยงแหล่งธุรกิจ แหล่งส่งออก และประตูการส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อให้ได้จุดตรงทางเศรษฐกิจในพื้นที่กรุงเทพฯ และมีพันธมิตรเชื่อมโยงไปสู่โลกได้สะดวกและรวดเร็ว พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้สามารถเชื่อมโยงกันทั้งที่มีศักยภาพในอัตราสูงทั้งและระดับเศรษฐกิจรวมทั้งประตูการส่งออก เพื่อตอบสนองของกฏหมายคุ้มครองสิทธิทางเศรษฐกิจได้อย่างแข็งแกร่งและทันสมัย โดยเฉพาะการตอบสนองของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงทั่วโลกอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา พัฒนาแหล่งการศึกษาและวิจัย ให้สามารถต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ (Value creation) ได้อย่างต่อเนื่อง จึงนำไปสู่ความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจบนฐานความรู้ที่ยั่งยืน

กรุงเทพมหานคร
ได้จัดทำยุทธศาสตร์
การพัฒนากรุงเทพฯ
โดยมีพื้นฐานมาจากภารกิจ
กรุงเทพฯ และปริมณฑล
มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม
และกายภาพ รวมทั้งจำนวน
ประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

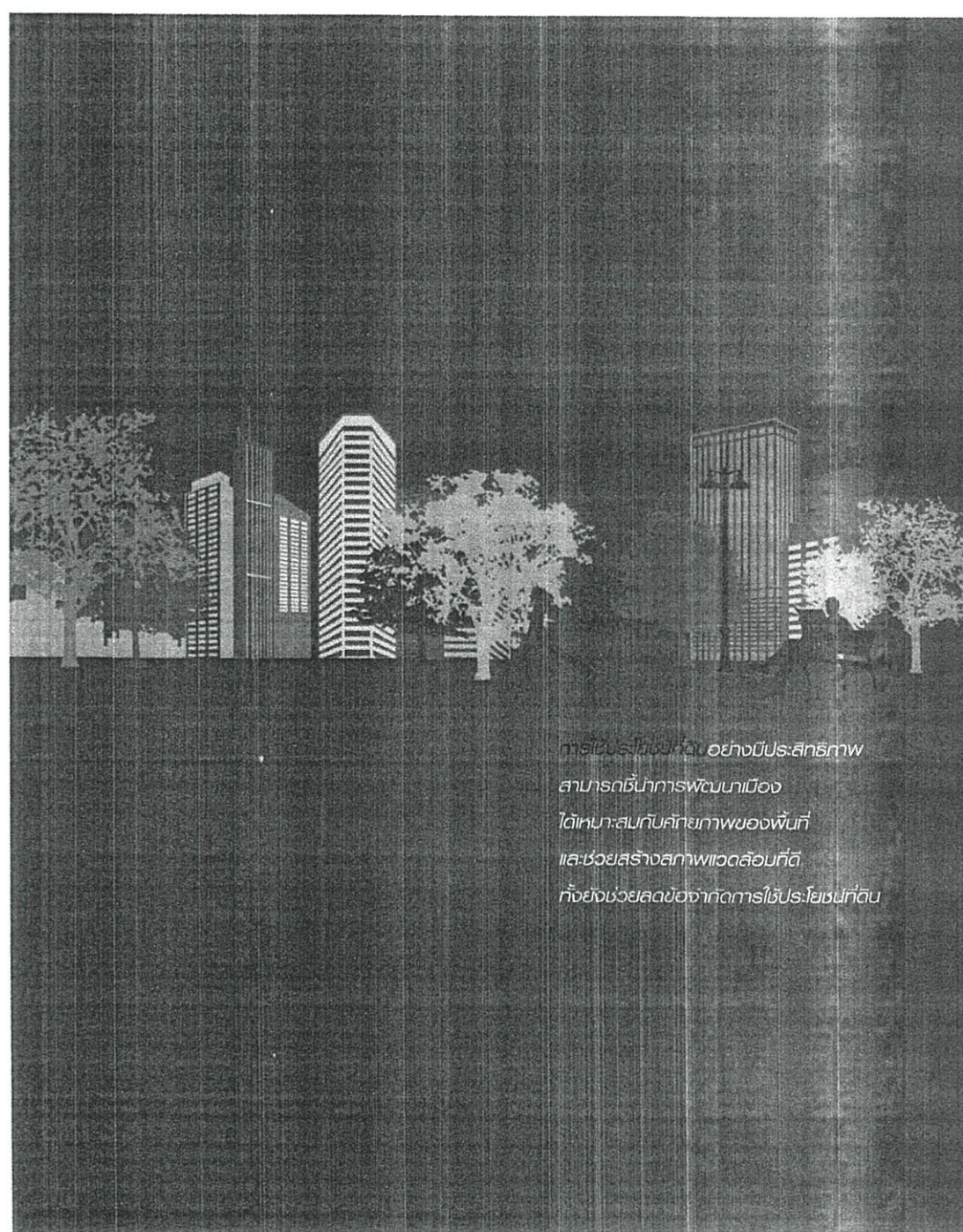

ภารกิจพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑล
ไปสู่บทบาทในระดับนานาชาติ
ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ต้องมีขอบข่าย
การพัฒนาในหลายมิติ ตั้งแต่ระดับชาติ
ลงมาถึงระดับท้องถิ่น

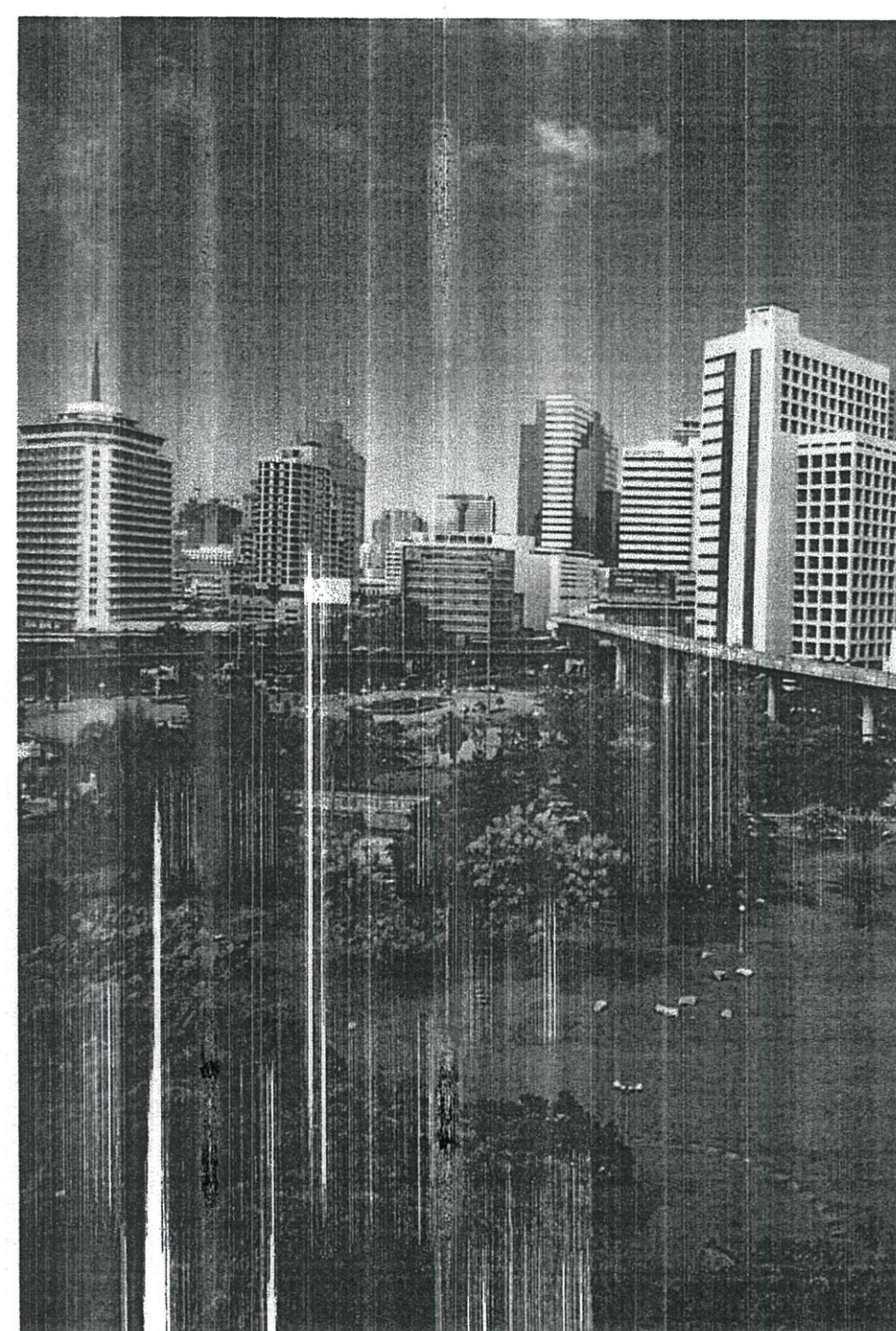
3. ยุทธศาสตร์การสร้างความสะดวกและยั่งยืนในการพัฒนาพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมการใช้มาตรการทางผังเมืองและมาตรการจัดรูปที่ดินเมือง เพื่อกำกับการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถชี้นำการพัฒนาเมืองได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งยังช่วยลดข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น พื้นที่ตามอค พื้นที่ปิดล้อมขนาดใหญ่ (super block) พัฒนาเพิ่มพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะและพื้นที่นันทนาการในเมือง โดยจัดหาและสนับสนุนให้มีการเพิ่มพื้นที่สวนสาธารณะ พื้นที่เปิดโล่งตามแนวริมน้ำลำคลองให้มีภูมิทัศน์ร่มรื่นใช้ประโยชน์เพื่อการนันทนาการได้ นอกจากนี้ ต้องจัดให้มีสนามกีฬา สนามเด็กเล่น และห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์กระจายตามพื้นที่อย่างเพียงพอ ชกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนจนในเมือง เน้นการจัดบริการสาธารณะให้กลุ่มคนจนในเมืองและชุมชนแออัดสามารถเข้าถึงบริการได้ทั่วถึง เพียงพอ สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง สามารถก่อร่างสร้างตัวได้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างทัดเทียมกับทุกภาคส่วนในสังคม

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การเป็นมหานครที่แข็งแกร่งและน่าอยู่ ด้วยการสร้างระบบการเดินทางที่สะดวก สบาย คล่องตัว มีประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่าย ทางด้านการศึกษา จะมุ่งสร้างโอกาสให้เด็กและเยาวชนในกรุงเทพฯ ได้เรียนโรงเรียนดีใกล้บ้าน การส่งเสริมให้คนกรุงเทพฯ มีสุขภาพที่แข็งแรง มีครอบครัวที่อบอุ่น รวมถึงผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่ดีขึ้น การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปลอดภัย ปลอดภัย การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของกรุงเทพฯ ให้สวยงาม เป็นศูนย์กลางการค้า บริการระดับนานาชาติ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมเมือง ปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อม น้ำเสีย ขยะ และมลพิษทางอากาศในกรุงเทพฯ (Bangkok Green and Clean: BGC) การเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สาธารณะตามชุมชน รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น ตลอดจนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมชุมชนและเมือง

5. ยุทธศาสตร์กลไกการประสานการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ การที่จะพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑลไปสู่บทบาทในระดับนานาชาติ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวต้องมีขอบข่ายการพัฒนาในหลายมิติ ตั้งแต่ระดับชาติลงมาจนถึงระดับท้องถิ่นและเกี่ยวข้องกับภาระดำเนินการของหน่วยงานหลายหน่วยงาน และที่สำคัญการพัฒนาต้องได้รับการบูรณาการให้สอดคล้องเป็นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยปรับปรุงกระบวนการบริหารการพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและให้ความสำคัญต่อ Good Governance หรือธรรมาภิบาล การพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารกรุงเทพฯ และปริมณฑลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดตั้งกองทุนพัฒนามหานครเพื่อระดมทุนในการพัฒนากรุงเทพฯ และปริมณฑล

การใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
สามารถเริ่มการพัฒนาเมือง
ได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่
และช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี
ทั้งยังช่วยลดข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

กรอบการพัฒนาระดับเมือง

จากกรอบการพัฒนาระดับภาคมหานคร ผูกกับศักยภาพในการพัฒนาของกรุงเทพฯ ในประเด็นต่างๆ ซึ่งจะส่งเสริมให้กรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชีย ทำให้เกิดโอกาสการเพิ่มขีดความสามารถของกรุงเทพฯ และปริมณฑลเพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค มีแนวทางการพัฒนาสามแนวทางดังต่อไปนี้

1. แนวทางนโยบายอุตสาหกรรม (Industrial Policy Approach)

แนวทาง "นโยบายอุตสาหกรรม" ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า เศรษฐกิจของกรุงเทพฯ และไทยสามารถแข่งขันได้ในกลุ่มอุตสาหกรรมต่อไปในอนาคต คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดกลุ่มอุตสาหกรรมไทย 5 ประเภทที่รัฐบาลไทยควรสนับสนุน ได้แก่ การเกษตร การผลิตอาหาร การท่องเที่ยว รถยนต์และรถบรรทุก เทคโนโลยี เช่น การขนส่ง พลังงานทางเลือก แนวทางนโยบายอุตสาหกรรมจะรวบรวมและจัดสรรทรัพยากรให้กับการลงทุนเหล่านี้เพื่อกระตุ้นและคุ้มครองนักลงทุน จนกว่าจะสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ

2. แนวทางการปรับปรุงบรรยากาศการลงทุน (Investment Climate Improvement Approach)

แนวทางนี้ คือ การที่รัฐบาลกลางและกรุงเทพมหานครร่วมกันสร้างบรรยากาศการลงทุนและบรรยากาศทางธุรกิจที่มีความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น เป็นการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของประเทศจากนโยบายการให้บริการสาธารณะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จะส่งเสริมให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจเติบโต แทนที่จะกำหนดประเภทของอุตสาหกรรมเฉพาะ แนวทางนี้ให้การปรับปรุงขั้นตอน ระบบ กระบวนการในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งให้การส่งเสริมธุรกิจที่เพิ่งเริ่มกิจการ ให้ความสำคัญต่อการศึกษาซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม

3. แนวทางการเลื่อนขั้นห่วงโซ่มูลค่า (Moving-Up-the-Value-Chain Approach)

แนวทางนี้เป็นยุทธศาสตร์แบบผสม คือ การที่รัฐบาลกลางและกรุงเทพมหานครร่วมกันสร้างบรรยากาศการลงทุนและการแข่งขันทางธุรกิจให้ดีขึ้น แต่ยังคงเน้นการพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมและกลุ่มธุรกิจให้มีมูลค่ามากขึ้น ซึ่งธุรกิจของทั้งประเทศจะเชื่อมโยงไปสู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล แนวทางนี้ทำได้โดยการที่รัฐบาลและกรุงเทพมหานครช่วยสรรหาบริษัทต่างชาติ โดยการจัดงานแสดงสินค้าในประเทศและต่างประเทศ มีนโยบายส่งเสริมการศึกษาและอบรมตามความต้องการของอุตสาหกรรมที่มีอยู่

การพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนั้น เนื่องจากเศรษฐกิจของไทยและกรุงเทพฯ ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังนั้น การพัฒนาดังกล่าวต้องมีการพิจารณาภาวะเศรษฐกิจโลก ความสามารถในการแข่งขันของเศรษฐกิจของไทย ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการดำเนินงานต่างๆ นโยบายและการดำเนินนโยบายประเทศ ความสามารถและความเหมาะสมของพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล นอกจากนี้ ยังต้องได้รับความร่วมมือทั้งจากรัฐบาลไทย กรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคธุรกิจของเอกชนด้วย

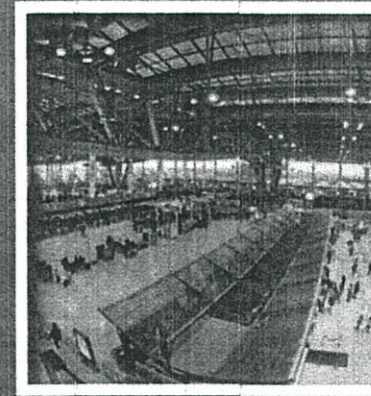
การคาดการณ์สถานการณ์ของกรุงเทพฯ เพื่อกำหนดทิศทางและกรอบการพัฒนาคมนครเพื่อบรรลุเป้าหมายให้พื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียที่มีศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระดับนานาชาตินั้นจะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมได้ก็ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์และการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสมเป็นลำดับขั้นตอน ภายใต้กรอบเวลาอันพอเหมาะพอดีที่เอื้อต่อการทำงานและการวัดสัมฤทธิ์ผลที่เกิดขึ้นได้

◆ บทที่ 2 : 12 ปี บนเส้นทาง สู่มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ในการจัดทำแผนบริหารราชการเมืองยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 คณะกรรมการกำกับนโยบายการจัดทำแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552-2555 โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธานกรรมการ ได้มอบนโยบายแก่ผู้บริหารของกรุงเทพมหานครให้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนากองทัพฯ ในระยะเวลา 12 ปี โดยใน พ.ศ. 2563 ให้กรุงเทพฯ เป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน (Sustainable Metropolis) มุ่งให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค ตรีศกัณฑ์นำที่เทียบเมืองชั้นนำ, มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน

วิสัยทัศน์การพัฒนากองทัพฯ (Vision of Bangkok 2020)

กรุงเทพฯ มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้า การบริการ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยความได้เปรียบเชิงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ที่อยู่ตรงกลางของประเทศในกลุ่มอาเซียน และความได้เปรียบในความหลากหลายและความเชี่ยวชาญในกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกื้อหนุนความเป็นศูนย์กลาง ซึ่งการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาได้ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก แต่ประเด็นด้านความแออัดทางกายภาพ ความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมกลับมีปัญหาลูกโซ่ต่อเนื่อง และด้วยกระแสการแข่งขันของเมืองระดับโลกต่างมุ่งเข้าสู่การสร้างความยืดหยุ่นทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการกระจายรายได้อย่างเท่าเทียมกัน วิสัยทัศน์ในการพัฒนากองทัพฯ ในฐานะเมืองระดับโลกและเมืองศูนย์กลางแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงต้องมีหลักการที่ประสานการพัฒนาอย่างสมดุล ภายใต้หลักการ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” (Sustainable Metropolis) ซึ่งมุ่งพัฒนาโดยยึดประชาชนชาวกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ประชาชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของกรุงเทพฯ เพื่อให้เป็นมหานครระดับโลก ควบคู่ไปกับการสร้างบริการสาธารณะที่มีคุณภาพดีและสามารถเข้าถึงได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันของประชาชน

จากวิสัยทัศน์

“มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

ได้ถูกถ่ายทอดออกมา

เป็นแนวทางการพัฒนา

3 แนวทาง ได้แก่

Gateway

Green

Good Life

จากวิสัยทัศน์ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ได้แก่ Gateway Green และ Good Life โดยได้แยกวิสัยทัศน์ออกเป็น 3 มิติการพัฒนาซึ่งเชื่อมโยงกับการพัฒนาในระดับพื้นที่ ได้แก่ มหานคร (Gateway) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาในระดับมหานคร ยั่งยืน (Green) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาในระดับเมือง และน่าอยู่ (Good Life) ที่เป็นแนวทางการพัฒนาในระดับชุมชน โดยมีเป้าหมายที่จะบูรณาการแนวทางการพัฒนาทั้งสามระดับพื้นที่อย่างสมดุล เหมาะสมกับศักยภาพทางที่ตั้งและตำแหน่งทางความเชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพฯ กับพื้นที่สำคัญอื่นๆ ของโลก ประสานอย่างกลมกลืนกับความเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครองของประเทศ และการมีบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ความประสานกันอย่างสมดุลดังกล่าวจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยและเป็นตัวนำแห่งความเท่าเทียมกันของประชาชนต่อเนื่องไปยังระดับประเทศอีกด้วย โดยแต่ละแนวทางการพัฒนาแต่ละประเด็นจะมีหลักการดังนี้

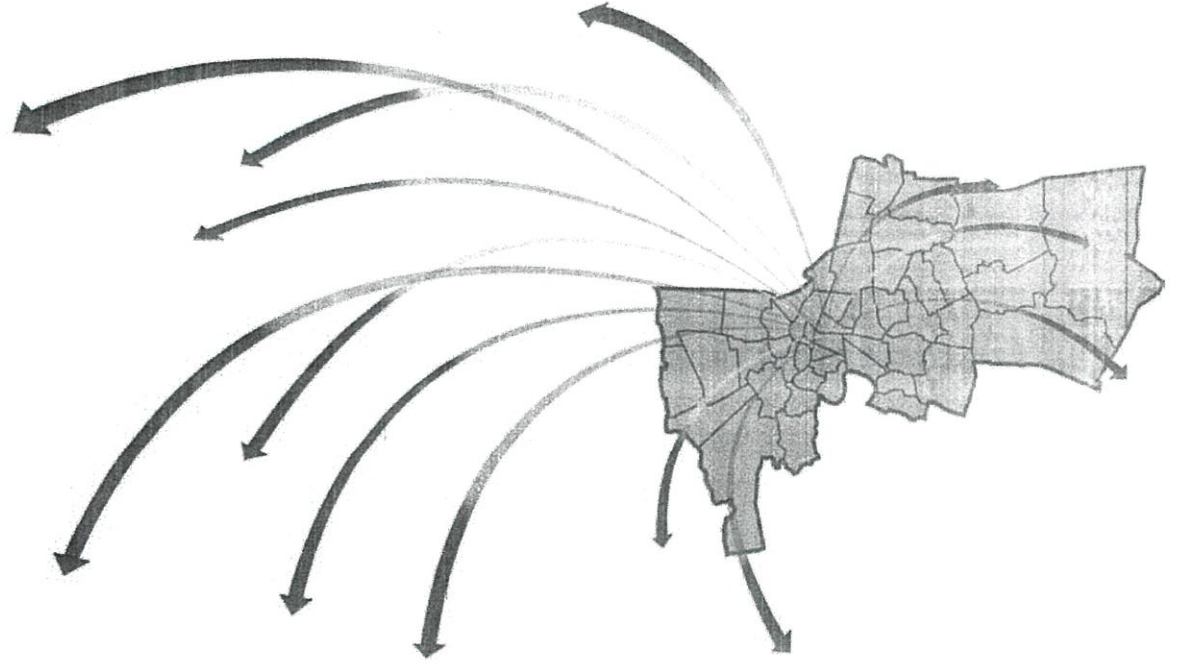
การเป็นมหานคร

ศูนย์กลางภูมิภาค (Gateway)

ความเป็น Gateway หมายถึงการเป็นศูนย์กลางของการเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ต่างๆ ที่มีบริบทแตกต่างกัน จึงมีความต้องการที่จะเชื่อมโยง ส่งถ่าย และแลกเปลี่ยนสิ่งที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สินค้า ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี และวิชาการ ให้ไปยังอีกพื้นที่หนึ่งเพื่อเป็นฐานในการผลิตต่อไป ส่งผลให้มีความต้องการการเชื่อมต่อที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในเชิงของตัวสินค้าและในเชิงพื้นที่ ดังนั้นพื้นที่ที่จะรองรับการเป็น Gateway ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมต่อการเชื่อมต่อบริโภคสร้างพื้นฐานที่จะส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมต่ออย่างสะดวกและประหยัด มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และมีองค์ความรู้ที่สามารถตอบสนองกับการเป็นจุดเชื่อมต่อที่ดี

กรุงเทพฯ มีความเป็น Gateway ของประเทศไทยที่เชื่อมโยงไปสู่หลายระดับพื้นที่ ตั้งแต่ระดับกลุ่มประเทศอินโดจีน ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ระดับทวีปเอเชีย-โอเชียเนีย ไปจนถึงระดับโลก เนื่องจากมีตำแหน่งที่ตั้งบริเวณตรงกลางของหลายระดับพื้นที่ สามารถเชื่อมโยงทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศได้อย่างสะดวก อีกทั้งยังมีระดับการพัฒนาสูงเมื่อเทียบกับพื้นที่ข้างเคียงที่มีการผลิตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีความเป็นศูนย์กลางของแหล่งผลิตขั้นสุดท้ายที่จะส่งไปยังผู้บริโภคในตลาดต่างๆ ที่กระจายตัวกันอยู่ทั่วโลก มีโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่หลากหลายและครบสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นทางบก (ทั้งระบบถนนและระบบราง) ทางน้ำ และทางอากาศ ส่งผลให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของห่วงโซ่อุปทานของการผลิตหลายประเภท ทั้งด้านอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว จึงต้องมีวิสัยทัศน์การพัฒนาที่จะส่งเสริมการเป็น Gateway ที่มีทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพในการเชื่อมต่อระหว่างภายในกับภายนอก เป็นพื้นที่รวบรวมและกระจายบุคคล สินค้า วัฒนธรรม และองค์ความรู้ที่เหมาะสมและก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มให้กับหน่วยธุรกิจในพื้นที่ อีกทั้งต้องมีความเป็นเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ และความประทับใจครั้งแรกของผู้เยี่ยมชมที่มีต่อประเทศที่จะต้องได้รับการยอมรับในระดับสากลอีกด้วย โดยกรุงเทพฯ จะต้องมีความเป็น Gateway ทั้งด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และการบริหารจัดการ

กรุงเทพฯ มีความเป็น Gateway ของประเทศไทยที่เชื่อมโยงไปสู่หลายระดับพื้นที่ ตั้งแต่ระดับกลุ่มประเทศอินโดจีน ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ระดับทวีปเอเชีย-โอเชียเนีย ไปจนถึงระดับโลก

ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน กรุงเทพฯ จะได้รับการพัฒนาให้เป็น "ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านการขนส่งและสื่อสาร" ซึ่งโดยปกติแล้ว กิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีความเป็น Gateway จะเป็นการผลิตขั้นสุดท้ายที่พึ่งพาวัตถุดิบที่ผลิตขึ้นต้นและขึ้นกลางมาจากพื้นที่ที่อยู่ห่างจากประตูเชื่อมต่อออกไป และจะมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมและกระจายสินค้า เพื่อให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถส่งถ่ายได้อย่างประหยัดสะดวก และตรงกับความต้องการของตลาด ดังนั้น การพัฒนาด้านกายภาพของกรุงเทพฯ ในแง่ประสิทธิภาพของการเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับพื้นที่อื่นๆ ในโลก จึงมุ่งพัฒนาให้มีโครงสร้างพื้นฐานทั้งด้านการคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างสะดวก ประหยัด และรวดเร็ว แต่ด้วยข้อจำกัดของกรุงเทพฯ ที่มีขนาดพื้นที่สำหรับระบบโครงสร้างพื้นฐานน้อยกว่ามหานครแห่งอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสัดส่วนพื้นที่ถนนต่อพื้นที่เมืองทั้งหมด ซึ่งกรุงเทพฯ มีสัดส่วนพื้นที่ถนนเพียงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับพื้นที่เมืองทั้งหมด ในขณะที่มหานครโตเกียวมีสัดส่วนพื้นที่ถนนร้อยละ 23 และมหานครนิวยอร์กมีพื้นที่ถนนร้อยละ 38 เมื่อเทียบกับพื้นที่เมืองทั้งหมด

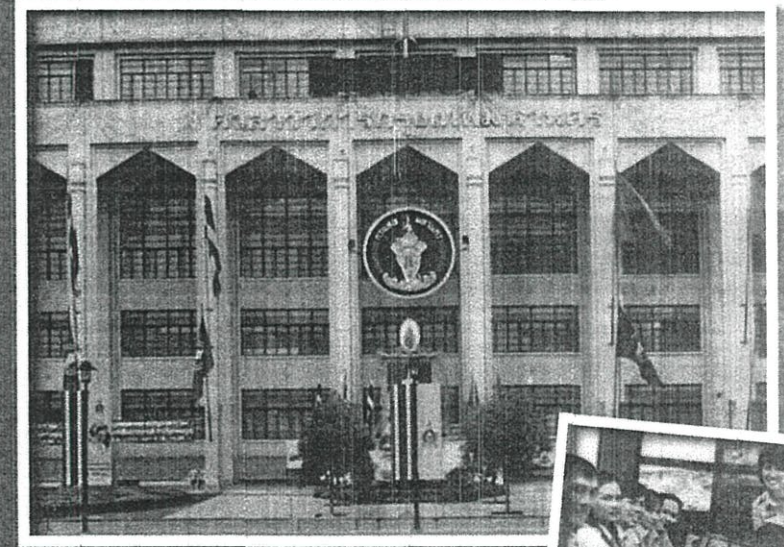
ด้วยข้อจำกัดดังกล่าว กรุงเทพฯ จึงต้องมีการพัฒนาในรูปแบบที่ต้องการใช้ขนาดพื้นที่เพื่อการวางโครงสร้างพื้นฐานไม่มากนัก แต่ยังคงมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนและหน่วยธุรกิจต่างๆ ได้อย่างทัดเทียมกับมหานครแห่งอื่นๆ ด้วยการพัฒนาการขนส่งและคมนาคมระบบรางที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าและต้องการพื้นที่น้อยกว่าระบบถนน การรวมช่องทางของระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อลดความต้องการทางพื้นที่สะดวกในการบำรุงรักษา และสามารถกระจายสาธารณูปโภคต่างๆ ลงไปสู่พื้นที่แทนการรวมศูนย์ จึงมีความต้องการทางพื้นที่ที่ลดลง แต่มีประสิทธิภาพในการเข้าถึงและให้บริการสูงขึ้น รวมถึงการยกระดับการให้บริการให้ได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มปริมาณพื้นที่ที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถตอบสนองการผลิตในพื้นที่ Gateway

ส่วน Gateway ด้านสังคม จะมุ่งสู่การเป็น "ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านการศึกษา มหานครแห่งการเรียนรู้ สุขภาพ และวัฒนธรรม" เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม เทคโนโลยีวิชาการและองค์ความรู้ที่ประเทศไทยมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษอีกด้วย ดังนั้น กรุงเทพฯ จึงต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ในด้านต่างๆ ที่จะตอบสนองการผลิต การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวของประเทศและกลุ่มประเทศเป็นศูนย์กลางการค้าสินค้า วัสดุ และผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในพื้นที่ เพื่อตอบสนองกับการเป็นศูนย์กลางธุรกิจ การเงิน การธนาคาร และเทคโนโลยีของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และก้าวเป็น Gateway ทางสังคมมีความหมายไปถึงภาพลักษณ์ของประเทศ เนื่องจากเป็นจุดแรกที่ยูเอเอ็มเออีจะรับรู้และมีความประทับใจครั้งแรกกับประเทศไทย ดังนั้น กรุงเทพฯ จึงต้องมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับและมีมาตรฐานในระดับสากล และสะท้อนเอกลักษณ์ของประเทศไทยให้ชาวโลกได้รับทราบ โดยการออกแบบการต่างๆ ทั้งด้านผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ แผนงาน และโครงการที่จะส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เอกลักษณ์ของประเทศไทยไปสู่การรับรู้ของเวทีโลก

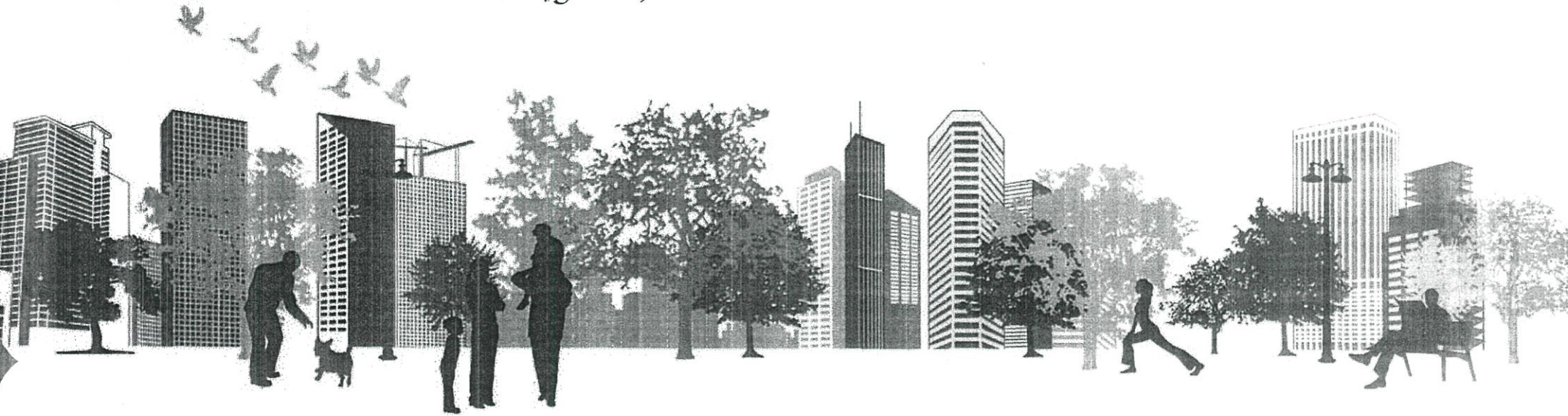
การสร้างความเป็น Gateway ทางเศรษฐกิจให้กับกรุงเทพฯ มีเป้าหมายสำคัญเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ให้กรุงเทพฯ เป็น "ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านเศรษฐกิจวิชาการ ธุรกิจการเงิน การท่องเที่ยว และการบริการ" โดยให้ความสำคัญกับการสร้างฐานเศรษฐกิจอยู่บนการค้าและวิจัยทางเทคโนโลยี การเป็นศูนย์กลางด้านการเงินการธนาคารในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีองค์ประกอบทางเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าของการเปลี่ยนมือของกระแสเงินตราในแต่ละครั้ง รวมถึงการสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีจุดขายเป็นทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติ และระบบนิเวศ รวมถึงการค้า การบริการต่างๆ ทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งในเชิงที่ตั้งและรูปแบบความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแล้ว กรุงเทพฯ ต้องมีความสามารถในการทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประเทศไทย ที่รวบรวมวิชาการและกระแสเงินตราจากพื้นที่อื่นๆ ในประเทศแล้วส่งต่อไปยังตลาดการเงินต่างๆ ทั่วโลก และในทางกลับกัน กรุงเทพฯ จะต้องทำหน้าที่เป็นหน้าด่านเพื่อรับวิชาการและกระแสเงินตราจากพื้นที่ต่างๆ ในโลก แล้วกระจายออกไปยังพื้นที่อื่นๆ ในประเทศอย่างเหมาะสม ภายใต้หลักการของการกระจายอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

กรุงเทพฯ เป็น Gateway ทางด้านการบริหารจัดการ มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาให้กรุงเทพฯ มหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของมหานครระดับโลกเป็น "ศูนย์กลางของบริการมหานครเพื่อประชาชน" และการจัดการมหานคร เนื่องจากความเป็นมหานครของประเทศไทย ไม่ได้มีเพียงแต่ในขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ เท่านั้น แต่กินพื้นที่ไปถึงจังหวัดปริมณฑลที่มีอาณาเขตต่อเนื่องกับกรุงเทพฯ ซึ่งจังหวัดเหล่านี้มีมีการบริหารจัดการโดยผ่านรัฐบาลกลาง ด้วยรูปแบบการบริหารงานที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการพัฒนาและจัดการ ซึ่งควรมีการจัดตั้งองค์กรที่สามารถบูรณาการการบริหารจัดการที่มีรูปแบบแตกต่างกันให้สามารถประสานงานได้อย่างเหมาะสม โดยมีกรุงเทพฯ มหานครเป็นเจ้าภาพและนำการพัฒนาหลักในสวนด้านนี้มางานดังกล่าว

กรุงเทพฯ
จะต้องทำหน้าที่เป็นหน้าด่าน
เพื่อรับวิชาการและกระแสเงิน
จากพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก
แล้วกระจายออกไปยังพื้นที่อื่นๆ
ในประเทศอย่างเหมาะสม
ภายใต้หลักการของการกระจาย
อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

การเป็นเมือง ที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green)

ในปัจจุบัน เมืองขนาดใหญ่ต่างๆ ทั่วโลกได้หันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างสมดุล ภายใต้หลักการ Green ซึ่งหมายถึงการพัฒนาเมืองในทิศทางที่ให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่ดีควบคู่ไปกับการผลิต และการค้า การบริการที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง และในขนาดสภาพแวดล้อมที่ดีของเมืองจะกลายมาเป็นข้อได้เปรียบในเชิงของการตลาด เนื่องจากผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อราคาสินค้าหรือบริการควบคู่ไปกับความสนใจกับผลกระทบต่อกระบวนการผลิตของสินค้าหรือบริการนั้นๆ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอีกด้วย ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวจะทำให้เมืองที่มีการผลิตและการค้า การบริการในรูปแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน

ในอดีตกรุงเทพฯ เคยเป็นเมืองที่ได้รับการยกย่องเรื่องคุณภาพสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติในฐานะ “เมืองเวนิสตะวันออก” แต่ในปัจจุบันกลับกลายเป็นเมืองที่มีปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากเกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด มุ่งใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อตอบสนองพัฒนาการทางเศรษฐกิจอย่างเต็มที่ แต่ไม่สามารถพัฒนากระบวนและมาตรการด้านการอนุรักษ์และปกป้องสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติได้อย่างทันสถานการณ์ พื้นที่ของการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบเมืองและกิจกรรมที่ต้องการพื้นที่พิเศษ จึงขยายตัวไปในพื้นที่ที่มีคุณค่าด้านการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม โดยไม่ได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับผลกระทบอันเกิดจากการใช้ประโยชน์ที่ดินและกิจกรรมเหล่านั้น ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่ำลง กรุงเทพฯ ในอนาคตจึงต้องพัฒนาภายใต้หลักการ Green ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการ

กรุงเทพฯ
ในอนาคตจึงต้องพัฒนา
ภายใต้หลักการ Green
ทั้งด้านกายภาพ
เศรษฐกิจ สังคม
และการบริหารจัดการ

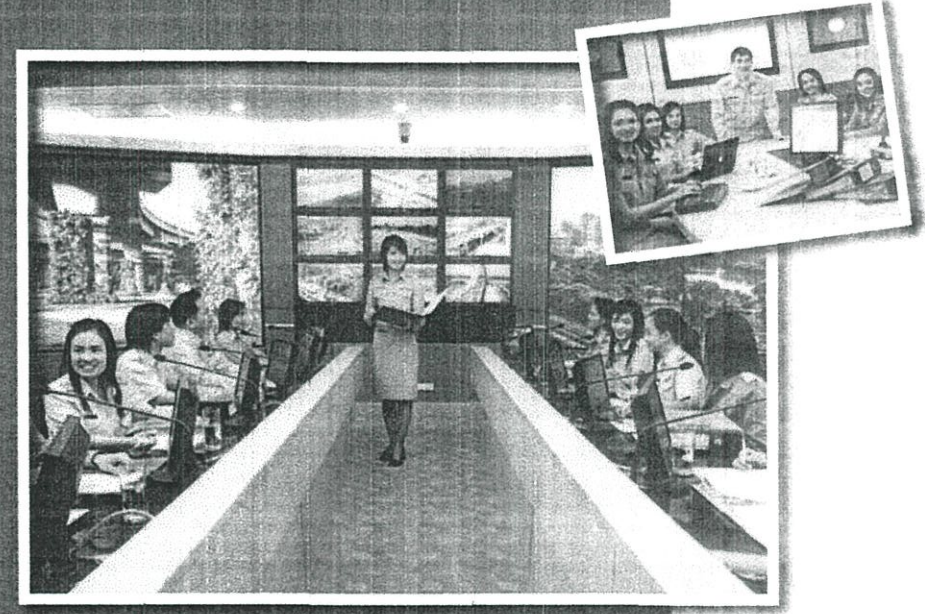
ทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน กรุงเทพฯ จะต้องมีความเป็น Green City คือเป็น "เมืองแห่งสิ่งแวดล้อม" โดยผ่านมาตรการเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของกรุงเทพฯ ด้วยมาตรการ 2 แนวทาง ได้แก่ มาตรการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว กับมาตรการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมาตรการด้านการแก้ปัญหา มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เสื่อมโทรมไปแล้วให้กลับมาอยู่ในระดับมาตรฐานของการเป็นเมืองที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ส่วนมาตรการด้านการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากทิศทางการพัฒนา กรุงเทพฯ ในอนาคต

การพัฒนาด้านสังคม วัฒนธรรม เพื่อรองรับหลักการ Green คือการสร้าง "เมืองแห่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม" ด้วยการส่งเสริมให้มีสภาพสังคมที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่มีความหลากหลายอีกด้วย

ส่วนการพัฒนาตามหลักการ Green ในแง่ของเศรษฐกิจ จะต้องให้ความสำคัญกับ "ระบบเศรษฐกิจพอเพียง" ซึ่งในระดับพื้นที่แบบเมือง ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงการพัฒนาสาขาการผลิตที่ท้องถิ่นมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษให้กลายเป็นสินค้าที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยมุ่งส่งเสริมการพัฒนาสาขาการผลิตที่ใช้ทรัพยากร และความเชี่ยวชาญเฉพาะของท้องถิ่นเป็นหลัก เนื่องจากสาขาการผลิตเหล่านั้นมักจะเป็นสาขาที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นเอง และมีความชำนาญในการผลิตทำให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง ก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในท้องถิ่น ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นด้วยการแลกเปลี่ยนกันในท้องถิ่น ด้วยแนวทางดังกล่าว ภารกิจสำคัญของกรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการกำหนดสาขาการผลิตที่ท้องถิ่นมีความเชี่ยวชาญเฉพาะและมีความสามารถที่จะแข่งขันได้ในระดับสากล แล้วส่งเสริมให้เกิดการผลิตที่มีมาตรฐานที่ดี รวมถึงการประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการตลาดให้กับตัวสินค้า

นอกจากนี้ ความหมายของหลักการ Green ยังหมายถึงความรุ่งเรืองในรูปแบบของ "เมืองแห่งการบริหารจัดการที่ดี" ซึ่งกรุงเทพฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและหน่วยงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และคุ้มกับต้นทุนทั้งด้านบุคลากรและเครื่องมือสนับสนุน สามารถให้บริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการเป็นชุมชนน่าอยู่ยิ่งขึ้นได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ เพื่อให้มีบริการพื้นฐานที่ดีมารองรับการพัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค โดยที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่สะดวก ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการขอรับบริการ มีการบูรณาการภารกิจให้บริการเพื่อให้สามารถให้บริการและด้วยความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทันสถานการณ์

กรุงเทพฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและหน่วยงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และคุ้มกับต้นทุนทั้งด้านบุคลากรและเครื่องมือสนับสนุน

การเป็น

ชุมชนน่าอยู่ (Good Life)

หลักการของชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนอีกประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์คือสินทรัพย์สำคัญของการพัฒนาชุมชนเมือง ซึ่งจะให้ความสำคัญกับความสะอาด สะดวก สวยงาม และปลอดภัยของเมืองและประชาชน โดยส่งเสริมสุขอนามัยของประชาชนทั้งด้านการแก้ไขและป้องกันความสะอาดในการเดินทางและการขนส่งสินค้า สามารถใช้บริการสาธารณะต่างๆ ได้อย่างสะดวกและเหมาะสม มีความสวยงามด้านทัศนียภาพและสุนทรียภาพ และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสำหรับกรุงเทพฯ ซึ่งมีประชากรทั้งทำงานและพักอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ความหนาแน่นประชากรสูงทั้งในเวลากลางวันและกลางคืน ส่งผลให้บริการพื้นฐานบางประเภทยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและหน่วยงานรัฐฯ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานในบางพื้นที่ ดังนั้น การพัฒนากรุงเทพฯ ตามหลักการ Good Life จึงต้องดำเนินการทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการเพื่อให้มีบริการพื้นฐานอย่างเพียงพอที่เอกชนและประชาชนจะนำบริการพื้นฐานเหล่านั้นไปพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างสังคมที่มีความเป็นอยู่ที่ดีและเป็นทรัพยากรพื้นฐานในการผลิต การค้า และการบริการที่มีต้นทุนต่ำ เนื่องจากมีการให้บริการของสินค้ากลางที่มีความประหยัดและมีประสิทธิภาพ

ชุมชนที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะต้องเป็น “เมืองสวยงาม มีชีวิตชีวา และสะดวก” โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ตอบสนองการเป็นชุมชนแบบมีชีวิตชีวาอยู่ตลอดเวลา (Lively Community) เพื่อให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพในพื้นที่และเวลาที่แต่ละกิจกรรมต้องการ ดังนั้น กรุงเทพฯ จะเป็นชุมชนเมืองที่มีชีวิตตลอด 24 ชั่วโมง มีกิจกรรมสามารถทำได้ในเวลาที่เหมาะสมกับลักษณะของแต่ละกิจกรรม โดยมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับอย่างเพียงพออยู่ตลอดเวลา และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการได้อย่างหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่มบุคคล สถานที่ และเวลาได้โดยไม่ต้องลงทุนเพิ่มเติมมากนัก

กรุงเทพฯ จะเป็นชุมชนเมืองที่มีชีวิตตลอด 24 ชั่วโมง มีกิจกรรมสามารถทำได้ในเวลาที่เหมาะสมกับลักษณะของแต่ละกิจกรรม โดยมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับอย่างเพียงพออยู่ตลอดเวลา

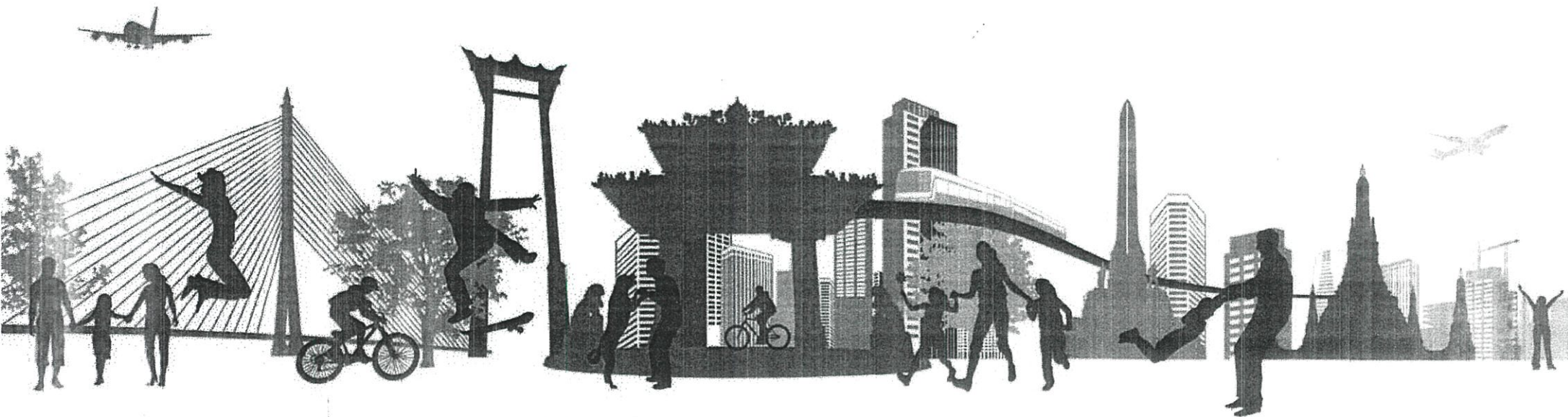
ทางด้านสังคม กรุงเทพฯ จะต้องเป็น "ครอบครัวและชุมชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัย" ด้วยการมีสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long Learning) เนื่องจากสภาพแวดล้อมแบบมหานครที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไปตามกระแสทางเศรษฐกิจและสังคมของโลก ส่งผลให้ประชาชนต้องการองค์ความรู้ในแต่ละช่วงชีวิตและแต่ละยุคสมัยที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้กับทุกกลุ่มอายุเพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสของการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ไม่เกิดปัญหาอันเกิดจากการที่มนุษย์มีทัศนคติและความรู้ไม่สอดคล้องกับความต้องการแห่งยุคสมัย และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จำเป็นที่จะต้องมีสภาพทางสังคมที่อบอุ่นและมีความสุข (Warm and Happy Society) ซึ่งจะส่งเสริมความเข้มแข็งของสังคมในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน ย่าน ส่วนของเมือง ไปจนถึงระดับเมือง ให้แต่ละหน่วยของชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถเป็นหลักแนวทางปฏิบัติทางสังคมและจิตใจให้กับสมาชิกในสังคม อีกทั้งยังต้องส่งเสริมให้เป็นสังคมที่สามารถยอมรับในความเห็นและทัศนคติที่แตกต่างกันได้ รวมถึงการมีสังคมที่มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินสูง มีการป้องกันการเกิดความไม่ปลอดภัย และเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินในกรณีสุดท้าย ก็สามารถประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเข้าแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียทางบุคคลและเสียหายทางเศรษฐกิจได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนมีผลโดยตรงกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ควรจะเป็น "ชุมชนที่ประชาชนมีโอกาสทางเศรษฐกิจที่เปิดกว้างและหลากหลาย" เนื่องจากการผลิตแบบมหานครประกอบด้วยหน่วยธุรกิจย่อยๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว ระบบเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ จะสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องเสริมสร้างโอกาสในการประกอบการของท้องถิ่น (Civic Opportunity) โดยให้หน่วยงานภาครัฐทำหน้าที่จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาตามวิสัยทัศน์ของความเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนไว้ให้พร้อม และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาใช้ทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานเหล่านั้นเพื่อพัฒนาไปตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของตนเอง โดยกรุงเทพฯ ให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้และทรัพยากรสาธารณะต่างๆ ที่เหมาะสม ทั้งถึง และเป็นธรรม ด้วยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะทำให้ประชาชนแต่ละคนมีโอกาสในการพัฒนาในทิศทางที่ตนเองถนัด โดยต่อยอดจากโครงสร้างพื้นฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาเอาไว้ให้

การสร้างความคุณภาพชีวิตที่ดีในแง่ของการบริหารจัดการ คือ การส่งเสริม "การมีส่วนร่วมของประชาชน" โดยจัดให้มีการบริหารจัดการงานภาครัฐที่โปร่งใส จึงกรุงเทพมหานครจะต้องมีการปฏิรูปโครงสร้างที่โปร่งใส มีข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้ ตั้งแต่ระดับนโยบาย แผนงาน ไปจนถึงระดับโครงการ ซึ่งสามารถทำได้โดยผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดเอาความต้องการของประชาชนเป็นศูนย์กลาง ประชาชนทุกระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอาชีพ จะต้องได้จับโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกรุงเทพฯ อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ตั้งแต่การกำหนดนโยบายไปจนถึงตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ซึ่งจะทำให้การพัฒนามากรุงเทพฯ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพในทุกชั้นตอน และช่วยป้องกันปัญหาความขัดแย้งหรือไม่เห็นชอบต่อแนวทางการพัฒนาได้อีกด้วย

ประชาชนทุกระดับการศึกษา
ระดับรายได้ และอาชีพ
จะต้องได้รับโอกาส
ที่จะเข้ามามีส่วนร่วม
ในการบริหารจัดการ
กรุงเทพฯ อย่างทั่วถึง
และเท่าเทียมกัน

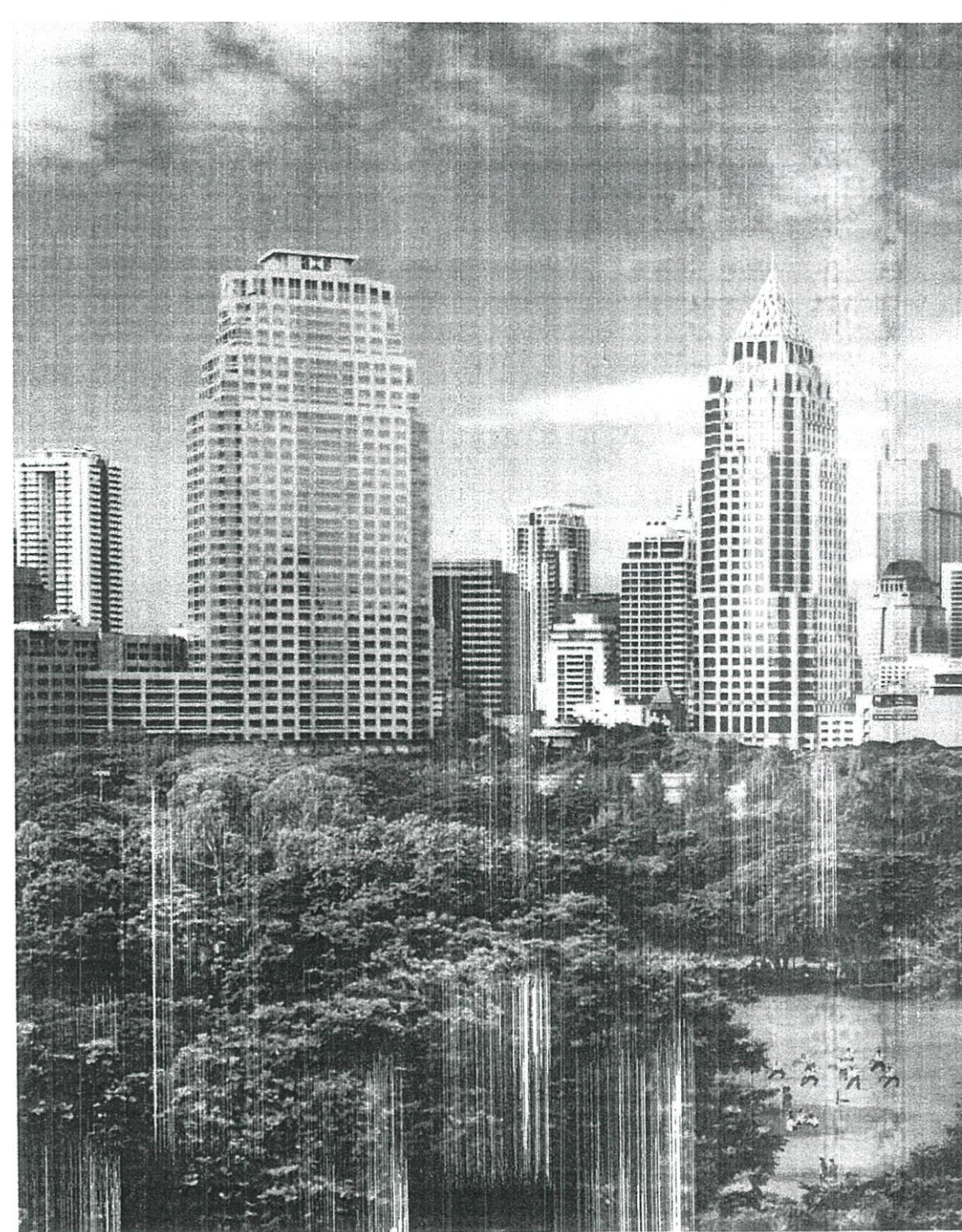

แนวคิดหลัก ของแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร 12 ปี เพื่อมุ่งสู่ “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

- ◆ พัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ครบวงจร เชื่อมต่อใจกลางเมืองสู่ชานเมืองและภูมิภาครอบด้าน
- ◆ พลิกโฉมให้กิจการพัฒนาชุมชนชนเมืองกรุงเทพฯ
- ◆ พัฒนานโยบายส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาด้านการศึกษา
- ◆ ส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
- ◆ สร้างความสมดุลระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม
- ◆ ส่งเสริมให้คนกรุงเทพฯ มีสุขภาพดี มีครอบครัวอบอุ่น
- ◆ ส่งเสริมสวัสดิการพื้นฐานทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพฯ
- ◆ พัฒนาระบบบริหารงานของกรุงเทพมหานคร โดยเน้นให้เกิดธรรมาภิบาล
- ◆ การมีส่วนร่วมจากประชาชนและทุกภาคส่วน เพื่อเป็นต้นแบบการบริหารมหานคร

	มิติด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	มิติด้าน สังคม วัฒนธรรม	มิติด้าน เศรษฐกิจ	มิติด้าน การบริหาร
ศูนย์กลาง ภูมิภาค (Gateway)	ศูนย์กลาง ของภูมิภาค ด้านการขนส่ง และการสื่อสาร	ศูนย์กลาง ของภูมิภาค ด้านการศึกษา มหานคร แห่งการเรียนรู้ สุขภาพ และวัฒนธรรม	ศูนย์กลาง ของภูมิภาค ด้านเศรษฐกิจ วิทยาการ ธุรกิจการเงิน การท่องเที่ยว และการบริการ	ศูนย์กลาง ของบริการมหานคร เพื่อประชาชน และการจัดการ มหานคร
ยั่งยืน เท่าเทียม โปร่งใส (Green)	เมืองแห่ง สิ่งแวดล้อม	เมืองแห่ง เอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรม	วิถีชีวิตพอเพียง	เมืองแห่งการบริหาร จัดการที่ดี
สวยงาม ปลอดภัย น่าอยู่ เข้มแข็ง มีความสุข (Good Life)	เมืองสวยงาม มีวิถีชีวิต สะดวก	ครอบครัว และชุมชน อยู่ดีมีสุข ปลอดภัย	ประชาชนมีโอกาส ทางเศรษฐกิจ	การมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน

การกำหนดวิสัยทัศน์ได้ก่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนามนฑนพื้นฐานที่จะทำให้วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้
เป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ฉะนั้น การที่กรุงเทพฯ จะเป็น "มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน" ได้จริงในทุกๆ มิติภายใน
ระยะเวลาที่กำหนดคือ 12 ปี ยังต้องอาศัยการกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมคู่ขนานไปด้วยเพื่อช่วยผลักดัน
ให้การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม

◆ บทที่ 3 : 5 ยุทธศาสตร์หลัก เพื่อความยั่งยืน

การพัฒนาเพื่อใหักรุงเทพฯ เป็นมหานครนำอย่างยั่งยืน เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เอเซียตะวันออกเฉียงใต้ มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และประชาชนอยู่ดีมีสุข จะเกิดขึ้นได้จาก การดำเนินการ 5 ยุทธศาสตร์หลัก อันเป็นการวางแผนงานสู่การปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ภายใต้การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในกรอบระยะเวลาที่ต้องการ เพื่อประกอบการวางแผนการใช้ทรัพยากร ที่ประหยัดและบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา

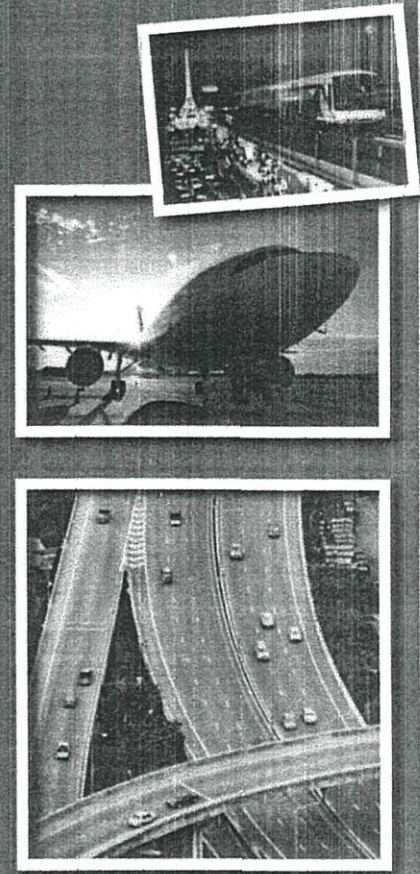
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค (Strengthening Infrastructure for Regional Mega-City) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งความเป็นมหานครระดับโลก (Gateway) ในมิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่มุ่งเป็น "ศูนย์กลางของภูมิภาคด้านการขนส่งและการสื่อสาร" ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อใหักรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยทำหน้าที่เป็นจุดเชื่อมโยงเพื่อรวบรวมและกระจายวัตถุดิบ สินค้า กระแสเงิน บุคลากร และองค์ความรู้ระหว่างเมืองสำคัญต่างๆ ในโลกกับเมืองต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยผ่านกรุงเทพฯ ที่มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ เหมาะสมต่อการเป็นศูนย์กลางของการขนส่งและการสื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ (Developing Strong Economy and Knowledge-based Society) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งความเป็นมหานครระดับโลก (Gateway) ในมิติด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจ โดยเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจวิชาการ ธุรกิจการเงิน การท่องเที่ยว และการบริการ ที่เป็นแหล่งการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทในการพัฒนา และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่น มาเป็นฐานในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม (Striving for Green Bangkok) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งการเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green) ในการเป็นเมืองแห่งสิ่งแวดล้อม และวิสัยทัศน์แห่งการเป็นเมืองน่าอยู่ (Good Life) ในการเป็นเมืองสวยงาม มีชีวิตชีวา และสะดวก ที่มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ให้บริการพื้นฐานต่างๆ ที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับระดับรายได้ของแต่ละกลุ่มบุคคล โดยมีการกระจายบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในแง่ของการกระจายตัวในเชิงพื้นที่และประเภทของการให้บริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Providing Good Quality of Life in Cultural Mega-City) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์แห่งการเป็นเมืองที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Green) ในการเป็นเมืองแห่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และการเป็นเมืองที่มีวิถีชีวิตพอเพียง และวิสัยทัศน์แห่งการเป็นชุมชนน่าอยู่ (Good Life) ในการเป็นเมืองที่ครอบครัวและชุมชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัย และการเป็นเมืองที่ประชาชนมีโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยการพัฒนาในแนวทางที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ท้องถิ่น ทั้งในบริบทระดับชุมชน ย่าน เมือง ภาค และประเทศ เพื่อเป็นจุดสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ และเป็นต้นแบบแห่งการพัฒนามหานครในรูปแบบนำอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management) เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองมิติด้านการบริการในทุกวิสัยทัศน์ ด้าน Gateway ให้เป็นศูนย์กลางของบริการมหานครเพื่อประชาชนและการจัดการมหานคร ด้าน Green ให้เป็นเมืองแห่งการบริหารจัดการที่ดี และด้าน Good Life ให้เป็นเมืองที่มีการพัฒนาที่มีพื้นฐานอยู่บนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นการกิจหลักของกรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการกรุงเทพฯ ให้พัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกระแสการพัฒนาของโลก

การพัฒนาเพื่อใหักรุงเทพฯ เป็นมหานครนำอย่างยั่งยืน เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค เอเซียตะวันออกเฉียงใต้ และประชาชนอยู่ดีมีสุข จะเกิดขึ้นได้จาก การดำเนินการ 5 ยุทธศาสตร์หลัก

สู่ผู้นำการเชื่อมโยงภูมิภาคอย่างบูรณาการ : ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค (Strengthening Infrastructure for Regional Mega-City)

ด้วยความได้เปรียบในเชิงตำแหน่งที่ตั้งและรูปแบบการพัฒนาจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้กรุงเทพฯ มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับภาค ระดับประเทศ ไปจนถึงระดับภูมิภาคระหว่างประเทศ แต่แนวทางการพัฒนาดังกล่าวส่งผลให้เกิดการพัฒนาขยายตัวในพื้นที่ชานเมืองตามแนวเส้นทางคมนาคมสายหลัก ส่วนพื้นที่กลางเมืองมีความเสื่อมโทรม จำนวนประชากรลดลง รวมทั้งมีความเป็นเมืองโคตเคี้ยวสูง อ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ส่วนในระดับท้องถิ่น หน่วยงานการวางแผนของกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับเดียวกับหน่วยงานปฏิบัติการ ทำให้เกิดปัญหาการเรียงลำดับการบริหารจัดการพัฒนาเมืองและการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพฯ มีจุดแข็งในด้านการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะและการก่อสร้างและบำรุงรักษาโครงข่ายถนนที่มีระบบการบริหารงบประมาณของตนเอง เจือต่อการจัดสรรงบประมาณต่อโครงการที่มีลำดับความสำคัญสูง ผู้บริหารให้ความสำคัญแก่ภารกิจหลักนี้ซึ่งเป็นที่มาของความรับผิดชอบโดยตรงของราชการส่วนท้องถิ่นที่รองรับการที่กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางการขนส่งและการลงทุน อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานด้านจราจรและการขนส่งของกรุงเทพฯ ขาดความเชื่อมโยงและความสอดคล้องในการแก้ปัญหาในภาพรวม เนื่องจากกรุงเทพฯ ไม่มีแผนแม่บทด้านการจราจรและขนส่ง การปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานครมีความล่าช้าเนื่องจากมีระเบียบและขั้นตอนมาก ยิ่งไปกว่านั้น ภาครัฐมีหน่วยงานที่ดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพฯ มีภารกิจที่ซ้ำซ้อนหรือคล้ายคลึงกัน และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่จะต้องประสานงาน ทำให้การดำเนินโครงการของกรุงเทพมหานครไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด เนื่องจากไม่มีเจ้าภาพหลักเป็นผู้ประสานงาน

แนวทางในการพัฒนากรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปีข้างหน้า จะจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนศักยภาพของการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจะพัฒนาในประเด็นหลัก 2 ประเด็นยุทธศาสตร์ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบจราจร

ประเด็นยุทธศาสตร์ "การพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้อำนวยความสะดวกการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการขนส่งและสื่อสารของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยยึดเอาผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 เป็นหลัก ซึ่งผังเมืองรวมฉบับดังกล่าวได้กำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินของกรุงเทพมหานครในอีก 20 ปีข้างหน้า ให้มีการพัฒนาไปตามเส้นทางคมนาคมสายหลักในลักษณะของศูนย์กลางพาณิชย์กรรมลำดับคีย์ต่างๆ โดยมีกลยุทธ์หลักดังนี้

✦ **พัฒนาพื้นที่ศูนย์กลางหลักและศูนย์กลางรองตามที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร** โดยจะใช้ศูนย์กลางพาณิชย์กรรมลำดับคีย์ต่างๆ เป็นตัวนำในการพัฒนาพื้นที่ด้วยหลักการสมดุลระหว่างแหล่งงานกับที่พักอาศัย (Jobs-Housing Balance) ด้วยการให้พื้นที่ที่มีระดับการเข้าถึงดีเป็นย่านพาณิชย์กรรมและพื้นที่โดยรอบเป็นที่พักอาศัย เพื่อให้แต่ละศูนย์กลางสามารถให้บริการภายในพื้นที่ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในระดับหนึ่ง ซึ่งจะให้ความสำคัญกับศูนย์กลางที่มีการเข้าถึงอย่างมีประสิทธิภาพเป็นลำดับแรก และจัดให้มีการเชื่อมโยงระหว่างศูนย์กลางพาณิชย์กรรมต่างๆ เข้าด้วยกันให้เป็นโครงข่ายของระบบศูนย์กลางที่สามารถส่งต่อการค้าและการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

✦ **ปรับปรุงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร** โดยผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 จะต้องทำการปรับปรุงใน พ.ศ. 2554 เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการเป็นชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนและสถานการณ์ต่างๆ ของมหานครที่ไม่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ของเหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งยังเป็นโอกาสที่จะนำแนวความคิดของการวางแผนพัฒนากรุงเทพฯ แบบบูรณาการร่วมกับจังหวัดอื่นๆ ในเขตปริมณฑลเข้ามาประกอบในผังเมืองรวมฉบับต่อไปด้วย

✦ **จัดรูปที่ดินในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา** เนื่องจากกรุงเทพฯ ยังมีที่ว่างบริเวณใกล้ศูนย์กลางเมืองที่ยังไม่ได้พัฒนาอย่างเหมาะสมกับมูลค่าของที่ดินอยู่เป็นจำนวนมาก สาเหตุประการหนึ่งมาจากปัญหาของรูปทรงของที่ดินที่ไม่เหมาะสมกับการพัฒนา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่เกษตรมาสู่พื้นที่แบบเมือง ทำให้แปลงที่ดินจำนวนมากไม่มีการเข้าถึงและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สอดคล้องกับศักยภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่กำหนดไว้ในผังเมืองรวม กรุงเทพมหานครจึงต้องทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางและผู้กระตุ้นให้เกิดการจัดรูปที่ดินในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการพัฒนาเมืองให้สามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต

✦ **บูรณาการแผนพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการกับการพัฒนาเมืองตามผังเมืองรวมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับภาคมหานคร** โดยการผลักดันให้เกิดองค์การพัฒนาคทมมหานคร ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าภาพทำหน้าที่ประสานการพัฒนา กับหน่วยงานระดับรัฐบาลและจังหวัดในเขตปริมณฑล เนื่องจากขอบเขตของมหานครมีขนาดใหญ่กว่าและขอบเขตการปกครองของกรุงเทพฯ ยังขยายเข้าไปในเขตจังหวัดปริมณฑล ส่งผลให้เกิดความต้องการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งภาคมหานครและมีการวางแผนร่วมกันเพื่อให้เกิดเอกภาพในการพัฒนาต่อไป

ส่วนประเด็นยุทธศาสตร์ "การพัฒนาระบบการจราจรให้มีความคล่องตัวและมีระบบขนส่งสาธารณะที่หลากหลาย" มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเดินทางอย่างสะดวกและปลอดภัย โดยให้ความสำคัญกับการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะบนรางควบคู่ไปกับการเพิ่มพื้นที่ถนนและจัดจราจรความเร็วเฉลี่ยของการเดินทางให้ใกล้เคียงกับมาตรฐานสากล อีกทั้งยังมุ่งลดปริมาณการเกิดอุบัติเหตุเพื่อให้เกิดการสัญจรอย่างปลอดภัยมากขึ้นด้วย โดยมีกลยุทธ์การพัฒนาดังนี้

✦ **พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะแบบบูรณาการที่เอื้อภาพเชื่อมโยงระหว่างระบบหลักและระบบรอง** และการเชื่อมโยงระหว่างกรุงเทพฯ กับปริมณฑล ซึ่งมีเป้าหมายให้ระบบขนส่งสาธารณะบนรางเป็นระบบการเดินทางหลัก และมีระบบขนส่งบนถนนที่นำหน้าที่เป็นระบบรอง และพัฒนาให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างระบบหลักกับระบบรองอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังต้องเชื่อมโยงกับระบบขนส่งทั้งในระดับภาคมหานครและระดับประเทศ ที่จะทำให้การเชื่อมโยงของห่วงโซ่ปทานในการผลิตมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะทำให้สัดส่วนของการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 45 ทำให้ต้นทุนการขนส่งลดลง

✦ **พัฒนาโครงข่ายถนนเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม** โดยอาศัยการเชื่อมโยงระหว่างถนนสายหลักกับถนนสายรอง และให้มีพื้นที่ถนนที่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.35 เป็นการพัฒนาระบบขนส่งและคมนาคมให้ครอบคลุมเป็นโครงข่ายที่มีประสิทธิภาพ สามารถส่งต่อการเดินทางจากพื้นที่ย่อยไปสู่พื้นที่หลักและในทางกลับกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ทางสังคมที่ระลอกไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างสะดวก

✦ **พัฒนาระบบการจราจรให้มีความคล่องตัวและปลอดภัย** รองรับภารกิจของการเป็นศูนย์กลางภูมิภาค ด้วยการเพิ่มความเร็วเฉลี่ยในทุกเขตพื้นที่และลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุลงร้อยละ 2 ต่อปีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การสัญจรเชื่อมโยงระหว่างกันของหน่วยธุรกิจทั้งในและต่างประเทศเป็นไปอย่างสะดวกและมีความปลอดภัยสูงขึ้น ช่วยลดต้นทุนของการผลิตในส่วนที่เป็นความเร่งและค่าระเกะ ความเสียหายลง

แนวทางในการพัฒนา
กรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปี
ข้างหน้าจะจัดเตรียม
โครงสร้างพื้นฐาน
เพื่อสนับสนุนศักยภาพ
ของการเป็นศูนย์กลางของ
ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

กล้าแข็งสู่การแข่งขันทางเศรษฐกิจวิทยาการ : ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทัน การแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ (Developing Strong Economy and Knowledge-based Society)

กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การค้า พาณิชยกรรม เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการลงทุนของ ประเทศไทย การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของกรุงเทพฯ อยู่ในรูปแบบของการพัฒนาเศรษฐกิจเมืองที่มีการเชื่อมโยงกัน ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชน อีกทั้งยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นเมืองนำเที่ยว อันดับ 1 ของเอเชีย ใน พ.ศ. 2551 (จากการสำรวจของนิตยสาร Travel + Leisure ของประเทศสหรัฐอเมริกา) ดังนั้น กรุงเทพมหานครในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีภาระในการผลักดันศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน ให้เป็นศูนย์กลางส่งเสริมเศรษฐกิจกรุงเทพฯ อย่างครบวงจรต่อไป

ยุทธศาสตร์ "พัฒนาศักยภาพเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจ" มุ่งตอบสนองวิสัยทัศน์ของการเป็น ศูนย์กลางภูมิภาค ทั้งในมิติด้านสังคม วัฒนธรรม และมีขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพ ทางสังคมและเศรษฐกิจของมหานครเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจวิทยาการ โดยมีกลยุทธ์หลักในการพัฒนา 5 กลยุทธ์ได้แก่

➔ ส่งเสริมผู้มีอาชีพหรือผู้มีความรู้ในด้านอาชีพให้เป็นผู้ประกอบการและพัฒนาไปสู่ธุรกิจ ขนาดเล็ก ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจจากหมู่บ้านที่สามารถต่อยอด และพัฒนาเป็นเครือข่ายการผลิตขนาดใหญ่ที่มีมั่นคงและยั่งยืนได้ โดยกรุงเทพมหานครทำหน้าที่ให้การ สนับสนุนองค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานทั้งด้านองค์ความรู้และการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเพื่อให้ ผู้มีความรู้ได้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการเอง ทั้งในลักษณะของการเป็นเจ้าของรายเดี่ยว หรือการรวมตัว กันในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งจะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของ กรุงเทพมหานครมีอัตราเพิ่มไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปีอย่างต่อเนื่อง

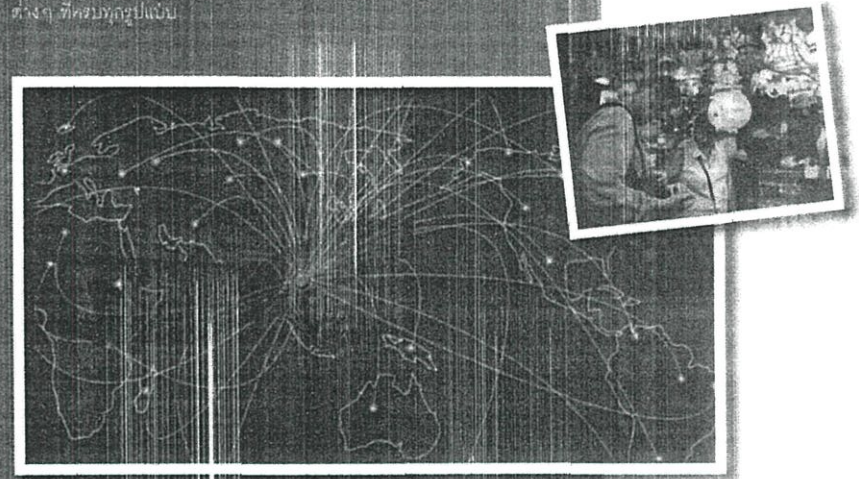
➔ ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ นำไปสู่การให้ตราผลิตภัณฑ์กรุงเทพมหานคร (Bangkok Brand) และสนับสนุนเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางทั้งภายในและต่าง ประเทศ เป็นการพัฒนาด้านมาตรฐานเพื่อให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งหน่วยธุรกิจขนาดเล็ก และขนาดกลางมักจะไม่มีความรู้และองค์ความรู้เพียงพอที่จะสร้างมาตรฐานให้ได้รับการยอมรับใน วงกว้าง กรุงเทพมหานครจึงควรรับหน้าที่เป็นผู้ส่งเสริมและประเมินคุณภาพของสินค้าและบริการ และสร้างความผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานเพื่อนำไปประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบต่อไป โดยมีเป้าหมายที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานภายใต้ตราผลิตภัณฑ์กรุงเทพมหานครให้ได้ ไม่น้อยกว่า 200 ผลิตภัณฑ์

➔ พัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเงิน การคลัง การลงทุน ในพื้นที่กรุงเทพฯ เพื่อสร้างฐาน ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจในกรุงเทพฯ โดยข้อมูลเหล่านั้นจะเป็นประโยชน์ ทั้งกับตัวผู้ผลิตเองในการจัดหาวัตถุดิบและลูกค้าที่มีความต้องการในตัวสินค้าและบริการ ส่วนผู้บริโภค ก็จะได้ประโยชน์จากการมีข้อมูลข่าวสารของผู้ผลิตอย่างถูกต้องและครบสมบูรณ์ ทำให้มีทางเลือก มากขึ้นในการเลือกสินค้าและบริการ อีกทั้งยังเป็นจุดให้บริการแบบครบวงจรที่ผู้ต้องการข้อมูลข่าวสาร ได้รับความสะดวก รวดเร็ว และได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน สามารถช่วยลดขั้นตอนในการทำธุรกิจลงได้ อย่างมาก ซึ่งผู้ให้บริการจะมีอัตราความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผู้มาใช้บริการทั้งหมด

➔ สร้างโอกาสและช่องทางประกอบการค้าหรือการลงทุนให้แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้ มีชีวิตประสพดี เพื่อให้ความมีและขีอมูลข่าวสารแก่ประชาชนใน เรื่องของโอกาสและช่องทางในการทำธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบการรายย่อยยังมี วิธีการประกอบแบบดั้งเดิม ตามการเอาตัวกันมา ไม่ได้มีการนำเอาองค์ความรู้ ทางธุรกิจเข้ามาสนับสนุน ทำให้ไม่ทราบถึงช่องทางในการประกอบการค้าหรือ ลงทุน กรุงเทพมหานครจึงควรให้การสนับสนุนด้วยการสร้างโอกาสและช่องทาง ในทางธุรกิจให้กับประชาชน ทั้งในรูปแบบทั้งวงจรมหานครของตนเอง และแบบ ที่กรุงเทพมหานครเป็นจุดกลางเพื่อเชื่อมระหว่างผู้ประกอบการกับกลุ่มลูกค้า

➔ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของกรุงเทพฯ สู่ความเป็นศูนย์กลาง ของการท่องเที่ยวมีภาค เป็นยุทธศาสตร์เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจาก การเป็น Gateway โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่อวัน ให้ได้ร้อยละ 5 ต่อปี และมีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี โดยการ สร้างแรงดึงดูดด้านการท่องเที่ยว ทั้งการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มนักท่องเที่ยว เป้าหมายรับทราบ การสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวให้กว้าง เพื่อให้เกิด มูลค่าเพิ่มในกรุงเทพฯ เพิ่มมากขึ้น โดยมีเป้าหมายให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลาง ของการท่องเที่ยวทุกประเภทและทุกระดับ เนื่องจากมีโครงสร้างที่จับต้องได้ รองรับนักท่องเที่ยวที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทั้งที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว ต่างๆ ที่ครบทุกประเภท

การพัฒนาด้วยเศรษฐกิจ ของกรุงเทพฯ อยู่ในรูปของ การพัฒนาเศรษฐกิจเมือง ที่มีการเชื่อมโยงกันระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชน

กรุงเทพมหานครมีนโยบายให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ และมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการการศึกษาทุกระดับและกลุ่มเป้าหมาย กรุงเทพฯ ให้บริการการศึกษาในหลายรูปแบบและหลายระดับ ทำให้กรุงเทพฯ เป็นศูนย์รวมความหลากหลายของการให้บริการการศึกษา มีเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียนที่มีชื่อเสียงของภาครัฐ เอกชน และโรงเรียนต้นแบบของกรุงเทพมหานครเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกรุงเทพมหานครมีงบประมาณสนับสนุนการให้บริการการศึกษาเพิ่มเติมจากรัฐบาล มีสถานศึกษาดังกระจายทั่วพื้นที่ 50 เขต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขากายภาพและการสาธารณสุข เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีโรงพยาบาลในสังกัด 9 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นวิทยาลัยแพทยศาสตร์ 1 แห่ง (วชิรพยาบาล) มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเกือบทุกสาขา มีการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านและแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาขา ซึ่งมีส่วนช่วยในการบริการและจัดการเรียนการสอนนักศึกษาแพทย์ อีกทั้งยังมีแผนการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกระดับและสนับสนุนการขยายเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับอุดมศึกษาและบัณฑิตศึกษาเฉพาะทางสู่ความเป็นเลิศในการพัฒนาเมือง โดยจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครเพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมหานคร โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ✦ จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการกรุงเทพมหานคร โดยให้มีย่อยอย่างน้อย 8 หลักสูตร เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการพัฒนามหานครอย่างยั่งยืน
- ✦ บริหารจัดการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ให้มีรูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
- ✦ ปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอนุบาล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดให้มีบริการอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพเข้าสู่ตลาดงานหรือศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ได้แก่

- ✦ พัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง เพื่อให้มีบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และจะนำไปสู่การเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระยะใกล้บ้าน ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามไปด้วย
- ✦ พัฒนาศักยภาพของครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอนุบาล เพื่อให้มีบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะให้บริการพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ✦ ส่งเสริมให้ผู้อยู่ในวัยเรียนมีโอกาสเข้าถึงบริการการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้มีประชาชนได้เข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างทั่วถึง
- ✦ ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีทางเลือกในการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาที่อยู่ในระยะการเดินทางที่เหมาะสมเพิ่มมากขึ้น
- ✦ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ทั้งสถาบันการศึกษาของกรุงเทพมหานคร รัฐบาล และเอกชน โดยวางแผนให้มีการกระจายตัวอย่างทั่วถึงและมีขอบเขตการให้บริการที่ไม่ซ้อนทับกัน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาอนุกรม เป็นการจัดการศึกษาอนุภาคบังคับ มุ่งเน้นการศึกษาในสาขาอาชีพเพื่อไปประกอบกิจการต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ผู้เข้าศึกษาสามารถนำไปพัฒนางานหรือนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องผ่านระเบียบแบบแผนการศึกษาคณะบังคับที่มีวิธีการศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับวิถีการประกอบอาชีพของกลุ่มเป้าหมาย โดยมีกลยุทธ์หลัก 2 กลยุทธ์ ได้แก่

- ✦ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพและการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนในกรุงเทพฯ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสพัฒนาความรู้และเทคนิคต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยได้อย่างเหมาะสม
- ✦ พัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านอาชีพของชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงสถานศึกษาในระยะใกล้ และมีรูปแบบการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการจัดการศึกษาอนุภาคบังคับเพื่อให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยได้มีโอกาสศึกษาในสาขาหรือประเด็นที่ตนเองมีความต้องการใช้ประกอบการดำรงชีวิต โดยมีกลยุทธ์หลัก 2 กลยุทธ์ ได้แก่

- ✦ ส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกเขตพื้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการกระจายบริการด้านการเรียนรู้ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก
- ✦ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัยและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายตามกระแสของสังคมพหุนิยม

วิถึประสานสุขอย่างมีคุณภาพ : ยุทธศาสตร์ที่ 3 พับนกรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม (Striving for Green Bangkok)

ในยุคโลกาภิวัตน์ ทุกประเทศล้วนมีการตื่นตัวด้านสิ่งแวดล้อม ประเทศที่พัฒนาแล้วจึงเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือ ทั้งด้านเทคนิคหรือเงินสนับสนุนเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามมลพิษจากแหล่งกำเนิดในประเทศนั้นๆ และผลักดันให้ทุกภาคส่วน (Stakeholders) ร่วมรับผิดชอบต่อมลพิษที่ก่อขึ้นแทนที่รัฐจะต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว (Sole Respondent) ส่งผลให้ประชาชนมีความตื่นตัวต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีการเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตและพฤติกรรม ปัจจุบันมีการผลิตสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Products) มากขึ้นและเป็นนวัตกรรมที่ได้รับการส่งเสริมให้มีการขยายผลอย่างกว้างขวาง มีการนำหลักการ 3 Rs (Reuse, Reduce, Recycle) มาใช้ เพื่อช่วยยืดอายุการให้ทรัพยากรออกไปให้นานที่สุด รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก

สำหรับประชาชนกรุงเทพฯ ถึงแม้ว่าจะได้รับประโยชน์จากโอกาสดังกล่าวข้างต้น แต่ยังมีอุปสรรคหลายประการ อุปสรรคที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งก็คือ การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการรักษาสิ่งแวดล้อมเมือง รวมถึงการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งพื้นฐานรากของการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีเรื่องที่ดินที่มีราคาแพง และพลังงานที่มีราคาสูงขึ้น อีกทั้งกรุงเทพมหานครยังมิได้นำหลักการที่ว่าผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้จ่าย (Polluter Pays Principle: PPP) มาใช้อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้กรุงเทพมหานครต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการที่ทุกภาคส่วนร่วมกันก่อ

นอกจากนี้ ยังมีภาระค่าใช้จ่ายในการลดภาวะโลกร้อนของกรุงเทพฯ ซึ่งกรุงเทพมหานครมีนโยบายที่จะลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ลงร้อยละ 15 ภายในปี 2555 จากปัจจุบันที่ประชาชนกรุงเทพฯ ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในปริมาณ 7.1 ตันต่อคนต่อปี และจากสภาพพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มต่ำไม่สามารถระบายน้ำลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาได้อย่างรวดเร็ว คลองและท่อระบายน้ำมีขีดจำกัดในการรับน้ำ ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม พื้นที่เก็บกักน้ำไม่เพียงพอ และภาวะน้ำเอ่อล้นจากน้ำทะเลและน้ำเหนือหลากเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนริมสองฝั่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ "พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม" มุ่งตอบสนองมิติด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งในวิสัยทัศน์ยั่งยืน เท่าเขียว โปร่งใส (Green) และวิสัยทัศน์สวยงาม ปลอดภัย น่าอยู่ เข้มแข็ง มีความสุข (Good Life) โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพฯ ให้มีคุณภาพที่ดี สามารถตอบสนองกับการมีชีวิตเมืองที่ดีของประชาชน 7 ประเด็นได้แก่

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการป้องกันน้ำท่วมและการระบายน้ำ ซึ่งต้องการระบบการจัดการน้ำธรรมชาติทั้งน้ำฝนและน้ำหลากที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันอุทกภัยให้กับพื้นที่สำคัญต่างๆ ในกรุงเทพฯ ได้ โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์

- ✦ เพิ่มแนวป้องกันน้ำท่วมริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อยและคลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งเป็นทางน้ำธรรมชาติสายหลักของกรุงเทพฯ ที่ไหลมาจากภาคเหนือของประเทศ ด้วยการหาวิธีป้องกันน้ำท่วมจากน้ำหลากให้ได้ครบสมบูรณ์ตลอดแนวทางน้ำ

- ✦ เพิ่มขีดความสามารถของระบบระบายน้ำในถนนสายหลัก เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาในบริเวณที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจและการเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่นๆ โดยมุ่งที่พื้นที่จุดอ่อนน้ำท่วมบนถนนสายหลักจำนวน 12 แห่ง ให้สามารถระบายน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้ในระยะเวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง

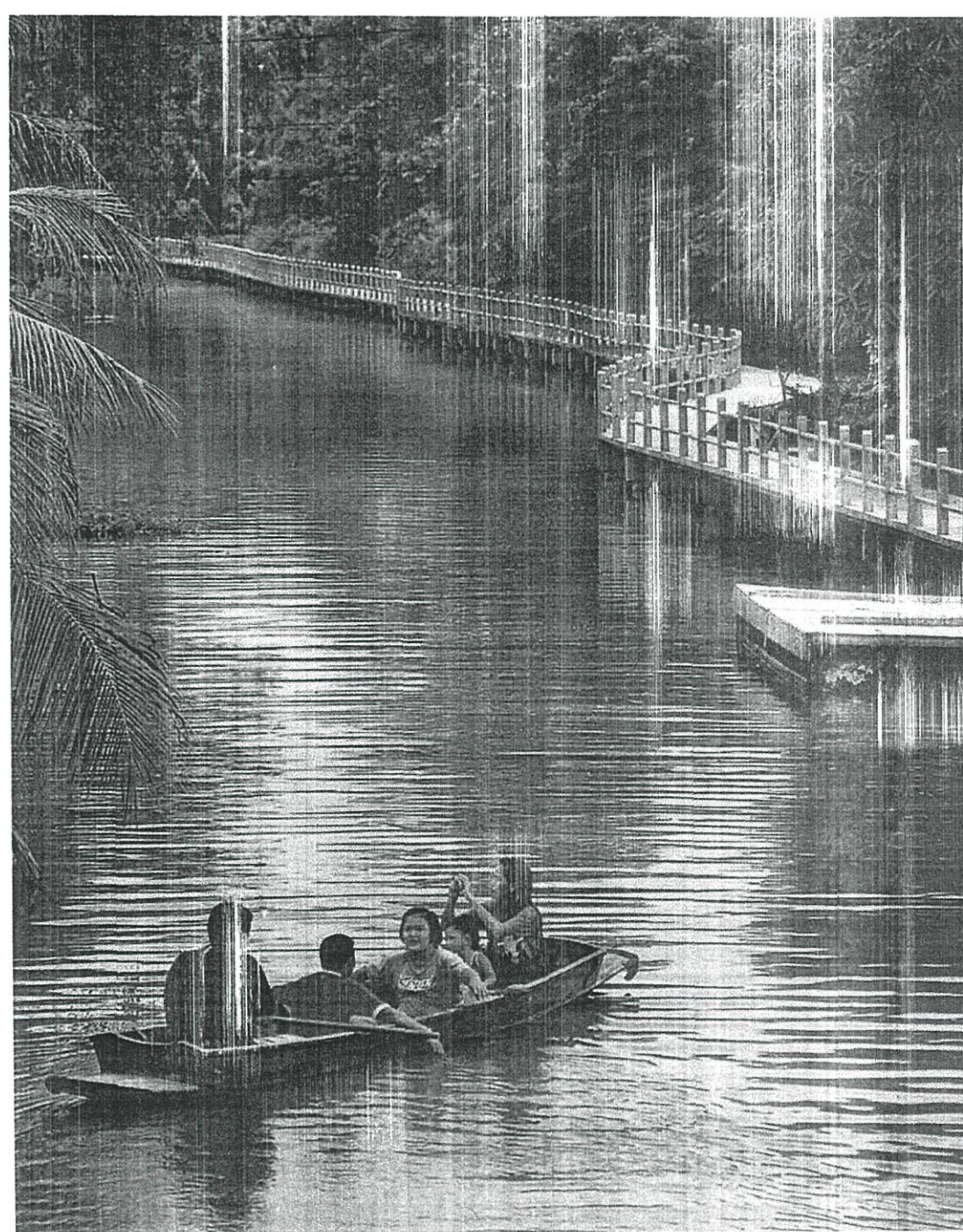
- ✦ เพิ่มประสิทธิภาพระบบระบายน้ำโดยใช้พื้นที่ชะลอน้ำ (แก้มลิง) โดยจัดหาพื้นที่ชะลอน้ำไม่ให้เข้าท่วมพื้นที่สำคัญในกรุงเทพฯ ซึ่งจะเพิ่มปริมาณตราบที่สามารถเก็บกักในพื้นที่ชะลอน้ำให้เพิ่มขึ้นอีก 6 ล้านลูกบาศก์เมตร

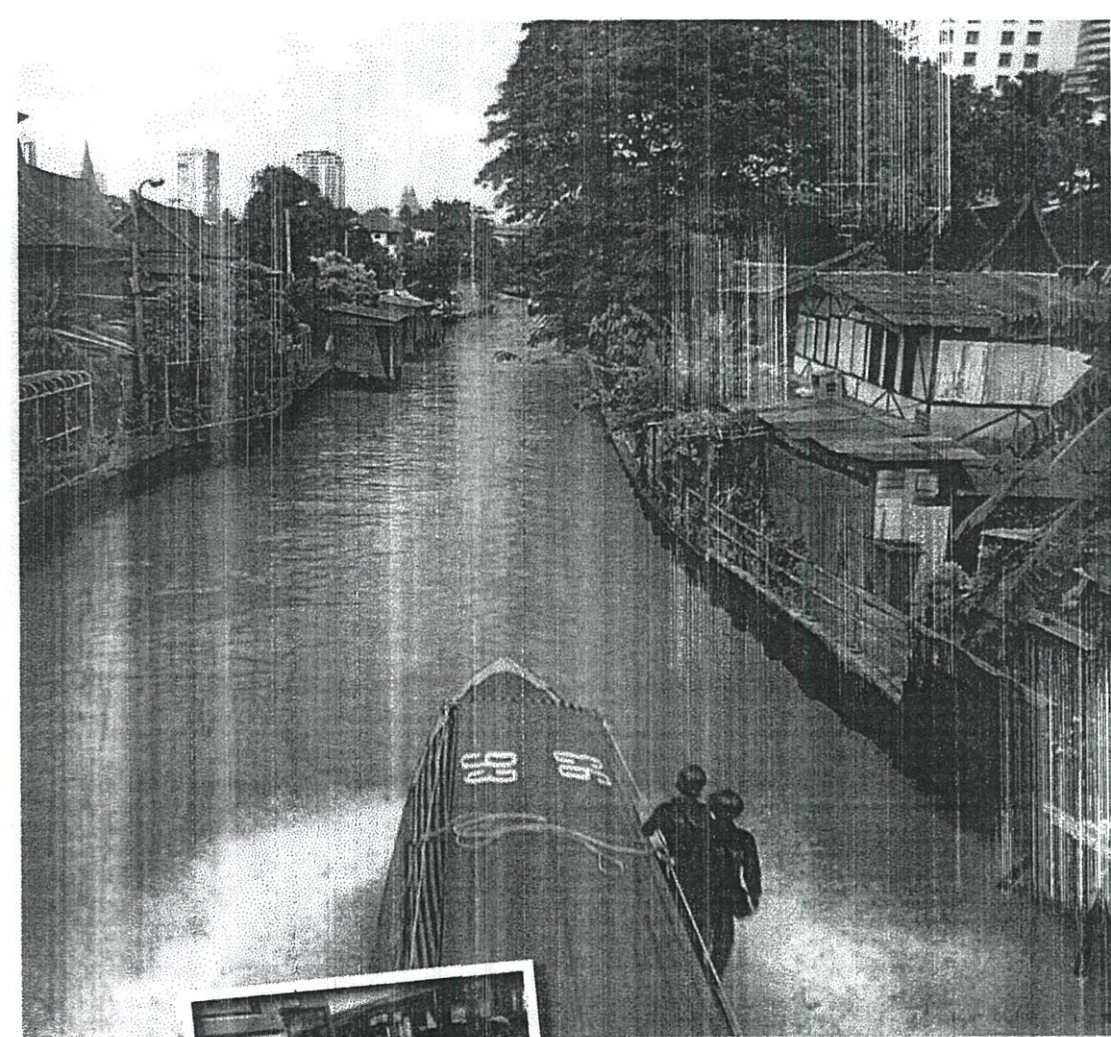
การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการคุณภาพน้ำ มีเป้าหมายเพื่อจัดการน้ำเสียครัวเรือนด้วยวิธีการต่างๆ ให้มีค่าความสะอาดที่อยู่ในระดับมาตรฐานก่อนปล่อยลงสู่ทางน้ำสาธารณะ โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ✦ เพิ่มปริมาณการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่กลุ่มเขตกรุงเทพฯ เหนือ เนื่องจากเป็นพื้นที่ด้านเหนือน้ำ และมีที่พักอาศัยและโรงงานอุตสาหกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเพิ่มสัดส่วนของปริมาณน้ำเสียชุมชนที่ได้รับการบำบัดให้เป็นร้อยละ 60

- ✦ ยกระดับคุณภาพน้ำทิ้ง (BOD) และเพิ่มประสิทธิภาพระบบไหลเวียนน้ำในคลองเป้าหมายในพื้นที่ให้บริการบำบัดน้ำเสียของกรุงเทพฯ โดยในการยกระดับคุณภาพน้ำทิ้งให้มีค่า BOD น้อยกว่า 10 มิลลิกรัมต่อลิตร สำหรับการฟื้นฟูคุณภาพน้ำให้มีค่า DO มากกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตร และในการรักษาคุณภาพน้ำให้มีค่า DO มากกว่า 2.5 มิลลิกรัมต่อลิตร

- ✦ สนับสนุนการนำผลผลิตจากการบำบัดน้ำเสียกลับไปใช้ประโยชน์ โดยให้มีปริมาณน้ำเสียที่บำบัดได้ร้อยละ 7 ต่อปี และได้ปุ๋ยหมักจากตะกอนน้ำเสียไม่น้อยกว่า 12,000 ลูกบาศก์เมตรต่อปี

การลดปริมาณมูลฝอยและน้ำของเสียกลับไปยังประโยชน์ มีเป้าหมายเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การประหยัดต้นทุนการผลิตและลดความเสี่ยงของสภาพแวดล้อม โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ควบคุมปริมาณมูลฝอยไม่ให้เพิ่มขึ้น ด้วยการรณรงค์ส่งเสริมทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคให้มีพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดมูลฝอยลดลง โดยมีเป้าหมายที่จะลดปริมาณมูลฝอยให้เหลือเพียง 0.70 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกมูลฝอย ของเสียอันตราย และกากไขมันที่แหล่งกำเนิด ด้วยการให้ความรู้ เพื่อให้ผู้บริโภคเห็นประโยชน์และความสำคัญของการคัดแยกมูลฝอยแบบต่างๆ ที่แหล่งกำเนิดขยะ แทนการทิ้งรวมกันแล้วค่อยมาแยกที่ศูนย์กำจัดขยะ
- ◆ สนับสนุนการนำเทคโนโลยีแปรรูปผลผลิต โดยการสร้างมูลค่าให้กับมูลฝอยด้วยการแปรรูปให้สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น การผลิตปุ๋ยหมักจากมูลฝอยให้เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 ต่อปี และการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากกากตะกอนสิ่งปฏิกูลให้ได้ไม่น้อยกว่า 15,000 ตันต่อปี

การเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมมลพิษทางอากาศและเสียง ลดมลภาวะอันเกิดจากกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบมหานครที่มีจะก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาพอากาศและเกิดมลภาวะทางเสียงอยู่เสมอ โดยมีกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ควบคุมและลดฝุ่นละอองในบรรยากาศในพื้นที่ทั่วไป ด้วยการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบวิธีการผลิตของกิจกรรมต่างๆ ในกรุงเทพฯ ให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านการควบคุมการเกิดมลภาวะ และทำการตรวจสอบอยู่เป็นประจำ
- ◆ ควบคุมและลดฝุ่นละอองในบรรยากาศในพื้นที่ริมถนน ที่เกิดขึ้นจากการสัญจร ทั้งจากยานพาหนะและจากสิ่งที่ยักรุกมาในยานพาหนะ โดยเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบความสะอาดของถนน ผ่านมาตรการทั้งด้านความสะอาดและด้านการลดฝุ่นละอองด้วยวิธีทางธรรมชาติ
- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังและติดตามรถยนต์ที่ปล่อยควันดำเกินมาตรฐาน ด้วยการทำการตรวจสอบยานพาหนะอยู่เสมอ และเพิ่มพื้นที่เฝ้าระวังให้มากขึ้น
- ◆ ควบคุมเสียงในพื้นที่ทั่วไป ซึ่งเกิดมลภาวะทางเสียงจากกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินต่างๆ ในกรุงเทพฯ จึงต้องมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ
- ◆ ควบคุมเสียงในพื้นที่ริมถนน มลภาวะทางเสียงริมถนนเกิดจากยานพาหนะเป็นหลัก ทั้งจากการเสื่อมสภาพของยานพาหนะที่ขาดการบำรุงรักษาตามสมควร และจากความตั้งใจให้เกิดมลภาวะทางเสียง
- ◆ ควบคุมระดับเสียงจากรถยนต์ริมเส้นทางจราจรถนนสายหลักเป้าหมาย ซึ่งเป็นถนนที่มีปริมาณการสัญจรมาก และมักจะเป็นรถขนส่งสินค้าที่ต้องใช้กำลังมาก
- ◆ ควบคุมระดับเสียงจากเรือโดยสารในคลองแสนแสบ เพื่อให้พื้นที่ริมน้ำสามารถใช้งานสำหรับกิจกรรมต่างๆ ได้โดยปราศจากมลภาวะทางเสียง

การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เนื่องจากพื้นที่สีเขียวมีสรรพประโยชน์มากมายต่อวิถีชีวิตในมหานคร เป็นทั้งพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจและรองรับกิจกรรมทางสังคม เป็นแหล่งรวบรวมภาวะด้วยวิธีการทางธรรมชาติ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ใช้พื้นที่ว่างบนพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานคร โดยมีเป้าหมายที่จะให้มีพื้นที่สีเขียวต่อสากแวดล้อมไม่น้อยกว่าร้อยละ 18 ของพื้นที่กรุงเทพฯ ทั้งหมด และมีพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะไม่น้อยกว่า 6.1 ตารางเมตรต่อคน

- ◆ บังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในกรณีมีโครงการพื้นที่สีเขียวเพื่อสภาพแวดล้อมของเมืองที่ดี เพื่ออนุรักษ์พื้นที่สีเขียวในมหานครให้เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม

- ◆ สนับสนุนกระบวนการจัดทำที่ดินเพื่อจัดเป็นพื้นที่สวนสาธารณะ ซึ่งวิธีการให้สิทธิเช่าเพื่อการจัดสร้างสวนสาธารณะมีหลายวิธี ทั้งการเป็นเจ้าของทั้งหมด การเช่าพื้นที่ การรับบริจาคพื้นที่ การแลกเปลี่ยนพื้นที่ ฯลฯ

การกีฬา พื้นที่ผู้ชายเล่นชายฝั่งทะเลบางเขิน ซึ่งเป็นป่าชายเลนแห่งเดียวของกรุงเทพฯ และเผชิญภัยการลดลงทางพื้นที่มาอย่างค่อนแยะ จนมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมเป็นอย่างมาก โดยจะมีกลยุทธ์หลักเพื่อเพิ่มความหนาของพื้นที่ป่าชายเลนให้ได้ไม่น้อยกว่า 300 เมตรตลอดแนวชายฝั่ง เพื่อเป็นพื้นที่กันชนภัยธรรมชาติ และเป็นพื้นที่อนุรักษ์ด้านคุณค่าทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การลดภาวะโลกร้อนและการอนุรักษ์พลังงานมีเป้าหมายหลักที่จะลดปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้เหลือน้อยกว่า 5.6 ล้านตันต่อหัวประชากรต่อปี และเพิ่มจำนวนชุมชนที่มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมให้ได้ร้อยละ 15 ต่อปี โดยมีกลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ สนับสนุนประชาชนให้ใช้ระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดปริมาณการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล ด้วยการจัดการระบบขนส่งสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง

- ◆ สนับสนุนการปรับปรุงการใช้พลังงานในฟาร์มอาหาร เมืองจากอาคารบรรจวงในกรุงเทพฯ ได้รับความร้อนแบบและก่อสร้างด้วยเทคโนโลยีแบบเก่าซึ่งไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการใส่ใจสิ่งแวดล้อมและการประหยัดพลังงานในอาคารมากนัก โดยกรุงเทพมหานครจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานให้เกิดการปรับปรุงพื้นที่ประสิทธิภาพ

แนวทางในการพัฒนา

กรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปี

ช่างหน้าให้จัดเตรียม

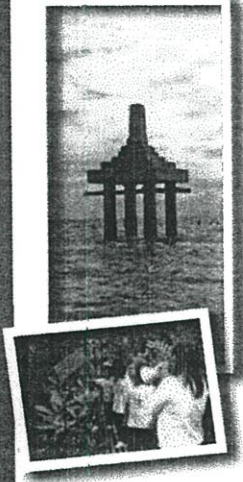
โครงสร้างพื้นฐานเพื่อ

สนับสนุนศักยภาพ

ของการเป็นศูนย์กลาง

ของภูมิภาคเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้

- ◆ ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก กรุงเทพฯ เป็นมหานครที่มีความต้องการการใช้พลังงานอย่างมาก จึงควรส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานทางเลือกอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการในการทำงานที่แตกต่างกันออกไป

- ◆ สนับสนุนการนำผลผลิตจากกากของเสียกลับมาใช้ประโยชน์และเพิ่มการบำบัดน้ำเสียชุมชน ด้วยการส่งเสริมให้หน่วยระดับชุมชนมีการใช้สินค้าที่คุมประโยชน์มากขึ้น

- ◆ สนับสนุนมาตรการเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อปลูกไม้ยืนต้น เนื่องจากไม้ยืนต้นมีความสามารถในการกรองอากาศและผลิตก๊าซออกซิเจนได้เป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังสามารถใช้แรงงานในการสร้างพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่สีเขียวได้อีกด้วย

- ◆ สนับสนุนชุมชนให้มีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นการพัฒนาลักษณะที่ยั่งยืนด้วยการสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกของชุมชนมีความใส่ใจในผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และจะขยายจากระดับชุมชนสู่ระดับที่ใหญ่กว่าต่อไปได้

ชุมชนน่าอยู่ ดำรงเอกลักษณ์เฉพาะเป็นไทยในสากล : ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม (Providing Good Quality of Life in Cultural Mega-City)

กรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยงานที่ดูแลคุณภาพของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพฯ ต้องให้ความสำคัญในการให้บริการด้านสุขภาพ ด้วยการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสาธารณสุขเพื่อให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขครอบคลุมประชากรอย่างทั่วถึง โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการดูแลสุขภาพรวมทั้งเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพการรักษายาบาลโรคเฉพาะทางของสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางการแพทย์ ตลอดจนการพัฒนาภูมิทัศน์และสนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่จะส่งเสริมให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของกรุงเทพมหานครเป็นไปตามมาตรฐานการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation: HA) และมาตรฐานการบริการสาธารณสุข (Health Center Accreditation: HCA) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและมุ่งให้กรุงเทพฯ เป็นเมืองสุขภาพดี ผู้คนมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสุขภาพและสร้างสังคมแห่งสุขภาพะ เป็นการป้องกันและรักษาโรคอันตรายต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตของประชาชน และส่งเสริมให้ประชาชนมีภาวะโภชนาการที่ดี ด้วยการให้ความรู้แก่ประชาชนและให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มในระดับย่อยเพื่อการป้องกันโรคต่างๆ โดยมีกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ดังนี้

- ◆ ส่งเสริมให้ประชาชนลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคสำคัญที่ป้องกันได้
- ◆ พัฒนาศักยภาพชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค
- ◆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้บริโภคอาหารปลอดภัย
- ◆ พัฒนาความเป็นเลิศและเพิ่มการเข้าถึงการรักษายาบาลโรคเฉพาะทางในสถานพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

- ◆ เร่งรัดการพัฒนาโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุขสังกัดกรุงเทพมหานครเพื่อให้บริการประชาชนแบบครบวงจร และมีคุณภาพเทียบได้กับมาตรฐานสากล

- ◆ เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการแพทย์ฉุกเฉินในการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินและสถานการณ์วิกฤตหรือภัยพิบัติในเขตกรุงเทพฯ

- ◆ เร่งรัดการส่งเสริมสุขภาพกายของเด็กและเยาวชนในโรงเรียนทั้งในและนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร

ส่วนด้านการพัฒนาสังคมและสังคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานครได้ทำการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายชุมชน ให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสต้องได้รับบริการด้านสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์

ประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว สังคม และสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ มีเป้าหมายเพื่อจะสร้างบุคลากรที่มีประสิทธิภาพโดยผ่านครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นหน่วยทางสังคมที่เล็กที่สุดและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และมีการจัดหาสวัสดิการให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะและข้อจำกัดของแต่ละกลุ่มบุคคล โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาผู้นำชุมชน และประชาชนรวมทั้งภาคีด้านการพัฒนาชุมชน
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว
- ◆ ส่งเสริมระบบและการจัดบริการสวัสดิการและสังคมสงเคราะห์เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนและสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวัน
- ◆ เพิ่มศักยภาพการให้บริการด้านที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชน รวมทั้งข้าราชการและลูกจ้างที่มีความต้องการ

ด้านการบริหารและจัดการด้านกีฬาและนันทนาการ กรุงเทพฯ มีพื้นที่ว่างที่สามารถจัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการกระจายอยู่ตามเขตต่างๆ มีบริการการเรียนการสอนกีฬาขั้นพื้นฐานและการจัดกิจกรรมในศูนย์กีฬา ศูนย์เยาวชน และยังมีโรงเรียนกีฬากรุงเทพมหานครที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะความสามารถทางการกีฬาให้แก่ักเรียน

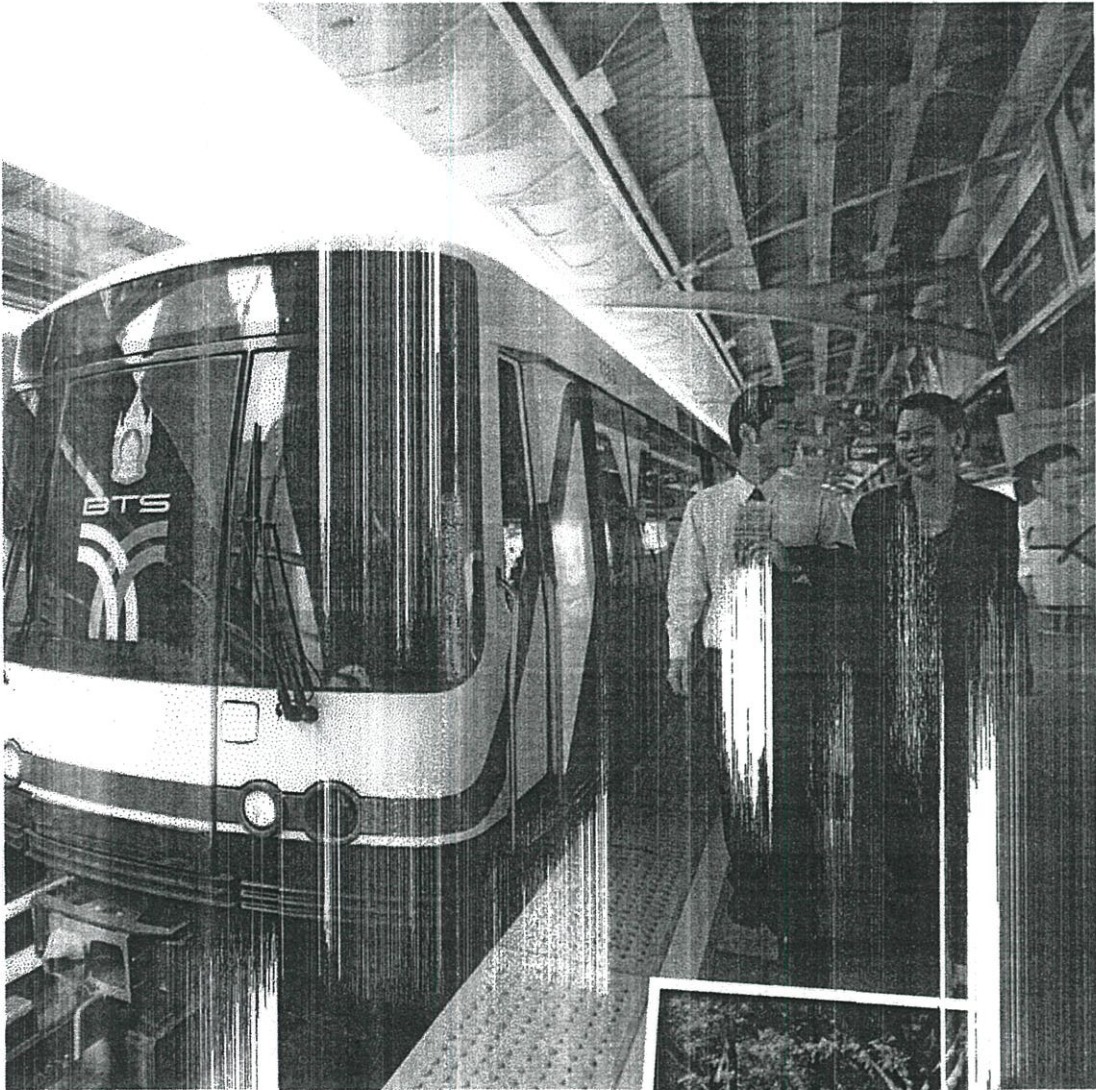
ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านกีฬาและนันทนาการ เป็นการส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจของประชาชนด้วยวิธีการเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนได้ออกกำลังกายและมีทักษะทางกีฬาที่เหมาะสมกับวัยและข้อจำกัดด้านอื่นๆ ของแต่ละบุคคล โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ดังนี้

- ◆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานบริการด้านการกีฬาและนันทนาการ
- ◆ ส่งเสริมการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพให้กับประชาชน
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ
- ◆ พัฒนาการบริหารจัดการด้านกีฬาและนันทนาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ◆ ส่งเสริมและพัฒนาบริการกีฬาและนันทนาการ

นโยบายระดับชาติและในระดับกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยจากอาชญากรรมและสาธารณสุข และกรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของหน่วยงาน บุคลากร ข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยทุกระดับ รวมทั้งประชากรเมืองมีความตระหนักและให้ความสนใจในเรื่องความปลอดภัยจากอาชญากรรมและสาธารณสุข เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์
การสร้างเสริมความเข้มแข็ง
ของครอบครัว สังคม และสวัสดิการ
สังคมสงเคราะห์
มีเป้าหมายเพื่อจะสร้างบุคลากร
ที่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง ซึ่งเป็นการสร้างคุณภาพในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน ทั้งด้านอาชญากรรม อัคคีภัย อุบัติเหตุและความรุนแรง และความสะอาด ทั้งในแง่ของการป้องกันและการบรรเทาสาธารณภัยในกรณีที่เกิดขึ้นแล้ว โดยมีกลยุทธ์หลัก 7 กลยุทธ์ดังนี้

- ✦ เฝ้าระวังและลดพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม
- ✦ สนับสนุนทรัพยากรในการจัดการด้านความปลอดภัย
- ✦ เสริมสร้างความปลอดภัยในโรงเรียน
- ✦ เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ✦ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ✦ เพิ่มประสิทธิภาพในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนหลังเกิดเหตุสาธารณภัย
- ✦ ควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ มีวิถีชีวิตพอเพียง มีเป้าหมายเพื่อสร้างโอกาสในการทำงานให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อให้ประชาชนก้าวพ้นจากการว่างงานและความยากจน โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ดังนี้

- ✦ สร้างกระบวนการส่งเสริมอาชีพแบบครบวงจร และสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นไปสู่การเพิ่มรายได้
- ✦ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต การประกอบการภาคเกษตรกรรม
- ✦ เพิ่มประสิทธิภาพงานสถานอานานุบาลกรุงเทพมหานครเพื่อเสริมศักยภาพการบริการ เสริมสภาพคล่องทางเศรษฐกิจแก่ประชาชนให้ครอบคลุม ทั่วถึง และมีภาพลักษณ์ที่ดี
- ✦ เพิ่มประสิทธิภาพงานตลาดของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชน พร้อมปรับปรุงตลาดให้ถูกสุขลักษณะและทันสมัย ส่งเสริมการค้าขายสินค้าที่เป็นธรรมและส่งเสริมการค้าขายปลีกที่ผลิตภายในประเทศ
- ✦ ปรับปรุงและพัฒนาการค้าในงานตลาดนัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีประสิทธิภาพสามารถสร้างความประทับใจเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการตลาดนัดเพิ่มขึ้น

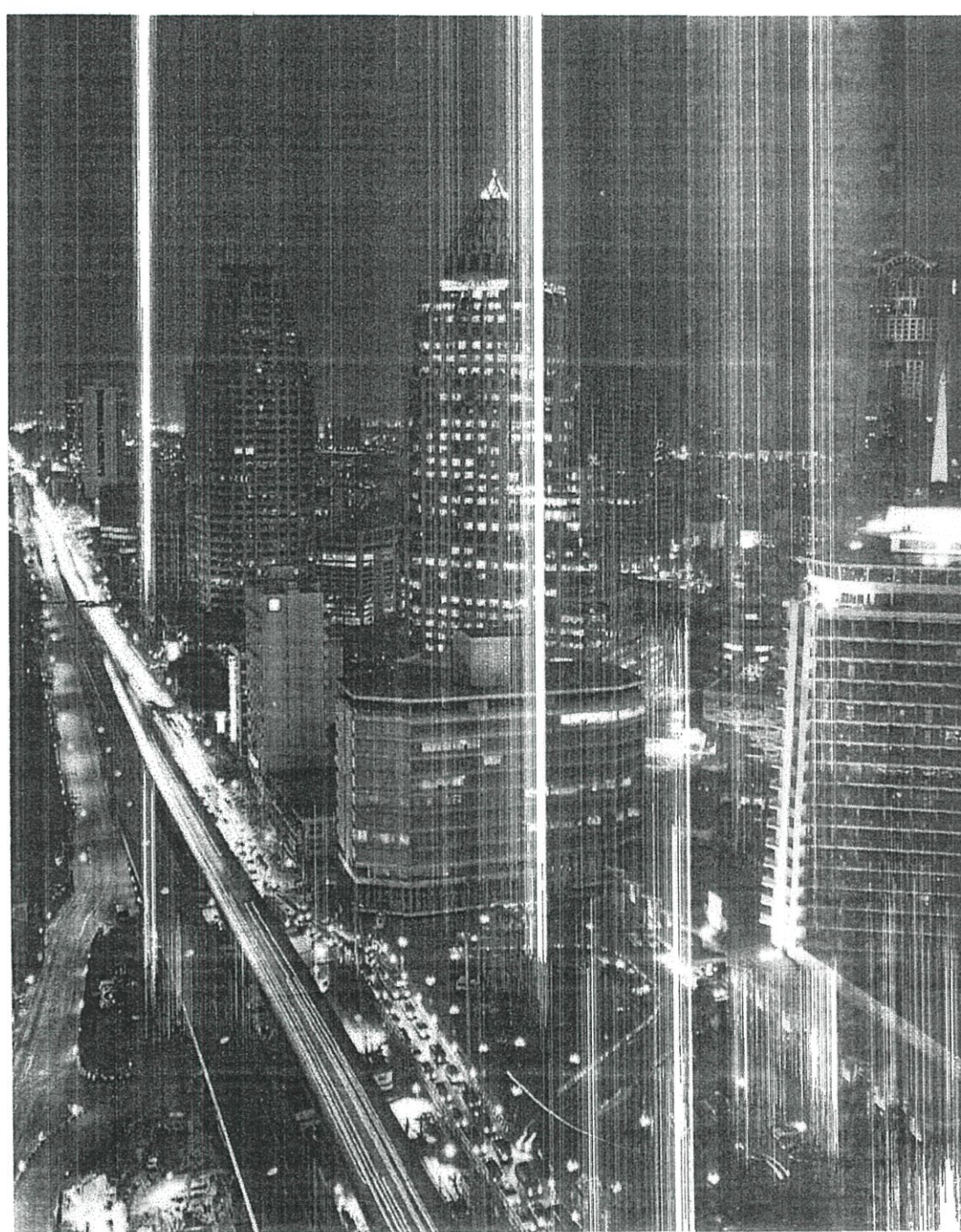
ประเด็นยุทธศาสตร์การเสริมสร้างเสน่ห์กรุงเทพฯ เพื่อเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของเมือง และเป็นแรงดึงดูดด้านการท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยมีกลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ดังนี้

- ✦ พัฒนาพื้นที่ลักษณะพิเศษต่างๆ เช่น พื้นที่อนุรักษ์ประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม
- ✦ การบูรณะฟื้นฟูเมืองและเสริมสร้างภูมิทัศน์เมือง
- ✦ อนุรักษ์ พื้นที่ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ✦ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรทางศาสนาในการสร้างเสน่ห์กรุงเทพฯ ให้เป็นเมืองแห่งศาสนา

มหานครต้นแบบแห่งการบริหารและบริการเป็นเลิศ : ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบ
ด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management)

กรุงเทพฯ มีลักษณะเป็นเขตการปกครองพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 กำหนดให้กรุงเทพฯ เป็นทรวงการเมือง มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นนครหลวง มีผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานครที่มาจากการเลือกตั้ง และเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงาน อยู่ในตำแหน่งตามวาระคราวละ 4 ปี
นับแต่วันเลือกตั้ง และมีสภากรุงเทพมหานครที่ได้รับเลือกตั้งโดยตรงทำงานร่วมกับผู้ว่าฯ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาระบบการ
บริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร (Mastering Best Service and Mega-City Management)
โดยมีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ ขยายช่องทางการบริการให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการประชาชน มุ่งสู่ความเป็น
องค์กรชั้นนำด้านการบริการ (Best Service Organization)
- ◆ พัฒนาระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ของกรุงเทพฯ เพื่อมุ่งสู่การเป็นมหานครแห่งการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์
- ◆ ติดตามและประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการของกรุงเทพมหานคร
- ◆ มุ่งเน้นให้มีการถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางให้กับกรุงเทพมหานคร/องค์กรระดับภาคมหานครอย่างจริงจัง
ทั้งในด้านการกำหนดประเภทรายได้ อัตราภาษี งบประมาณ และภารกิจอื่นๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้
- ◆ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารราชการกรุงเทพมหานครให้มีความคล่องตัวต่อการพัฒนาและบริการประชาชน
พันธกิจสำคัญของกรุงเทพมหานครคือ การพัฒนาระบบบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์แบบบูรณาการโดยผ่าน
ฉันทมติของภาคีการพัฒนา (Stakeholder) ต่างๆ และสามารถช่วยให้สามารถเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ แผนง
ประมาณ และแผนงานด้านการบริหารเชิงทรัพยากรบุคคลให้มีความสอดคล้องกัน โดยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนการจัด
ลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สามารถตอบสนองและใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงของ
โลกได้เต็มที่ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์หลักไว้ 6 กลยุทธ์ ได้แก่
- ◆ กำหนดกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาเมืองด้านต่างๆ ที่สนับสนุนการพัฒนากรุงเทพฯ สูการเป็น
ชุมชนนำอยู่ยั่งยืน โดยบูรณาการผังเมืองร่วมกับแผนงานด้านต่างๆ ในการพัฒนากรุงเทพฯ ให้มีความสอดคล้อง
เชื่อมโยงกัน
- ◆ จัดตั้งสถาบันพัฒนาเมืองเพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา ที่สนับสนุนการบริหารมหานครในเชิง
สหวิทยาการและสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นชุมชนนำอยู่ยั่งยืน
- ◆ ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาและนโยบายการพัฒนากรุงเทพฯ สูการเป็นชุมชนนำอยู่ยั่งยืน
และเป็นศูนย์กลางภูมิภาคให้ประชาชนได้รับรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้นโยบายมีความยั่งยืนในระยะยาว
- ◆ เพิ่มบทบาทงานต่างประเทศเชิงรุก โดยมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มบทบาทของ
กรุงเทพฯ ในเวทีโลก
- ◆ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการพัฒนาภาคมหานคร เพื่อเสริมสร้างความรู้สึ
เป็นเจ้าของร่วมในการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน
- ◆ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเมืองเพื่อสร้างความร่วมมือสำหรับการพัฒนาเมืองในมิติต่างๆ ที่นำไปสู่ความ
เป็นชุมชนนำอยู่ยั่งยืนและเป็นศูนย์กลางภูมิภาค

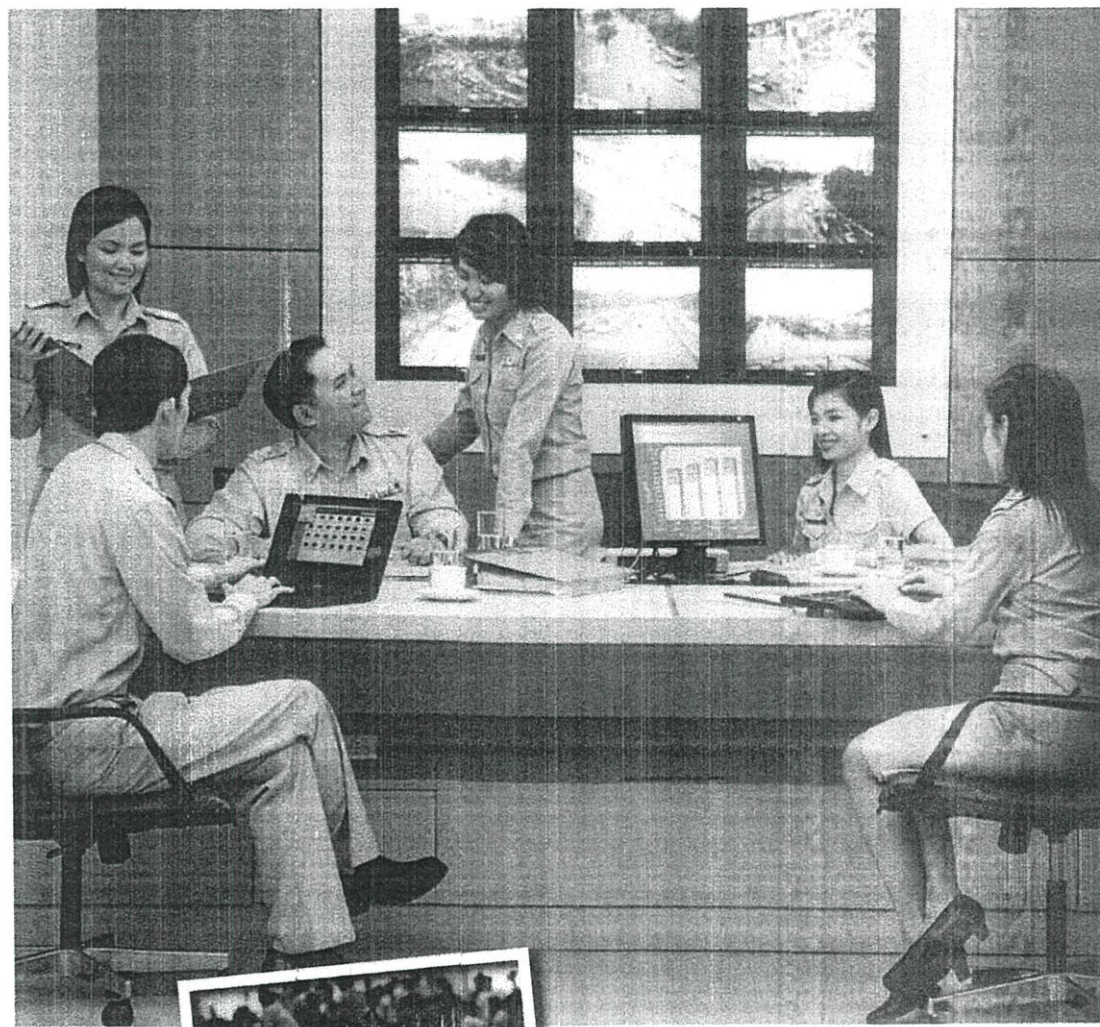

ด้านการติดตามผลการปฏิบัติราชการนั้น ควรมีการแบ่งภาระความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาสนับสนุนการติดตามผลการปฏิบัติราชการเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม โดยที่สามารถบูรณาการงานติดตามผลสัมฤทธิ์ของตัวชี้วัด ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานทั้งที่เป็นผู้รายงานผลและผู้ติดตามผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรพัฒนาให้สามารถเชื่อมโยงกับระบบคลังข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับข้อมูลสำหรับวางแผนและติดตามผลสัมฤทธิ์ให้สมบูรณ์และสามารถเป็นต้นแบบที่ดีของการบริหารจัดการเมืองต่อไป โดยมีกลยุทธ์หลัก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

- ▶ ปรับปรุงกระบวนการบริหารราชการประจำให้เกื้อหนุนต่อการนำยุทธศาสตร์และแผนงานด้านต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติ
- ▶ ติดตามและประเมินผลระบบการบริหารราชการ ตลอดจนการพัฒนากรุงเทพมหานครเชิงยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นที่การเทียบเคียงกับองค์กรชั้นนำในประเทศและชุมชนเมืองในประเทศต่างๆ
- ▶ เพิ่มประสิทธิภาพในด้านกระบวนการและการประเมินผลการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล

สำหรับด้านการเงินและการคลัง ควรจะมีการเสริมศักยภาพโดยการเพิ่มประสิทธิภาพและการวิเคราะห์เชิงรุกด้วยข้อมูลจริง โดยผ่านการพัฒนาของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการวิเคราะห์และติดตามสถานการณ์การเดินทางเศรษฐกิจและประชากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มช่องทางการชำระภาษีเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน การนำระบบสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์ (GIS) ตลอดจนการนำเทคนิคการวิเคราะห์เชิงสถิติมาเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ ควบคู่กับการปรับปรุงกฎระเบียบ วิธีการจัดเก็บภาษีและอัตราภาษี เพื่อคงความยุติธรรม โปร่งใส ครบถ้วน และสอดคล้องตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยมีกลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ ได้แก่

- ▶ เพิ่มรายรับสำหรับการพัฒนากรุงเทพฯ โดยพัฒนาช่องทางในการรับชำระภาษีเพิ่มเติมพร้อมกับปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ▶ เพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการคลัง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากร ระบบงานเทคโนโลยีที่สนับสนุนงานเชิงวิเคราะห์ ให้มีขีดความสามารถเทียบเคียงกับองค์กรชั้นนำในระดับประเทศ
- ▶ มุ่งเน้นการลดค่าใช้จ่ายประจำในการบริหารราชการและพัฒนาระบบประเมินผลการบริหารการใช้ภายในเชิงประสิทธิภาพ
- ▶ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารยุทธศาสตร์และงบประมาณ โดยการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารราชการเชิงรุก และสามารถวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์และการจัดสรรงบประมาณ

สำหรับด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล กรุงเทพมหานครมีอัตราค่าจ้างทั้งข้าราชการและลูกจ้างประมาณหนึ่งแสนคน ซึ่งจำเป็นต้องมีการขยายการบริหารรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสร้างประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในระดับชั้น โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดกรอบอัตราค่าจ้างในลักษณะเชิงรุก ซึ่งเป็นกรวิเคราะห้ความต้องการด้านอัตราค่าจ้างที่ประมาณการเปรียบเทียบกับการพยากรณ์ปริมาณการส่งงานการให้บริการของหน่วยงานที่เติบโตตามความต้องการของประชาชน โดยเสริมสร้างให้บุคลากรของกรุงเทพมหานครมีความพร้อมทั้งด้านศักยภาพ คุณภาพชีวิต และความภาคภูมิใจเพื่อร่วมพัฒนามหานครให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น ซึ่งมีกลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์ ได้แก่

- ◆ บุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานครให้เป็นการบริหารงานบุคคลบนพื้นฐานของผลงานและเกณฑ์สมรรถนะ ที่สามารถตอบสนองการบริหารราชการเชิงรุก และสนับสนุนการพัฒนาที่มุ่งความเป็นชุมชนน่าอยู่ยิ่งขึ้น

- ◆ ทบทวนกรอบ/แผนอัตราค่าจ้างเชิงรุกให้สอดคล้องกับแผนบริหารราชการและการปรับเปลี่ยนของนโยบาย โดยมุ่งเน้นการลดขนาดองค์กรและจำกัดอัตราค่าจ้าง เพื่อรองรับการปรับรูปแบบการบริหารราชการในรูปแบบกึ่งการจ้างภายนอก (Outsource) และสนับสนุนการดำเนินงานของเอกชน ประชาชน และหน่วยงานอื่น (Subsidy)

- ◆ ทบทวนการกำหนดสมรรถนะให้สอดคล้องกับการปฏิบัติราชการตามแผนบริหารราชการ การปรับเปลี่ยนของนโยบายการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และการปรับรูปแบบการบริหารราชการของกรุงเทพมหานคร

- ◆ เพิ่มศักยภาพระบบการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร โดยมุ่งเน้นความสอดคล้องเชื่อมโยงกับสมรรถนะและทักษะทั่วไป รวมทั้งให้สามารถพิสูจน์ได้ถึงความเชื่อมั่น เทียบตรงของเครื่องมือการคัดเลือกบุคลากร

- ◆ เสริมศักยภาพระบบการพัฒนาผู้บริหารมหานคร โดยมุ่งเน้นการจัดสร้างแผนการพัฒนาผู้บริหารตามระดับชั้น และระบบการทดแทนตำแหน่งที่ตอบสนองการมุ่งความเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน

- ◆ เพิ่มบทบาทหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเฉพาะทางตามสายงานด้วยการบูรณาการแนวทางการพัฒนาในงาน การพัฒนาผลงาน และการพัฒนาด้วยตนเอง

- ◆ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้และการพัฒนาตนเอง

- ◆ เสริมภาพลักษณ์องค์กรในด้านระบบบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อเสริมสร้างให้บุคลากรมีความรัก ภูมิใจในองค์กร

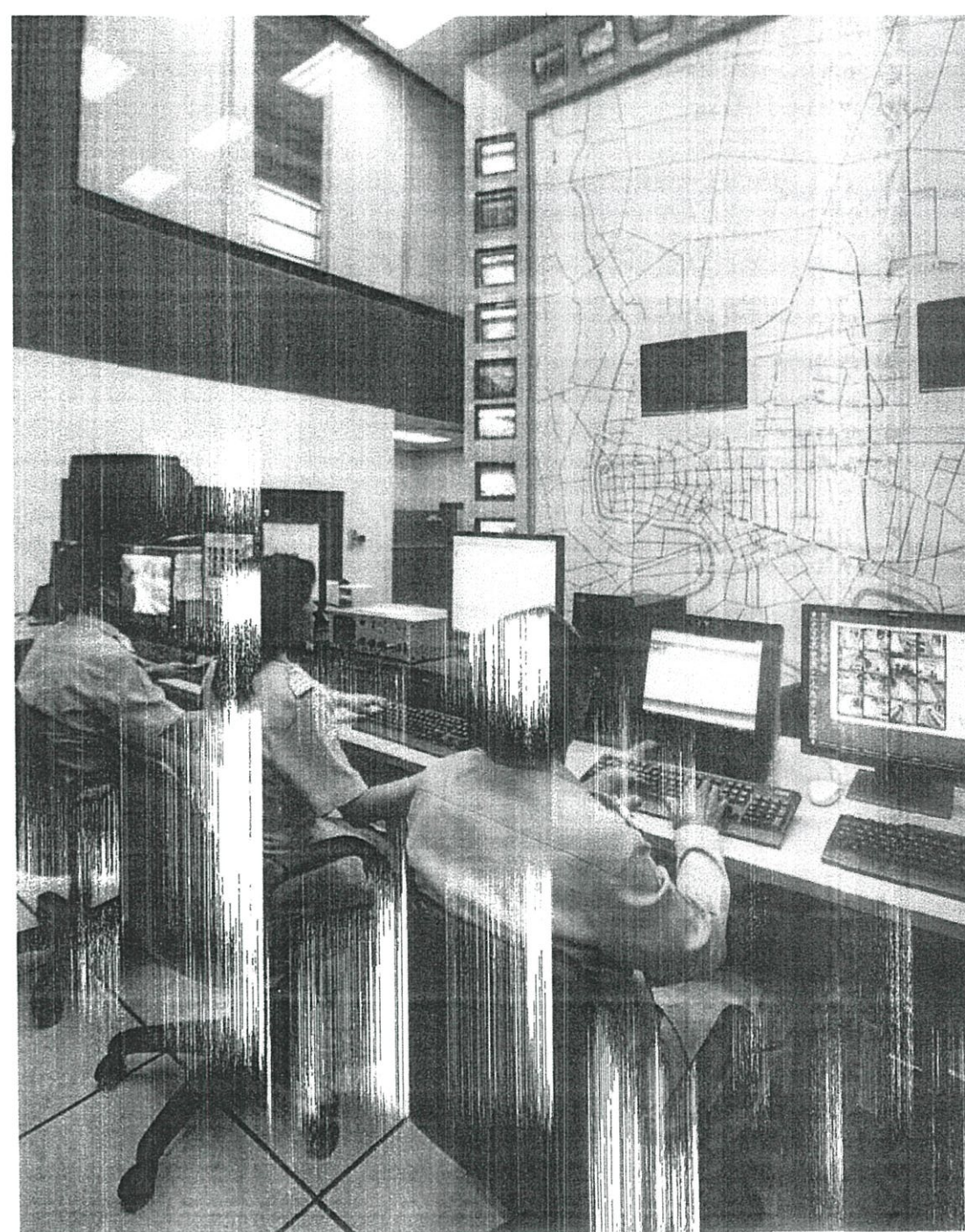
- ◆ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารทรัพยากรบุคคลของกรุงเทพมหานคร

- ◆ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติราชการ เพื่อมุ่งสู่การเป็นหน่วยราชการอิเล็กทรอนิกส์

- ◆ เสริมศักยภาพการบริหารโครงสร้างพื้นฐานและมาตรฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อมุ่งสู่การเป็นหน่วยราชการอิเล็กทรอนิกส์ และองค์กรชั้นนำด้านบริการด้วยบริการอิเล็กทรอนิกส์

- ◆ บุคลากรของกรุงเทพมหานครได้รับการพัฒนาศักยภาพ ให้มีทักษะและความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ทั้งหลัก 5 ในกรอบระยะเวลา 12 ปีจะมีผลผลักดันให้กรุงเทพฯ พรั่งพร้อมไปด้วยโครงสร้างพื้นฐานของความเป็นมหานครระดับโลกที่มีศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันก็ได้ละเลยคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วยการดูแลสิ่งแวดล้อมของเมืองให้น่าอยู่อาศัย ทั้งหมดนี้ดำเนินไปได้ด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดีควบคู่กันไป

◆ บทที่ 4 : ปณิธาน ของกรุงเทพมหานคร

ด้วยวิสัยทัศน์ของการเป็นมหานครอย่างยั่งยืนและยุทธศาสตร์การพัฒนา ภายใต้งานตั้งเป้าหมายการพัฒนา (Benchmark) สำหรับการพัฒนากองทัพฯ ในอีก 12 ปี ข้างหน้า โดยใช้ผลการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารและผู้จัดการองค์กรธุรกิจต่างประเทศของ The Economist Intelligence Unit (EIU) ใน ค.ศ. 2006 เกี่ยวกับปัจจัยด้านความน่าอยู่ของเมือง ซึ่งจะเปรียบเทียบกับมหานครและเมืองสำคัญต่างๆ ในทวีปเอเชียอีก 21 เมือง และตั้งเป้าหมายการพัฒนาในประเด็นต่างๆ 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ สภาพแวดล้อมต่อการดำเนินธุรกิจ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีแนวทางการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาดังนี้

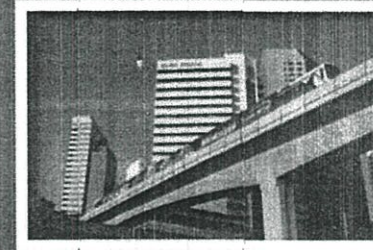
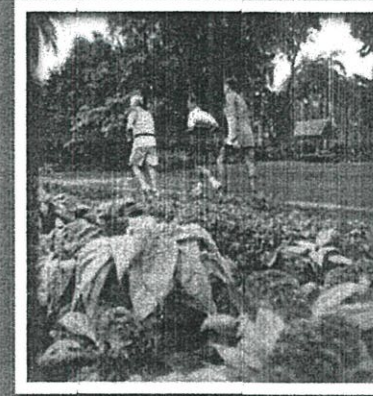
สภาพแวดล้อมต่อการดำเนินธุรกิจ

กรุงเทพฯ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจมากกว่าพื้นที่ใดๆ ในประเทศไทย (มูลนิธิเพื่อสถาบันเพื่อผลิตแห่งชาติ, 2548) เนื่องจากมีความพร้อมอย่างมากในระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และการบริการต่างๆ ซึ่งการจัดอันดับเครือข่ายการให้บริการของโลก โดย Brookings Institution แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ (อันดับที่ 7 ของเอเชีย และอันดับที่ 28 ของโลก) ยังเป็นรองเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองหลักอื่นๆ ในทวีปเอเชีย เช่น ฮองกง ไทเปียง ลิงคอปร์ ไทเป จาการ์ตา และกัวลาลัมเปอร์

ตารางที่ 4.1 ทร้งอันดับดัชนีชี้วัดการให้บริการของโลก โดย Brookings Institution

อันดับในเอเชีย	เมือง/ประเทศ	อันดับโลก (จากทั้งหมด 315 อันดับ)
1	ฮ่องกง	3
2	โตเกียว	5
3	สิงคโปร์	6
4	ไทเป	20
5	จาการ์ตา	22
6	กัวลาลัมเปอร์	26
7	กรุงเทพฯ	28
8	เซี่ยงไฮ้	31
9	ปักกิ่ง	36
10	โซล	41

ที่มา : Peter J. Taylor and Robert E. Lberg, "US Cities in the "World-City Network," Metropolitan Policy Program Survey Series, Washington, DC: The Brookings Institution, 2005.

กรุงเทพฯ

มีบรรยากาศที่เอื้อ

ต่อการดำเนินธุรกิจ

มากกว่าพื้นที่ใดๆ

ในประเทศไทย

การพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็น "มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน" มีเป้าหมายเพื่อให้กรุงเทพฯ มีเครือข่ายการให้บริการอยู่ในระดับที่เหนือกว่านครไทเป (ลำดับที่ 4 ของเอเชีย และลำดับที่ 20 ของโลก) และถ้าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศและโลกเอื้ออำนวย ก็อาจพัฒนาให้ไปอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศสิงคโปร์ (ลำดับที่ 3 ของทวีปเอเชีย และลำดับที่ 6 ของโลก) โดยให้ยุทธศาสตร์ที่ 2 "พัฒนาศักยภาพของเมืองเพื่อก้าวทันการแข่งขันทางเศรษฐกิจและเป็นมหานครแห่งการเรียนรู้" เพื่อให้มีบรรยากาศทางการลงทุนที่เอื้ออำนวยต่อพัฒนาการทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างเครือข่ายการให้บริการสนับสนุนทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยุทธศาสตร์ที่ 5 "พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเป็นต้นแบบการบริหารมหานคร" เพื่อใช้กลไกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ มาช่วยอำนวยความสะดวก

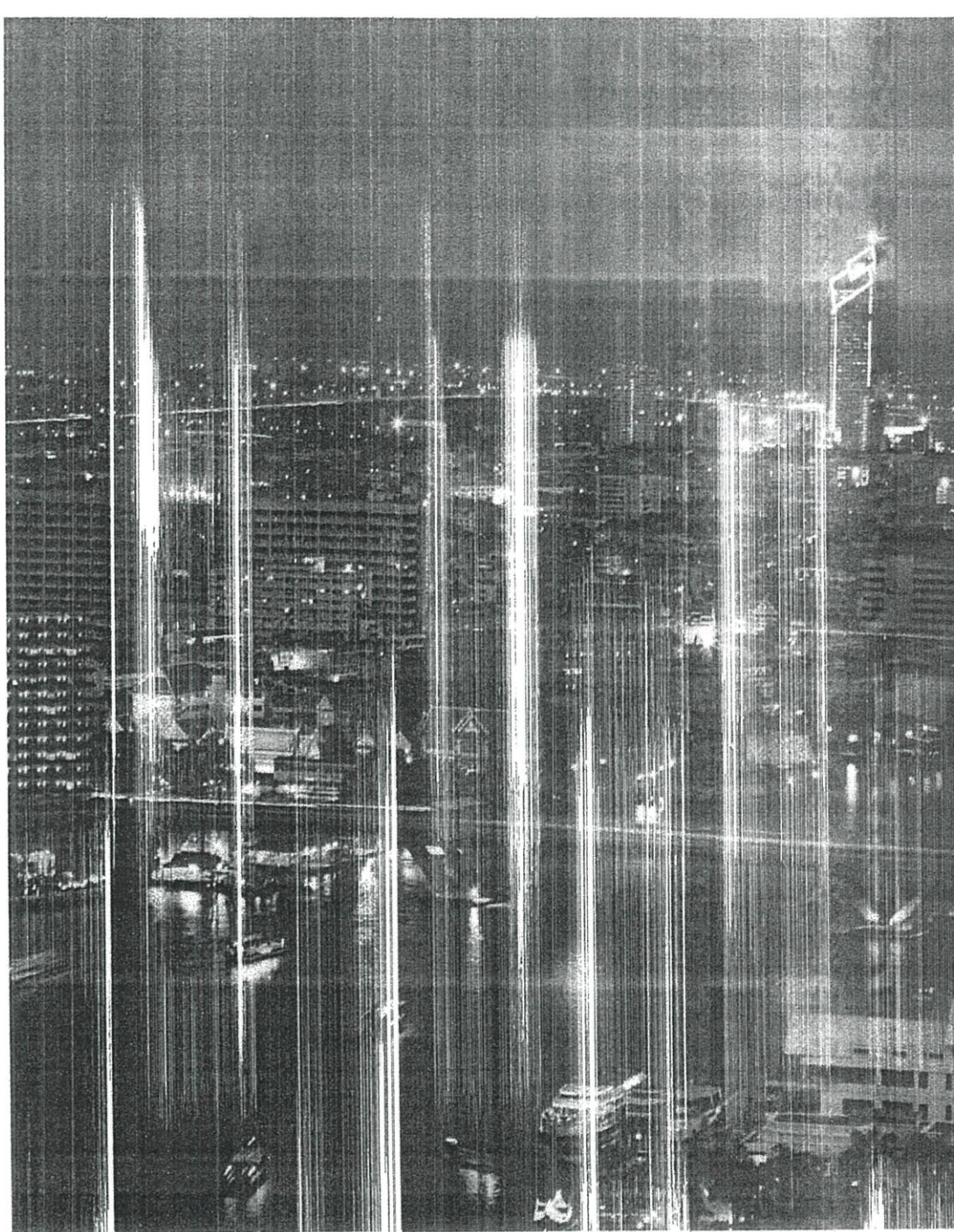
โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

การพัฒนากรุงเทพฯ ให้เข้าสู่กระแสการพัฒนาของมหานครระดับโลกจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่จะช่วยให้ประชาชนทุกระดับสามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และสอดคล้องกับระดับรายได้ของประชากรแต่ละกลุ่ม จากการจัดอันดับด้านคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานโดย EIU แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ ถูกประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 64 ในขณะที่ค่ากลางของเมืองต่างๆ ในทวีปเอเชียมีระดับคะแนนอยู่ที่ร้อยละ 75 แสดงว่าจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของกรุงเทพฯ เพื่อให้สามารถสนับสนุนวิสัยทัศน์การเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืนอย่างเหมาะสม ซึ่งจะต้องอาศัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และใช้เทคโนโลยีอันทันสมัย โดยแบ่งประเภทโครงสร้างพื้นฐานออกเป็น 3 กลุ่ม และมีแนวทางการพัฒนาดังนี้

ตารางที่ 4.2 คุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน

เมือง	ค่าเฉลี่ย (Score)	ถนน	ท่าเรือ/สนามบิน	สาธารณูปโภค	สวนสาธารณะ	พิพิธภัณฑ์	กีฬา	รวมทั้งหมด
สิงคโปร์	100	4	4	4	4	4	4	4
เมลเบิร์น	100	4	4	4	4	4	4	4
บอสตัน	100	4	4	4	4	4	4	4
ฮ่องกง	96	3	4	4	4	4	4	4
โตเกียว	96	4	3	4	4	4	4	4
โตเกียว	96	4	3	4	4	4	4	4
โซล	93	3	3	4	4	4	4	4
เวสสิดนีย์	93	4	3	3	4	4	4	4
โทรอนโต	89	3	3	4	3	4	4	4
เฮนรี	89	2	2	4	4	3	4	3
กวางเจา	82	3	2	4	4	4	3	3
ไทเป	79	3	2	4	3	3	2	4
ริโอเดอจาเนโร	77	3	1	4	4	3	2	3
เซี่ยงไฮ้	77	2	2	3	4	3	4	3
เทียนจิน	77	2	2	3	4	3	4	3
กรุงเทพฯ	64	1	2	3	3	3	4	3
มอสโก	62	2	1	3	2	3	3	3

ที่มา : EU Urban Livability Survey, 2006

1. โครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมขนส่ง

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จในการติดต่อกับเขตพื้นที่อื่นๆ ในหลายระดับ ทั้งในระดับประเทศ ทวีปเอเชีย และทั่วโลก ซึ่งกรุงเทพฯ และรัฐบาลได้ร่วมกันผลักดันให้กรุงเทพมหานครมีศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานขนส่งเทียบเท่ากับมหานครอื่นๆ ของโลก โดยลงทุนกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น การก่อสร้างทางพิเศษและระบบขนส่งมวลชน การขยายสายเคเบิลใยแก้วใยใยให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และเชื่อมโยงไปสู่จังหวัดใกล้เคียงโดยรอบ และมีแผนพัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมขนส่งประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิให้จัดให้เป็นอันดับ 16 ของโลกในด้านจำนวนผู้โดยสาร (อันดับ 4 ของเอเชีย และ เป็นอันดับ 1 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) และเป็นอันดับ 19 ในด้านปริมาณการขนส่งสินค้า (อันดับ 9 ของเอเชีย และเป็นอันดับ 2 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)

จากการจัดอันดับคุณภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมขนส่งแสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในเรื่องคุณภาพของโครงข่ายถนน และโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่งมวลชน เนื่องจากกรุงเทพฯ มีสัดส่วนพื้นที่ถนนทั้งหมดที่มีอยู่ทั้งหมดอยู่ในระดับต่ำ และระบบขนส่งมวลชนที่มีประสิทธิภาพสูงอย่างระบบขนส่งมวลชนรางก็ยังคงอยู่ในช่วงการดำเนินการออกแบบและก่อสร้าง จึงยังไม่มีประสิทธิภาพที่ติดกับเมืองริเวณใกล้เคียงกับเมืองต่างๆ ในทวีปเอเชีย

กรุงเทพฯ และรัฐบาล

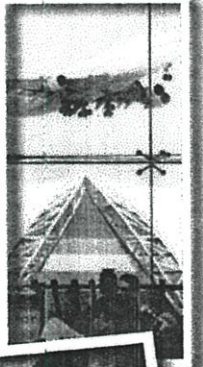
ได้ร่วมกับผลักดัน

ให้ภาคเอกชนมีศักยภาพ

ด้านการคมนาคมขนส่ง

เทียบเท่ากับมหานครอื่นๆ

ของโลก

2. บริการสาธารณูปโภค

รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนในกิจการสาธารณูปโภคด้านต่างๆ ในกรุงเทพฯ เพื่อให้สามารถเทียบทันได้กับมหานครอื่นๆ เช่น โครงการควบคุมและป้องกันน้ำท่วม ระบบระบายน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล โรงบำบัดน้ำเสีย การพลังงาน การเคหะและอาคารสงเคราะห์ และระบบการรวบรวม จัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย อย่างไรก็ตาม ผลการจัดอันดับของ EIU แสดงให้เห็นว่า กรุงเทพฯ ยังตามหลังอีก 10 เมืองในภูมิภาคเอเชียในเรื่องคุณภาพการบริการพลังงาน และด้อยกว่าอีก 13 เมืองในเรื่องการเคหะและอาคารสงเคราะห์ อีกทั้งการขอรับบริการสาธารณะต่างๆ ก็ยังต้องใช้เวลาดำเนินการนานมาก เช่น การขอติดตั้งโทรศัพท์ ไฟฟ้า และระบบประปา

3. โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเครือข่ายไฟเบอร์ออปติกในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลเพื่อสนับสนุนการให้บริการโทรศัพท์ภาคพื้นดินและการติดต่อผ่านระบบสื่อสารดาวเทียม แต่ผลการสำรวจของ EIU พบว่ากรุงเทพฯ อยู่ในอันดับสุดท้ายทางด้านคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านการให้บริการบรอดแบนด์ที่เป็นข้อจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วประเทศในการใช้ระบบการติดต่อสื่อสารความเร็วสูงเพื่อเข้าถึงตลาดโลก

แม้ว่าประเทศไทยจะเริ่มนำเอาระบบอิเล็กทรอนิกส์มาปรับใช้ในกิจการของรัฐมากขึ้นเป็นอย่างมาก แต่กรุงเทพฯ ยังคงถูกจัดให้อยู่ในอันดับที่ 14 ของทวีปเอเชียในด้านการใช้ระบบ e-Government ตามหลังไต้หวัน สิงคโปร์ โตเกียว อันเนื่องมาจากความไม่เหมาะสมของโครงสร้างพื้นฐานและการนำไปประยุกต์ใช้

ตารางที่ 4.3 มาตรฐานดัชนีรัฐบาลดิจิทัล (Digital Governance) ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ไทยเมื่อปี 2548

อันดับโลก	อันดับไทย	เมือง	คะแนน	คะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	เมือง	เมือง	เมือง
1	1	โบล	81.70	17.60	17.81	16.04	16.61	13.64
2	3	เซี่ยงไฮ้	63.90	12.00	18.75	13.13	11.69	8.36
3	4	ฮ่องกง	61.51	15.60	16.25	13.75	13.73	2.18
4	6	สิงคโปร์	60.22	10.40	15.94	11.67	14.58	7.64
5	7	โตเกียว	59.24	12.00	16.25	12.29	10.34	8.36
8	27	โซล	40.75	5.60	14.38	8.33	8.98	3.45
10	39	จาการ์ตา	32.77	2.40	11.88	10.83	2.20	5.45
11	47	แทฮอนซี	27.78	4.80	14.06	3.75	3.90	1.27
12	48	บูโน	27.69	10.40	10.31	4.38	1.69	0.91
14	51	กรุงเทพฯ	24.38	0.00	8.13	4.17	6.95	5.64
17	61	กัวลาลัมเปอร์	20.35	0.00	11.56	3.96	3.56	1.27

ที่มา : ปรับปรุงจาก Marc Holzer and Seung-Jae Kim, "Digital Governance in Municipalities Worldwide (2005)," New York, NY: Rutgers University National Center for Public Productivity, 2005.

จากข้อมูลสภาพปัจจุบันและการจัดอันดับด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ ยังมีบริการในด้านดังกล่าวต่ำกว่ามหานครอื่นๆ ในทวีปเอเชียค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภค ดังนั้น จึงได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาให้กรุงเทพฯ มีค่าดัชนีไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ซึ่งจะเทียบเคียงได้กับมหานครชั้นนำอย่างโซล เวลลิงตัน โอ๊คแลนด์ และเซินเจิ้น โดยผ่านการพัฒนาดามยุทธศาสตร์ที่ 1 "พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบบูรณาการเพื่อการมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางภูมิภาค" โดยให้ความสำคัญกับด้านการขนส่งและสื่อสาร ที่จะช่วยเพิ่มค่าดัชนีในด้านโครงข่ายถนน ระบบขนส่งมวลชน และระบบโทรคมนาคม ซึ่งเป็นจุดอ่อนของกรุงเทพฯ เป็นอย่างมากในปัจจุบัน

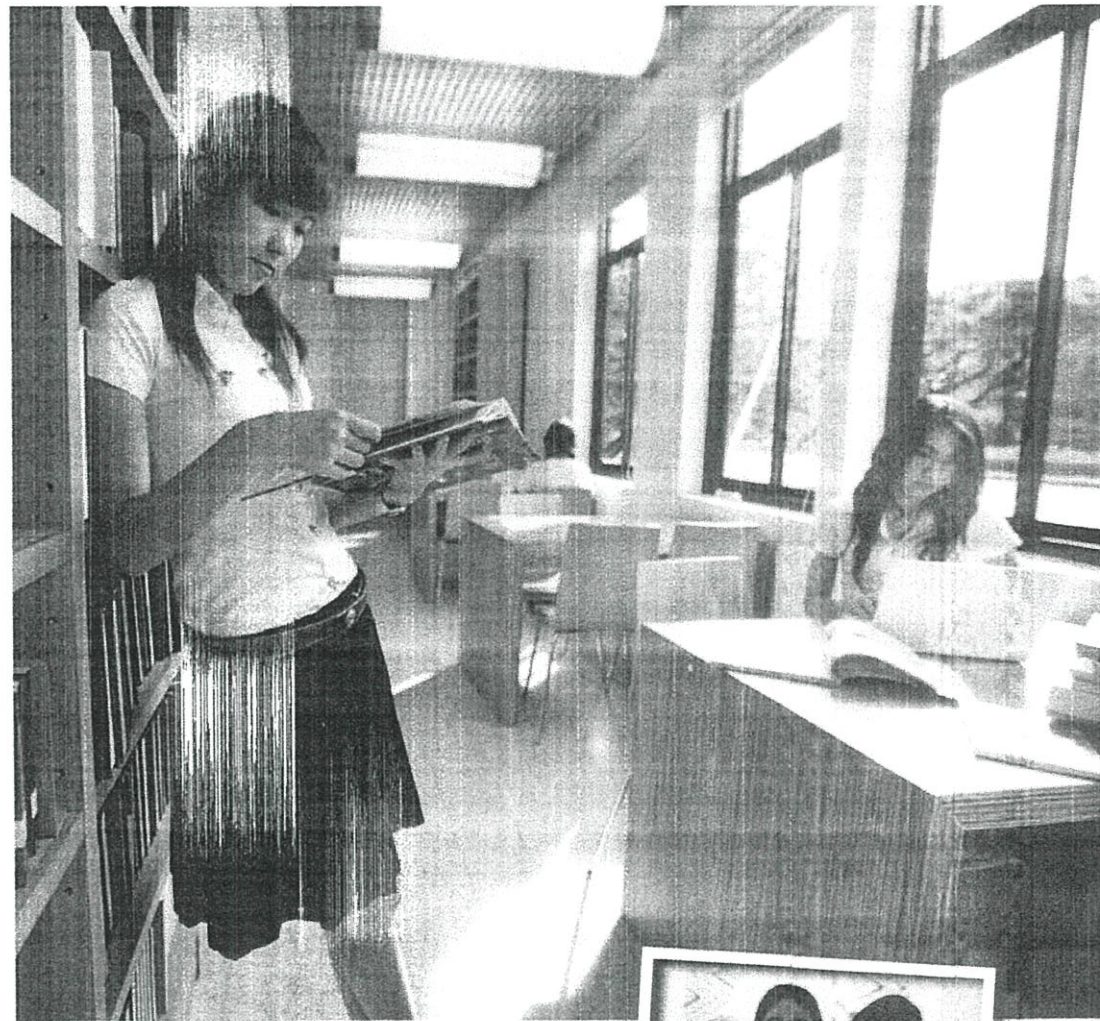
ด้านคุณภาพชีวิต

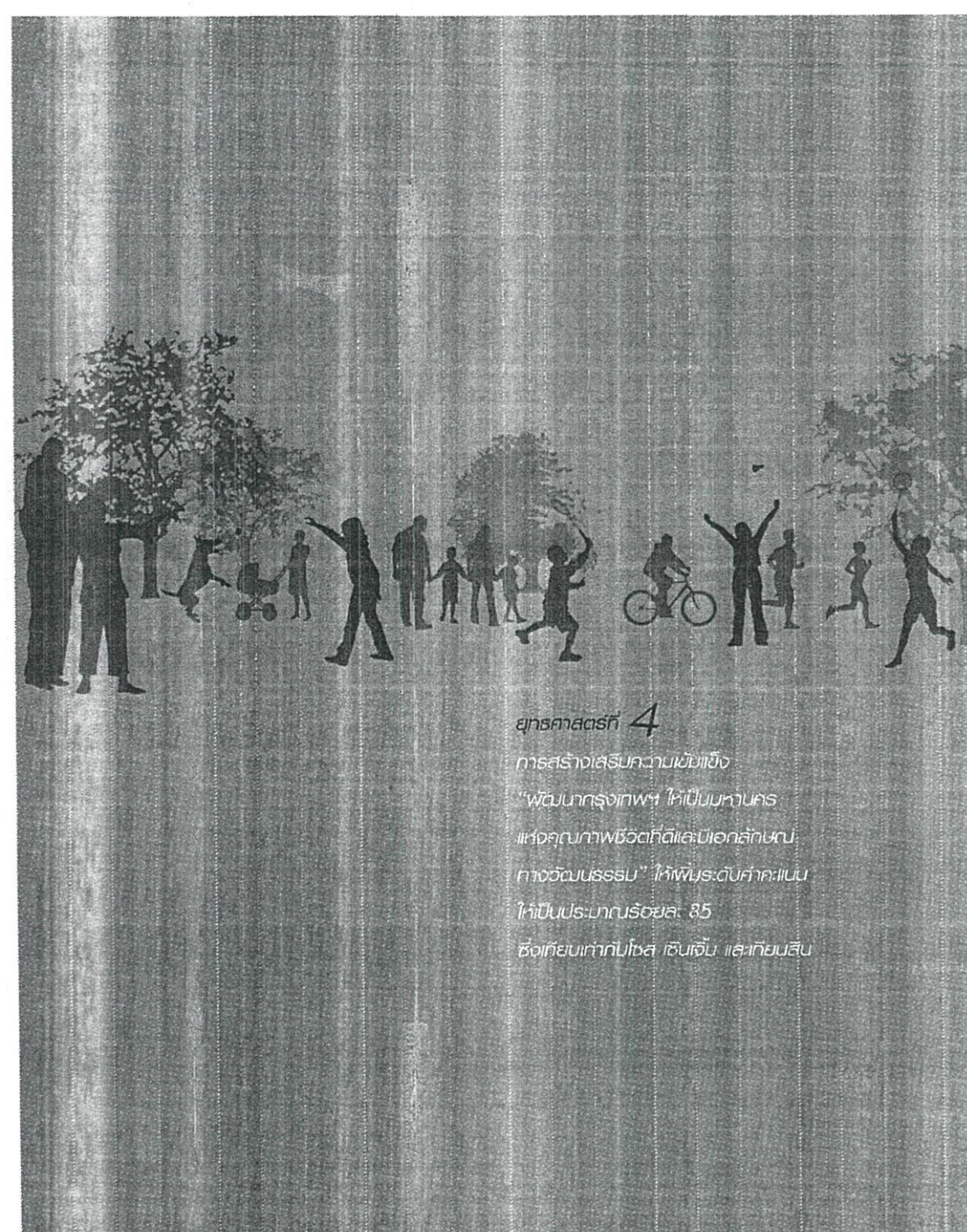
การจะเป็นมหานครนำอยู่อย่างยั่งยืนจะต้องสร้างกรุงเทพฯ ให้มีระดับคุณภาพชีวิตที่พึงปรารถนา เกณฑ์ด้านคุณภาพชีวิตประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม ซึ่งรวมถึงเสน่ห์ในทางวัตถุ ความหลากหลายและต้นทุนของเขตสถาน คุณภาพของโรงเรียนและสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน การมีระบบคุ้มครองดูแลสุขภาพทั้งระดับมูลฐานและระดับก้าวหน้าที่ประชาชนพึงจ่ายได้ การตั้งอยู่ใกล้กับสถานประกอบการบริการบันเทิงและันทนาการ ความหลากหลายและคุณภาพด้านศิลปะ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งผลการสำรวจของ EIU พบว่าคุณภาพชีวิตในภาพรวมของกรุงเทพฯ เป็นจุดอ่อนสำคัญ โดยค่ากลางของคะแนนรวมอยู่ที่ร้อยละ 75 ซึ่งกรุงเทพฯ ได้ระดับคะแนนร้อยละ 69 ซึ่งยังตามหลังเมืองในประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ และฮ่องกง สิงคโปร์ ไทเป และอีกหลายเมืองในประเทศจีน

ตารางที่ 4.4 มงวัดอันดับคุณภาพชีวิตในภาพรวม

อันดับ	เมือง	คะแนน
1	มอนทรีออล	98
2	ซิดนีย์	97
3	โตเกียว	95
4	เวลลิงตัน, โอซาก้า, โอ๊คแลนด์	94
5	ฮอโนลูลู	91
6	สิงคโปร์, ฝอย	88
7	ไทเป	81
8	เทียนจิน, เซี่ยงไฮ้	76
9	เฮินเจิ้น	74
10	กัวงโจว	72
11	นางาซา	71
12	กรุงเทพฯ	69
13	มาดริด	61
14	ปารีส	57

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2008.

ยุทธศาสตร์ 4
 การสร้างเสริมความเข้มแข็ง
 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานคร
 แห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและปลอดภัยบน
 ทางวัฒนธรรม” ให้เพิ่มระดับค่าคะแนน
 ให้เป็นเป้าหมายร้อยละ 85
 ซึ่งเทียบเท่ากับโซล เซินเจิ้น และเทียนสิน

1. ด้านความมั่นคงและความปลอดภัย

ผลการสำรวจของ EIU แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในด้านอัตราการเกิดอาชญากรรม ความรุนแรง
 ภัยจากการก่อการร้าย ซึ่งค่าคะแนนกลางอยู่ที่ร้อยละ 72.5 ในขณะที่กรุงเทพฯ มีค่าคะแนนร้อยละ 65 ซึ่งสะท้อน
 ให้เห็นปัญหาในด้านอาชญากรรม การลักเล็กขโมยน้อย ภัยจากการก่อการร้าย คดีที่มีการใช้ความรุนแรง ภัยจาก
 ความขัดแย้งทางทหาร และความไม่สงบในบ้านเมือง ซึ่งจะต้องพัฒนาและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยยุทธศาสตร์ที่ 4
 “พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม” ให้เพิ่มระดับค่าคะแนนให้เป็น
 ประมาณร้อยละ 85 ซึ่งเทียบเท่ากับโซล เซินเจิ้น และเทียนสิน โดยผ่านการสร้างความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับชุมชน
 และบูรณาการกับองค์ความรู้และบุคลากรสนับสนุนจากรัฐบาลกลาง เพื่อให้เกิดการสร้าง ความมั่นคงและปลอดภัย
 ในทุกระดับพื้นที่และกลุ่มบุคคล

ตารางที่ 4.5 มรจัดอันดับความมั่นคงปลอดภัย – มรปลอดภัยจากอาชญากรรม ความขัดแย้ง ภัยจากการก่อการร้าย

อันดับ	เมือง	Index (2017)	อันดับเมืองไทย	ความปลอดภัย จากอาชญากรรม	ความขัดแย้ง ทางการเมือง	ความไม่สงบ ในชุมชน	ภัย จากการก่อการร้าย
1	โอทแลนด์	95	3	4	4	4	4
1	เมลเบิร์น	95	3	4	4	4	4
1	โตเกียว	95	3	4	4	4	4
1	เวลลิงตัน	95	3	4	4	4	4
2	ฮ่องกง	91	3	4	4	4	4
3	โอซาก้า	90	3	4	4	4	3
3	ซีdney	90	3	3	4	4	4
4	สิงคโปร์	88	4	4	4	4	3
5	โซล	85	3	4	3	4	3
5	เซินเจิ้น	85	3	3	4	3	4
5	เทียนสิน	85	3	3	4	3	4
6	กวางเจา	80	2	3	4	3	4
6	เซี่ยงไฮ้	80	2	3	4	3	4
6	ไทเป	80	2	3	4	3	4
7	กัวลาลัมเปอร์	72	2	3	4	4	2
8	กรุงเทพฯ	65	2	3	3	3	2
9	บรัสเซล	61	1	3	3	2	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2016

2. ด้านการดูแลสุขภาพ

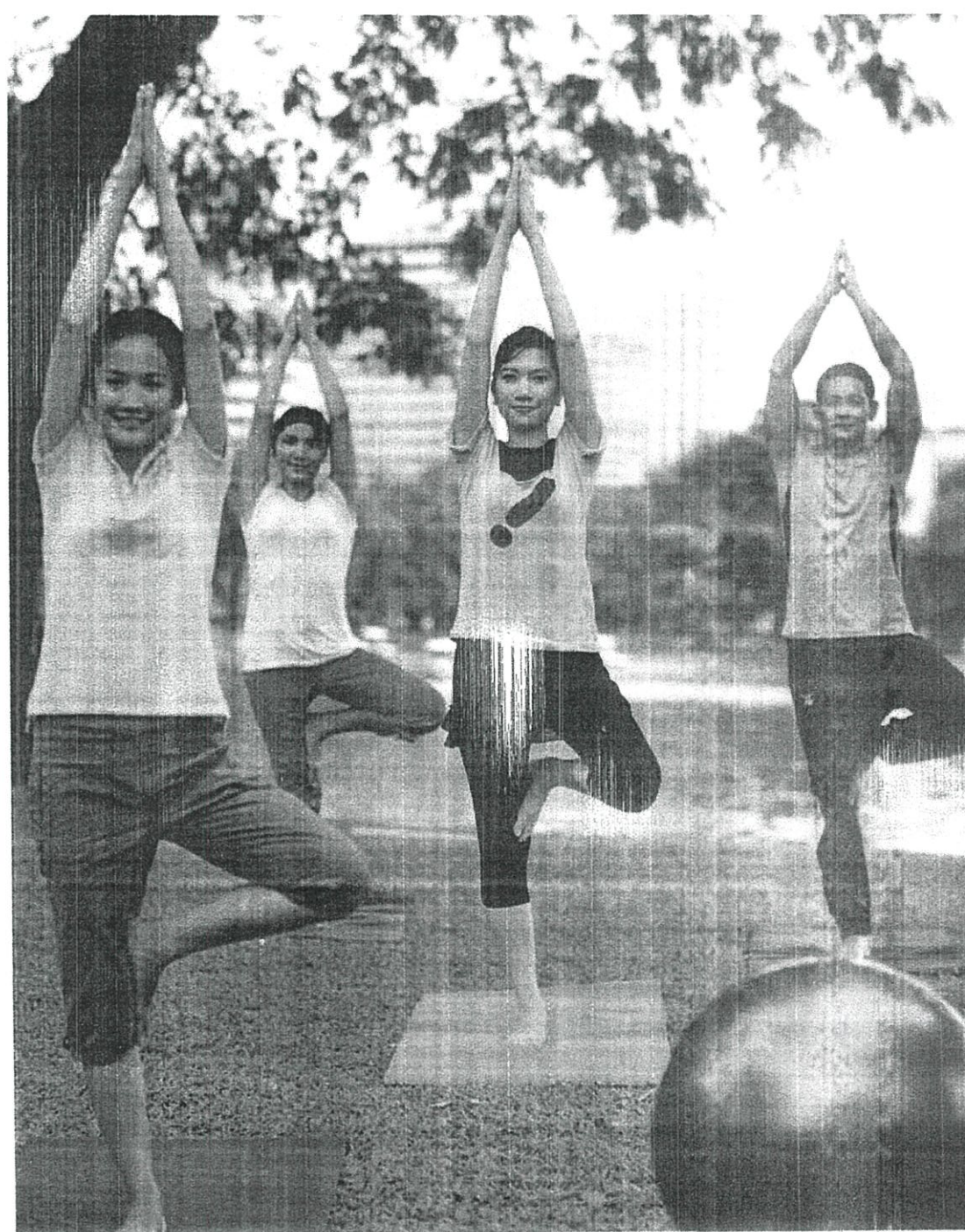
ผลการสำรวจของ EIU ในด้านการดูแลสุขภาพ กรุงเทพฯ ได้รับการประเมินที่ระดับค่าคะแนนร้อยละ 62 ซึ่งต่ำกว่าค่ากลางที่ร้อยละ 75 เนื่องจากจุดอ่อนสำคัญในด้านคุณภาพของระบบการดูแลสุขภาพของภาครัฐและด้านการดูแลสุขภาพทั่วไป แต่กรุงเทพฯ กลับมีจุดแข็งในด้านการดูแลสุขภาพของเอกชนและการให้บริการดูแลสุขภาพ สุขภาพของเอกชน เนื่องจากมีโรงพยาบาลเอกชนหลายแห่งที่มีชื่อเสียงในการรักษาและการให้บริการทั้งผู้ป่วยชาวไทย และชาวต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนากรุงเทพฯ ในช่วง 12 ปีข้างหน้า จะมุ่งพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพที่ให้บริการโดยหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพในการให้บริการที่ดีขึ้น โดยผ่านการพัฒนาด้วยยุทธศาสตร์ที่ 3 "พัฒนา กรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม" เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และยุทธศาสตร์ที่ 4 "พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม" ซึ่งจะส่งผลให้กรุงเทพฯ สามารถยกระดับขีดความสามารถในการดูแลสุขภาพให้มีค่าคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ซึ่งจะอยู่ในระดับสูงกว่า เมืองเวลลิงตัน ประเทศออสเตรเลีย และสามารถพัฒนาให้ใกล้เคียงกับเมืองอันดับ 1 อย่างเมลเบิร์น โอซาก้า ซิดนีย์ และโตเกียว

ตารางที่ 4.6 การวัดอันดับในการดูแลสุขภาพ

อันดับ	เมือง	คะแนน	การดูแลสุขภาพของเอกชน	การดูแลสุขภาพของภาครัฐ	การดูแลสุขภาพทั่วไป	การดูแลสุขภาพของเอกชน	อันดับการดูแลสุขภาพ EIU
1	เมลเบิร์น	100	4	4	4	4	4
1	โอซาก้า	100	4	4	4	4	4
1	ซิดนีย์	100	4	4	4	4	4
1	โตเกียว	100	4	4	4	4	4
2	เวลลิงตัน	87	4	4	3	3	3
3	ฮ่องกง	83	4	4	2	3	3
3	โซล	83	4	4	3	3	2
3	ไทเป	83	4	4	3	3	3
4	สิงคโปร์	79	4	4	3	2	2
4	เทียนจิน	79	4	4	3	3	2
5	เซี่ยงไฮ้	75	4	4	3	2	2
6	เซินเจิ้น	71	3	4	3	2	2
7	กวางโจว	67	3	3	3	2	2
8	กรุงเทพฯ	62	4	3	2	1	
8	เวนิสในเบอร์	62	4	3	2	2	2
8	โกลเด้น	62	4	4	4	3	3
8	นิวเดลี	62	4	3	1	2	1
9	ซานออส	62	3	3	2	1	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2004

3. ด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม

กรุงเทพฯ ได้เปรียบเมืองอื่นๆ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม โดยได้รับการประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 75 ซึ่งสูงกว่าค่ากลางที่อยู่ที่ร้อยละ 74.5 ซึ่งกรุงเทพฯ มีจุดแข็งในเรื่องเสรีภาพทางสังคมและการนับถือศาสนา และเสรีภาพจากการตรวจตราควบคุม แต่ได้ค่าคะแนนระดับปานกลางในเรื่องกีฬาและวัฒนธรรม นอกจากนี้ ยังมีจุดแข็งในเรื่องอาหารการกิน สันทนาการ และบริการสำหรับผู้บริโภคแต่ก็ยังมีจุดอ่อนในด้านการปลอดทุจริตและคอร์รัปชัน

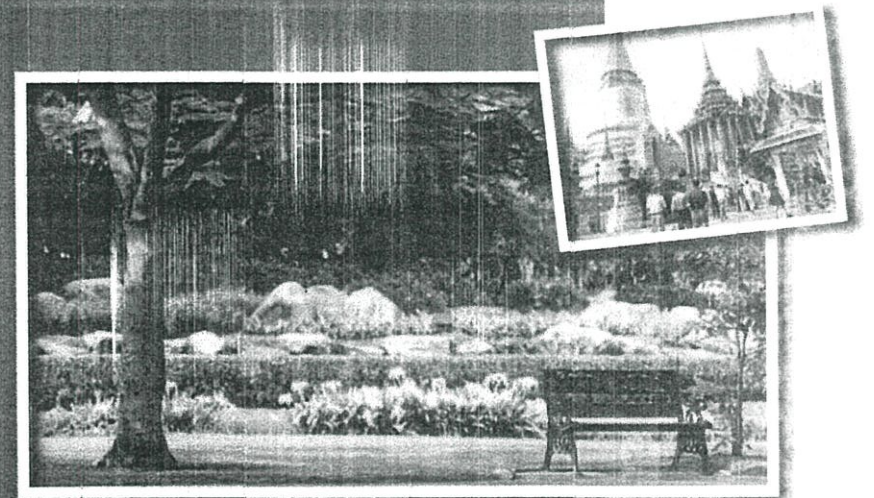
ตารางที่ 4.7 เมืองในดัชนีสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม

อันดับ	เมือง	ดัชนีสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม	ดัชนีการนับถือศาสนา	ดัชนีการนับถือศาสนา	ดัชนีการนับถือศาสนา	กีฬา	วัฒนธรรม	อาหารการกิน	บริการสำหรับผู้บริโภค
1	โตเกียว	98	4	4	4	4	3	4	4
1	มาดริด	98	4	4	4	4	3	4	4
2	สิงคโปร์	97	4	4	4	4	4	4	4
3	เวสต์แฮม	95	4	4	4	4	3	4	4
4	โซล	94	3	4	4	4	4	4	4
4	โตเกียว	94	3	4	4	4	4	4	4
5	ฮ่องกง	88	4	4	4	3	3	4	4
6	โบล	84	2	4	3	3	3	4	4
7	สิงคโปร์	81	4	4	2	3	3	4	4
8	กรุงเทพฯ	75	1	4	4	3	2	4	4
8	ฮังการี	75	1	4	2	3	3	4	4
8	ไทเป	75	2	3	4	3	3	4	4
9	นิวเดลี	70	2	2	3	3	3	4	4

ที่มา : EU Urban Livability Survey 2006

จุดอ่อนสำคัญๆของกรุงเทพฯ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านการปลอดจากคอร์รัปชันและด้านวัฒนธรรม ซึ่งถ้าสามารถแก้ไขจุดอ่อนในด้านดังกล่าวได้จะทำให้มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นเป็นประมาณร้อยละ 90 ซึ่งเทียบเคียงได้กับเมืองฮ่องกง และประเด็นที่เป็นจุดอ่อนทั้งสองประการนี้หลักในความรู้สึกของผู้ตอบของกรุงเทพฯ นคร ที่สามารถพัฒนาได้ด้วยวิธีการดำเนินยุทธศาสตร์ที่ 4 "พัฒนากรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม" เพื่อยกระดับขีดความสามารถทางวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับสากล และยุทธศาสตร์ที่ 5 "พัฒนาระบบบริหารราชการเป็นต้นแบบด้านการบริหารมหานคร" เพื่อแก้ปัญหาคอร์รัปชันโดยผ่านระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

กรุงเทพฯ ได้เปรียบเมืองอื่นๆ ในด้านสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม โดยได้รับการประเมินที่ระดับคะแนนร้อยละ 75

4. ด้านคุณภาพและผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์

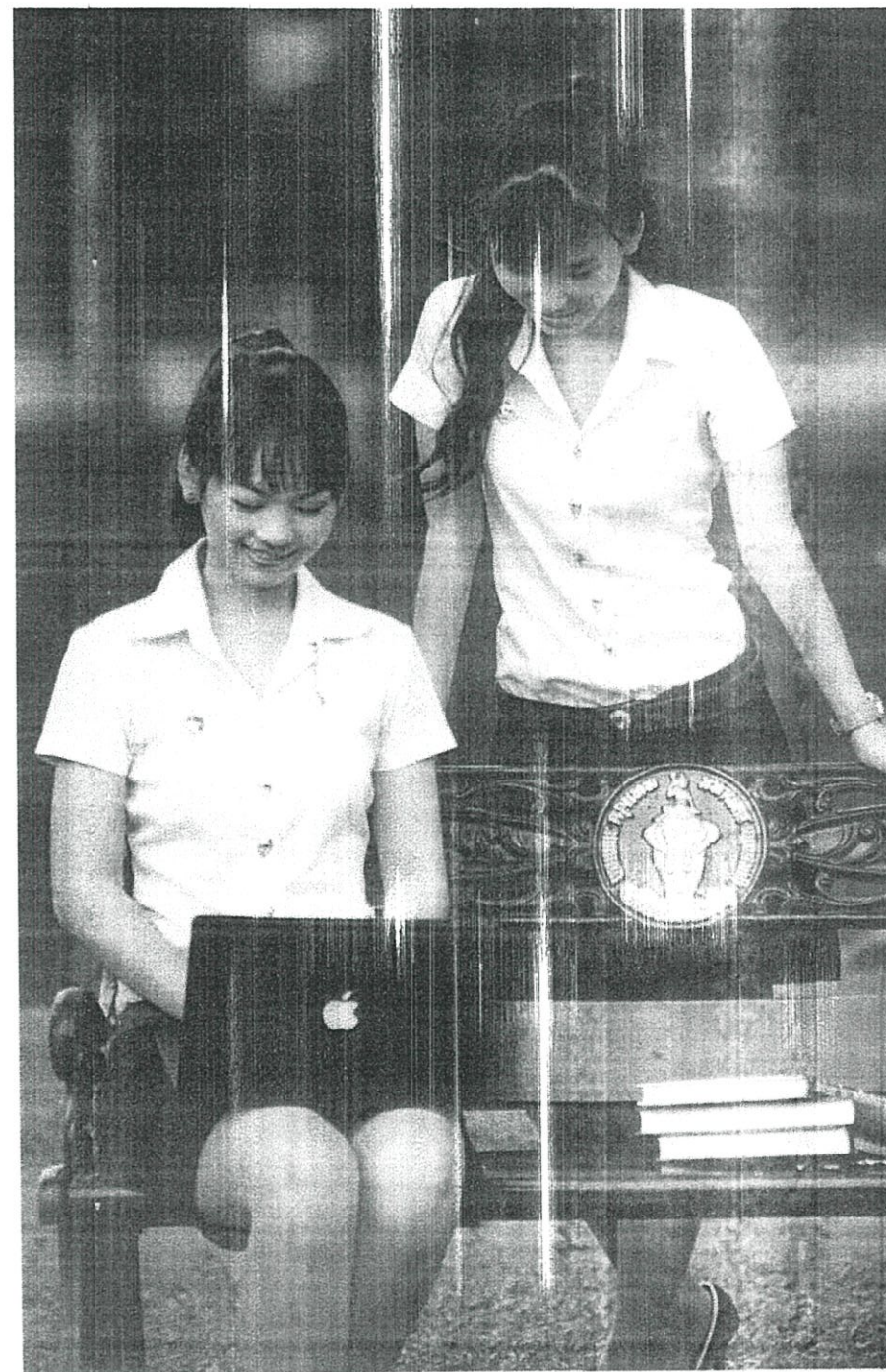
ผลการสำรวจของ EIU พบว่า แม้กรุงเทพฯ จะมีความพร้อมในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ แต่ก็ยังคงเป็นรองเมืองอื่นๆ ในเอเชียอีก 9 เมือง ซึ่งกรุงเทพฯ มีจุดอ่อนในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีอัตราการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชีย กว่าครึ่งหนึ่งของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษาแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่มีอัตราการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต่ำที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การพัฒนาด้านคุณภาพและผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์สำหรับกรุงเทพฯ จะต้องให้ความสำคัญกับการให้การศึกษาของภาคธุรกิจทั่วไป ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานครเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยให้ระดับค่าคะแนนให้มีค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 เทียบเคียงได้กับฮ่องกง ไช่กา้ว และโตเกียว

ตารางที่ 4.8 มรดกอันดับการศึกษา

อันดับ	เมือง	คะแนน	การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ค่าใช้จ่ายภาคการศึกษา
1	โกลแลนด์	100	4	4	4
1	มาเลเซีย	100	4	4	4
1	ไต้หวัน	100	4	4	4
1	สิงคโปร์	100	4	4	4
1	ไทย	100	4	4	4
1	เวียดนาม	100	4	4	4
2	ฮ่องกง	92	4	4	3
2	ไช่กา้ว	92	4	4	3
2	โตเกียว	92	4	4	3
3	กรุงเทพฯ	83	4	4	2
3	สิงคโปร์	83	4	4	2
4	เวียตนาม	75	3	4	2

ที่มา : EIU Urban Livability Survey 2006

◆ บทส่งท้าย

กรุงเทพฯ ในอนาคตจะมีความเป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน ด้วยการเป็นแหล่งแรงงานที่มีทักษะฝีมือและมีความสามารถ มีโครงสร้างพื้นฐานและระบบโครงข่ายโทรคมนาคมที่เป็นเลิศ มีคุณภาพชีวิตของประชากร และสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความยืดหยุ่นพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างเพื่อการพัฒนาและปรับตัวให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกได้

แม้ว่ากรุงเทพฯ จะมีจุดอ่อนหลายด้าน ทั้งในด้านประสิทธิภาพในการใช้ปัจจัยในการผลิต บัณฑิตการทูตหรือคอร์สรับบัณฑิตหมายทั้งด้านธุรกิจและสภาพแวดล้อม ยังมีความอ่อนแอ มีความเสี่ยงสูงทางเศรษฐกิจ ระบบการศึกษาที่จัดโดยภาครัฐยังเป็นจุดอ่อน ระบบโทรคมนาคมยังล้าหลัง และคุณภาพชีวิตของประชาชนก็ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับประเทศในทวีปเอเชีย

แต่ด้วยวิสัยทัศน์ที่จะพัฒนาให้กรุงเทพฯ ก้าวไปสู่ความเป็น “มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ภายใต้หลักการ Gateway, Green and Good Life และยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 5 ประการ จะสร้างแนวทางใหม่ที่สอดคล้องต่อการพัฒนา ช่วยเพิ่มมูลค่าและศักยภาพของการผลิต และสร้างเสริมเชื่อมโยงทั้งด้านกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ที่จะช่วยผลักดันให้กรุงเทพฯ มีระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน และคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมเทียบเคียงได้กับมหานครชั้นนำอื่นๆ ในทวีปเอเชีย และสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางอีกแห่งหนึ่งของภูมิภาคได้

กรุงเทพฯ ก้าวไปสู่ความเป็น
“มหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน”
ภายใต้หลักการ
Gateway,
Green
and Good Life

และยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 5 ประการ

บรรณานุกรม

- กรมโยธาธิการและผังเมือง. *โครงการวางและจัดทำผังภาค ภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล : ร่างรายงานการศึกษาฉบับสุดท้าย*, กรกฎาคม 2539.
- นระ คมนามูล. *ระบบขนส่งสาธารณะในเมือง*. : เทคโนโลยีการขนส่งสาธารณะในเมือง, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2547.
- บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด. *รายงานฉบับสุดท้าย โครงการศึกษาเพื่อพัฒนากรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางของภูมิภาค*. กรุงเทพฯ : หจก. เอราวัณการพิมพ์, 2545.
- วรชัย ทองไทย และสุรียพร พันพึ้ง (บรรณาธิการ). *ประชากรและสังคม 2550. กรุงเทพมหานคร : เมืองใดเกี่ยวข้องตลอดกาลของประเทศไทย*. นครปฐม : สำนักนายกรัฐมนตรื, 2550.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื. *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรื, 2540.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื. *โครงการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ที่มีสมรรถนะสูงในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10*. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา. วันอังคารที่ 19 สิงหาคม 2551. โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น. กรุงเทพฯ : 55 หน้า.
- Böhm, H. R., *Umwelt-und Raumplanung I: Infrastrukturplanung I*. Skript zur Vorlesung, Institut WAR, TU-Darmstadt: Darmstadt, 2002.
- Kaiser, E. J., / Godschalk, D. R. / Chapin, F. S., *Urban Land Use Planning (fourth edition)*. University of Illinois Press, 1995.
- Meyer, Michael D. and Miller, Eric J. *Urban Transportation Planning: a decision-oriented approach*. McGraw-Hill, 1984.
- Schmidt-Elchstaedt, G. (Eds.), *Land Use Planning and Building Permission in the European Union*. Aufgaben der Kommunalpolitik 12, Deutscher Gemeindeverlag, Verlag W. Kohlhammer: Köln, 1995.
- Wegener, M. and F. Fuerst. *Land-Use Transport Interaction: State of the Art*. Berichte aus dem Institut fuer Raumplanung. Universität Dortmund – Fakultät Raumplanung: November 1999.
- Yaro, R. and T. Hiss. *A Region at Risk: The Third Regional Plan for the New York-New Jersey-Connecticut Metropolitan Area*. Regional Plan Association: Island Press, 1996.

แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ: 12 ปี (พ.ศ. 2552-2563)
กรุงเทพฯ มหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ISBN 978-974-614-837-5

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2552

จำนวนพิมพ์ 4,000 เล่ม

จัดทำโดย สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล กรุงเทพมหานคร

173 ถนนดินสอ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ 0 2224 4972, 0 2225 7947

เว็บไซต์ www.bangkok.go.th

ออกแบบและผลิตโดย

บริษัท ดาวฤกษ์ คอมพิวเตอร์ จำกัด (หนึ่งในกลุ่มบริษัททั่วไป)

151 ชั้น 12 อาคารบี ถนนพหลโยธิน แขวงคลองจั่น เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10230

โทรศัพท์/โทรสาร 0 2509 9091-2

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร(องค์การมหาชน). “ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย” [Online]. Available: <http://www.sac.or.th/databases/museumdatabase/index.php>. 2556.
- Wikipedia. “รายชื่อพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย” [Online]. Available: <http://th.wikipedia.org/wiki/รายชื่อรายชื่อพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย>. 2556.
- Bangkok Metropolitan Administration. “พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร” [Online]. Available: <http://www.bangkok.go.th/localmuseum>. 2556.
- หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร. “หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร” [Online]. Available: <http://www.bacc.or.th>. 2556.
- นิตรรศน์รัตนโกสินทร์. “อาคารนิตรรศน์รัตนโกสินทร์” [Online]. Available: <http://www.nitasrattanakosin.com/contactus.php?lang=th>. 2556.
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพมหานคร. “แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๑๒ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙)”
- สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร. “แผนพัฒนากรุงเทพมหานครสู่เมืองน่าอยู่”
- สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลกรุงเทพมหานคร. “แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ 12 ปี (พ.ศ. 2552-2563) กรุงเทพฯ มหานครแห่งความน่าอยู่อย่างยั่งยืน”. 2552.